

T.C.
A D A L E T B A K A N L I Ğ I
E Ğ İ T İ M D A İ R E S İ B A Ş K A N L I Ğ I

Y A R G I M E V Z U A T I B Ü L T E N İ

Bültenin Kapsadığı Tarihler 14 Şubat – 06 Mart 2006	Yayımlandığı Tarih 07 Mart 2006	Sayı 297
---	---	--------------------

İÇİNDEKİLER

- [8.2.2006 Tarih ve 5454 Sayılı T.C. Emekli Sandığı, Sosyal Sigortalar Kurumu ve Bağ-Kur'dan Aylık veya Gelir Almakta Olanlara Ek Ödeme Yapılması ile Sosyal Sigortalar Kurumu ve Bağ-Kur'dan Aylık veya Gelir Almakta Olanlara Ödenen Gelir ve Aylıklarda 2006 Yılında Yapılacak Artışlar ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun](#)
(R.G. 15 Şubat 2006 – 26081)
- [8.2.2006 Tarih ve 5455 Sayılı Emniyet Genel Müdürlüğüne Ait Araç, Gereç, Mal ve Malzemenin Satış, Hibe, Hek ve Hurda Durum ve İşlemleri ile Hizmet Satışına Dair Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun](#) (R.G. 15 Şubat 2006 – 26081)
- [9.2.2006 tarih ve 5456 Sayılı Gümrük Müsteşarlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye Bir Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun](#) (R.G. 15 Şubat 2006 – 26081)
- [9.2.2006 Tarih ve 5457 Sayılı Telgraf ve Telefon Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun](#) (R.G. 15 Şubat 2006 – 26081)
- [22.2.2006 Tarih ve 5459 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Stratejik Hedef Planının Gerçekleştirilmesi Maksadıyla Gelecek Yıllara Sari Taahhütlere Girişme Yetkisi Verilmesi Hakkında Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun](#) (R.G. 28 Şubat 2006 – 26094)
- [22.2.2006 Tarih ve 5460 Sayılı Terörle Mücadele Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun](#)
(R.G. 28 Şubat 2006 – 26094)
- [22.2.2006 Tarih ve 5461 Sayılı Disiplin Mahkemeleri Kuruluşu, Yargılama Usulü ve Disiplin Suç ve Cezaları Hakkındaki Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun](#) (R.G. 28 Şubat 2006 – 26094)
- [23.2.2006 Tarih ve 5463 Sayılı Avrupa Bölgesinde Yükseköğretimle İlgili Belgelerin Tanınmasına İlişkin Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun](#) (R.G. 28 Şubat 2006 – 26094)
- [23.2.2006 Tarih ve 5464 Sayılı Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanunu](#) (R.G. 1 Mart 2006 – 26095)
- [28.2.2006 Tarih ve 5465 Sayılı İzmir Kentinde Yapılacak Dünya Üniversitelerarası Spor Oyunları \(Universtiade\) Kanununda Değişiklik](#)

Yapılmasına Dair Kanun (R.G. 3 Mart 2006 – 26097)

- 28.2.2006 Tarih Ve 5466 Sayılı İstanbul Elektrik, Tramvay Ve Tünel İdareleri Teşkilât ve Tesisatının İstanbul Belediyesine Devrine Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun (R.G. 3 Mart 2006 – 26097)
- 22.2.2006 Tarih ve 5448 Sayılı Sosyal Güvenlik Prim Alacaklarının Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun (R.G. 4 Mart 2006 – 26098)
- Bilgi Toplumunun Geliştirilmesine Katkı Sağlamak Amacıyla Bilgisayar Okur Yazarlığı Da Dahil Olmak Üzere Bilgi Teknolojilerinin Yaygınlaştırılmasına Yönelik Hizmetlerin, 5369 Sayılı Evrensel Hizmetin Sağlanması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 5 İnci Maddesinde Yer Verilen Evrensel Hizmet Kapsamına Dahil Edilmesi 2006/10038 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı (R.G. 28 Şubat 2006 – 26094)
- Adalet Bakanlığında 6 Adet Atama Kararı (R.G. 2 Mart 2006 – 26096)
- Adalet Bakanlığında Atama Kararı (R.G. 4 Mart 2006 – 26098)
- Kamu Kurum ve Kuruluşlarına Ait Eserlerden Faydalanma Usul ve Esasları Hakkında Tüzükte Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tüzük (R.G. 3 Mart 2006 – 26097)
- Mevzuat Hazırlama Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik (R.G. 17 Şubat 2006 – 26083)
- Strateji Geliştirme Birimlerinin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik (R.G. 18 Şubat 2006 – 26084)
- Telekomünikasyon Yoluyla Yapılan İletişimin Tespiti, Dinlenmesi, Sinyal Bilgilerinin Değerlendirilmesi ve Kayda Alınmasına Dair Usul Ve Esaslar İle Telekomünikasyon İletişim Başkanlığının Kuruluş, Görev Ve Yetkileri Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik (R.G. 24 Şubat 2006 – 26090)
- Türkiye Barolar Birliği Avukatlık Staj Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik (R.G. 1 Mart 2006 – 26095)
- Kamu Görevlerine İlk Defa Atanacaklar İçin Yapılacak Sınavlar Hakkında Genel Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik (R.G. 4 Mart 2006 – 26098)
- Yargıtay Başkanlığı Sicil Amirleri Yönetmeliği (R.G. 5 Mart 2006 – 26099)
- Bandrol Uygulamasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik (R.G. 5 Mart 2006 – 26099)
- Başbakanlıktan “Malûl Gaziler, Şehit Dul ve Yetimleri” Konulu, 2006/6 Sayılı Genelge (R.G. 24 Şubat 2006 – 26090)
- Başbakanlıktan “Sismik Riskin Azaltılması Çalışmaları” Konulu, 2006/7 Sayılı Genelgesi
- Başbakanlıktan “3713 Sayılı Kanununun 21. Maddesinin Uygulanması” Konulu 2006/8 Sayılı Genelgesi (R.G. 24 Şubat 2006 – 26090)
- Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulundan Aralık 2005 Dönemi Sonuna Kadar Sürelerini Bitirip, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca Yükseltilmelerine Karar Verilen Adli Yargı Hâkim, Cumhuriyet Başsavcısı ve Savcılarını İle İdarî Yargı Hâkimlerine Ait Sıra Defterleri (R.G. 1 Mart 2006 – 26095)
- Anayasa Mahkemesinin E: 2005/143, 2005/99 Sayılı Kararı (R.G. 21 Şubat 2006 – 26087)
- Anayasa Mahkemesinin E: 2003/7, K: 2005/71 Sayılı Kararı (R.G. 22 Şubat 2006 – 26088)
- Anayasa Mahkemesinin E: 2005/103, K: 2005/89 Sayılı Kararı (R.G. 25 Şubat 2006 – 26091)

- [Anayasa Mahkemesinin E: 2006/20, K: 2006/6 \(Yürürlüğü Durdurma\) Sayılı Kararı](#) (R.G. 1 Mart 2006 – 26095)
- [Yargıtay Başkanlar Kurulu Kararı](#)
- [Yargıtay 18. Hukuk Dairesinden Bir Adet Karar](#) (R.G. 5 Mart 2006 – 26099)
- [Maliye Bakanlığında Bilgi ve Belgeye Erişim Ücreti Genel Tebliği \(Sıra No: 1\)](#) (R.G. 14 Şubat 2006 – 26080)
- [Kamu İhale Kurumundan Kamu İhale Genel Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ](#) (R.G. 22 Şubat 2006 – 26088)
- [Maliye Bakanlığında Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği \(Sıra No: 356\)](#) (R.G. 23 Şubat 2006 – 26089)
- [Maliye Bakanlığında Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği \(Sıra No: 357\)](#) (R.G. 2 Mart 2006 – 26096)
- [2006 Yılı Noterlik Ücret Tarifesi](#)
- [Adalet Bakanlığında Münhal Noterlik İlanları](#) (R.G. 21 Şubat 2006 – 26087)
- [Adalet Bakanlığında İlan](#) (R.G. 24 Şubat 2006 – 26090)
- [Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğünden İlan](#) (R.G. 3 Mart 2006 – 26097)
- [Adalet Bakanlığında İlan](#) (R.G. 25 Şubat 2006 – 26091)
- [Adalet Bakanlığında İlan](#) (R.G. 26 Şubat 2006 – 26092)
- [Adalet Bakanlığında İlan](#) (R.G. 14 Şubat 2006 – 26080)
- [Adalet Bakanlığında İlan](#) (R.G. 16 Şubat 2006 – 26082)
- [2006 Şubat Ayında İsteği Üzerine ve Yaş Haddinden Emekliye Ayrılan Hâkim ve Savcılara Ait Liste](#)
- [Yayın İşleri Dairesi Başkanlığından “Adalet Dergisi” Konulu Duyuru](#)
- [Eğitim Dairesi Başkanlığından 2 Adet Duyuru](#)

 [İçindekilere dön](#)

Kanunlar

T.C. Emekli Sandığı, Sosyal Sigortalar Kurumu ve Bağ-Kur'dan Aylık veya Gelir Almakta Olanlara Ek Ödeme Yapılması ile Sosyal Sigortalar Kurumu ve Bağ-Kur'dan Aylık veya Gelir Almakta Olanlara Ödenen Gelir ve Aylıklarda 2006 Yılında Yapılacak Artışlar ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun

Kanun No. 5454

Kabul Tarihi : 8.2.2006

MADDE 1 — T.C. Emekli Sandığı, Sosyal Sigortalar Kurumu ve Bağ-Kur tarafından;
a) 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu,
b) 17/7/1964 tarihli ve 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu ile 17/10/1983 tarihli ve 2925 sayılı Tarım İşçileri Sosyal Sigortalar Kanunu,
c) 24/2/1968 tarihli ve 1005 sayılı İstiklal Madalyası Verilmiş Bulunanlara Vatani Hizmet Tertibinden Şeref Aylığı Bağlanması Hakkında Kanun,
d) 2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu ile 17/10/1983 tarihli ve 2926 sayılı Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanunu,

e) 1/7/1976 tarihli ve 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Gücsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun,

f) 3/11/1980 tarihli ve 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun,

g) 23/4/1981 tarihli ve 2453 sayılı Yurt Dışında Görevli Personele Nakdi Tazminat Verilmesi ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun,

h) 18/12/1981 tarihli ve 2566 sayılı Bazı Kamu Görevlilerine Nakdi Tazminat Verilmesi ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun,

i) 11/10/1983 tarihli ve 2913 sayılı Dünya, Olimpiyat ve Avrupa Şampiyonluğu Kazanmış Sporculara ve Bunların Ailelerine Aylık Bağlanması Hakkında Kanun,

j) 28/5/1986 tarihli ve 3292 sayılı Vatani Hizmet Tertibi Aylıklarının Bağlanması Hakkında Kanun,

k) 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu,

hükümlerine göre aylık veya gelir bağlanmış olanlar ile özel kanunları uyarınca vatani hizmet tertibinden aylık bağlanmış bulunanlara, harp malûllüğü zammı ve tazminatlar dahil aylık veya gelir olarak her ay ödenecek tutarlara göre ayrıca ek ödeme yapılır. Yapılacak ek ödemenin bir aylık tutarı, her bir aylık veya gelirleri; 400 Yeni Türk Lirası ve daha az olanlar için aylık veya gelirlerinin % 5'i, aylık veya gelirleri 400 Yeni Türk Lirasından fazla olanlar için % 4'üdür. Bu maktu hadler, Devlet memuru aylık katsayısında meydana gelecek artış oranında artırılmak suretiyle uygulanır. Sosyal güvenlik kurumları tarafından ödenen ikramiye, toptan ödeme ve diğer ödemelerin hesabında ek ödeme dikkate alınmaz. Durum değişikliği nedeniyle aylık veya gelir miktarları değişecek olanlar ile birikmiş gelir veya aylık hakkı bulunanların bu haklarının 1/1/2006 tarihinden sonraki dönemlere ait kısımları hakkında da aynı şekilde ek ödeme yapılır. Ek ödeme tutarları, yaşlılık veya malûllük aylığı üzerinden sosyal güvenlik destek primi kesintisi yapılması gereken hallerde, sosyal güvenlik destek primi kesintisine esas aylığın hesabına dahil edilmez.

Bu ödeme, ilgili sosyal güvenlik kuruluşlarınca ödenmesini müteakip iki ay içinde faturası karşılığında Hazine'den tahsil edilir.

506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun geçici 20 nci maddesine göre kurulmuş sandıklardan aylık veya gelir bağlanmış olanlara da, birinci ve ikinci fıkrada belirtilen usûl ve esaslar ile aynı tutarlara bağlı oranlara göre ek ödeme yapılır.

Bu maddenin uygulamasına ilişkin olarak ortaya çıkabilecek tereddütleri gidermeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.

MADDE 2 — 2006 yılı Ocak ayı ödeme dönemi ile 2007 yılı Ocak ayı ödeme dönemi arasında, 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu ve 2925 sayılı Tarım İşçileri Sosyal Sigortalar Kanununa göre;

a) Bağlanan gelir ve aylıklar ile 506 sayılı Kanunun geçici 76 ncı maddesine göre yapılan telafi edici ödemeler, 2006 yılı Ocak ayı ödeme döneminden itibaren % 3, 2006 yılı Temmuz ayı ödeme döneminden itibaren de bir önceki aya göre % 3 oranında artırılarak ödenir.

b) 2006 yılında malûllük veya yaşlılık aylığı bağlanması talebinde bulunan sigortalılar ile ölen sigortalıların hak sahiplerine bağlanacak aylıklar, 506 sayılı Kanunun 55, 61, 67 ve geçici 82 nci maddelerine göre 2006 yılı Ocak ayı itibarıyla hesaplanan aylık tutarları, 2006 yılı Ocak ayı ödeme döneminden itibaren % 3, 2006 yılı Temmuz ayı ödeme döneminden itibaren de bir önceki aya göre % 3 oranında artırılarak ödenir.

c) İş kazaları ile meslek hastalıkları sigortasından hak kazanılan gelirlere esas günlük kazanç hesabına giren son takvim ayı 2006 yılının birinci yarısına ait olanlara bağlanacak gelirler, son takvim ayı itibarıyla hesaplanan gelir tutarı % 3 oranında, 2006 yılı Temmuz ayı ödeme döneminden itibaren de bir önceki aya göre % 3 oranında artırılarak belirlenir. Son takvim ayı 2006 yılının ikinci yarısına ait olanlara bağlanacak gelirler, son takvim ayı itibarıyla hesaplanan gelir tutarı % 3 oranında artırılarak belirlenir. Ancak bunlara 2006 yılı Ocak ayı ödeme dönemine ait artış uygulanmaz.

d) Bağlanan gelir ve aylıklar ile telafi edici ödemelerin artırılmasında ve yukarıdaki (b) ve (c) bentleri uygulanmak suretiyle bağlanacak gelir ve aylıkların artırılmasında, 506 sayılı Kanunun ek 38 inci maddesi hükümleri; 2006 yılında malûllük veya yaşlılık aylığı bağlanması talebinde bulunan sigortalılar ile ölen sigortalıların hak sahiplerinin 506 sayılı Kanunun geçici 82 nci maddesine göre 2006 yılı Ocak ayı itibarıyla hesaplanan aylıkları için Ocak 2006 ile aylık başlangıç tarihi arasında Türkiye İstatistik Kurumu tarafından açıklanan tüketici fiyatları indeksi artış oranları ile iş kazaları ve meslek hastalıkları sigortasından hak kazanılan gelirlere esas günlük kazanç hesabına giren son takvim ayı 2006 yılına ait olanların gelirlerinin artırılmasında 506 sayılı Kanunun ek 44 üncü maddesi hükümleri uygulanmaz.

MADDE 3 — 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkârlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu ile 2926 sayılı Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanununa göre;

a) Malûllük, yaşlılık ve ölüm aylığı alanların, 2005 yılı Aralık ayı ödeme döneminde aldıkları aylıkları 2006 yılı Ocak ayı ödeme döneminden itibaren % 3, 2006 yılı Temmuz ayı ödeme döneminden itibaren de bir önceki aya göre % 3 oranında artırılarak ödenir.

b) 2006 yılında bağlanacak aylıklar 2003 yılı Aralık ayında yürürlükte bulunan gelir tablosu ve gösterge tutarları esas alınarak hesaplanır. Bu şekilde hesaplanan aylık, sırasıyla 8/1/2003 tarihli ve 4784 sayılı Kanunun 1 inci maddesine, 22/1/2004 tarihli ve 5073 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin (a) bendine ve 30/12/2004 tarihli ve 5282 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasına göre artırılır ve bulunan tutar ayrıca bu maddenin (a) bendine göre artırılarak ödenir.

1479 ve 2926 sayılı kanunlar kapsamında sigortalı olanlara yapılacak sosyal sigorta yardımlarını ve yönetim giderlerini karşılamak üzere sigortalılardan alınacak primlere esas olan ve 2005 yılı Aralık ayında yürürlükte bulunan gelir tablosu ile katsayı sabit kalmak kaydıyla gösterge tablosu 2006 yılında % 8,65 oranında artırılarak uygulanır.

1479 sayılı Kanunun 36 ncı maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkraları ile 50 nci maddesinin ikinci cümlesi hükmü ve 2926 sayılı Kanunun 33 üncü maddesinin birinci fıkrası hükmü 2006 yılı için uygulanmaz.

MADDE 4 — 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununun 101 inci maddesine istinaden uygulanan idarî para cezalarının, 25/8/1999 tarihli ve 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununun 54 üncü maddesine istinaden uygulanan idarî para cezalarının ve 25/6/2003 tarihli ve 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanununun 20 nci maddesine istinaden uygulanan idarî para cezalarının tümü Türkiye İş Kurumuna aktarılır ve bunlar Kurum geliri olarak değerlendirilir.

17/7/1964 tarihli ve 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 140 ncı maddesine istinaden uygulanan idarî para cezaları doğrudan Sosyal Sigortalar Kurumuna ödenir veya Kurumun ilgili hesaplarına yatırılır. 4857 sayılı İş Kanununun 101 inci maddesindeki cezalar hariç olmak üzere diğer maddelerine göre tahsil edilen ve Kurum gelirleri arasında sayılan idarî para cezalarının tümü, tahsilatı yapan ilgili kurum ve kuruluşlar tarafından, en geç tahsilatın yapıldığı tarihi takip eden bir ay içinde Kurum hesabına aktarılır. Tahsil edilen idarî para cezalarının tamamı Kurum geliri olarak değerlendirilir.

2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkârlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun 80 inci maddesine istinaden uygulanan idarî para cezalarının tümü Bağ-Kur tarafından tahsil edilir ve bunlar Kurum geliri olarak değerlendirilir.

MADDE 5 — 17/7/1964 tarihli ve 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 140 ncı maddesinin dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"İdarî para cezaları ilgiliye tebliğ edilmekle tahakkuk eder ve tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde Kuruma ödenir veya aynı süre içinde Kurumun ilgili ünitesine itiraz edilebilir. İtiraz takibi durdurur. Kurumca itirazı reddedilenler, kararın kendilerine tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde yetkili sulh ceza mahkemesine başvurabilirler. Bu süre içinde başvurunun yapılmamış olması halinde idarî para cezası kararı kesinleşir. Sulh ceza

mahkemesinin verdiği son karara karşı, yargı çevresinde yer alan ağır ceza mahkemesine itiraz edilebilir. Bu itiraz, kararın tebliğ tarihinden itibaren en geç yedi gün içinde yapılır. 2.000 Yeni Türk Lirası dahil idarî para cezalarına karşı sulh ceza mahkemesine başvuru üzerine verilen kararlar kesindir. Mahkemeye başvurulması cezanın takip ve tahsilini durdurmaz. Tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde Kuruma ödenmeyen idarî para cezaları, bu Kanunun 80 inci maddesi hükmüne göre tahsil edilir. İdarî para cezalarının, Kuruma itiraz ve yargı yoluna başvurulmaksızın tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde peşin ödenmesi halinde, bunun dörtte üçü tahsil edilir. Peşin ödeme, idarî para cezasına karşı kanun yoluna başvurma hakkını etkilemez."

MADDE 6 — 17/7/1964 tarihli ve 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun ek 24 üncü maddesine aşağıdaki bent eklenmiştir.

"m) Özelleştirme kapsamındaki kuruluşların, özelleştirme uygulamaları sonucu bunlardaki kamu payının % 15'in altına düşmesinden veya bunların tasfiyesinden yahut tüzel kişilikleri sona erecek şekilde kapatılmasından önce sosyal yardım zammı ödemelerine hak kazanmış olanlar ile kamu payı % 50'nin altına düşen Türk Telekom A.Ş.'nin devrinden önce sosyal yardım zammı ödemelerine hak kazanmış olanlara, bu madde gereğince ödenen sosyal yardım zammı ödemeleri, (I) bendindeki esaslara göre Hazinece karşılanır."

MADDE 7 — 506 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 92. — Özelleştirme kapsamındaki kuruluşların, özelleştirme uygulamaları sonucu bunlardaki kamu payının % 15'in altına düşmesinden veya bunların tasfiyesinden yahut tüzel kişilikleri sona erecek şekilde kapatılmasından önce sosyal yardım zammı ödemelerine hak kazanmış olanlara ek 24 üncü madde gereğince 15/8/2003 tarihi ile bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih arasında ödenen sosyal yardım zammı ödemeleri ile kamu payı % 50'nin altına düşen Türk Telekom A.Ş.'nin devrinden önce sosyal yardım zammı ödemelerine hak kazanmış olanlara ek 24 üncü madde gereğince 14/11/2005 tarihi ile bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih arasında ödenen sosyal yardım zammı ödemeleri, (I) bendindeki esaslara göre Hazinece karşılanır."

MADDE 8 — 2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkârlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun ek 11 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, maddeye birinci fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiş, mevcut ikinci fıkradaki "Sosyal Sigortalar Kurumu" ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

"Bu Kanun ile 2926 sayılı Kanuna göre;

a) Zorunlu sigortalı olanlar ile eş ve bakmakla yükümlü oldukları çocukları, ana ve babaları,

b) Yaşlılık ve malûllük aylığı bağlananlar ile eş ve bakmakla yükümlü oldukları çocukları, ana ve babaları,

c) Ölüm aylığı alanlar,

sağlık sigortası yardımlarından yararlanırlar."

"Birinci fıkranın (b) ve (c) bentlerine göre sağlık yardımlarından yararlananlar hakkında bu Kanunun geçici 7 nci maddesi hükümleri uygulanır.

İsteğe bağlı sigortalı olarak aylık alanlar veya bunların hak sahipleri, talepleri halinde sağlık sigortasından yararlanabilirler."

MADDE 9 — 29/7/2003 tarihli ve 4958 sayılı Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun 8 inci maddesinin son fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Başkan kadrosunun boş olması durumunda, Bakan, bu Kanunun 18 inci maddesinin (A) fıkrasında sayılan şartları taşıyan birisini vekil olarak görevlendirebilir. Başkanın geçici olarak bulunmadığı hallerde, Bakan, genel müdürlerden birisini vekil olarak görevlendirir."

MADDE 10 — a) 2/2/1984 tarihli ve 2978 sayılı Vergi İadesi Hakkında Kanun,

b) 17/10/1983 tarihli ve 2926 sayılı Kanunun ek 1 inci maddesi,

yürürlükten kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE 1 — Bu Kanunla yürürlükten kaldırılan 2978 sayılı Vergi İadesi Hakkında Kanunun 4 üncü maddesi uyarınca 2006 yılı Ocak ayı içerisinde verilen vergi iadesi beyannamesi üzerinden hesaplanan vergi iadesi tutarlarının, 2005 yılında bu amaçla ödenmiş olan avanslardan mahsubu sonucunda hak sahibi lehine ortaya çıkan farklar, izleyen iki ay içerisinde defaten ödenir; hak sahibi aleyhine fark çıkması halinde ise bu Kanunun 1 inci maddesi gereğince yapılacak ek ödeme tutarlarından mahsup edilir.

2978 sayılı Vergi İadesi Hakkında Kanunun 4 üncü maddesi uyarınca 2004 ve 2005 yıllarında vergi iadesi avansı olarak ödenmiş ancak mahsubu yapılamamış olan tutarlar, bütçe ile ilişkilendirilmeksizin mahsup edilir.

Mahsup işlemlerine ilişkin usûl ve esasları belirlemeye, gerekli işlemleri yapmaya Maliye Bakanlığı yetkilidir.

MADDE 11 — Bu Kanunun;

a) 1 inci, 2 nci ve 3 üncü maddeleri 2006 yılı Ocak ayı ödeme döneminden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,

b) 10 uncu maddesinin (a) bendi 1/1/2006 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,

c) Diğer maddeleri yayımı tarihinde, yürürlüğe girer.

MADDE 12 — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

14 Şubat 2006

[R.G. 15 Şubat 2006 – 26081]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

**Emniyet Genel Müdürlüğüne Ait Araç, Gereç, Mal ve Malzemenin
Satış, Hibe, HEK ve Hurda Durum ve İşlemleri
ile Hizmet Satışına Dair Kanunda Değişiklik
Yapılması Hakkında Kanun**

Kanun No. 5455

Kabul Tarihi: 8.2.2006

MADDE 1 — 12/4/2001 tarihli ve 4645 sayılı Emniyet Genel Müdürlüğüne Ait Araç, Gereç, Mal ve Malzemenin Satış, Hibe, HEK ve Hurda Durum ve İşlemleri ile Hizmet Satışına Dair Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Bu Kanunun amacı, Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından satın alınan veya çeşitli yollarla temin edilen taşıt, silah, mühimmat, makine ve teçhizat ile mal ve malzemenin ihtiyaç fazlası bulunanlar veya standart dışı durumuna düşenler ile HEK durumunda olan veya hurdaya ayrılanların tasfiyesi, değerlendirilmesi ve Kurumun asli görevlerini aksatmamak şartı ile hizmet verilmesine dair usul ve esasları belirlemektir."

MADDE 2 — 4645 sayılı Kanunun 2 nci maddesinde yer alan "HEK", "Hurda" ve "Hizmet" tanımları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve bu maddeye "Taşıt", "Mal ve malzeme" ile "İhtiyaç fazlası" tanımları eklenmiştir.

"HEK: Hizmette kullanılabilme vasfını kaybeden veya arızalı hale geldiklerinde onarımları ekonomik olarak mahzurlu olan taşıt, silah, mühimmat, makine ve teçhizat ile mal ve malzemeyi,

Hurda: Hizmette uzun süre kullanılması veya giderilmesi mümkün olmayan arızalar ve geçirdiği kazalar dolayısıyla işe yaramaz hale gelen taşıt, silah, mühimmat, makine ve teçhizat ile mal ve malzemeyi,

Hizmet: Kamu kurum ve kuruluşları ile özel kuruluşlar ve şahıslara, dost veya müttefik devletlere verilebilecek, Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından üretilen eğitim, bilgi, belge, teknik inceleme ve analiz, tesis, bakım, onarım, modernizasyon, sağlık, test, bilişim ve

yazılım, veriler ve sorgulamaları, basım, yayım, çekim, montaj, seslendirme, spikerlik, tercüme, güvenlik tertibatı, danışmanlık, havacılık ve benzeri hizmetler ile Emniyet Genel Müdürlüğüne ait taşıt, silah, mühimmat, makine ve teçhizat, mal ve malzeme ile bina, arazi ve tesislerinden istifade ettirmeyi,

Taşıt: Emniyet Genel Müdürlüğüne ait her türlü motorlu veya motorsuz kara, deniz ve hava ulaştırma araçlarını,

Mal ve malzeme: Emniyet Genel Müdürlüğünün donanımı ile bakım, onarım ve idamesi için zaruri olan araç, gereç, yedek parça, cihaz ve sağlık malzemeleri ile kırıntı, döküntü malzeme atık ve parçalarını,

İhtiyaç fazlası: Çeşitli yollardan temin edilerek kuvveye alınmış, ancak kullanılabilme özelliği olmakla birlikte çeşitli nedenlerle kullanılmaksızın kuvvede bulundurulmuş taşıt, silah, mühimmat, makine ve teçhizat ile mal ve malzemeyi,"

MADDE 3 — 4645 sayılı Kanunun 3 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 3. — Bu Kanun kapsamında yer alan taşıt, silah, mühimmat, makine ve teçhizat ile mal ve malzemelerin hurda, HEK, standart dışı veya ihtiyaç fazlalığının belirlenmesi ile satışı talep edilen hizmetlerin yapılıp yapılmamasına karar vermek üzere, konusunda uzman en az iki kişinin yer alacağı beş kişiden müteşekkil teknik komisyonlar oluşturulur. Bu komisyonlara gerektiğinde diğer kurum ve kuruluşlardan da temsilci alınır.

Bu Kanuna göre verilecek hizmet ile satışı yapılacak taşıt, silah, mühimmat, makine ve teçhizat ile mal ve malzemelerin değer tespitini yapmak üzere Emniyet Genel Müdürlüğü personelinden en az üç kişiden oluşan değer tespit komisyonları oluşturulur. Bu komisyonlara meslekî bilgilerinden istifade etmek üzere diğer kurum ve kuruluşlardan temsilci dahil edilebilir.

Satılmasına karar verilen hizmetler ile taşıt, silah, mühimmat, makine ve teçhizat ile mal ve malzemelerin satış işlemi Emniyet Genel Müdürlüğü personelinden en az üç kişiden oluşan ihale komisyonlarınca açık artırma usulü ile yapılır. Tarifeye dayalı olarak verilecek hizmetler bu kapsamın dışında olup yönetmelikle düzenlenir.

Bu komisyonların teşkili ve kararları ita amirinin onayı ile yürürlüğe girer."

MADDE 4 — 4645 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

"EK MADDE 1. — Mülkiyeti Hazineye ait olup İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğüne tahsisli taşınmazlardan gerekli görülenlerin, İçişleri Bakanlığı ile mutabık kalınarak tahsislerini kaldırmaya ve 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun 46 ncı maddesine bağlı olmaksızın satmaya Maliye Bakanlığı yetkilidir.

Satış bedelleri bütçeye gelir kaydedilir. Emniyet Genel Müdürlüğünün ihtiyacı olan bina ve tesislerin yapımı, onarımı ve donatımı ile asayiş, trafik ve güvenlik hizmetleri için gerekli mal ve hizmet alımında kullanılmak üzere Emniyet Genel Müdürlüğü bütçesine gerekli ödenek öngörülür."

MADDE 5 — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 6 — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

14 Şubat 2006

[R.G. 15 Şubat 2006 – 26081]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

**Gümrük Müsteşarlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında
Kanun Hükmünde Kararnameye Bir Geçici
Madde Eklenmesine Dair Kanun**

Kanun No. 5456

Kabul Tarihi : 9.2.2006

MADDE 1 — 2/7/1993 tarihli ve 485 sayılı Gümrük Müsteşarlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 10.- Ekli (1) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek 13/12/1983 tarihli ve 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetvelin Gümrük Müsteşarlığına ait bölümüne eklenmiştir.

22/7/2003 tarihli ve 2003/5932 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kaldırılan Gümrükler Başmüdürlükleri ile Gümrükler Muhafaza Başmüdürlükleri kadrolarında bulunan ve kadroları 1/9/2003 tarihli ve 2003/6121 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile değiştirilen Gümrük Başmüdürü ve Gümrük Muhafaza Başmüdürlerinden halen memuriyet görevi devam edenler, bu maddeyle ihdas edilen ekli (1) sayılı listede yer alan Müsteşarlık Müşaviri kadrolarına atanmış sayılırlar. Bu kadrolar, herhangi bir nedenle boşalmaları halinde hiçbir işleme gerek kalmaksızın iptal edilmiş sayılır. Söz konusu personelin atandıkları yeni kadrolarının aylık, ek gösterge, her türlü zam ve tazminatlar ile diğer malî hakları toplamının net tutarı; Müşavirlik kadrolarına atanmadan önce en son ayda aldıkları aylık, ek gösterge, her türlü zam ve tazminatlar ile diğer malî hakları toplamı net tutarından az olması halinde aradaki fark, farklılık giderilinceye kadar, atandıkları kadrolarda kaldıkları sürece herhangi bir kesintiye tâbi tutulmaksızın tazminat olarak kendilerine ödenir."

MADDE 2 — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3 — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

14 Şubat 2006

(1) SAYILI LİSTE

Kurumu : Gümrük Müsteşarlığı

Teşkilatı: Merkez

<u>SINIFI</u>	<u>UNVANI</u>	<u>DERECESİ</u>	<u>KADRO ADEDİ</u>	<u>SERBEST</u>	<u>TUTULAN</u>	<u>TOPLAM</u>
GİH	Müsteşarlık Müşaviri	1	19	19	-	19

[R.G. 15 Şubat 2006 – 26081]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

**Telgraf ve Telefon Kanununda Değişiklik Yapılması
Hakkında Kanun**

Kanun No. 5457

Kabul Tarihi : 9.2.2006

MADDE 1 — 4/2/1924 tarihli ve 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanununun ek 29 uncu maddesinin birinci fıkrasının üçüncü cümlesinde yer alan "otuz" ibaresi, "doksan (yüzseksen günlük aylıksız izin süresi aşılmamak kaydıyla ve 15 Ocak 2006 tarihindeki üçüncü fıkraya göre hesaplanan ücretleriyle)" şeklinde, aynı fıkranın son cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve bu fıkraya aşağıdaki cümleler eklenmiş, maddenin dördüncü fıkrasındaki "Başka kamu kurum ve kuruluşlarına nakledilen 4857 sayılı İş Kanununa tâbi kapsam dışı personele" ibaresinden sonra gelmek üzere "ve hisse devir tarihinden itibaren en geç beş yıl içerisinde iş sözleşmesi sona eren ve Devlet Personel Başkanlığına bildirim yapılan personele" ibaresi eklenmiştir.

"Bu fıkranın birinci cümlesinde sayılanlardan aylıksız iznin bitiminden sonra Türk Telekomun tâbi bulunduğu mevzuata ve bu fıkraya istinaden akdedilen sözleşmeye göre çalışmaya devam edenlerden hisse devir tarihinden itibaren en geç beş yıl içinde iş

sözleşmesi herhangi bir nedenle sona erenler, bu madde hükümlerine göre işlem yapılmak üzere iş sözleşmesinin sona erdiği tarihten itibaren otuz gün içinde sözleşmenin sona erdiği yılın 15 Ocak tarihindeki üçüncü fıkraya göre hesaplanan ücretleriyle Devlet Personel Başkanlığına bildirilir ve bunların bildirim tarihine kadar geçen süre içindeki aylık ücret, harcırah, sağlık giderleri, cenaze giderleri ve ölüm yardımı ile diğer malî ve özlük hakları Türk Telekom tarafından karşılanır. Söz konusu personel hakkında üçüncü fıkra hükümlerinin uygulanmasında hisse devir tarihindeki kadro ve pozisyon unvanları esas alınır. Bu fıkra hükümleri gereğince azami olarak yüzseksen gün süreyle kamu görevlerinden aylıksız izinli sayılarak Türk Telekomda çalıştırılmaya devam olunanlar ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarına naklen geçiş hakkını kullanmayarak İş Kanunu hükümlerine tâbi olarak yeni bir sözleşme yapmak suretiyle Türk Telekomda çalışmaya devam edenlerin aksine bir talepte bulunmamaları halinde kesenekleri kendileri, kurum karşılıkları ise Türk Telekom tarafından karşılanmak suretiyle bağlı buldukları sosyal güvenlik kurumları ile ilgileri devam ettirilir ve kamu kurum ve kuruluşlarına nakil hakkından vazgeçmiş olan personele ilişkin karşılıklılık esasına dayalı bir müşterek bildirim Devlet Personel Başkanlığına sunulur. Önceden bağlı buldukları sosyal güvenlik kurumu ile ilgileri devam ettirileceklerin emeklilik hak ve yükümlülüklerinin tespitinde, devir tarihi itibarıyla emeklilik hak ve yükümlülüklerine esas alınmakta olan kadro, görev veya pozisyonlarının dikkate alınmasına devam olunur. Önceden bağlı buldukları sosyal güvenlik kurumu ile ilgileri yukarıda belirtilen şartlar dahilinde devam ettirileceklerin nakil talebinde bulunabilecekleri veya nakil işlemlerinin devam ettiği dönem içerisinde geçecek hizmet süreleri; hisse devir tarihindeki statülerinde geçmiş sayılarak bu süreleri kıdem aylıklarının hesabında dikkate alınır ve bunların kazanılmış hak aylık derece ve kademeleri genel hükümler çerçevesinde yükseltilmeye devam olunur. Bunlardan bu fıkroda belirtilen beş yıllık süre içerisinde iş sözleşmesi fesholunanların kıdem tazminatları bu Kanunun ek 32 nci maddesinin dördüncü fıkrası dikkate alınarak ödenir. Bu fıkra gereğince bağlı buldukları sosyal güvenlik kurumları ile ilgilerinin devam ettirilmesi talebinde bulunanların beş yıllık sürenin bitiminden sonra da Türk Telekomda çalışmaya devam etmeleri durumunda, beş yıllık sürenin bitiminden sonraki emeklilik hak ve yükümlülükleri hakkında yukarıda belirtilen usûl ve esaslara göre işlem yapılmaya devam olunur.”

MADDE 2 — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3 — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

14 Şubat 2006

[R.G. 15 Şubat 2006 – 26081]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

**TÜRK SİLAHLI KUVVETLERİ STRATEJİK HEDEF PLANININ
GERÇEKLEŞTİRİLMESİ MAKSADIYLA GELECEK YILLARA
SARI TAAHHÜTLERE GİRİŞME YETKİSİ VERİLMESİ
HAKKINDA KANUNUN BİR MADDESİNDE
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA
DAİR KANUN**

Kanun No. 5459

Kabul Tarihi : 22.2.2006

MADDE 1 – 2/7/1992 tarihli ve 3833 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Stratejik Hedef Planının Gerçekleştirilmesi Maksadıyla Gelecek Yıllara Sari Taahhütlere Girişme Yetkisi Verilmesi Hakkında Kanunun 2 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 2.- Türk Silahlı Kuvvetleri Stratejik Hedef Planının yıllık programlarının gerektirdiği ödenekler, ilgisine göre Millî Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı veya Sahil Güvenlik Komutanlığı ilgili yılları bütçelerinin ilgili tertibinde yer alır."

MADDE 2 – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3 – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

27 Şubat 2006

[R.G. 28 Şubat 2006 – 26094]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

TERÖRLE MÜCADELE KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN

Kanun No. 5460

Kabul Tarihi : 22.2.2006

MADDE 1 – 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun 21 inci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"e) Malûl olanlar ile ölenlerin dul ve yetimleri, Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığına kendilerine verilen tanıtım kartlarını ibraz etmeleri durumunda, Devlet ve üniversite hastaneleri ile askerî hastanelerde muayene ve tedavi edilirler. Bunların her türlü tedavi giderleri; ilgililerin herhangi bir kamu kurumu veya kuruluşunda çalışmaları halinde bu kurum veya kuruluşça; emekli, yaşlılık, malûllük veya dul ve yetim aylığı almaları halinde bağlı buldukları sosyal güvenlik kurumunca, herhangi bir kuruma tâbi olarak çalışmamaları, emekli, yaşlılık, malûllük veya dul ve yetim aylığı almamaları durumunda Millî Savunma Bakanlığınca karşılanır. Malûl olanların eksilen vücut organları, yurt içi veya yurt dışında en son teknik usûllere göre yapılması mümkün sunîleriyle tamamlanabilir ve gerekirse tamir ettirilir veya yenisi yaptırılır."

MADDE 2 – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3 – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

27 Şubat 2006

[R.G. 28 Şubat 2006 – 26094]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

DİSİPLİN MAHKEMELERİ KURULUŞU, YARGILAMA USULÜ VE DİSİPLİN SUÇ VE CEZALARI HAKKINDAKİ KANUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN

Kanun No. 5461

Kabul Tarihi : 22.2.2006

MADDE 1 – 16/6/1964 tarihli ve 477 sayılı Disiplin Mahkemeleri Kuruluşu, Yargılama Usulü ve Disiplin Suç ve Cezaları Hakkındaki Kanunun 8 inci maddesinin ikinci fıkrasına "Jandarma Genel Komutanının" ibaresinden önce gelmek üzere "Sahil Güvenlik Komutanının," ibaresi eklenmiştir.

MADDE 2 – 477 sayılı Kanunun 9 uncu maddesine "Jandarma Genel Komutanlığı" ibaresinden önce gelmek üzere "Sahil Güvenlik Komutanlığı," ibaresi eklenmiştir.

MADDE 3 – 477 sayılı Kanunun 23 üncü maddesinin (II) numaralı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"II- Hükme katılan disiplin mahkemesi başkan ve üyesi, aleyhine kanun yoluna gidilen disiplin mahkemesi hükmünün, üst disiplin mahkemesindeki incelenmesine katılamaz."

MADDE 4 – 477 sayılı Kanunun 30 uncu maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Subay ve astsubay dışındaki asker kişiler hakkında disiplin mahkemeleri tarafından verilen hükümler ile ilgili olarak, teşkilâtında disiplin mahkemesi kurulan komutan veya askerî kurum amiri tarafından askerî hâkim sınıfına mensup disiplin subaylarına itiraz hakkını kullanabilmeleri için yazılı yetki verilebilir."

MADDE 5 – 477 sayılı Kanunun 40 ıncı maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "verir" ibaresi "verebilir" şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 6 – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 7 – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

27 Şubat 2006

[R.G. 28 Şubat 2006 – 26094]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

AVRUPA BÖLGESİNDE YÜKSEKÖĞRETİM İLGİLİ BELGELERİN TANINMASINA İLİŞKİN SÖZLEŞMENİN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN

Kanun No. 5463

Kabul Tarihi : 23.2.2006

MADDE 1 – Türkiye Cumhuriyeti adına 1 Aralık 2004 tarihinde imzalanan "Avrupa Bölgesinde Yükseköğretimle İlgili Belgelerin Tanınmasına İlişkin Sözleşme"nin onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2 – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3 – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

27 Şubat 2/2006

[R.G. 28 Şubat 2006 – 26094]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

BANKA KARTLARI VE KREDİ KARTLARI KANUNU

Kanun No. 5464

Kabul Tarihi : 23.2.2006

Amaç

MADDE 1 – Bu Kanunun amacı; banka kartları ve kredi kartlarının çıkarılmasına, kullanımına, takas ve mahsup işlemlerine ilişkin usûl ve esasları düzenlemek suretiyle kartlı ödemeler sisteminin etkin çalışmasını sağlamaktır.

Kapsam

MADDE 2 – Kartlı sistem kuran, kart çıkaran, üye işyeri anlaşması yapan kuruluşlar ile üye işyerleri ve kart hamilleri bu Kanun hükümlerine tâbidir.

Kendi işyerleri ile sınırlı olmak üzere, mal veya hizmetlerin vadeli satışı ile alıcının borç alacak durumunun izlenmesi amacıyla kart çıkaran veya sistem oluşturan veya herhangi bir kredilendirme işlemi yapılmaksızın veya hesaba bağlı olmaksızın önceden belirlenen bir tutarla sınırlı olmak üzere kart düzenleyen gerçek veya tüzel kişiler bu Kanun hükümlerine tâbi değildir.

Tanımlar

MADDE 3 – Bu Kanunun uygulanmasında;

a) Kurul: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunu,

b) Kurum: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunu,

- c) Banka: Mevduat bankaları ve katılım bankaları ile kalkınma ve yatırım bankalarını,
- d) Banka kartı: Mevduat hesabı veya özel carî hesapların kullanımı dahil bankacılık hizmetlerinden yararlanmayı sağlayan kartı,
- e) Kredi kartı: Nakit kullanımı gerekmeksizin mal ve hizmet alımı veya nakit çekme olanağı sağlayan basılı kartı veya fizikî varlığı bulunmayan kart numarasını,
- f) Kartlı sistem kuruluşu: Banka kartı veya kredi kartı sistemi kuran ve bu sisteme göre kart çıkarma veya üye işyeri anlaşması yapma yetkisi veren kuruluşları,
- g) Kart çıkaran kuruluş: Banka kartı veya kredi kartı düzenleme yetkisini haiz bankalar ile diğer kuruluşları,
- h) Üye işyeri anlaşması yapan kuruluş: Banka kartı veya kredi kartı kabulünü sağlamak amacıyla işyerleriyle anlaşma yapan bankalar ya da kuruluşları,
- i) Üye işyeri: Üye işyeri anlaşması yapan kuruluşlar ile yaptığı sözleşme çerçevesinde kart hamiline mal ve hizmet satmayı veya nakit temin etmeyi kabul eden gerçek veya tüzel kişiyi,
- j) Kart hamili: Banka kartı veya kredi kartı hizmetlerinden yararlanan gerçek veya tüzel kişiyi,
- k) Harcama belgesi: Banka kartı veya kredi kartı ile yapılan işlemler ile ilgili olarak üye işyeri tarafından düzenlenen, kart hamilinin işleminden doğan borcu ile diğer bilgileri gösteren ve kart hamilinin kimliğinin bir kod numarası, şifre veya kimliği belirleyici başka bir yöntemle belirlendiği haller dışında kart hamili tarafından imzalanan belgeyi,
- l) Nakit ödeme belgesi: Bankalarca veya yetkili üye işyerlerince banka kartı veya kredi kartı hamiline yapılan nakit ödemelerde düzenlenerek, kart hamilinin kimliğinin bir kod numarası, şifre veya kimliği belirleyici başka bir yöntemle belirlendiği haller dışında kart hamili tarafından imzalanan belgeyi,
- m) Son ödeme tarihi: Kart hamilinin, dönem borcunu veya ödemesi gereken asgarî tutarını gecikmeye düşmeden ödeyebileceği son günü,
- n) Dönem borcu: Hesap kesim tarihine kadar oluşan borç ve alacak kayıtlarının bakiyesi ile önceki hesap özeti bakiyesinin toplamını,
- o) Asgarî tutar: Dönem borcunun ödenmesi gereken en az tutarını,
- p) Alacak belgesi: Banka kartı veya kredi kartı kullanılarak alınmış olan malın iadesi veya hizmetin alımından vazgeçilmesi veya yapılan işlemin iptali halinde kart hamilinin hesabına alacak kaydedilmek üzere üye işyeri tarafından düzenlenen belgeyi,
- r) Bildirim, talep, şikâyet ve itirazlar: Kart hamilinin yazılı olarak, elektronik ortamda veya telefon ile yapacağı bildirim, talep, şikâyet ve itirazları, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

İzne Tâbi İşlemler

Faaliyet izni

MADDE 4 – Kartlı sistem kurma, kart çıkarma, üye işyerleri ile anlaşma yapma, bilgi alışverişi, takas ve mahsuplaşma faaliyetinde bulunmak isteyen kuruluşların Kuruldan izin almaları şarttır.

Bu kuruluşların;

- a) Anonim şirket şeklinde kurulması,
- b) Kurucularının gerekli malî güç ve itibara sahip bulunması, işin gerektirdiği dürüstlük ve yeterliliğe sahip olması ve banka ortaklarında aranan diğer nitelikleri haiz olması,
- c) Hisse senetlerinin nakit karşılığı çıkarılması ve tamamının nama yazılı olması, tüzel kişi kurucuların yönetim ve denetimine sahip gerçek kişilerin kim olduğunun belgelenmesi,
- d) Nakden ve her türlü muvazaadan arî olarak ödenmiş olan sermayesinin altı milyon Yeni Türk Lirasından az olmaması,
- e) Ana sözleşmesinin bu Kanun hükümlerine uygun olması,

f) Bu Kanun kapsamındaki işlemleri gerçekleştirebilecek yönetim, yeterli personel ve teknik donanımına sahip olması, şikâyet ve itirazlarla ilgili birimleri oluşturması,

g) (d) bendinde belirtilen sermayenin yüzde beşi tutarındaki sisteme giriş payının Kurum hesabına yatırıldığına dair belgenin ibraz edilmesi, şarttır.

Kuruluşların bu Kanun kapsamındaki faaliyetlerinin kurumsal yönetim hükümlerine uygunluğunu sağlaması zorunludur.

Merkezi yurt dışında bulunan kartlı sistem kuruluşlarının Türkiye'de şube ya da kredi kartı sistemi kurmamak, kart çıkarmamak ve üye işyeri anlaşması yapmamak kaydıyla temsilcilik açmaları Kurulun iznine tâbidir.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usûl ve esaslar Kurumca çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

Faaliyet izninin iptali

MADDE 5 – Kartlı sistem kurma, kart çıkarma, üye işyerleri ile anlaşma yapma, bilgi alışverişi, takas ve mahsuplaşma kuruluşlarının, 4 üncü maddede belirtilen şartları kaybetmesi, iznin gerçeğe aykırı beyanlarla alınmış olduğunun tespit edilmesi, iznin alınmasından itibaren altı ay içinde faaliyete geçilmemesi veya bir yıl içinde kesintisiz altı ay süre ile faaliyette bulunulmamış olması hallerinden birinin gerçekleşmesi halinde Kurul, bu Kanun kapsamındaki işlemlere ilişkin faaliyet iznini iptal edebilir.

Faaliyet izni verilmesine ilişkin kararlar ile verilmiş olan izinlerin iptaline ilişkin gerekçeli kararlar Resmî Gazetede yayımlanır.

Ana sözleşme, pay edinim ve devirleri

MADDE 6 – Kartlı sistem kurma, kart çıkarma, üye işyerleri ile anlaşma yapma, bilgi alışverişi, takas ve mahsuplaşma kuruluşlarının ana sözleşme ve değişiklikleri, pay edinim ve devirleri ve dolaylı pay sahipliğinin belirlenmesine ilişkin hususlar Kurulca belirlenir.

İzin başvurularının değerlendirilmesi

MADDE 7 – Bu Kanun hükümleri uyarınca Kuruma yapılan izin başvuruları, denetimin etkin bir şekilde ifa edilmesine engel olabilecek nitelikte doğrudan veya dolaylı herhangi bir ilişkinin varlığı veya izne tâbi işlem için öngörülen koşulların, niteliklerin, yeterliliklerin izin başvurusu esnasında ya da değerlendirme sürecinde sağlanamaması veya kaybedilmesi halinde Kurulca reddedilir. Red kararları ilgililere gerekçeli olarak bildirilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Kart Çıkaran Kuruluşların Yükümlülükleri

Kart çıkarma ve buna ilişkin yükümlülükler

MADDE 8 – Kart çıkaran kuruluşlar, talepte bulunmayan veya sözleşme imzalamayan kişiler adına hiçbir şekil ve surette kart veremezler. Bu kuruluşlarca genel müdürlük veya şube haricinde kredi kartı talebi toplanabilecek yerler Kurumun uygun görüşü alınarak Türkiye Bankalar Birliği ve Türkiye Katılım Bankaları Birliği tarafından müştereken belirlenir.

Asgarî tutarın son ödeme tarihini takip eden üç ay içinde ödenmemesi durumunda kart çıkaran kuruluşça kart hamiline yapılacak bildirimden itibaren bir aylık süre içerisinde bu tutarın ödenmemesi ya da banka kartı ile kredi kartı kullanımından dolayı adli cezaların uygulanması halinde, ilgili kart çıkaran kuruluşça kart hamiline verilen kredi kartları iptal edilir ve borcun tamamı ödeninceye kadar yeni kredi kartı düzenlenemez.

Kart çıkaran kuruluşlar, kartların düzenli ve güvenli kullanımı ile bildirim, talep, şikâyet ve itirazlara ilişkin gerekli tedbirleri almaya yönelik sistemi kurmak ve kesintisiz olarak açık tutmakla yükümlüdür.

Kart çıkaran kuruluşlar, kartın verilmesi anında kart hamilini yeteri derecede bilgilendirmek ve talep edilmesi halinde, gerçekleştirilmiş işlemlere ait kayıtları otuz günü geçmemek üzere işlemin mahiyetine uygun bir süre zarfında sağlamakla yükümlüdür. Yurt dışı işlemlerinde bu süre altmış gün olarak uygulanır.

Kart çıkaran kuruluşlar, kartların kullanılması bir kod numarası, şifre ya da kimliği belirleyici başka bir yöntemin kullanılmasını gerektiriyorsa, bu tür bilgilerin gizli kalması amacıyla gerekli önlemleri almak ve harcama ve alacak belgesinin müşteri nüshası üzerinde ve yazışmalarda kart numarasının açıkça yer almasını engellemekle yükümlüdür.

Kart çıkaran kuruluşlar, banka kartı ve kredi kartlarının asıl kart hamiline teslim edilmesini sağlayacak önlemleri almak, reşit olmayan ek kart hamilleri adına düzenlenen banka ve kredi kartlarının asıl kart hamillerine teslimini sağlamakla yükümlüdür.

Kredi kartı limiti

MADDE 9 – Kart çıkaran kuruluşlar, kredi kartı almak isteyen kişilerin yasaklılık veya engel durumu, ekonomik ve sosyal durumu, aylık veya yıllık ortalama geliri, diğer kart çıkaran kuruluşlarca bu kişilere tahsis edilen kredi kartı limiti, bir model veya skorlama sistemi sonuçları, müşterini tanı ilkeleri ile 29 uncu madde çerçevesinde temin edilecek bilgileri dikkate alarak yapacakları değerlendirmeye istinaden kullanım limiti tespit etmek zorundadır. Kart çıkaran kuruluşlar kart limitlerini bu hüküm çerçevesinde güncelleyebilirler. Kart çıkaran kuruluşlar, kart hamilleri talep etmedikçe kart limitlerini artıramazlar. Kart hamillerinin harcamalarıyla kart limitlerini aşmaları halinde, aşılan miktara işlem tarihi ile ödeme tarihi arasındaki süre için, akdi faizden başka herhangi bir ücret talep edilemez.

Kart çıkaran kuruluş tarafından bir gerçek kişinin sahip olduğu tüm kredi kartları için tanınacak toplam kredi kartları limiti, ilk yıl için, ilgilinin aylık ortalama net gelirinin iki katını, ikinci yıl için ise, dört katını aşamaz. Bu fıkra uygulamasında bin Yeni Türk Lirasına kadar limitler hariç olmak üzere, aylık veya yıllık ortalama gelir düzeyi kart hamili tarafından beyan edilen ve ilgili kuruluşlarca teyit edilen gelirler üzerinden tespit edilir.

Kart hamilinin talebi üzerine üçüncü kişiler adına asıl karta bağlı ve asıl kart limitini aşmamak kaydı ile ek kredi kartı düzenlenebilir.

Kurul, ikinci fıkrada yer alan sınırlama da dahil olmak üzere, kart çıkaran kuruluşların genel ve bireysel risk sınır ve oranlarını belirlemeye yetkilidir.

Hesap özeti

MADDE 10 – Kurulca belirlenecek usûl ve esaslar çerçevesinde, kredi kartı hesap özeti düzenlenmesi, yazılı veya kart hamilinin talebi üzerine elektronik ortam veya başka etkin yollarla bildirilmesi zorunludur.

Şikâyet ve itirazlar

MADDE 11 – Kart çıkaran kuruluşlar, kart ve ek kart hamillerinin kart kullanımıyla ilgili olarak yapacakları şikâyet ve itiraz başvurularını, başvuru tarihinden itibaren yirmi gün içinde hamilin başvuru yöntemi kullanılarak ve gerekçeli bir şekilde cevaplandırmak zorundadır. Kuruluşlar, kart ve ek kart hamillerinin şikâyet ve itirazlarının ilgili birimlerine kolaylıkla ulaşmasını sağlayacak tedbirleri almakla yükümlüdür.

Kredi kartı ile yapılan işlemlere, son ödeme tarihinden itibaren on gün içinde, kart çıkaran kuruluşa başvurmak suretiyle itiraz edilebilir. Kredi kartı hamili, yapacağı başvuruda, hesap özeti hakkında hangi unsurlarına itiraz ettiğini gerekçesiyle belirtmek zorundadır. Süresi içerisinde itiraz edilmeyen hesap özeti kesinleşir. Hesap özeti kesinleşmesi genel hükümlere göre dava hakkını ortadan kaldırmaz.

Kartın haksız kullanımı ve sigortalanması

MADDE 12 – Kartın ya da 16 ncı maddede belirtilen bilgilerin kaybolması veya çalınması halinde kart hamili, yapacağı bildirimden önceki yirmidört saat içinde gerçekleşen hukuka aykırı kullanımdan doğan zararlardan yüzelli Yeni Türk Lirası ile sınırlı olmak üzere sorumludur. Hukuka aykırı kullanımın, hamilin ağır ihmeline veya kastına dayanması veya bildirim yapılmaması hallerinde bu sınır uygulanmaz.

Kart çıkaran kuruluş, yapılacak talep ve ilgili sigorta prim bedelinin ödenmesi koşulu ile kart hamilinin birinci fıkrada belirtilen yüzelli Yeni Türk Lirası tutarındaki sorumluluğunun sigortalanmasını sağlamakla yükümlüdür. Kartların sigortalanması ve sorumluluğun paylaşılmasına ilişkin usûl ve esaslar Kurum tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Kurumsal yönetime ilişkin hükümler

MADDE 13 – Kart çıkarma, bilgi alışverişi, takas ve mahsuplaşma faaliyetinde bulunan kuruluşların yönetim ve teşkilat yapısına, muhasebe ve raporlama sistemine ve kurumsal yönetime ilişkin usûl ve esaslar Kurulca belirlenir.

Kart çıkaran kuruluşlar, kredi kartlarına uyguladıkları faiz, gecikme faizi, yıllık ücret ve her türlü komisyon oranları ile istenilen diğer bilgileri kamuoyuna yayınlanmak üzere aylık olarak Kuruma iletir. Yayınlanacak bilgi ve belgelerin içeriği ve yayınlama usûl ve esasları Kurulca belirlenir.

Koruyucu hükümler

MADDE 14 – Kurul, bu Kanunun 4 üncü maddesi uyarınca faaliyet izni verilen kuruluşların varlıkları, alacakları, özkaynakları, borç, yükümlülük ve taahhütleri, gelir ve giderleri arasındaki ilgi ve dengelerin ve malî bünyeyi etkileyen diğer tüm unsurların ve maruz kalınan risklerin tespiti, tahlili, izlenmesi, ölçülmesi ve değerlendirilmesi amacıyla sermaye ve likidite yeterliliği de dahil sınırlamalar ve standart oranlar belirlemek suretiyle, gerekli düzenlemeleri yapmaya ve bunlar hakkında her türlü tedbiri almaya yetkilidir.

Bu Kanunun 4 üncü maddesi uyarınca faaliyet izni verilen kuruluşlar, yapılan düzenlemelere uymak, belirlenen sınırlamaları ve standart oranları hesaplamak, tutturmak ve idame ettirmek ve bunlara ilişkin olarak Kurul tarafından istenen tedbirleri belirlenen süreler içinde almak ve uygulamakla yükümlüdür.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Kart Hamillerinin Yükümlülükleri

Kart kullanımına ilişkin yükümlülükler

MADDE 15 – Kart kullanımından doğan sorumluluk, sözleşme imzalandığı ve kartın zilyetliğine geçtiği veya fizikî varlığı bulunmayan kart numarasının öğrenildiği andan itibaren, kart hamiline aittir.

Kartın imza hanesinin kart hamili tarafından imzalanmış olması zorunludur. Üye işyerinin talep etmesi durumunda kart hamili, kartın kullanımı sırasında kimlik belgesi ibraz etmek zorundadır.

Bu Kanunun 20 nci maddesi uyarınca harcama belgesi düzenlenmeksizin çeşitli iletişim araçları yoluyla veya sipariş formu vasıtasıyla yapılan mal ve hizmet alımlarındaki hukuka aykırı kullanımlardan kaynaklanan zararlardan kart hamili sorumlu tutulamaz.

Bildirim zorunluluğu

MADDE 16 – Kart hamili, kendisine tevdi edilen kartı ve kartın kullanılması bir kod numarası, şifre veya kimliği belirleyici başka bir yöntemin kullanılmasını gerektiriyorsa bu bilgileri güvenli bir şekilde korumak ve başkaları tarafından kullanılmasına engel olacak önlemleri almak, kartın kaybolması, çalınması veya iradesi dışında gerçekleşmiş herhangi bir işlemi öğrenmesi halinde kart çıkaran kuruluşu derhal haberdar etmek zorundadır.

Kart hamili adresinde meydana gelen değişiklikleri, değişiklik tarihinden itibaren onbeş gün içinde kart çıkaran kuruluşa bildirmekle yükümlüdür.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Üye İşyeri ve Üye İşyeri Anlaşması Yapan Kuruluşlara İlişkin Yükümlülükler

Kartın kontrol ve kabulü

MADDE 17 – Üye işyerleri, kart hamillerinin yapmış oldukları mal ve hizmet alımlarının bedelini banka kartı ya da kredi kartı ile ödeme taleplerini kabul etmek zorundadır. Bu zorunluluk indirim dönemlerinde de geçerlidir. Üye işyerleri, kart hamilinden kartın kullanılması dolayısıyla komisyon veya benzeri bir isim altında ilave bir ödemede bulunmasını isteyemez. Bu hükme aykırı davranılması halinde, üye işyeri anlaşması yapan kuruluşlar tarafından üye işyeri sözleşmesi feshedilir ve bir yıl süreyle yeni bir sözleşme yapılamaz.

Üye işyerleri, mal ve hizmet bedeli karşılığını banka kartı veya kredi kartı ile ödemek isteyen kişilerin imza gerektiren işlemlerde imza kontrolünü yapmak, kartın tahrifata uğrayıp

uğramadığını kontrol etmek ve üye işyeri anlaşması yapan kuruluşlarca kendilerine ulaştırılan bilgiler çerçevesinde kartın geçerliliğini tespit etmekle yükümlü olup, gerekli durumlarda kart üzerinde yer alan bilgilerle kimlik belgesi üzerinde yer alan bilgileri karşılaştırmak üzere geçerli bir kimlik belgesi ibrazını talep etmek ve harcama belgesi üzerindeki bilgilerle kredi kartı üzerindeki bilgileri karşılaştırarak kontrol etmekle yükümlüdür. Bu kontrollerin yapılmamasından doğan zararlardan üye işyerleri sorumludur.

Bilgilendirme ve sistemin güvenliğinin sağlanması

MADDE 18 – Üye işyerleri, banka kartı ve kredi kartı ile işlem yapıldığını gösteren işaretleri, işyerinin girişinde ve kart hamilleri tarafından kolayca görülebilecek bir yere koymak, üye işyeri sözleşmeleri herhangi bir nedenle sona erdiği takdirde de, bu işaretleri kaldırmakla yükümlüdür. Üye işyerleri, teknik bir nedenle geçici bir süreyle işlem yapılamadığı hallerde kart hamillerini uyararakla yükümlüdür.

Üye işyerleri, 20 nci madde uyarınca harcama belgesi düzenlenmeksizin çeşitli iletişim araçları yoluyla veya sipariş formu vasıtasıyla işlem yapılmasına olanak sağlamak üzere kuracakları sistemlerin güvenli bir şekilde çalışmasını temin etmekle yükümlüdür.

Harcama ve alacak belgesi

MADDE 19 – Üye işyerleri, mal ve hizmet bedellerinin banka kartı ya da kredi kartı ile ödenmesi veya nakit talep edilmesi halinde, 20 nci madde hükümleri saklı kalmak kaydıyla, elektronik ya da mekanik cihazları kullanarak harcama belgesi veya nakit ödeme belgesi düzenlemek ve aslını sözleşmede belirtilen süre içinde muhafaza etmek ve bir nüshayı da kart hamiline vermek zorundadır. Bu hükme aykırılık halinde satılan hizmet veya mal bedeli üye işyeri anlaşması yapan kuruluştan talep edilemez.

Üye işyerleri kart kullanılarak satın alınmış bir malın iadesi veya hizmetin alımından vazgeçilmesi veya yapılan işlemin iptali halinde, alacak belgesi düzenleyerek bir nüshasını kart hamiline verdikten sonra diğer bir nüshayı da muhafaza etmekle yükümlüdür.

İmza gerektirmeyen işlemler

MADDE 20 – İşlemin niteliği nedeniyle harcama ve alacak belgesi düzenleme imkânı olmayan hallerde kartlar, hamil tarafından çeşitli iletişim araçları ile kart numarası bildirilmek veya imza yerine geçen kod numarası, şifre ya da kimliği belirleyici benzeri başka bir yöntemle işlem yapılmak suretiyle de kullanılabilir.

Üye işyeri anlaşması yapan kuruluşlar

MADDE 21 – Üye işyeri anlaşması yapan kuruluşlar, kartın kabulü hususunda kart çıkaran kuruluştan onay alınmasını sağlayacak alt yapıyı oluşturmakla yükümlüdür. Üye işyeri anlaşması yapan kuruluşlar sözleşme yaptıkları işyerleri için işlem limiti tespit edebilir.

Üye işyeri anlaşması yapan kuruluşlar, sözleşme yaptıkları üye işyerlerine kart hamillerinin gerçekleştirdikleri işlem bedellerini sözleşme hükümlerine uygun olarak ödemek zorundadır.

Anlaşma yapılacak üye işyerlerinin kapsamını ve işlem türlerini sınırlandırmaya Kurul yetkilidir.

İşlem limiti

MADDE 22 – Üye işyerleri, tek bir kredi kartı ile yapılacak harcama tutarının belirlenen işlem limitini aşması halinde kart çıkaran kuruluştan kartın kabulü için yetki almakla yükümlü tutulmuş ise harcamanın tamamı için yetki almak zorundadır. Aynı kart ile aynı ödeme işlemi için birden fazla harcama belgesi düzenlenemez. Bu hükme aykırı davranılması halinde üye işyerleri satılan hizmet veya mal bedelini üye işyeri anlaşması yapan kuruluştan talep edemez.

Bilgilerin saklanması

MADDE 23 – Üye işyerleri, kartın kullanımını sonucunda kart ve kart hamili ile ilgili edindikleri bilgileri, kanunla yetkili kılınan kişi, kurum ve kuruluşlar hariç olmak üzere kart hamilinin yazılı rızasını almadan başkasına açıklayamaz, saklayamaz ve kopyalayamaz. Üye işyerleri, kart bilgilerini üye işyeri anlaşması yaptığı kuruluş dışındaki şahıs veya kuruluşlarla paylaşamaz, satamaz, satın alamaz ve takas edemez. Üye işyeri anlaşması yapan kuruluşlar, bu fıkranın uygulanmasını gözetmekle yükümlüdür.

Kart çıkaran kuruluşlar, edindikleri kişisel bilgileri gizli tutmak, kendi hizmetlerinin pazarlanması dışında başka amaçlarla kullanmamak ve kanunla yetkili kılınan kişi, kurum ve kuruluşlar dışında kalanların bu bilgilere ulaşmasını engellemek amacıyla gereken önlemleri almakla yükümlüdür.

ALTINCI BÖLÜM

Sözleşme Şekli ve Genel İşlem Şartları

Sözleşme şartları

MADDE 24 – Kart çıkaran kuruluşlar ile kart hamilleri arasındaki ilişkiler, bu Kanun ve ilgili diğer mevzuat çerçevesinde en az oniki punto ve koyu siyah harflerle hazırlanacak yazılı sözleşme ile düzenlenir. Sözleşmenin bir örneği, kart hamiline ve varsa kefile verilir. Sözleşme hükümleri ve kartın kullanımı hakkında kart hamiline ayrıntılı bilgi verilmesi zorunludur.

Kart çıkaran kuruluşların kart hamilleri ile akdedeceği sözleşmelerin şekil ve içeriğinde yer alması gereken asgarî hususlar Kurulca belirlenir.

Sözleşmede belirtilen asgarî tutar, dönem borcunun yüzde yirmisinden aşağı olamaz. Hesap özetinde yer alan asgarî ödeme tutarı son ödeme tarihinde ödenmediği takdirde kart hamili ödenmeyen tutar için sözleşmede öngörülen gecikme faizi dışında bir yükümlülük altına sokulamaz.

Kart hamilinin yaptığı işlemler nedeniyle, sözleşmede yer almayan faiz, komisyon veya masraf gibi adlar altında hiçbir şekil ve surette ödeme talep edilemez ve kart hamilinin hesabından kesinti yapılamaz. Sözleşmede kart hamilinin haklarını zedeleyici ve kart çıkaran kuruluş lehine tek taraflı haksız şartlar sağlayan hükümlere yer verilemez.

Kart hamilinin borcu kefile bildirilmedikçe, kefil için temerrüt durumunun oluşmayacağı sözleşmede gösterilir. Sözleşme hükümlerinde kefilin sorumluluğunu artırıcı nitelikteki değişikliklere ve kartın kullanım limitinin yükseltilmesine ilişkin olarak kefilin ilave şartlara dair sorumluluğunun başlaması için kefilin yazılı onayının alınması şarttır. Kredi kartı kullanımlarındaki kefalet, Borçlar Kanununda belirtilen adi kefalet hükümlerine tâbidir. Asıl borçluya başvurulup borcun tahsili için tüm yollar denenmeden kefilden borcun ifası istenemez.

Sözleşme değişiklikleri

MADDE 25 – Sözleşmede yapılacak değişiklikler kart hamiline bildirilir. Bu değişiklikler bildirim yapıldığı döneme ilişkin son ödeme tarihinden itibaren hüküm ifade eder. Bildirimin ait olduğu döneme ilişkin son ödeme tarihinden sonra kartın kullanılmaya devam olunması halinde, sözleşmede meydana gelen değişikliklerin kabul edildiği addolunur. Faiz oranının artırılması durumunda ise bu değişikliğin hüküm ifade edebilmesi için otuz gün önceden kart hamiline bildirilmesi zorunludur. Kart hamili faiz artırımına ilişkin bildirim tarihinden itibaren en geç altmış gün içinde tüm borcunu ödeyip kredi kartını kullanmaya son verdiği takdirde faiz artışından etkilenmez.

Kart hamili, talep etmek suretiyle kartı iptal ettirmek ve sözleşmeyi feshetmek hakkına sahiptir.

Faiz hesaplaması

MADDE 26 – Bir hesap dönemine ilişkin toplam borç tutarı veya hesap bakiyesi üzerinden, o döneme ilişkin hesap özeti düzenlendiği hesap kesim tarihinden önceki bir tarih itibarıyla faiz yürütülebileceğine ilişkin kayıtlar hükümsüzdür. Nakit kullanımına ilişkin borçlar hakkında işlem tarihi esas alınabilir. Nakit kullanımı kapsamında değerlendirilecek işlemler Kurulca belirlenir.

Dönem borcunun bir kısmının ödenmesi halinde kalan hesap bakiyesi üzerinden faiz hesaplanır. Kalan hesap bakiyesine, asgarî tutar ve üzerinde ödeme yapılması durumunda akdi faiz, asgarî tutarın altında ödeme yapılması durumunda ise gecikme faizi uygulanır. Temerrüt hali de dahil olmak üzere, kart uygulamasından doğan borçlarda bileşik faiz uygulanmaz.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, azami akdi ve gecikme faiz oranlarını tespit etmeye yetkilidir ve belirlediği bu oranları 3 ayda bir açıklar.

Hesap kesim tarihi ile son ödeme tarihi arasında on günden az bir süre olamaz.

Katılım bankaları açısından bu Kanun uygulamasında yer alan faiz kâr payı, gecikme faizi ise gecikme cezası olarak uygulanır.

4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanununun 10 uncu maddesinin ikinci fıkrasının (f) bendi kredi kartları için uygulanmaz.

YEDİNCİ BÖLÜM

Denetim ve Alınacak Önlemler

Denetim

MADDE 27 – Bu Kanununun 4 üncü maddesine istinaden faaliyet izni verilen kuruluşların, bu Kanun hükümleri çerçevesinde gerçekleştirdikleri faaliyetlerin denetim ve gözetimi Kurum tarafından sağlanır. Bu kuruluşlar, öncelikle iç kontrol, risk yönetimi ve iç denetim sistemleri, muhasebe ve finansal raporlama birimi kurmak, finansal tablolara ilişkin bilgi ve belgeler başta olmak üzere her türlü kayıt, bilgi, belge, yapı ve sistemlerini denetime uygun ve hazır hale getirmek zorundadırlar.

Kanun kapsamında yer alan kişi ve kuruluşlar, Kurulca belirlenecek usûl ve esaslar çerçevesinde gizli dahi olsa bu Kanunun uygulanması ile ilgili olarak her türlü bilgi ve belgeyi talep üzerine Kuruma tevdi etmekle yükümlüdür.

Denetim ve gözetime ilişkin usûl ve esaslar Kurum tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Alınacak önlemler

MADDE 28 – Yapılan denetimler sonucunda, 14 üncü madde çerçevesinde tespit edilen hususlar ile ilgili tedbirleri almayan, bu Kanununun 4 üncü maddesine istinaden faaliyet izni verilen kuruluşların faaliyet iznini kaldırmaya en az beş üyesinin aynı yöndeki oyuyla Kurul yetkilidir.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Kuruluşlar ve Kurumlar Arası İşbirliği

Bilgi alışverişi, takas ve mahsup işlemleri

MADDE 29 – Kart hamillerinin risk durumlarının izlenmesi, değerlendirilmesi, kontrolü ve müşteri hizmetlerinin yerine getirilmesi amacıyla yapılacak bilgi ve belge alışverişi veya kartların kullanımından doğan borç ve alacakların takas ve mahsup işlemleri kart çıkaran kuruluşların aralarında akdedecekleri yazılı sözleşmeler çerçevesinde kendi aralarında veya en az beş kart çıkaran kuruluş tarafından kurulacak şirketler vasıtasıyla gerçekleştirilir. Bilgi alışverişine ilişkin olarak kurulacak sistemlerden, ilgili gerçek ve tüzel kişiler ücret karşılığında faydalanır. Bu hakkın kullanımına veya alınan bilgi ve belgelere ilişkin uyuşmazlıklarda bu Kanununun 44 üncü maddesi hükümleri uygulanır. Bu hüküm gereğince yapılacak bilgi ve belge alışverişi 31 inci maddenin ikinci fıkrası hükmü dışındadır.

Birinci fıkraya istinaden kurulacak şirketler, Kurumca istenilen tüm bilgi ve belgeleri belirlenen usûl ve esaslara uygun olarak vermekle yükümlüdür. Kurum, alınacak bilgi ve belgeleri gözetim ve denetim sisteminde ve yapılacak kanunî işlemlerde kullanmaya yetkilidir.

Bu şirketlerin faaliyet usûl ve esasları, üyelik şartları ile gözetim ve denetimine ilişkin hususlar Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının görüşü alınmak suretiyle Kurul tarafından yönetmelikle düzenlenir. Kurulca gerek görülmesi halinde bu şirketlerin gözetim ve denetimine ilişkin yetki Kurum tarafından Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ile birlikte kullanılabilir.

Kurumlar arası işbirliği

MADDE 30 – Bu Kanunun uygulanması ve kredi kartları politikalarının yürütülmesiyle ilgili konularda; Kurum, Maliye Bakanlığı, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı,

Rekabet Kurumu, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ve Kurulca belirlenecek diğer kurumlar karşılıklı mütalâa veya bilgi teatisinde bulunurlar.

Kurum ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası bu Kanunda belirtilen görevleri yerine getirmek amacıyla veri tabanlarında yer alan ve birlikte üzerinde uzlaşılan bilgileri gizlilik hükümleri çerçevesinde paylaşırlar.

Bilgi paylaşımına ve diğer hususlara dair yapılacak işbirliğine ilişkin usûl ve esaslar ilgili tarafların görüşü alınmak suretiyle Kurulca belirlenir.

DOKUZUNCU BÖLÜM Kanunî Yükümlülükler

Sırların saklanması

MADDE 31 – Kurul üyeleri ile Kurum personeli, görevleri sırasında öğrendikleri bu Kanun kapsamındaki kuruluşlara, kart hamillerine ve kefillere ait sırları kanunen açıkça yetkili olanlardan başkasına açıklayamaz ve kendi yararlarına kullanamazlar.

Kartlı sistem kuran, kart çıkaran, üye işyeri anlaşması yapan kuruluşlar, 29 uncu maddede yer alan kuruluşlar ile üye işyerleri, bunların ortakları, yönetim kurulu üyeleri, mensupları, bunlar adına hareket eden kişiler ile görevlileri, sıfat ve görevleri dolayısıyla öğrendikleri sırları kanunen açıkça yetkili kılınan mercilerden başkasına açıklayamazlar. Kart çıkaran kuruluşların destek hizmeti aldığı kuruluş ve çalışanları hakkında da bu hüküm uygulanır.

İspat yükü

MADDE 32 – Kart numarası bildirilmek suretiyle üye işyerinden telefon, elektronik ortam, sipariş formu veya diğer iletişim araçları yoluyla yapılan işlemlerden doğacak anlaşmazlıklarda ispat yükü üye işyerine aittir.

Kart çıkaran kuruluş ile kart hamili arasında oluşabilecek herhangi bir uyuşmazlık halinde, işlemin hatasız bir şekilde kaydedildiği, hesaba intikal ettirildiği ve herhangi bir teknik yetersizlik veya arıza halinin bulunmadığını ispat etme yükümlülüğü kart çıkaran kuruluşa aittir.

Bu Kanun kapsamında telefonla yapılan bildirimlerin, konuşmaların kaydedildiği çağrı merkezlerine veya ilgili yerlerde sağlanan kayıt cihazları aracılığıyla yapılması zorunludur. Kart çıkaran kuruluşların ilân ettikleri ve duyurdukları çağrı merkezlerine iletilen telefonla yapılan bildirimlere ilişkin ses kayıtları, bildirim tarihinden itibaren bir yıl süreyle saklanır. Bunlardan ihtilafı olanların bu süre ile sınırlı olmaksızın ihtilaf sonuçlanıncaya kadar muhafazası zorunludur.

Mikrofilmlerden veya mikrofişlerden alınan kopyalar ya da elektronik veya manyetik ortamlardan çıkarılan bilgileri içeren belgeler, bu kopya ve belgelerin birbirlerini teyit etmeleri kaydıyla asıllarına gerek kalmaksızın 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun 68 inci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen belgelerden sayılır.

Özen yükümlülüğü

MADDE 33 – Kartlı sistem kuran, kart çıkaran, üye işyeri anlaşması yapan kuruluşlar ve üye işyerleri bu Kanun ve ilgili düzenlemeler ile getirilen yükümlülüklerin yerine getirilmesinde gerekli basiret ve özeni göstermekle yükümlüdür.

Mesleki faaliyetin korunması

MADDE 34 – Bu Kanuna göre kartlı sistem kurma, kart çıkarma veya üye işyerleri ile anlaşma yapma yetkisi olanlar dışında, hiçbir gerçek veya tüzel kişi aslen veya fer'an meslek edinerek kartlı sistem kuramaz, kart çıkaramaz veya üye işyerleri ile anlaşma yapamaz, ticaret unvanları ve her türlü belgeleri ile ilân ve reklâmlarında bu işlerle uğraştıkları izlenimini yaratacak hiçbir kelime veya tâbiri kullanamazlar.

ONUNCU BÖLÜM İdarî ve Adlî Cezalar

İdarî para cezaları

MADDE 35 – Kurul kararıyla ve gerekçesi belirtilmek suretiyle bu Kanun kapsamındaki kuruluşlara, bu Kanunun;

a) 8 inci maddesinin birinci, ikinci ve üçüncü fıkralarına aykırılık halinde ikibin Yeni Türk Lirasından onbin Yeni Türk Lirasına kadar,

b) 9 uncu maddesinin birinci fıkrasına aykırılık halinde ikibin Yeni Türk Lirasından onbin Yeni Türk Lirasına kadar, ikinci fıkrasına aykırılık halinde beşbin Yeni Türk Lirasından az olmamak üzere, aykırılık oluşturan tutarın yüzde biri tutarına kadar,

c) 10 uncu maddesi ve 11 inci maddesinin birinci fıkrasına aykırılık halinde ikibin Yeni Türk Lirasından onbin Yeni Türk Lirasına kadar,

d) 14 üncü maddesi hükümlerine aykırılık halinde onbin Yeni Türk Lirasından ellibin Yeni Türk Lirasına kadar,

e) 18 inci maddesinin ikinci fıkrasına aykırılık halinde ikibin Yeni Türk Lirasından onbin Yeni Türk Lirasına kadar,

f) 24 üncü ve 25 inci maddelerine aykırılık halinde ikibin Yeni Türk Lirasından onbin Yeni Türk Lirasına kadar,

g) 27 nci maddesinin birinci fıkrasına aykırılık halinde onbin Yeni Türk Lirasından ellibin Yeni Türk Lirasına kadar,

h) İlgili maddelerine göre, Kurul tarafından bu Kanuna dayanılarak alınan kararlara, çıkarılan yönetmelik ve tebliğlere ve yapılan diğer düzenlemelere uyulmaması halinde ikibin Yeni Türk Lirasından onbin Yeni Türk Lirasına kadar veya aykırılık teşkil eden tutarın yüzde biri oranına kadar,

idarî para cezası uygulanır.

Bu Kanunda belirtilen para cezaları her yıl başında 5326 sayılı Kabahatler Kanununun ilgili hükümleri uyarınca artırılır.

Sahte belge düzenlenmesi

MADDE 36 – Gerçeğe aykırı olarak harcama belgesi, nakit ödeme belgesi ya da alacak belgesi düzenlemek veya bu belgelerde ne surette olursa olsun tahrifat yapmak suretiyle kendisine veya başkasına yarar sağlayanlar, iki yıldan beş yıla kadar hapis ve beşbin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılırlar.

Gerçeğe aykırı beyan, sözleşme ve eki belgelerde sahtecilik

MADDE 37 – Banka kartı veya kredi kartını kaybettiği ya da çaldığı yolunda gerçeğe aykırı beyanda bulunarak kartı bizzat kullanan veya başkasına kullandıran kart hamilleri ile bunları bilerek kullananlar bir yıldan üç yıla kadar hapis ve ikibin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılırlar.

Kredi kartı veya üye işyeri sözleşmesinde veya eki belgelerde sahtecilik yapanlar veya sözleşme imzalamak amacıyla sahte belge ibraz edenler bir yıldan üç yıla kadar hapis cezasına mahkûm edilirler.

İzinsiz kart çıkarma

MADDE 38 – Bu Kanunun 4 üncü maddesinde belirtilen izinleri almaksızın kartlı sistem kuran, kredi kartı çıkaran veya üye işyeri anlaşması yapan veya ticaret unvanları, her türlü belgeleri, ilân ve reklamları veya kamuoyuna yaptıkları açıklamalarda bu işlemlerle uğraştıkları izlenimini yaratacak söz ve deyimleri kullanan gerçek kişiler ile tüzel kişilerin görevlileri bir yıldan üç yıla kadar hapis ve bin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılırlar.

Birinci fıkraya aykırılık halinde Kurumun, ilgili Cumhuriyet Başsavcılığını muhatap talebi üzerine sulh ceza hâkimince, dava açılması halinde davaya bakan mahkemece işyerlerinin faaliyetleri ve reklamları geçici olarak durdurulur, ilânları toplatılır. Bu tedbirler, hâkim kararı ile kaldırılıncaya kadar devam eder. Bu kararlara karşı itiraz yolu açıktır.

Bilgi güvenliği yükümlülüğüne aykırı davranılması

MADDE 39 – Bu Kanunun 8 inci maddesinin beşinci fıkrası ve 23 üncü maddesi hükümlerine kasten aykırı hareket eden kuruluşlar, üye işyerleri ve üye işyeri anlaşması yapan

kuruluşların işlerini fiilen yöneten görevlileri ve işlemi yapan kişiler, bir yıldan üç yıla kadar hapis ve bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılırlar.

Kartların kullanılması için zorunlu olup gizli kalması gereken kod numarası, kart numarası, şifre ya da kimliği belirleyici başka bir yöntemin dikkatsizlik veya tedbirsizlik veya meslekte yetersizlik veya emir ve kurallara aykırılık nedeniyle açığa çıkmasına neden olan kart çıkaran kuruluşlar, üye işyerleri ve üye işyeri anlaşması yapan kuruluşların işlerini fiilen yöneten görevli ve ilgili mensupları bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılırlar.

Bu Kanunun 31 inci maddesine aykırı davrananlar hakkında bir yıldan üç yıla kadar hapis ve bin güne kadar adli para cezası uygulanır.

Üye işyerlerinin ceza sorumluluğu

MADDE 40 – Bu Kanunun 17 nci maddesinin birinci fıkrasına, 18 inci maddesindeki banka kartı ve kredi kartı ile işlem yapıldığını gösteren işaretleri kaldırma yükümlülüğüne ve 19 uncu maddesinin ikinci fıkrasına aykırı hareket eden üye işyerlerinin işlerini fiilen yöneten görevli ve ilgili mensupları bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılırlar.

Denetimde istenilen bilgi ve belgeleri vermemek

MADDE 41 – Bu Kanunun 27 nci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca istenilen bilgi ve belgeleri vermeyenler ile bu bilgi ve belgeleri gerçeğe aykırı olarak verenler, üç aydan bir yıla kadar hapis ve binbeşyüz güne kadar adli para cezası ile cezalandırılırlar.

Kovuşturma usûlü

MADDE 42 – Bu Kanunun 38 inci, 39 uncu ve 41 inci maddelerinde belirtilen suçlara ilişkin soruşturma ve kovuşturma yapılması, Kurum tarafından Cumhuriyet Başsavcılığına yazılı başvuruda bulunulmasına bağlıdır. Bu başvuru muhakeme şartı niteliğindedir. Bu fıkra uyarınca yapılan soruşturmalar neticesinde açılan kamu davalarında, başvuruda bulunması halinde Kurum, başvuru tarihinde müdahil sıfatını kazanır.

Birinci fıkra hükümlerine göre başlatılan soruşturmalar neticesinde Cumhuriyet savcıları kovuşturmaya yer olmadığına karar verirlerse, bu karar Kuruma tebliğ edilir. Kurum, kendisine tebliğ edilecek bu kararlara karşı 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununa göre itiraza yetkilidir. Kamu davası açılması halinde, iddianamenin bir örneği Kuruma tebliğ edilir.

Bu Kanunun 39 uncu maddesinde belirtilen suçtan dolayı ilgililerin Cumhuriyet Başsavcılığına başvuru hakkı saklıdır.

ONBİRİNCİ BÖLÜM

Diğer Hükümler

Kurumsal kredi kartları

MADDE 43 – Bu Kanunun 8 inci maddesinin ikinci fıkrası, 9 uncu, 12 nci, 24 üncü, 25 inci, 26 ncı ve 44 üncü maddesi hükümleri tacirlere verilen kurumsal kredi kartları hakkında uygulanmaz.

Yetkili mahkeme ve merciler

MADDE 44 – Bu Kanunun uygulanmasıyla ilgili uyuşmazlıklarda kart hamilinin tüketici olması halinde, 4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunun 22 nci ve 23 üncü maddesi hükümleri uygulanır.

Kart çıkaran kuruluşlar tarafından kart hamilleri aleyhine açılacak davalarda 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun görev ve yetkiye ilişkin hükümleri uygulanır.

Tebliğat

MADDE 45 – Bu Kanun uyarınca kart hamiline ve kefillerine yapılacak ihtarlar 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümleri saklı kalmak kaydıyla, sözleşmedeki veya başvuru formundaki adresine, kart hamilinin bu adresini değiştirdiğini bildirmiş olması halinde ise bildirilen son adresine yapılır.

Katılma payı

MADDE 46 – Bankalar hariç olmak üzere, bu Kanunun 4 üncü maddesi uyarınca faaliyet izni verilen kuruluşlar bir önceki yıl sonu bilanço toplamının onbinde üçünü geçmemek üzere Kurulca belirlenecek oranda katılma payını Kuruma öderler.

Belirlenen süre içerisinde ödenmeyen katılma payları 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre tahsil edilir.

Bu kuruluşlarca Kuruma ödenen katılım payı tutarları kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak kabul edilir.

Parasal tutarlar

MADDE 47 – Para cezalarına ilişkin hükümler hariç olmak üzere, bu Kanundaki parasal tutar ve sınırlardan her biri, her yıl, Türkiye İstatistik Kurumu tarafından açıklanan üretici fiyatları endeksindeki artış oranının gerektirdiği miktarı geçmemek üzere Kurul kararıyla artırılabilir.

Yönetmelikler

MADDE 48 – Bu Kanuna göre çıkarılacak yönetmelikler bir yıl içerisinde hazırlanarak Kurumca yürürlüğe konulur.

GEÇİCİ MADDE 1 – Bu Kanun hükümleri kapsamına giren kuruluşlar durumlarını bir yıl içinde bu Kanun hükümlerine uygun hale getirmek zorundadırlar.

GEÇİCİ MADDE 2 – Bankalar hariç olmak üzere, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte 4 üncü maddede belirtilen faaliyetlerde bulunan kuruluşlar, anılan maddede öngörülen yönetmeliğin yayımı tarihinden başlayarak üç ay içinde Kuruma başvurarak gerekli izinleri almak zorundadır.

GEÇİCİ MADDE 3 – Bu Kanunun kapsamındaki kart çıkaran kuruluşlar faiz hesaplamasına ilişkin uygulamalarını üç ay, diğer uygulamalarını ise bir yıl içerisinde bu Kanun hükümlerine uygun hale getirmek zorundadırlar.

Ancak, 24 üncü maddenin üçüncü fıkrasındaki asgarî tutar bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay yüzde on olarak uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 4 – Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibariyle, kendisine dönem sonu borcunun ödenmesi için ihtar çekilmiş veya haklarında icra takibi başlatılmış ya da 31/1/2006 tarihine kadar temerrüde düşmüş olan kredi kartı borçluları, altmış gün içerisinde ilgili kredi kartı veren kuruluşa veya avukatına yazılı olarak, güncel tebligat adresi de belirtmek suretiyle müracaat ederek, borçlarını taksitle ödemek istediklerini beyan etmeleri halinde, düzenlenecek ödeme plânını imzalamaları ve ilk taksiti de peşin ödemeleri şartıyla kendisine bildirilen son dönem borcu tamamen tahsil edilinceye kadar yıllık % 18 faiz oranı üzerinden hesaplanacak borç tutarını; icra takibine konu olmuş ise takip, dava masraf ve harçları, vekâlet ücreti ile birlikte onsekiz eşit taksitte ödeme hakkına sahip olurlar.

Temerrüt tarihindeki ana para borcu kart çıkaran kuruluş tarafından kart hamiline o tarihte gönderilen son dönem borcunda belirtilen toplam borç tutarıdır.

Kredi kartı borçlusunun bu maddenin birinci fıkrasına uygun olarak alacaklıya müracaat etmesi ve yapılan ödeme plânı doğrultusunda taksit tutarlarını ödemesi şartıyla, halihazırda yapılmış işlemler baki kalmak kaydıyla icra işlemleri durur, İcra ve İflas Kanununda belirtilen süreler işlemez.

Kredi kartı borçlusu bu ödeme plânına karşı ancak, plân doğrultusunda ödeme yapmak ve ödemelere devam etmek koşulu ile itiraz yoluna başvurabilir.

İşbu geçici madde kapsamında yeniden yapılandırılan borçlarda, borçlunun yapılandırma öncesi dönemde borca vaki itirazları ortadan kalkar. Ödeme plânı uyarınca son taksitin de vadesinde ödenmesi üzerine icra takibi sona erer.

Taksitlerden herhangi birinin vadesinde ödenmemesi halinde bu madde ile sağlanan haklar ortadan kalkar ve bu Kanunun 26 ncı maddesinde belirtilen gecikme faizi üzerinden mevcut icra takip işlemlerine devam edilir.

İşbu geçici madde Kanunun yürürlüğe giriş tarihinden önce yapılmış ödemeleri geri isteme hakkı vermez.

Yürürlük

MADDE 49 – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 50 – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

28 Şubat 2006

[R.G. 1 Mart 2006 – 26095]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

**İZMİR KENTİNDE YAPILACAK DÜNYA ÜNİVERSİTELERARASI SPOR
OYUNLARI (UNIVERSIADE) KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA DAİR KANUN**

Kanun No. 5465

Kabul Tarihi : 28.2.2006

MADDE 1 – 10/11/2004 tarihli ve 5255 sayılı İzmir Kentinde Yapılacak Dünya Üniversitelerarası Spor Oyunları (UNIVERSIADE) Kanununun 9 uncu maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Tasfiyenin tamamlanmasından sonra her türlü belge, kayıt ve sair evrak ve teminatlar Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğüne devredilir. İzmir Universiade Oyunları Hazırlık ve Düzenleme Kurulunun taraf olduğu ve olacağı her türlü icra takipleri, davalar ve sair hukukî ihtilaflardaki aktif ve pasif husumet ehliyeti, başka işleme gerek kalmaksızın 21/2/2006 tarihinden itibaren kendiliğinden Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğüne devrolmuş sayılır."

MADDE 2 – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3 – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

2/3/2006

[R.G. 3 Mart 2006 – 26097]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

**İSTANBUL ELEKTRİK, TRAMVAY VE TÜNEL İDARELERİ TEŞKİLÂT VE
TESİSATININ İSTANBUL BELEDİYESİNE DEVRİNE DAİR KANUNDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA İLİŞKİN KANUN**

Kanun No. 5466

Kabul Tarihi : 28.2.2006

MADDE 1 – 16/6/1939 tarihli ve 3645 sayılı İstanbul Elektrik, Tramvay ve Tünel İdareleri Teşkilât ve Tesisatının İstanbul Belediyesine Devrine Dair Kanunun 3 üncü maddesinin (B) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"B) İstanbul'un Rumeli ve Anadolu yakaları ile civarında ve Adalarda elektrik kudreti tevzi etmek üzere elektrik tesisatını ve elektrikli tramvay şebekesini ve tünel tesisatını ihtiyaca göre tanzim, ıslah, tadil ve tevsi etmek ve bu işler için muktezi gayrimenkulleri istimlak etmek ve işletmelerine hadim bütün muameleler ve teşebbüslerde bulunmak ve lüzum görülürse trolleybüs ve otobüs servisleri ihdas etmek, işletmek ve işletirmek suretiyle münakalatı temdit ve takviye etmektir."

MADDE 2 – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3 – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

2/3/2006

[R.G. 3 Mart 2006 – 26097]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

**SOSYAL GÜVENLİK PRİM ALACAKLARININ YENİDEN
YAPILANDIRILMASI VE BAZI KANUNLARDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA
KANUN**

Kanun No. 5458

Kabul Tarihi : 22.2.2006

MADDE 1 – 17/7/1964 tarihli ve 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununa göre takip edilen, mülga 7/12/2004 tarihli ve 5272 sayılı Belediye Kanununun geçici 7 nci maddesi ile 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanununun geçici 5 inci maddesine istinaden Sosyal Sigortalar Kurumuna olan borçları için Hazine Müsteşarlığı bünyesinde oluşturulan uzlaşma komisyonuna başvuranlar hariç olmak üzere, kamu sektörü işverenlerinin en son 14/4/2005 tarihine; özel sektör işverenlerinin ise en son 31/3/2005 tarihine kadar ilgili mevzuatına göre ödemeleri gerektiği halde, bu Kanunda belirtilen başvuru süresinin sonuna kadar tahakkuk etmiş ve ödenmemiş olan sigorta primi, sosyal güvenlik destek primi, işsizlik sigortası primi, idarî para cezası, sosyal yardım zammı borçları ve 31/3/2005 tarihi ve öncesinde biten özel bina inşaatı ve ihale konusu işlerden dolayı yeterli işçilik bildiriminde bulunmadığı anlaşılan veya yine bu tarihten önce bitmiş olan söz konusu işlerle ilgili olarak, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 30 gün içinde bu konuda müracaat edilmesi üzerine Sosyal Sigortalar Kurumunca yapılacak ön değerlendirme, araştırma veya tespit sonucunda yeterli işçilik bildiriminde bulunmadığı anlaşılan işverenlerin, fark işçilik tutarı üzerinden hesaplanacak borçları ve 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 85 inci maddesine göre prim ödeyen isteğe bağlı sigortalıların 1/5/2003 tarihinden 31/3/2005 tarihine kadar isteğe bağlı sigortalılıklarının devam ettiği süre içerisindeki prim borçları ile 506 sayılı Kanunun 86 ncı maddesine göre topluluk sigortasına tâbi olanların 31/3/2005 tarihine kadar olan malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortalarına ait prim borçları; bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki ay içerisinde Kuruma yazılı olarak başvurmak şartıyla, bu madde ve 3 üncü madde hükümlerine göre yeniden yapılandırılır.

Yukarıda belirtilen işveren ve sigortalıların;

a) Borç aslı tutarlarının 100.000 Yeni Türk Lirası (YTL) ve altında olması halinde, bu borç asıllarına, ödeme süresinin bitiminden itibaren 31/12/1998 tarihine kadar uygulanan oranlara göre gecikme zammı hesaplanmak; 1/1/1999 tarihinden 31/12/2004 tarihine kadar Türkiye İstatistik Kurumu tarafından açıklanan toptan eşya fiyat endeksi (TEFE) aylık değişim oranı; 1/1/2005 tarihinden yeniden yapılandırma başvurusunun yapıldığı tarihten önceki ayın sonuna kadar ise Türkiye İstatistik Kurumu tarafından açıklanan üretici fiyat endeksi (ÜFE) aylık değişim oranı uygulanmak suretiyle, yapılandırmaya esas borç hesaplanır.

b) Borç aslı tutarlarının 100.000 YTL'nin üstünde olması halinde ise, ödeme süresinin bitiminden yeniden yapılandırma başvurusunun yapıldığı tarihten önceki ayın sonuna kadar, yürürlükteki mevzuat hükümlerine göre gecikme zammı hesaplanmak suretiyle borç tutarı tespit edilir ve bu tutardan;

1 - Bilanço esasına göre defter tutan işverenlerin bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar vermiş oldukları en son gelir veya kurumlar vergisi beyannamesi eki bilançosu esas alınarak, "(Dönen Varlıklar-Stoklar) / Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar" işlemi sonucunda bulunacak oran 0.50 ve altında olduğu takdirde bu durum borçlu açısından "çok zor durum" hali kabul edilerek; söz konusu oran 0.50-0.40 arasında ise % 10'u; 0.39-0.30 arasında ise % 20'si; 0.29 ve altında ise % 30'u,

2 - (1) numaralı alt bentte belirtilenler dışında kalan işverenler tarafından 31/12/2004 tarihi itibarıyla beyan edilecek malî durum bildirimini esas alınarak, "(Kasa+Banka+Kısa Vadeli Alacaklar) / Kısa Vadeli Borçlar" işlemi sonucunda bulunacak oran 0.30 ve altında olduğu takdirde bu durum borçlu açısından "çok zor durum" hali kabul edilerek, söz konusu oran 0.30-0.20 arasında ise %10'u; 0.19-0.10 arasında ise % 20'si; 0.09 ve altında ise % 30'u,

3 - (1) ve (2) numaralı alt bentlerde sayılan işverenlerden, 1/1/2005 tarihinden önce vergi mükellefiyeti sona eren veya haklarında iflas kararı verilenler için % 30'u,

terkin edilerek, yapılandırmaya esas olan borç hesaplanır. Ancak, bu şekilde hesaplanan borç her halükârda bu maddenin ikinci fıkrasının (a) bendine göre hesaplanacak borç miktarından aşağı olamaz. (1) ve (2) numaralı alt bentlerdeki oranların hesaplanmasında yüzdeler ayırimdan sonraki rakamlar dikkate alınmaz. (1) ve (2) numaralı alt bentlere göre beyan edilen bilgilerin doğruluğu Sosyal Sigortalar Kurumu ve/veya Maliye Bakanlığı denetim elemanlarınca kontrol edilebilir. Beyan edilen bilgilerin doğru olmadığının anlaşılması halinde, işverenler bu Kanun hükümlerinden yararlanma hakkını kaybederler ve haklarında 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun ilgili hükümlerine göre işlem yapılır.

Bu maddede belirtilen oranları hesaplama konusunda 1/6/1989 tarihli ve 3568 sayılı Serbest Muhasebecilik, Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanununa göre ruhsat almış meslek mensuplarına görev verilebilir. Görevlendirilen meslek mensupları, yaptıkları hesaplamaların defter, kayıt ve belgelere uygun olmasından sorumludurlar.

MADDE 2 – 2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkârlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu ile 17/10/1983 tarihli ve 2926 sayılı Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanununa göre, 31/3/2005 tarihine kadar tahakkuk ettiği halde bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar ödenmemiş olan prim ve sosyal güvenlik destek primi borçları; bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki ay içerisinde Kuruma yazılı olarak başvurmak şartıyla, prim asıllarına ödeme süresinin bitiminden itibaren 31/12/1998 tarihine kadar uygulanan oranlara göre gecikme zammı hesaplanmak; 1/1/1999 tarihinden 31/12/2004 tarihine kadar Türkiye İstatistik Kurumu tarafından açıklanan toptan eşya fiyat endeksi (TEFE) aylık değişim oranı; 1/1/2005 tarihinden yeniden yapılandırma başvurusunun yapıldığı tarihten önceki ayın sonuna kadar ise Türkiye İstatistik Kurumu tarafından açıklanan üretici fiyat endeksi (ÜFE) aylık değişim oranı uygulanmak suretiyle, bu madde ve 3 üncü madde hükümlerine göre yeniden yapılandırılır. Ancak, bu suretle hesaplanan borç yürürlükteki mevzuat hükümlerine göre hesaplanan borç tutarından fazla olamaz.

Birinci fıkra kapsamı dışında kalan ve 1/4/2005 tarihinden bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önceki ayın sonuna kadar geçen dönemde tahakkuk ettiği halde ödenmeyen prim, sosyal güvenlik destek primi ve gecikme zammı borçları, yeniden yapılandırılan borca eklenecek 3 üncü maddede belirtilen esaslara göre taksitlendirilir.

1479 ve 2926 sayılı kanunlar kapsamında bulunan ve borçları bu Kanuna göre yeniden yapılandırılan sigortalılar veya bunların hak sahipleri; toplam borçlarının % 25'ini peşin veya dört taksidini carî ay primleri ile birlikte ödemeleri durumunda sağlık sigortasından yararlandırılırlar.

MADDE 3 – Borçların yeniden yapılandırılmasında; bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibariyle aylık bazda borcun ağırlıklı yaşı ve miktarına göre taksitlendirme süresine esas olan yöntemi tespit etmeye, yapılandırılan borcun peşin veya altmış aya kadar eşit taksitler halinde ödenmesine, ilk taksit ödeme süresini belirlemeye, başvuru süresini bir aya kadar uzatmaya, "çok zor durum" halinin uygulanmasına ilişkin hususlar ile diğer usûl ve esasları belirlemeye Sosyal Sigortalar Kurumu ve Bağ-Kur Yönetim Kurulları yetkilidir.

Yeniden yapılandırılan borcun tamamının veya bir kısmının taksitle ödenmek istenilmesi halinde, taksitlendirilen toplam borca; oniki aylık sürede ödenirse yıllık % 4, oniki ayı aşan ancak yirmidört ayı aşmayan sürede ödenirse yıllık % 5 ve yirmidört ayı aşan sürede ödenirse yıllık % 6 oranında taksitlendirme farkı hesaplanarak ilave edilir ve taksit süresine bölünmek suretiyle aylık taksit tutarı bulunur. Başlangıçta taksitle ödeme yolu seçilip daha sonra taksitlendirilen borcun kalan kısmının peşin ödenmek istenilmesi halinde, uygulanan taksitlendirme farkının kalan aylara isabet eden kısmı indirilerek bakiye borç miktarı tahsil olunur. Bu Kanuna göre yeniden yapılandırılmış olan borcun tamamının,

yeniden yapılandırma için bu Kanunda öngörülen başvuru süresinin sona erdiği tarihi takip eden ayın sonuna kadar ödenmesi halinde, borç peşin ödenmiş sayılır.

Başvurusu kabul edilip borçları yeniden yapılandırılanlar; borç türü bazında taksitlendirilmiş borçlarıyla ilgili ödeme yükümlülüklerini bir takvim yılında üç defadan fazla veya taksitlendirme süresi içinde tahakkuk edecek aynı mahiyetteki carî ay borçlarıyla ilgili ödeme yükümlülüklerini bir takvim yılında üç defadan fazla yerine getirmemeleri halinde, yeniden yapılandırma hakkını kaybederler ve ödedikleri tutarlar Sosyal Sigortalar Kurumu ve Bağ-Kur'un ilgili mevzuatı uyarınca borçlarına mahsup edilir. Taksit veya carî aya ilişkin ödeme yükümlülüklerinin eksik yerine getirilmiş olması halinde, ödeme yükümlülüğü ihlal edilmiş sayılır.

Üçüncü fıkraya göre bir takvim yılında ödenmeyen ya da eksik ödenen taksit tutarlarının taksitlendirme süresi aşılmamak kaydıyla en geç izleyen takvim yılının sonuna kadar; ödenmeyen ya da eksik ödenen kısmın son takside ait olması halinde ise, bu tutarın son taksidi izleyen ayın sonuna kadar ödenmeyen kısım ile birlikte, gecikilen her ay için Hazine Müsteşarlığınca açıklanacak bir önceki aya ait YTL cinsinden iskontolu ihraç edilen Devlet iç borçlanma senetlerinin aylık ortalama faiz oranına 1 puan eklenmek suretiyle bulunacak faiz oranının bileşik bazda uygulanması sonucunda hesaplanacak faiz miktarının ödenmesi halinde bu Kanunun yeniden yapılandırma hükümlerinden yararlanır. Üçüncü fıkraya göre taksitlendirme süresi içinde ödenmeyen ya da eksik ödenen aynı mahiyetteki carî ay prim ve diğer borçları ise, Sosyal Sigortalar Kurumu ve Bağ-Kur mevzuatına göre gecikme zammı hesaplanarak tahsil edilir.

Bu Kanunun 1 inci maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendi kapsamında borçları yeniden yapılandırılanlarca, taksitlendirme süresinde beyanları üzerine tahakkuk eden; yıllık gelir ya da kurumlar vergisinin süresinde veya vade tarihlerinin rastladığı yılı takip eden yılın sonuna kadar tamamen ödenmemesi, katma değer vergisinde bir takvim yılında üç defadan fazla kanunî ödeme süresinde veya vade tarihlerinin rastladığı yılı takip eden yılın sonuna kadar ödeme yükümlülüklerinin yerine getirilmemesi, bu vergi türleri için ikmalen, re'sen veya idarece yapılan tarhiyatlardan, taksitlendirme süresince kesinleşenlerin ise kanunî süresinde veya kesinleşme tarihlerinin bulunduğu yılı takip eden yılın sonuna kadar ödenmemiş olması ya da bu borçların 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 48 inci maddesine göre taksitlendirilmemesi hallerinde, bu hususlar işverenin bağlı olduğu vergi dairelerince Sosyal Sigortalar Kurumuna bildirilir. Bu durumda, borçlular bu Kanunun yeniden yapılandırma hükümlerinden yararlanma hakkını kaybederler ve ödedikleri tutarlar Sosyal Sigortalar Kurumunun ilgili mevzuatı uyarınca borçlarına mahsup edilir.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesine göre veya 29/7/2003 tarihli ve 4958 sayılı Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun geçici 1 inci maddesinin (K) fıkrası uyarınca ya da 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun geçici 19 uncu maddesi uyarınca borçlarını taksitlendirerek, ilgili kanunlardaki taksitlendirme şartlarına uygun olarak ödemekte olanlar, kalan borç tutarları için başvuru süresi içinde talep etmeleri halinde, yeniden yapılandırma hükümlerinden yararlanabilirler. Bu takdirde, daha önce yapılmış olan tecil ve taksitlendirme işlemi bozularak taksitlendirme şartlarına uygun olarak daha önce ödenmiş olan taksit tutarları, ilgili kurumların mevzuatına göre mahsup edildikten sonra kalan borçlar vadesinde ödenmemiş alacak kabul edilir.

Yeniden yapılandırılan borçlar için yapılan ödemeler; yanlış veya yersiz alınan tutarlar hariç, iade ve mahsup edilmez. Yeniden yapılandırma nedeniyle bu Kanunun yürürlük tarihinden önce tahsil edilmiş tutarların iadesi veya mahsubu yapılmaz. Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce tatbik edilmiş olan hacizler ile alınan teminatlar, yapılan ödemeler nispetinde kaldırılır ve buna isabet eden teminatlar iade edilir.

Bu Kanun hükümlerinden yararlanmak üzere başvuran borçluların, kapsama giren borçları dolayısıyla Sosyal Sigortalar Kurumu ve Bağ-Kur'a yaptıkları itirazlardan ve yargı nezdinde sürdürdükleri davalardan feragat etmeleri ve ihtilaf yaratmamaları şarttır.

MADDE 4 – İşverenlerin bu Kanunun 1 inci maddesi kapsamındaki borçlarını yeniden yapılandırılmaması halinde, başvuru süresinin sona erdiği tarihten itibaren; yapılandırılmış borçları ile ilgili ödeme yükümlülüklerinin yerine getirilmemiş olmasından dolayı anlaşmaları bozulanlar ise anlaşmalarının bozulduğu tarihi takip eden aybaşından itibaren; kanun, kararname veya diğer mevzuatla sağlanan üretim, yatırım ve benzeri Devlet yardımları ile teşvik ve desteklerden, daha önce başlayıp devam eden nakdî olmayan teşvikler hariç, yararlandırılmazlar ve yararlanmaması gerektiği sonradan anlaşılmalardan da yapılan Devlet yardımı, teşvik ve destek ödemeleri kanunî faizi ile birlikte geri alınır. Söz konusu destek, teşvik ve Devlet yardımları, ilgili sosyal güvenlik kurumundan borçlulara ilişkin bilgilerin temin edilmesinden sonra sağlanır.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usûl ve esaslar Maliye Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile Hazine Müsteşarlığı tarafından müştereken belirlenir.

MADDE 5 – 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 79 uncu maddesine birinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Tahsil dairelerince düzenlenen haciz bildirimleri, amme borçlusunun hak ve alacaklarının bulunduğu veya bulunabileceği banka ve katılım bankalarının şubelerine doğrudan veya o mahaldeki tahsil dairesi aracılığı ile tebliğ edilebileceği gibi; Maliye Bakanlığınca veya bu Kanunu uygulayan diğer kurumlarca belirlenecek limitin üzerinde borçlu bulunanlar için alacaklı tahsil dairelerince düzenlenen haciz bildirimleri, banka ve katılım bankalarının genel müdürlüklerine de doğrudan tebliğ edilebilir. Banka ve katılım bankalarının genel müdürlüklerine tebliğ edilen haciz bildirimleri hakkında da bu madde hükmü uygulanır."

MADDE 6 – 17/7/1964 tarihli ve 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 80 inci maddesinin beşinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Kurumun, süresi içinde ödenmeyen prim ve diğer alacaklarının tahsilinde, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 51 inci, 102 nci ve 106 ncı maddeleri hariç diğer maddeleri uygulanır. Kurum, 6183 sayılı Kanunun uygulanmasında Maliye Bakanlığı, diğer kamu kurum ve kuruluşları ve mercilere verilen yetkileri kullanır. Şu kadar ki; Kurumun prim ve diğer alacaklarının süresi içinde ve tam olarak ödenmemesi halinde, ödenmeyen kısmına, sürenin bittiği tarihten itibaren ilk üç aylık sürede her ay için % 3 oranında gecikme cezası, ayrıca her ay için bulunan bu tutarlara ödeme süresinin bittiği tarihten başlamak üzere borç ödeninceye kadar, her ay için ayrı ayrı Hazine Müsteşarlığınca açıklanacak bir önceki aya ait YTL cinsinden iskontolu ihraç edilen Devlet iç borçlanma senetlerinin aylık ortalama faizi, bileşik bazda uygulanarak gecikme zammı hesaplanır. Ancak ödemenin yapıldığı ay için gecikme zammı günlük hesaplanır. Yapılacak takip sonunda tahsilinin imkânsız veya tahsili için yapılacak giderlerin alacaktan fazla olacağı anlaşılan 20 YTL'ye kadar (20 YTL dahil) Kurum alacakları, tahsil zamanaşımı süresi beklenilmeksizin Kurum Yönetim Kurulunca terkin edilebilir. Kurum Yönetim Kurulu, bu miktarı on katına kadar artırmaya, terkin yetkisinin tamamını veya bir kısmını yetki sınırlarını da belirterek Kurum Başkanına, Genel Müdürlere ve Sigorta İl/Sigorta Müdürlerine devretmeye yetkilidir. Bakanlar Kurulu ilk üç ay için uygulanan gecikme cezası oranını iki katına kadar artırmaya veya bu oranı % 1 oranına kadar indirmeye, yeniden kanunî oranına getirmeye ve uygulama tarihini belirlemeye yetkilidir."

MADDE 7 – 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

"EK MADDE 50.- İşverenler ve üçüncü şahısların bu Kanunun 10, 26, 27 ve 28 inci maddeleri gereğince, iş kazası ve meslek hastalığı nedeniyle ödemekle yükümlü oldukları her tür borcu 36 aya kadar eşit taksitler halinde tahsil edilir. Söz konusu borca, 4/12/1984

tarıhli ve 3095 sayılı Kanuni Faiz ve Temerrüt Faizine İlişkin Kanunun 1 inci maddesi hükümlerine göre faiz uygulanır."

MADDE 8 – 29/7/2003 tarihli ve 4958 sayılı Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun "Yönetim Kurulunun görev ve yetkileri" başlıklı 7 nci maddesinin birinci fıkrasına (19) numaralı bentten sonra gelmek üzere aşağıdaki (20) numaralı bent eklenmiş ve diğer bent numaraları teselsül ettirilmiştir.

"20) 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 80 inci maddesine istinaden takip edilen alacakların, 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 48 inci maddesine göre tecil ve taksitlendirmesinin yapılabilmesi için gerekli olan borcun tamamını karşılayacak tutarda teminat gösterme şartının yerine getirilememesi ve yapılacak araştırma sonucunda borçluların borçlarını karşılayacak tutarda mal varlığının tespit edilememesi halinde borcun en az yarısı tutarında teminat alınmak suretiyle otuzaltı aya kadar taksitlendirilmesine karar vermek, bu konudaki yetkisini gerektiğinde sınırlarını ve mal varlığı araştırmasının yöntemini belirleyerek Başkan, Genel Müdür, Genel Müdür Yardımcısı, Daire Başkanı ve Sigorta İl/Sigorta Müdürlüklerine devretmek,"

MADDE 9 – 4958 sayılı Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun 9 uncu maddesinin (B) fıkrasına (5) numaralı bentten sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiş ve (6) numaralı bent (7) numaralı bent olarak teselsül ettirilmiştir.

"6) Sektörel analizler yapmak, denetlenecek sektörleri her yıl için belirlenecek risk değerlendirme kriterlerine göre sınıflandırmak suretiyle riskli sektörlerin denetimine öncelik vermek."

MADDE 10 – 2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkârlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun 53 üncü maddesinin ikinci fıkrasının sonuna aşağıdaki cümleler eklenmiş ve üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Kurumca, birikmiş alacakların tahsili ile ilgili olarak banka ve katılım bankalarının genel müdürlüklerinden borçlu sigortalıların hak ve alacaklarına ilişkin istenen her türlü bilgi ve belgenin yedi iş günü içinde verilmesi zorunludur. Söz konusu yükümlülüğün yerine getirilmemesi halinde en yüksek basamağın prim tutarı kadar idarî para cezası uygulanır."

"Sigortalılar tarafından ödenmesi gereken primlerin süresi içinde ve tam olarak ödenmemesi halinde, primlerin ödenmeyen kısmına, sürenin bittiği tarihten itibaren ilk üç aylık sürede her ay için % 3 oranında gecikme cezası; ayrıca her ay için bulunan bu tutarlara ödeme süresinin bittiği tarihten başlamak üzere borç ödeninceye kadar, her ay için ayrı ayrı Hazine Müsteşarlığınca açıklanacak bir önceki aya ait YTL cinsinden iskontolu ihraç edilen Devlet iç borçlanma senetlerinin aylık ortalama faizi, bileşik bazda uygulanarak gecikme zammı hesaplanır. Yapılan prim ödemeleri, öncelikle ödemenin yapıldığı aya ait prim borcuna, fazlası ise en eski dönem prim ve prime ilişkin gecikme zammı ve faiz borcuna, artan olması halinde diğer borçlara mahsup edilir. Bakanlar Kurulu ilk üç ay için uygulanan gecikme cezası oranını iki katına kadar artırmaya veya bu oranı % 1 oranına kadar indirmeye, yeniden kanunî oranına getirmeye ve uygulama tarihini belirlemeye yetkilidir."

MADDE 11 – 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkârlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun 54 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 54.- Tahakkuk etmiş ve ödenmemiş toplam üç aylık prim borcu bulunan sigortalı, takip eden ay içinde Kurumca borç tutarı hakkında yazılı olarak bilgilendirilir. Yapılan bilgilendirme üzerine borcun ödenmemesi durumunda bilgilendirmeyi takip eden dört ay içinde 7201 sayılı Tebligat Kanununa göre borç bildirimini yapılır. Bildirim üzerine sigortalı, prim borcunu carî ay primleri ile birlikte bildirimde belirtilen sürede ödemezse sigortalı aleyhine icra takibi başlatılır.

Kurumca düzenlenen ve sigortalının prim borcu miktarını gösteren borç bildirimleri resmî dairelerin usûlüne göre verdikleri belgeler hükmünde olup, icra ve iflas dairelerince, bunların tâbi oldukları hükümlere göre işlem yapılır."

MADDE 12 – 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkârlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun 68 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Kamu denetim elemanları ile sigorta müfettişleri ve sigorta yoklama memurları kendi mevzuatı gereğince işyerlerinde yapacakları her türlü inceleme ve denetim sırasında ilgililerin Kuruma kayıt ve tescili olup olmadığını incelemeye yetkilidirler."

MADDE 13 – 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun ek 19 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Ek Madde 19.- Bu Kanun ve 2926 sayılı Kanuna göre kayıt ve tescili yapıldığı halde, beş yıl ve daha fazla süreye ilişkin prim borcu bulunan sigortalıların bu sürelerle ilişkin prim borçlarının Kurumca yapılacak bildirimde belirtilen süre içerisinde ödenmemesi halinde daha önce prim ödemesi bulunan sigortalının ödediği primlerin tam olarak karşıladığı ayın sonu itibarıyla, prim ödemesi bulunmayan sigortalının ise tescil tarihi itibarıyla sigortalılığı durdurulur. Prim borcunun ait olduğu süreler sigortalılık süresi olarak değerlendirilmez ve bu sürelerle ilişkin Kurum alacakları takip edilmeyerek, Kurum alacakları arasında yer verilmez. Ancak, sigortalı veya hak sahipleri daha sonra sigortalının en son bulunduğu basamağın başvuru tarihindeki değeri üzerinden hesaplanacak borç tutarlarını tebliğ tarihinden itibaren üç ay içinde ödedikleri takdirde bu süreler sigortalılık süresi olarak değerlendirilir. Bu madde kapsamına giren sigortalılar hakkında zamanaşımının kesilmesi ve zamanaşımının işlememesi ile ilgili olarak 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 103 üncü maddesinin birinci fıkrasının (6), (8) ve (10) numaralı bentleri hariç diğer hükümleri ile aynı Kanunun 104 üncü maddesi hükümleri uygulanır."

MADDE 14 – 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununa aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 26.- Bu Kanun ve 2926 sayılı Kanuna göre kayıt ve tescili yapıldığı halde, 31/3/2005 tarihi itibarıyla beş yıl ve daha fazla süreye ilişkin prim borcu bulunan sigortalılar veya hak sahiplerinden bu sürelerle ilişkin prim borçlarını yeniden yapılandırma talebinde bulunmayanlar veya yeniden yapılandırma talebinde buldukları halde yapılandırma haklarını kaybedenler hakkında ek 19 uncu madde hükmü uygulanır."

"GEÇİCİ MADDE 27.- Bu Kanun ve 2926 sayılı Kanuna göre kayıt ve tescilleri yapılmış olan sigortalılar 31/12/2006 tarihine kadar sigortalılık hak ve yükümlülüklerinin tespitine ilişkin her türlü bilgi ve belgeleri Kuruma ibraz etmek zorundadırlar. 31/12/2006 tarihinden sonra bilgi ve belge ibraz edenlerin hizmet süreleri saklı kalmak kaydıyla, ibraz ettikleri bilgi ve belgeler basamak tespiti ve geriye dönük prim hesabında dikkate alınmaz. Anılan tarihe kadar söz konusu bilgi ve belgeleri Kuruma ibraz etmeyen sigortalıların Kurumda mevcut bilgi ve belgelere göre basamak tespiti yapılır ve geriye dönük prim borçları hesaplanır."

MADDE 15 – 17/10/1983 tarihli ve 2926 sayılı Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanununun 4 üncü maddesinin mülga (c) bendi aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

"c) Yıllık tarımsal faaliyet gelirlerinden bu faaliyete ilişkin masraflar düşüldükten sonra kalan tutarın aylık ortalamasının, 16 yaşından büyükler için tespit edilen asgari ücret tutarından az olduğunu beyan eden veya belgeleyenler."

MADDE 16 – 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu ile 506, 1479, 2925 ve 2926 sayılı kanunlardan birine tâbi sigortalı iken, aynı sürede bir diğer sosyal güvenlik kurumuna, adına prim ödendiği anlaşılan sigortalılardan yersiz tahsil edilen prim asılları, sigortalı ya da hak sahiplerinin talebi, T. C. Emekli Sandığı bakımından ayrıca kurumların da talebi halinde işsizlik sigortası primi hariç olmak üzere hizmetlerin çakıştığı sürede prim borcu aslına mahsup edilmek üzere en geç 6 ay içinde tâbi olması gereken sosyal güvenlik kurumuna devredilir. Çakışan hizmet süresine ilişkin devredilen miktarın prim borcu aslını karşılamaması halinde, bakiye prim borcu ilgili kanun hükümlerine göre sigortalıdan veya 5434 sayılı Kanuna tâbi kurumdan tahsil edilir. Sosyal sigorta kanunlarındaki sigortalılığın tespiti ile hizmetlerin birleştirilmesine ait hükümler saklıdır.

Bu nitelikte olup bu Kanunun yürürlük tarihine kadar çakışan hizmet süreleri sosyal güvenlik kurumlarınca iptal edilmemiş olan sigortalılar da bu hükümden yararlandırılır.

MADDE 17 – Bu Kanun yayımını takip eden ayın ilk gününde yürürlüğe girer.

MADDE 18 – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

3/3/2006

[R.G. 4 Mart 2006 – 26098]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

Bakanlar Kurulu Kararı

Karar Sayısı : 2006/10038

Bilgi toplumunun geliştirilmesine katkı sağlamak amacıyla bilgisayar okur yazarlığı da dahil olmak üzere bilgi teknolojilerinin yaygınlaştırılmasına yönelik hizmetlerin, 5369 sayılı Evrensel Hizmetin Sağlanması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 5 inci maddesinde yer verilen evrensel hizmet kapsamına dahil edilmesi; Ulaştırma Bakanlığının 10/2/2006 tarihli ve 228 sayılı yazısı üzerine, 5369 sayılı Kanunun 5 inci maddesine göre, Bakanlar Kurulu'nca 13/2/2006 tarihinde kararlaştırılmıştır.

[R.G. 28 Şubat 2006 – 26094]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

Atama Kararları

Adalet Bakanlığından:

Karar Sayısı : 2006/7845

1 – Açık bulunan Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdür Yardımcılığına, Personel Genel Müdür Yardımcısı (25149) Orhan SUNGUR'un atanması, 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanununun 5435 sayılı Kanunla değişik 37 nci maddesi gereğince uygun görülmüştür.

2 – Bu Kararı Adalet Bakanı yürütür.

1/3/2006

Ahmet Necdet SEZER
CUMHURBAŞKANI

Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan

C.ÇİÇEK
Adalet Bakanı

— • —

Adalet Bakanlığından:

Karar Sayısı : 2006/7847

1 – Açık bulunan Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdür Yardımcılığına, Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü Daire Başkanı (33985) Ergin ERGÜL'ün atanması, 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanununun 5435 sayılı Kanunla değişik 37 nci maddesi gereğince uygun görülmüştür.

2 – Bu Kararı Adalet Bakanı yürütür.

1/3/2006

Ahmet Necdet SEZER
CUMHURBAŞKANI

Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan

C.ÇİÇEK
Adalet Bakanı

— • —
Adalet Bakanlığından:

Karar Sayısı : 2006/7848

1 – Açık bulunan Ceza İşleri Genel Müdür Yardımcılığına, Bakanlık Tetkik Hâkimi (30933) Fatma Feyza ŞAHİN'in atanması, 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanununun 5435 sayılı Kanunla değişik 37 nci maddesi gereğince uygun görülmüştür.

2 – Bu Kararı Adalet Bakanı yürütür.

1/3/2006

Ahmet Necdet SEZER
CUMHURBAŞKANI

Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan

C.ÇİÇEK
Adalet Bakanı

— • —
Adalet Bakanlığından:

Karar Sayısı : 2006/7849

1 – Açık bulunan Ceza İşleri Genel Müdür Yardımcılığına, Ceza İşleri Genel Müdürlüğü Daire Başkanı (32361) Galip Tuncay TUTAR'ın atanması, 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanununun 5435 sayılı Kanunla değişik 37 nci maddesi gereğince uygun görülmüştür.

2 – Bu Kararı Adalet Bakanı yürütür.

1/3/2006

Ahmet Necdet SEZER
CUMHURBAŞKANI

Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan

C.ÇİÇEK
Adalet Bakanı

— • —
Adalet Bakanlığından:

Karar Sayısı : 2006/7850

1 – Açık bulunan Kanunlar Genel Müdür Yardımcılığına, Bakanlık Tetkik Hâkimi (32296) Kenan ÖZDEMİR'in atanması, 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanununun 5435 sayılı Kanunla değişik 37 nci maddesi gereğince uygun görülmüştür.

2 – Bu Kararı Adalet Bakanı yürütür.

1/3/2006

Ahmet Necdet SEZER
CUMHURBAŞKANI

Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan

C.ÇİÇEK
Adalet Bakanı

— • —
Adalet Bakanlığından:

Karar Sayısı : 2006/7851

1 – Açık bulunan İdarî ve Malî İşler Dairesi Başkanlığına, Ankara İdare Mahkemesi Üyesi (33792) Enver KAYA'nın atanması, 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanununun 5435 sayılı Kanunla değişik 37 nci maddesi gereğince uygun görülmüştür.

2 – Bu Kararı Adalet Bakanı yürütür.

1/3/2006

Ahmet Necdet SEZER
CUMHURBAŞKANI

Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan

C.ÇİÇEK
Adalet Bakanı

[R.G. 2 Mart 2006 – 26096]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

Adalet Bakanlığından:

Karar Sayısı : 2006/7844

1 – Açık bulunan Personel Genel Müdür Yardımcılığına, Personel Genel Müdürlüğü Daire Başkanı (32882) İbrahim OKUR'un atanması, 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanununun 5435 sayılı Kanunla değişik 37 nci maddesi gereğince uygun görülmüştür.

2 – Bu Kararı Adalet Bakanı yürütür.

3/3/2006

Ahmet Necdet SEZER
CUMHURBAŞKANI

Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan

C.ÇİÇEK
Adalet Bakanı

[R.G. 4 Mart 2006 – 26098]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

Tüzük

Karar Sayısı : 2006/10082

Eklî Kamu Kurum ve Kuruluşlarına Ait Eserlerden Faydalanma Usul ve Esasları Hakkında Tüzükte Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tüzük'ün yürürlüğe konulması; Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın 2/6/2005 tarihli ve 75354 sayılı yazısı üzerine, 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanununun değişik 46 ncı maddesine göre, Bakanlar Kurulu'nca 13/2/2006 tarihinde kararlaştırılmıştır.

Ahmet Necdet SEZER
CUMHURBAŞKANI

KAMU KURUM VE KURULUŞLARINA AİT ESERLERDEN FAYDALANMA USUL VE ESASLARI HAKKINDA TÜZÜKTE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA İLİŞKİN TÜZÜK

MADDE 1 – 25/9/1986 tarihli ve 86/11038 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Kamu Kurum ve Kuruluşlarına Ait Eserlerden Faydalanma Usul ve Esasları Hakkında Tüzüğün 3 üncü maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Başvuru ve İzin

MADDE 3 – Bu Tüzük kapsamına giren eserlerden yararlanmak isteyenler; eserin bulunduğu kamu kurum ve kuruluşuna veya mahallindeki birimine dilekçe ile başvururlar. Başvuruda, eser ya da eserlerin adları, eserden ne amaçla yararlanılacağı, yararlanma şekli ve yapılacak çalışmanın süresine ilişkin bilgiler yer alır. Dilekçeye eserlerden yararlanacak olan kişi ya da kişilerin fotoğraflı kimlik örnekleri eklenir. Başvurular aynı koşullarla posta, faks, e-posta ve benzeri yollarla da yapılabilir. Başvurular, en geç beş iş günü içinde kamu kurum ve kuruluşunun en üst amiri veya eserin bulunduğu il veya ilçenin mülki idare amiri tarafından ya da bunların yetkilendirecekleri mercilerce değerlendirilir, uygun görülen talepler için izin belgesi düzenlenir.

Eserlerden yararlananlar, çalışmalarını sonucunda hazırladıkları ilmi rapor veya yayımladıkları eserin bir örneğini, izin aldıkları mercie verirler. Vermedikleri takdirde, yeni

başvurularında kendilerine izin verilmez. Yayımlanan eserde, yararlanılan eserin bulunduğu kamu kurum ya da kuruluşunun adı belirtilir."

MADDE 2 – Aynı Tüzüğün 4 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"**MADDE 4** – Eserlerden aşağıdaki gösterilen şekilde yararlanmak isteyen yabancılar ve bunların adına çalışan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarından, karşılığında belirtilen ücretler alınır. Türkiye İstatistik Kurumu tarafından yıllık olarak yayınlanan Tüketici Fiyatları Endeksi (TÜFE) oranı baz alınarak her yıl Ocak ayında Kültür ve Turizm Bakanlığınca bu ücretlerde yeniden düzenleme yapılır.

Yararlanma Şekli	Ölçüm Birimi	Ücret(YTL)
Film ve video çekimi	Dakika başına	1,20
Fotoğraf ve slayt çekimi	Poz başına	12,00
Resim yapma	Eser başına	4,00
Stampaj yapma	Eser başına	13,00
Kağıt, hateks veya alçıyla mülaj ve taklit	Eser başına	160,00
Röprodüksiyon ve benzerleri	Eser başına	5,00
Yazma ve Harf Devrimi öncesinde basılmış eserlerde fotoğraf, mikrofilm CD, DVD, disket vb. formlarda dijital görüntü ve slayt çekimi	Poz başına	0,60
Nadir yazma ve nadir basma eserlerde fotoğraf, mikrofilm, CD, DVD, disket vb. formlarda dijital görüntü ve slayt çekimi	Poz başına	1,20

Ticari amaçlı yararlanmalarda bu ücretlerin iki katı alınır.

Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları ile yerli kurum ve kuruluşlar bu ücretlerin yansını öderler.

Kamu kurum ve kuruluşlarının kendi görev alanına giren konularda yaptıracağı çeviri, sadeleştirme, eleştirmeli basım gibi çalışmalardan ücret alınmaz.

Yurt dışından yapılan taleplerde, başka ülkelerde bulunan ve yararlanılan esere eşdeğer olduğu belirlenen Türk ve islam kültürüne ilişkin yazma eserlerin örneği, ücret yerine kabul edilebilir.

Yararlanma sırasında kullanılan araç ve malzemeler için yapılan her türlü masraf yararlanan tarafından karşılanır.

Yazma, nadir ve yıpranmış eserlerle Harf Devriminden önce basılmış eserlerin fotokopileri çekilemez. Bu tür eserler, esere zarar vermeyecek mikrofilm, fotoğraf, dijital ortama aktarım ve benzeri yöntemlerle kopyalanabilir.

Bu Tüzük hükümlerine göre alınacak ücret, masraf ve tazminat bütçeye gelir kayıt edilmek üzere Maliye Bakanlığınca belirlenecek esaslar çerçevesinde tahsil edilir."

MADDE 3 – Tüzüğün 6 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"**MADDE 6** – Eserin zarar görmemesi için yararlananlar tarafından gerekli özen gösterilir. Her ne sebeple olursa olsun yararlanma sırasında eserin zarar görmesi halinde, zarar miktarı tespit edilerek yararlandıktan tazminat olarak alınır."

MADDE 4 – Tüzüğün 8 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"**MADDE 8** – Hangi eserden ne şekilde yararlanılacağı, hangi eserin nadir olduğu eserin bulunduğu kamu kurum ve kuruluşunca önceden belirlenir."

MADDE 5 – Tüzüğün 5 inci ve 7 nci maddeleri yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 6 – Danıştayca incelenen bu Tüzük hükümleri yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 7 – Bu Tüzük hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Yönetmelikler

Karar Sayısı : 2005/9986

Ekli “Mevzuat Hazırlama Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik”in yürürlüğe konulması; 10/10/1984 tarihli ve 3056 sayılı Kanun’un 2, 8 ve 33 üncü maddelerine göre, Bakanlar Kurulu’nca 19/12/2005 tarihinde kararlaştırılmıştır.

Mevzuat Hazırlama Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar ve İlkeler

Amaç ve kapsam

MADDE 1 - (1) Bu Yönetmeliğin amacı; Başbakanlık, bakanlıklar, bağlı, ilgili, ilişkili kurum ve kuruluşlar ile diğer kamu kurum ve kuruluşları tarafından hazırlanacak kanun, kanun hükmünde kararname, tüzük, yönetmelik, Bakanlar Kurulu kararı eki kararlar ve diğer düzenleyici işlemlerin taslak metinlerinin hazırlanmasına ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Dayanak

MADDE 2 - (1) Bu Yönetmelik, 10/10/1984 tarihli ve 3056 sayılı Başbakanlık Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanununun 2 nci, 8 inci ve 33 üncü maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 - (1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasında;

- Çerçeve madde: Çerçeve taslakların maddelerini,
- Çerçeve taslak: Mevzuata madde veya hüküm eklenmesini, mevzuatın bazı madde veya hükümlerinin değiştirilmesini veya yürürlükten kaldırılmasını öngören metinleri,
- Düzenleyici etki analizi: Taslağın bütçeye, mevzuata, sosyal, ekonomik ve ticarî hayata, çevreye ve ilgili kesimlere etkilerinin ne olacağını göstermek üzere hazırlanan ön değerlendirmeyi,
- Ek madde: Çerçeve taslaklarla mevzuata eklenecek hükümlerin mevcut maddelerden birine eklenememesi durumunda, eklenecek hükmün düzenlendiği maddeyi,
- Geçici madde: Taslakların geçiş hükümlerini düzenleyen maddelerini,
- Mevzuat: Kanun, kanun hükmünde kararname, tüzük, yönetmelik, Bakanlar Kurulu kararı eki kararlar ve diğer düzenleyici işlemleri,
- Müstakil taslak: Başlı başına belirli bir alanı düzenleyen ve ilk defa yürürlüğe konulacak mevzuata ilişkin metinleri,
- Taslak: Çerçeve ve müstakil taslakları, ifade eder.

Taslak hazırlamada uyulacak ilkeler

MADDE 4 - (1) Taslaklar hazırlanırken aşağıdaki ilkelere uyulur:

- Taslaklar üst hukuk normlarına aykırı olamaz.
- Taslaklar düzenleme amacına uygun olarak hazırlanır.
- Taslaklar hazırlanırken yargı kararları gözönünde bulundurulur.
- Taslaklar hazırlanırken düzenlenen alanlara ilişkin mevzuatın tamamı gözden geçirilerek, gerekiyorsa mevcut hükümlerde gerekli değişiklikler yapılır veya anılan hükümlerden ihtiyaç duyulanlar taslağa alınarak ihtiyaç duyulmayan hükümler yürürlükten kaldırılır.
- Çerçeve taslaklarda, ilgili mevzuata işlenemeyecek ve onun dışında kalarak tek metin olma özelliğini bozacak hükümlere yer verilmez.

e) Taslakların kapsam maddesi, herhangi bir tereddüde yol açmayacak açıklıkta düzenlenir; taslağın kapsamı konusunda herhangi bir tereddüt bulunmuyorsa, taslakta ayrıca kapsam hükmüne yer verilmez.

f) Taslağın madde metinleri kısa ve anlaşılır biçimde düzenlenir, ayraç içinde açıklayıcı hükümlere yer verilmez.

İKİNCİ BÖLÜM

Taslakların Hazırlanması ve Başbakanlığa Gönderilmesi

Taslakları hazırlayacak birimler

MADDE 5 - (1) Taslaklar, konuyla ilgili kurum ve kuruluşların görevli birimleri tarafından hazırlanır. Hukuk müşavirlikleri dışındaki birimlerce hazırlanan taslaklar hakkında hukuk müşavirliklerinin görüşü alınır.

Görüş alma

MADDE 6 - (1) Başbakanlığa sunulmadan önce, taslaklar hakkında ilgili bakanlıklar ile kamu kurum ve kuruluşlarının görüşleri alınır. Bu çerçevede ilgili bakanlıklar ile kamu kurum ve kuruluşlarının yanı sıra;

a) Bakanlıklarca hazırlanan ekonomik, sosyal politikalar ve tedbirlerle ilgili kanun ve kanun hükmünde kararname taslakları ile yeni bir teşkilatlanmayı öngören taslaklar hakkında Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığının,

b) Kamu personeli ve teşkilatlanmayla ilgili olarak hazırlanan taslaklar hakkında Devlet Personel Başkanlığının,

c) Tüzük taslakları hakkında devlet bakanları dâhil bütün bakanlıkların,

ç) Kamu gelir ve giderlerini etkileyen kanun ve kanun hükmünde kararname taslakları hakkında Maliye Bakanlığı ile ilgisine göre Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı veya Hazine Müsteşarlığının; malî konuları düzenleyen kanunlar ile düzenleyici işlemlere ilişkin taslaklar hakkında Maliye Bakanlığının,

d) Kanun ve kanun hükmünde kararname taslakları hakkında Adalet Bakanlığının,

e) Bakanlıklar ile Sayıştayın denetimine tâbi diğer kamu kurum ve kuruluşlarınca malî konularda düzenlenecek yönetmelik taslakları hakkında Sayıştay Başkanlığının,

f) Avrupa Birliği müktesebatına uyum çerçevesinde hazırlanan taslaklar hakkında Avrupa Birliği Genel Sekreterliğinin, görüşlerinin alınması zorunludur.

(2) Taslaklar hakkında konuyla ilgili mahallî idareler, üniversiteler, sendikalar, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ile sivil toplum kuruluşlarının görüşlerinden de faydalanılır.

(3) Kamuoyunu ilgilendiren taslaklar Başbakanlığa iletilmeden önce, teklif sahibi bakanlık tarafından internet, basın veya yayın aracılığıyla kamuoyunun bilgisine sunulabilir. Bu suretle taslak hakkında toplanan görüşler değerlendirildikten sonra teklifte bulunulur.

(4) Başbakanlık, mutabakat sağlanamayan taslaklara ilişkin olarak ilgili bakanlıklar ile kamu kurum ve kuruluşlarından doğrudan görüş alabilir.

Görüşlerin bildirilmesi

MADDE 7 - (1) İlgili kanunlardaki özel hükümler saklı kalmak kaydıyla bakanlıklar ile kamu kurum ve kuruluşları, taslaklara ilişkin görüşlerini en geç otuz gün içinde bildirir. Bu süre, ivedi durumlarda Başbakanlık tarafından kısaltılabilir. Bakanlıklar ile kamu kurum ve kuruluşları görüş vermek için ek süre isteyebilir. Bakanlıklar ile kamu kurum ve kuruluşları görüş bildirmekten kaçınamaz. Süresinde görüş verilmezse olumlu görüş verilmiş sayılır.

(2) Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ile sivil toplum kuruluşları da taslaklara ilişkin görüşünü otuz gün içinde bildirir. Süresinde görüş verilmezse olumlu görüş verilmiş sayılır.

(3) Bakanlıklar, kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ile sivil toplum kuruluşları taslakları öncelikle kendi görevleri açısından inceler ve düzenleyici etki analizinde belirtilen hususların yerinde olup olmadığını değerlendirir.

(4) Görüşler, ek-2’de yer alan form doldurulmak suretiyle bildirilir.

Teklif yazıları

MADDE 8 - (1) Bakanlıklarca hazırlanan taslaklara ilişkin teklif yazıları, münhasıran bakan tarafından imzalanır.

(2) Bağlı, ilgili ve ilişkili kurum ve kuruluşlarca Başbakanlığa gönderilecek taslaklara ilişkin teklif yazıları bağlı, ilgili ve ilişkili olunan bakan tarafından imzalanır. Ancak, ilgili kanunun öngördüğü hâllerle sınırlı olmak üzere, Bakanlar Kurulu kararıyla yürürlüğe konulmayan yönetmelikler ile genelge ve tebliğ teklifleri, ilişkili buldukları bakanlığa da bilgi verilmesi kaydıyla düzenleyici ve denetleyici kurum başkanı tarafından imzalanır.

(3) Doğrudan Başbakana bağlı kuruluşlardan Başbakanlığa gönderilecek teklif yazıları, bu kuruluşların üst yöneticileri tarafından imzalanır.

Taslakların Başbakanlığa gönderilmesi

MADDE 9 - (1) İlgili kurum ve kuruluşlardan alınması gereken görüşler tamamlandıktan sonra;

- a) Görüşe gönderilen taslak,
- b) Taslağa ilişkin görüşler,
- c) Görüşler dikkate alınarak düzenlenen nihaî taslak ve genel gerekçe,
- ç) Görüşlerin değerlendirildiği ek-3’te yer alan form,
- d) Taslağın mevcut düzenlemeyle karşılaştırılmasına ilişkin karşılaştırma cetveli,
- e) Kanun ve kanun hükmünde kararname taslaklarında madde gerekçeleri ve düzenleyici etki analizi,

mühürlü ve parafli olarak yazılı ortamda veya elektronik imza mevzuatı çerçevesinde elektronik ortamda Başbakanlığa gönderilir. Taslağı paraflayanın adı ve soyadı ile unvanı yazılır. Yazılı ortamda gönderilen belgelerin bir örneği Başbakanlığa elektronik ortamda ayrıca iletilir.

(2) Mevzuatta belirli bir süre içinde yürürlüğe konulması veya Türkiye Büyük Millet Meclisine sevk edilmesi öngörülen düzenlemelere ilişkin taslaklar, bu sürelerden en az onbeş gün önce Başbakanlığa sevk edilir.

(3) Birinci ve ikinci fıkralarda belirtilen hususlara ve 8 inci madde hükmüne uyulmadan Başbakanlığa gönderilen taslaklar işleme konulmayarak bakanlığına veya kurumuna iade edilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Taslaklara Dair Usul ve Esaslar

Taslakların Şekli

MADDE 10 - (1)

Taslaklarda;

- a) Taslağın adı,
- b) Maddeler,
- c) Genel gerekçe,

bulunması zorunludur. Yürütme maddesinden sonra varsa taslağın eklerine yer verilir.

(2) Tebliğ ve genelge taslaklarının maddeler hâlinde yazılması, genelge taslaklarında ad ve genel gerekçe bulunması zorunlu değildir. Ancak, tebliğ ve genelge taslaklarının maddeler hâlinde yazılmaması durumunda, bu taslaklara atıf yapılırken tereddütlere yer verilmemesi için gerekli bölümlendirmeler yapılır.

(3) Kanun ve kanun hükmünde kararname taslaklarında birinci fıkrada belirtilenlere ilave olarak madde gerekçeleri ve düzenleyici etki analizi de bulunur.

(4) Kanun ve kanun hükmünde kararnamelere ilişkin olanlar dışındaki çerçeve taslaklarda,

- a) Değiştirilen düzenleme yayımlanmışsa, düzenlemenin ve düzenlemede yapılan tüm değişikliklerin yayımlandığı Resmî Gazetelerin tarih ve sayılarını,

b) Değiştirilen düzenleme yayımlanmamışsa, düzenleme ve düzenlemede yapılan tüm değişikliklere ilişkin Bakanlar Kurulu kararları veya olurların tarih ve sayılarını, gösteren bir liste hazırlanır ve bu liste, yayımlanan düzenlemelerde aynı Resmî Gazetede yayımlanır, yayımlanmayan düzenlemelerde düzenlemenin sonuna eklenir.

Taslağın adı

MADDE 11 - (1) Her taslağa bir ad konulur. Taslağın adı koyu, büyük harflerle yazılır ve altı çizilmez.

(2) Çerçeve taslaklarda mevzuatın adına, taslağın adında yer verilir. Çerçeve taslağın birden fazla kanun ve kanun hükmünde kararnamede değişiklik öngörmesi durumunda taslağa; “Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı” veya “Çeşitli Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı” gibi adlar yerine, yapılan değişikliklerle ulaşılmak istenen amacı belirleyebilecek nitelikte bir ad verilir.

(3) Çerçeve taslakların adında, mevzuat maddelerinin değiştirilmesi veya mevzuata madde eklenmesine ilişkin ifadeler yerine, mevzuatın değiştirilmesine ilişkin ifadeler kullanılır.

(4) Uygulamada birliği sağlamak amacıyla; kanun ve kanun hükmünde kararnamelerde yer alan özel hükümler saklı kalmak üzere, Resmî Gazetede yayımlanacak tüzük ve yönetmelik dışındaki düzenleyici işlemler sadece karar, tebliğ ve genelge olarak isimlendirilir.

Kısım ve bölümler

MADDE 12 - (1) Müstakil taslaklar kısımlara, kısımlar da bölümlere ayrılabilir. Kapsamı geniş olan taslaklar kitaplara da ayrılabilir.

(2) Her kitap, kısım ve bölüm için ayrı ayrı başlık konulur. Kitap, kısım ve bölüm ifadeleri koyu ve büyük harflerle, başlıkların ise sadece baş harfleri büyük harflerle ve koyu yazılır. Başlıkların altı çizilmez.

Maddeler

MADDE 13 - (1) Taslaklar, sırasıyla maddeler, fıkralar, bentler ve alt bentlerden oluşur.

(2) Fıkralar numarayla, bentler harfle, alt bentler numarayla belirlenir. Bentlerin sıralanmasında Türk alfabesinde yer alan bütün harfler kullanılır. Çerçeve maddelerde fıkralar numaralandırılmaz. Fıkraların numarası ayraçla, bentler ve alt bentlerin harf ve numaraları yarım ayraçla kapatılır; “z” harfinden sonra alfabetik sıralama “aa, bb, cc, çç, ... zz” şeklinde yapılır.

(3) Maddeler ve çerçeve maddeler koyu, tüm harfleri büyük yazılır, numaralandırılır ve numaradan sonra kısa çizgi işareti konulur; ayrıca nokta konulmaz. Maddelerin ve çerçeve maddelerin altı çizilmez.

(4) Tanımlar maddesinde, tanımlar alfabetik sıralamaya göre bent veya alt bentlerle gösterilir.

Madde başlıkları

MADDE 14 - (1) Madde, ek madde ve geçici maddelere içeriğine uygun başlıklar konulur. Çerçeve maddelere başlık konulmaz.

(2) Madde hükmünün değiştirilmesi sonucunda, maddenin başlığı ile muhtevası arasındaki uyumun bozulması hâlinde, madde başlığı da muhtevaya uygun şekilde değiştirilir.

(3) Madde başlıkları koyu yazılır ve altı çizilmez. Madde başlığının sadece birinci kelimesinin ilk harfi büyük yazılır. Madde başlıklarının sonunda noktalama işaretlerine yer verilmez.

Maddelerin

sıralanması

MADDE 15 - (1) Taslaklarda düzenlemenin niteliğine ve ihtiyaca göre sırasıyla amaç, kapsam, dayanak, tanımlar, teşkilat, organlar, nitelikler, görev, yetki ve sorumluluklar,

cezaî hükümler, düzenleyici işlemlere ilişkin hüküm, değiştirilen ve yürürlükten kaldırılan hükümler, geçici hükümler ile yürürlük ve yürütme maddeleri ve varsa düzenlemelerin ekleri yer alır.

(2) Yürürlük maddesinde, taslağın yürürlüğe gireceği tarih tereddüde yer vermeyecek şekilde belirtilir.

Ek ve geçici maddeler

MADDE 16 - (1) Mevzuatta yapılacak yeni düzenlemenin mevcut maddelerden birine eklenememesi ve mevcut maddelerin sıralamasına uygun düşmemesi durumunda ek madde uygulamasına gidilir. Ek madde, yürürlük maddesinden ve varsa geçici maddelerden önce yer alır.

(2) Taslaklarda mükerrer maddelere yer verilmez, yürürlükteki metinlere ek madde eklenmesi yoluna gidilir. Eklenecek yeni maddenin düzenlemenin belirli bir bölümünde yer alması gerekiyorsa, madde ilgili bölümde “MADDE .../A-” şeklinde numaralandırılır.

(3) Yeni mevzuat metni ile getirilen düzenleme uygulanmaya başlayıncaya veya yürürlüğe girinceye kadar geçecek süre içinde yapılacak işlem ve düzenlemeler ya da uyulacak ilke ve kurallar ile daha önceki düzenlemelerden doğan hakların korunmasına ilişkin hususlar ve benzeri geçiş hükümleri geçici maddelerle düzenlenir. Geçici maddeler de ayrıca numaralandırılır. Kadro ihdas veya iptaline ilişkin düzenlemeler geçici maddelerle yapılmaz.

(4) İlave edilecek ek maddeler veya geçici maddeler, düzenlemenin esas yapısındaki sisteme uygun biçimde düzenlenir ve ek madde ve geçici maddelere mevcut ek ve geçici madde numaralarını devam ettirecek şekilde numara verilir.

Birden fazla düzenleme ve maddede değişiklik

MADDE 17 - (1) Konu itibarıyla aralarında bağlantı bulunması sebebiyle birden fazla mevzuatta düzenleme yapılmasını gerektiren hâller dışında, bir çerçeve taslak ile birden fazla düzenlemenin hükümlerinde değişiklik yapılamaz. Yapılacak değişiklikler her düzenleme için ayrı ayrı çerçeve taslaklar ile yapılır.

(2) Değiştirilmesi öngörülen maddelerin birden fazla olması durumunda bunlar tek bir çerçeve madde içinde değil, her biri ayrı çerçeve maddeler ile düzenlenir.

(3) Maddelerin değiştirilmesi durumunda, değiştirilen madde metni, madde numarası ile birlikte yazılır. Fıkra, bent ya da alt bentler değiştirilirken, satırbaşından başlanır; fıkra, bent ve alt bendin harfi veya numarası yazılır. Değiştirilen madde, fıkra, bent, alt bent, paragraf ve cümleler tırnak içinde yazılır.

(4) Bağlantılı birden fazla mevzuatta değişiklik yapan çerçeve taslaklarda çerçeve maddeler, değişiklik yapılan mevzuatın kabul veya yayım tarihlerine göre sıralanır.

İfadelerde değişiklik

MADDE 18 - (1) Çerçeve taslaklarda bazı kelimelerin veya ibarelerin kaldırılması, ilave edilmesi veya yerlerine başkalarının ikame edilmesi şeklinde değişiklik yapılması yerine, değiştirilen kelime veya ibarenin içinde yer aldığı madde, fıkra, bent, alt bent, paragraf veya cümlelerin değiştirilmesi tercih edilir.

Atıfların yapılması

MADDE 19 - (1) Bir madde içinde başka bir mevzuata atıf yapılıyorsa, tereddütlere yer verilmemesi için, atıf yapılan mevzuatın tarihi, sayısı ve adı ile maddesi, fıkrası, bendi, alt bendi, paragrafı veya cümlesi açıkça belirtilir.

(2) Yapılan ilk atıfta;

a) Kanun veya kanun hükmünde kararnamenin tarihi, sayısı ve adı, adının uzun olması durumunda sadece tarihi ve sayısı,

b) Bakanlar Kurulu kararıyla yürürlüğe konulan düzenleyici işlemlerde Bakanlar Kurulu kararının tarihi ve sayısı ile düzenleyici işlemin adı,

c) Diğer düzenlemelerde, düzenlemenin yayımlandığı Resmî Gazetenin tarihi ve sayısı ile düzenleyici işlemin adı, belirtilir.

(3) Tarihler gün, ay ve yıl olarak rakamla yazılır, aralarına eğik çizgi konulur.

(4) İlk atıftan sonra kanun ve kanun hükmünde kararnamelerde sadece kanun veya kanun hükmünde kararnamenin sayısı veya adı belirtilerek atıf yapılır. Diğer düzenlemelerde ise “aynı Yönetmeliğe”, “aynı Yönetmeliğin” gibi atıflar yapılır.

(5) Atıf yapılan kanun, kanun hükmünde kararname ve düzenleyici işlemler veya bunların madde, fıkra, bent, alt bent, paragraf ya da cümleleri belirtilirken, daha önce yapılan değişiklikler vurgulanmaz.

(6) Kanun ve kanun hükmünde kararname taslaklarında sadece kanun ve kanun hükmünde kararnamelere atıf yapılır, düzenleyici işlemlere atıf yapılmaz. Tüzük, yönetmelik ve diğer düzenleyici işlemlere ilişkin taslaklarda alt düzeydeki mevzuata atıf yapılmaz.

(7) Atıf yapılan madde numarasından sonra Türkçe ses uyumuna göre gerekli ek konulur, nokta kullanılmaz. Fıkra, paragraf ve cümlelere atıf yapılırken rakam yerine yazı kullanılır. Bent veya alt bentlere atıf yapılırken bent ve alt bentlerin harf ya da numarası ayrıç içinde yazılır.

(8) Yürürlükten kaldırılan;

a) Kanun veya kanun hükmünde kararnamenin tarihi, sayısı ve adı; adının uzun olması durumunda sadece tarihi ve sayısı ile madde, fıkra, bent, alt bent, paragraf ya da cümlesi,

b) Bakanlar Kurulu kararıyla yürürlüğe konulan düzenleyici işlemlerde, Bakanlar Kurulu kararının tarihi, sayısı ve düzenleyici işlemin adı ile madde, fıkra, bent, alt bent, paragraf ya da cümlesi,

c) Diğer düzenlemelerde düzenlemenin yayımlandığı Resmî Gazetenin tarihi, sayısı ve düzenlemenin adı ile madde, fıkra, bent, alt bent, paragraf ya da cümlesi,

açıkça belirtilir. “Diğer kanunların bu Kanuna aykırı hükümleri yürürlükten kaldırılmıştır/uygulanmaz.” gibi ifadeler yer verilmez.

Alt düzenlemelerin yürürlüğe girmesi

MADDE 20 - (1) Kanun ve kanun hükmünde kararname taslaklarının ilgili maddelerinde, düzenleyici işlemlerin, kanunun veya kanun hükmünde kararnamenin yürürlük tarihinden itibaren ne kadar sürede yürürlüğe konulacağı ve yeni düzenlemeler yürürlüğe girinceye kadar varsa yürürlükteki hükümlerin uygulanmasına devam edilip edilmeyeceği belirtilir.

Gerekçeler

MADDE 21 - (1) Genel gerekçede, taslağın hazırlanmasını gerektiren nedenler açıkça belirtilir.

(2) Madde gerekçelerinde, her maddenin düzenleniş nedenleri açıklanır. Kaldırılması, değiştirilmesi veya eklenmesi istenen hükümlerin neler olduğu ve kaldırma, değiştirme veya ekleme sebepleri açıkça belirtilir. Madde gerekçeleri, her madde için ayrı ayrı düzenlenir. Madde gerekçeleri, madde metninin tekrarı biçiminde hazırlanamaz.

Yükümlülük ve sorumluluk getiren düzenlemeler

MADDE 22 - (1) Kanun, kanun hükmünde kararname ve Bakanlar Kurulu kararı ile yürürlüğe konulan düzenleyici işlemler dışındaki taslaklarda;

a) Bu düzenlemelerin dayanaklarında belirtilenler dışında yükümlülük getiren hükümler, malî konularda gelir ve gider öngören hükümler ile teşkilat kuran veya kaldıran, kadro iptal veya ihdas eden hükümlere yer verilmez.

b) Bakanlıklar ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarına görev ve sorumluluk yükleyen hükümlere yer verilmesi hâlinde, bu bakanlık ile kamu kurum ve kuruluşlarının uygun görüşleri alınır veya taslak bunlarla birlikte hazırlanır.

Taslaklarda kullanılacak dil

MADDE 23 - (1) Taslaklarda, yaşayan Türkçe kullanılır. Türkçede karşılığı bulunan yabancı kelimelere yer verilmez. Türkçede karşılığı bulunmayan teknik terimlere yer verilmesinin zorunlu olması durumunda, bu terimler aslına uygun olarak yazılır.

(2) Terim birliğinin sağlanması amacıyla taslakların başlığında ve madde metninde “yasa” kelimesi yerine “kanun” kelimesi kullanılır.

(3) Taslaklarda, varsa tanım maddesinde belirtilenler dışında kısaltmalara yer verilmez. Kısaltmalar yerine kısaltmanın temsil ettiği kelimeler açıkça yazılır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM **Çeşitli ve Son Hükümler**

Düzenleyici etki analizi

MADDE 24 - (1) Yürürlüğe konulması hâlinde etkisinin on milyon YTL'yi geçeceği tahmin edilen kanun ve kanun hükmünde kararname taslakları için düzenleyici etki analizi yapılması zorunludur. Bu miktar gerekli görülen hâllerde Başbakanlıkça yeniden belirlenebilir.

(2) Başbakanlık, etkisi on milyon YTL'nin altında kalan kanun ve kanun hükmünde kararnameler ile etki miktarına bakılmaksızın diğer düzenleyici işlemler için de düzenleyici etki analizi hazırlanmasını isteyebilir.

(3) Millî güvenliği ilgilendiren konular ile bütçe ve kesin hesap kanunu taslakları için düzenleyici etki analizi hazırlanmaz.

(4) Düzenleyici etki analizi teklif sahibi bakanlık veya kamu kurum ve kuruluşu tarafından hazırlanır.

(5) Düzenleyici etki analizinde ek-1'de belirtilen hususlara yer verilir. Düzenleyici etki analizi hazırlanırken mevcut istatistiki verilerden de yararlanır.

Re'sen düzeltme ve iade

MADDE 25 - (1) Başbakanlık, taslaklarda şekil yönünden re'sen düzeltme yapabilir.

(2) Anayasaya, kanunlara ve diğer ilgili mevzuata aykırılığı tespit edilen veya bu Yönetmeliğe uygun olarak hazırlanmayan taslaklar, noksanlıkların giderilmesi veya uygunluğun sağlanması amacıyla yeniden değerlendirilmek üzere Başbakanlık tarafından teklif sahibi bakanlık, kurum veya kuruluşa iade edilir.

Örnekler

MADDE 26 - (1) Bu Yönetmelikte düzenlenen hususlar ek-4'te örneklendirilmiştir.

Yönetmelikten önceki mevzuatta düzenleme

GEÇİCİ MADDE 1 - (1) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihte yürürlükte bulunan kanun ve kanun hükmünde kararnamelerde değişiklik öngören taslaklarda, mevcut düzenlemenin şekli sistemine uyum sağlanması esastır.

Liste hazırlama istisnası

GEÇİCİ MADDE 2 - (1) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihte yürürlükte bulunan düzenlemelerde yapılacak değişiklikler hakkında 10 uncu maddenin dördüncü fıkrasında belirtilen listenin hazırlanmasında, bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden önce yapılan değişikliklerin belirtilmesi zorunlu değildir.

Yürürlük

MADDE 27 - (1) Bu Yönetmeliğin;

a) Düzenleyici etki analizine ilişkin hükümleri yayımı tarihinden itibaren bir yıl sonra,

b) Diğer hükümleri yayımı tarihinde, yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 28 - (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Ek- 1

Düzenleyici Etki Analizinde Yer Alacak Hususlar

1- Düzenlemenin hazırlanmasını gerekli kılan sebeplerin neler olduğu, düzenlemenin türünün doğru seçilip seçilmediği.

2- Düzenlemenin muhtemel fayda ve maliyetlerinin neler olduğu, faydaların maliyetleri haklı çıkarıp çıkarmadığı.

3- Düzenlemenin bütçeye ek malî yük getirip getirmediği, getiriyorsa yaklaşık maliyetin ne olduğu.

4- Düzenlemenin yeni bir teşkilat kurulmasını veya kadro ihdasını öngörüp öngörmediği ve bunların gerekli olup olmadığı.

5- Düzenlemenin sosyal, ekonomik ve ticarî hayata, çevreye ve ilgili kesimlere etkilerinin neler olacağı.

6- Düzenlemenin kırtasiyeciliği ve bürokratik formaliteleri artıran yönlerinin bulunup bulunmadığı.

7- Düzenleme yapılırken ilgili tarafların görüşlerini beyan etme fırsatı bulup bulmadığı.

8- Düzenlemenin uygulanabilir olup olmadığı, düzenlemeye uyumun nasıl sağlanacağı, uygulamanın nasıl takip edileceği.

9- Düzenleme ile yetki ve sorumluluk verilen idarenin doğru seçilip seçilmediği.

10- Düzenlemenin etkilerinin nasıl ölçüldüğü.

Ek-2

TASLAKLAR HAKKINDA GÖRÜŞ BİLDİRİLMESİNDE KULLANILACAK FORM

Taslağın Genel Üzerindeki Görüş ve Değerlendirme		Teklif
Taslak Maddesi	Görüş ve Değerlendirme	Teklif
1-		
2-		
3-		
...		

Ek-3

TASLAKLARA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİN BAŞBAKANLIĞA GÖNDERİLMESİNDE KULLANILACAK FORM

Görüş Veren Kurum	Taslak Maddesi	Teklif	Değerlendirme
1-			
2-			
3-			
...			

ÖRNEKLER

ÖRNEK 1- ÇERÇEVE MADDE

MADDE 1- .../.../... tarihli ve ... sayılı ... Kanununun 14 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 14- (1) Madde, ek madde ve geçici maddelere içeriğine uygun başlıklar konulur. Çerçeve maddelere başlık konulmaz.

(2) Madde hükmünün değiştirilmesi sonucunda, maddenin başlığı ile muhtevası arasındaki uyumun bozulması hâlinde, madde başlığı da muhtevaya uygun şekilde değiştirilir.

(3) Madde başlıkları koyu yazılır ve altı çizilmez. Madde başlığının sadece birinci kelimesinin ilk harfi büyük yazılır. Madde başlıklarının sonunda noktalama işaretlerine yer verilmez.”

MADDE 2- ... sayılı Kanununun 20 nci maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendinin (2) numaralı alt bendinin dördüncü cümlesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 3- ... sayılı Kanununun mülga/Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilen 37 nci maddesinin dördüncü fıkrasının (e) bendi aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“e) Bakan tarafından verilecek diğer görevleri yerine getirmek.”

ÖRNEK 2- ÇERÇEVE TASLAK

... KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- .../.../... tarihli ve ... sayılı ... Kanununun 16 ncı maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Danışma birimleri

MADDE 16- Başkanlığın danışma birimleri şunlardır:

a) Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı.

b) Hukuk Müşavirliği.

c) Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği.”

MADDE 2- ... sayılı Kanununun 20 nci maddesinin ikinci fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 3- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

ÖRNEK 3- MÜSTAKİL TASLAK

... KANUNU TASARISI

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Kanunun amacı; ... esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Kanun, ... kapsar.

Tanımlar

MADDE 3- (1) Bu Kanunun uygulanmasında;

- a) Acente: Seyahat acentelerini,
 - b) Bakan: Kültür ve Turizm Bakanını,
 - c) Kurum: ... Kurumunu,
 - ç) Zatî eşya: ... eşyayı,
- ifade eder.

...

...

Yönetmelik

MADDE 26- (1) Bu Kanunda belirtilen yönetmelikler, bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren üç ay içinde Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından hazırlanarak yürürlüğe konulur.

Yürürlükten kaldırılan mevzuat

MADDE 27- (1) .../.../... tarihli ve ... sayılı ... Kanunu yürürlükten kaldırılmıştır.

Mevcut yönetmeliğin uygulanması

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Bu Kanunda öngörülen yönetmelikler yürürlüğe girinceye kadar mevcut yönetmeliklerin bu Kanuna aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam edilir.

Yürürlük

MADDE 28- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 29- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

ÖRNEK 4- KARŞILAŞTIRMA CETVELİ

YATIRIMLARIN VE İSTİHDAMIN TEŞVİKİ İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN	YATIRIMLARIN VE İSTİHDAMIN TEŞVİKİ İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI
<p>Kanun Numarası : 5084 Kabul Tarihi : 29/1/2004</p>	<p>MADDE 1- 29/1/2004 tarihli ve 5084 sayılı Kanunun 2 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.</p>
<p>Kapsam MADDE 2- Bu Kanun; a) Vergi ve sigorta primi teşvikleri ile enerji desteği açısından Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığınca 2001 yılı için belirlenen fert başına gayrisafi yurt içi hâsıla tutarı 1500 ABD Doları veya daha az olan illeri, b) Bedelsiz arsa ve arazi temini açısından (a) bendindeki iller ile kalkınmada öncelikli yöreler kapsamındaki diğer illeri, Kapsar.</p>	<p>“MADDE 2- Bu Kanun; a) Vergi ve sigorta primi teşvikleri ile enerji desteği açısından Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığınca 2001 yılı için belirlenen fert başına gayrisafi yurt içi hâsıla tutarı 1500 ABD Doları veya daha az olan <u>iller ile bu iller dışında kalan ve Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığınca 2003 yılı için belirlenen sosyo-ekonomik gelişmişlik sıralamasına göre endeks değeri eksi olan</u> illeri, b) Bedelsiz arsa ve arazi temini açısından (a) bendindeki iller ile kalkınmada öncelikli yöreler kapsamındaki diğer illeri, kapsar.”</p>
<p>Gelir vergisi stopajı teşviki MADDE 3- 31.12.2008 tarihine kadar uygulanmak üzere, 2 nci maddenin (a) bendi kapsamındaki illerde, 1.10.2003 tarihinden itibaren yeni işe başlayan gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin, bu iş yerlerinde çalıştırdıkları işçiler ile 1.10.2003 tarihinden önce işe başlamış olan gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin bu tarihten önce ilgili idareye vermiş oldukları en son dört aylık sigorta prim bordrolarında bildirdikleri işçi sayısına ilâve olarak yeni işe aldıkları ve bu iş yerlerinde fiilen çalıştırdıkları işçilerin ücretleri üzerinden hesaplanan gelir vergisinin organize sanayi veya endüstri bölgelerinde kurulu iş yerleri için tamamı, diğer yerlerdeki iş yerleri için % 80’i, verilecek muhtasar beyanname üzerinden tahakkuk eden vergiden terkin edilir. Terkin edilecek tutar, yeni işe alınan işçi sayısı ile asgarî ücret üzerinden ödenmesi gereken verginin çarpımı sonucu bulunacak tutarın organize sanayi ve endüstri bölgelerindeki iş yerlerinde tamamını, diğer yerlerdeki iş yerlerinde ise % 80’ini aşamaz.</p>	<p>MADDE 2- 5084 sayılı Kanunun 3 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir. “MADDE 3- 31/12/2008 tarihine kadar uygulanmak üzere, 2 nci maddenin <u>birinci fıkrasının</u> (a) bendinde <u>belirtilen</u> illerde <u>faaliyette bulunan</u> gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin bu <u>illerdeki</u> iş yerlerinde <u>fiilen</u> çalıştırdıkları işçilerin ücretleri üzerinden hesaplanan gelir vergisinin; organize sanayi veya endüstri bölgelerinde kurulu iş yerleri için <u>yüzde 100’ü</u>, diğer yerlerdeki iş yerleri için yüzde 80’i, verilecek muhtasar beyanname üzerinden tahakkuk eden vergiden terkin edilir. Terkin edilecek tutar, işçi sayısı ile asgarî ücret üzerinden ödenmesi gereken verginin çarpımı sonucu bulunacak <u>değer üzerinden yukarıda belirtilen oranlara göre saptanan tutarı</u> aşamaz. <u>Su kadar ki, 1/1/2005 tarihinden önce kapsama dâhil olmayan illerde gerçekleştirilmiş olan istihdamın, kapsama dâhil olan illere kaydırılması hâlinde bu teşviktен yararlanılamaz.</u></p>
<p>Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığınca belirlenir.</p>	<p>Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığınca belirlenir.”</p>
	<p>MADDE 3- 5084 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde</p>

Sigorta primi işveren paylarında teşvik

MADDE 4- 31.12.2008 tarihine kadar uygulanmak üzere, 2 nci maddenin (a) bendi ~~kapsamındaki~~ illerde, ~~1.10.2003 tarihinden itibaren yeni işe başlayan~~ gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin, bu iş yerlerinde çalıştırdıkları işçiler ~~ile 1.10.2003 tarihinden önce işe başlamış olan gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin bu tarihten önce ilgili idareye vermiş oldukları en son dört aylık sigorta prim bordrolarında bildirdikleri işçi sayısına ilâve olarak yeni işe aldıkları ve bu iş yerlerinde fiilen çalıştırdıkları işçiler için~~, 17.7.1964 tarihli ve 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 72 ve 73 üncü maddeleri uyarınca prime esas kazançları üzerinden hesaplanan sigorta primlerinin işveren hissesinin organize sanayi veya endüstri bölgelerinde kurulu iş yerleri için ~~tamamı~~, diğer yerlerdeki iş yerleri için % 80'i Hazinece karşılanır.

Hazinece karşılanacak tutar, ~~organize sanayi ve endüstri bölgelerindeki iş yerleri için~~ 506 sayılı Kanunun 78 inci maddesi uyarınca belirlenen kazanç alt sınırına göre hesaplanan işveren hissesi prim tutarını, ~~diğer yerlerdeki iş yerleri için 506 sayılı Kanunun 78 inci maddesi uyarınca belirlenen kazanç alt sınırına göre hesaplanan işveren hissesi prim tutarının % 80'ini~~ aşamaz.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanlıkça müştereken belirlenir.

değiştirilmiştir.

“Sigorta primi işveren ~~hissesi~~ teşviki

MADDE 4- 31/12/2008 tarihine kadar uygulanmak üzere, 2 nci maddenin ~~birinci fıkrasının~~ (a) bendinde ~~belirtilen~~ illerde ~~faaliyette bulunan~~ gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin bu ~~illerdeki~~ iş yerlerinde fiilen çalıştırdıkları işçilerin 17/7/1964 tarihli ve 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 72 nci ve 73 üncü maddeleri uyarınca prime esas kazançları üzerinden hesaplanan sigorta primleri işveren hissesinin; organize sanayi veya endüstri bölgelerinde kurulu iş yerleri için ~~yüzde 100'ü~~, diğer yerlerdeki iş yerleri için % 80'i Hazinece karşılanır.

Hazinece karşılanacak tutar, ~~işçi sayısı ile~~ 506 sayılı Kanunun 78 inci maddesi uyarınca belirlenen kazanç alt sınırına göre hesaplanan işveren hissesi prim tutarının ~~çarpımı sonucu bulunacak değer üzerinden yukarıda belirtilen oranlara göre saptanan tutarı~~ aşamaz.

Su kadar ki, 1/1/2005 tarihinden önce kapsama dâhil olmayan illerde gerçekleştirilmiş olan istihdamın, kapsama dâhil olan illere kaydırılması hâlinde bu teşvikten yararlanılamaz.

İşveren hissesine ait primlerin Hazinece karşılanabilmesi için, işverenlerin çalıştırdıkları sigortalılarla ilgili olarak 506 sayılı Kanun uyarınca düzenlenmesi gereken aylık prim ve hizmet belgelerinin yasal süresi içerisinde Kuruma verilmesi ve sigortalıların tamamına ait sigorta primlerinin işçi hissesine isabet eden tutarı ile Hazinece karşılanmayan işveren hissesine ait tutarın ödenmesi şarttır. Bu maddeye göre işveren tarafından ödenmesi gereken primlerin geç ödenmesi nedeniyle Hazinece Kuruma yapılacak ödemenin gecikmesinden kaynaklanan gecikme zammı işverenden tahsil edilir.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanlıkça müştereken belirlenir.”

MADDE 4- 5084 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Bedelsiz yatırım yeri tahsisi

MADDE 5 - (Değişik birinci fıkrâ: 16/7/2004 - 5228/54 md.) Bu Kanunun 2 nci maddesinin (b) bendi kapsamındaki illerde en az on kişilik istihdam öngören yatırımlara girişen gerçek veya tüzel kişilere; Hazineye, katma bütçeli kuruluşlara, belediyelere veya il özel idarelerine ait arazi veya arsaların ~~mülkiyeti bedelsiz olarak devredilebilir.~~ Üzerinde henüz faaliyete geçmemiş yatırım bulunan arazi veya arsalar da bu kapsamda değerlendirilir. Ancak organize sanayi veya endüstri bölgelerinde yer alabilecek yatırımlar için bu bölgelerde tahsis edilecek boş parsel bulunmaması şartı aranır. ~~Devre~~ konu taşınmaz üzerindeki kamuya ait bina ve müştemilatın ~~devir tarihindeki bedeli, devir tarihini izleyen ikinci yılın sonundan başlayarak iki yıl içinde altışar aylık dönemler itibarıyla eşit taksitler hâlinde tahsil edilir.~~ Bu bedel, 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanununun 29 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi uyarınca binalar için arsa payı hariç hesaplanan vergi değeridir.

“Bu Kanunun 2 nci maddesinin **birinci fıkrasının** (b) bendi kapsamındaki illerde en az on kişilik istihdam öngören yatırımlara girişen gerçek veya tüzel kişiler **lehine**; Hazineye, katma bütçeli kuruluşlara, belediyelere veya il özel idarelerine ait arazi veya arsaların **üzerinde 49 yıl süreli ve bağımsız ve sürekli nitelikli bedelsiz irtifak hakkı tesis edilebilir.** Üzerinde henüz faaliyete geçmemiş yatırım bulunan arazi veya arsalar da bu kapsamda değerlendirilir. Ancak organize sanayi veya endüstri bölgelerinde yer alabilecek yatırımlar için bu bölgelerde tahsis edilecek boş parsel bulunmaması şartı aranır. **İrtifak hakkına** konu taşınmaz üzerinde kamuya ait bina ve müştemilat **bulunması hâlinde bunlar için takdir edilecek yıllık irtifak hakkı bedeli, hak lehtarınca ödenir.** Bu bedel, 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanununun 29 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi uyarınca binalar için arsa payı hariç hesaplanan vergi değerinin **yüzde biridir.**”

MADDE 5- Bu Kanun hükümleri 1/1/2005 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 6- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

**ÖRNEK 5- DÜZENLEMEDE YAPILAN DEĞİŞİKLİKLERE
İLİŞKİN LİSTE**

5-A) Resmî Gazetede Yayımlananlar

Yönetmeliğin/Tüzüğün/Bakanlar Kurulu Kararının Yayımlandığı Resmî Gazetenin		
	Tarihi	Sayısı
	1/3/2002	24682
Yönetmelikte/Tüzükte/Bakanlar Kurulu Kararında Değişiklik Yapan Düzenlemelerin Yayımlandığı Resmî Gazetenin		
	Tarihi	Sayısı
1-	1/4/2003	25066
2-	20/4/2004	25439
3-	20/9/2004	25589
4-	20/6/2005	25851

5-B) Resmî Gazetede Yayımlanmayanlar

Yönetmeliğin/Bakanlar Kurulu Kararının		
Sayısı	Tarihi	Kararname
	16/5/2002	2002/4852
Yönetmelik/Bakanlar Kurulu Kararında Değişiklik Yapan Düzenlemelerin		
	Tarihi	Sayısı
1-	1/4/2003	2003/1452
2-	20/4/2004	2004/3526
3-	20/9/2004	2004/8654
4-	20/6/2005	2005/8505

Yönetmeliğin/Tebliğin		
Sayısı	Tarihi	Olur
	16/5/2002	B.02.0.KKG/105-26-2687
Yönetmelikte/Tebliğde Değişiklik Yapan Yönetmelik/Tebliğlerin		
Sayısı	Tarihi	Olur
1-	1/4/2003	B.02.0.KKG/105-26-6387
2-	20/4/2004	B.02.0.KKG/105-26-5244
3-	20/9/2004	B.02.0.KKG/105-26-9875
4-	20/6/2005	B.02.0.KKG/105-26-8965

ÖRNEK 6- TASLAKLARDA AD

BAŞBAKANLIK TEŞKİLATI HAKKINDA KANUN TASARISI

ÇOCUK KORUMA KANUNU TASARISI

**SAYIŞTAY KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN
TASARISI**

VERGİ BARIŞI KANUNU TASARISI

TIPTA UZMANLIK TÜZÜĞÜ TASARISI

**TAPU SİCİLİ TÜZÜĞÜNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR
TÜZÜK TASARISI**

**MEVZUAT HAZIRLAMA USUL VE ESASLARI HAKKINDA
YÖNETMELİK TASLAĞI**

**KAMU KURUM VE KURULUŞLARINDA GÖREVDE YÜKSELME
VE UNVAN DEĞİŞİKLİĞİ ESASLARINA DAİR GENEL
YÖNETMELİKTE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR
YÖNETMELİK TASLAĞI**

**BAŞBAKANLIK UZMAN YARDIMCILIĞI GİRİŞ VE
BAŞBAKANLIK UZMANLIĞI YETERLİK SINAVLARI İLE
ATAMA, YETİŞTİRME, GÖREV, YETKİ VE
ÇALIŞMA USUL VE ESASLARI HAKKINDA YÖNETMELİK
TASLAĞI**

**YETİŞTİRİLMEK AMACIYLA YURT DIŞINA GÖNDERİLECEK
BAŞBAKANLIK PERSONELİ HAKKINDA YÖNETMELİKTE
DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA DAİR YÖNETMELİK TASLAĞI**

KURUM TABİPLİKLERİNİN STANDARDINA DAİR TEBLİĞ TASLAĞI

**YÜKSEK ENFLASYON DÖNEMLERİNDE MALÎ TABLOLARIN
DÜZELTİLMESİNE**

**İLİŞKİN USUL VE ESASLAR HAKKINDA TEBLİĞDE
DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA DAİR TEBLİĞ TASLAĞI**

ÖRNEK 7- TASLAKLARDA BÖLÜMLER

TÜRK CEZA KANUNU

BİRİNCİ KİTAP
Genel Hükümler

BİRİNCİ KISIM
Temel İlkeler, Tanımlar ve Uygulama Alanı

BİRİNCİ BÖLÜM
Temel İlkeler ve Tanımlar

ÖRNEK 8- TASLAKLARDA FIKRA, BENT, ALT BENT

fıkra **Suçta ve cezada kanunilik ilkesi**
MADDE 2- (1) Kanunun açıkça suç saymadığı bir fiil için kimseye ceza verilemez ve güvenlik tedbiri uygulanamaz. Kanunda yazılı cezalardan ve güvenlik tedbirlerinden başka bir ceza ve güvenlik tedbirine hükmolunamaz.

fıkra (2) İdarenin düzenleyici işlemleriyle suç ve ceza konulamaz.

fıkra (3) Kanunların suç ve ceza içeren hükümlerinin uygulanmasında kıyas yapılamaz. Suç ve ceza içeren hükümler, kıyasa yol açacak biçimde geniş yorumlanamaz.

Genel Müdürlüğün görev ve yetkileri
MADDE 3- (1) Genel Müdürlüğün görev ve yetkileri şunlardır;

bent a) ...,
bent b) ...,
bent c) ...,
bent ç) ...,
bent d) ...,
bent e) ...,

alt bent 1) ...,
alt bent 2) ...,
alt bent 3) ...,
alt bent 4) ...,

alt bent	5) ...,
bent	f) ...,
bent	g) ...,
bent	ğ) ...,
bent	h)

ÖRNEK 9- MÜSTAKİL MADDE, ÇERÇEVE MADDE

müstakil madde	Amaç MADDE 1- (1) Bu Kanunun amacı; ... düzenlemektir.
müstakil madde	Suçta ve cezada kanunîlik ilkesi MADDE 2- (1) Kanunun açıkça suç saymadığı bir fiil için kimseye ceza verilemez ve güvenlik tedbiri uygulanamaz. Kanunda yazılı cezalardan ve güvenlik tedbirlerinden başka bir ceza ve güvenlik tedbirine hükmolunamaz. (2) İdarenin düzenleyici işlemleriyle suç ve ceza konulamaz. (3) Kanunların suç ve ceza içeren hükümlerinin uygulanmasında kıyas yapılamaz. Suç ve ceza içeren hükümler, kıyasa yol açacak biçimde geniş yorumlanamaz.
çerçeve madde	MADDE 1- 22/11/2001 tarihli ve 4721 sayılı Türk Medenî Kanununun 313 üncü maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir. “Evlât edinenin altsoyunun açık muvafakatiyle ergin veya kısıtlı aşağıdaki hâllerde evlât edinilebilir.”

ÖRNEK 10- MADDE BAŞLIKLARI

Madde başlıkları
MADDE 14-

Yurt dışı eğitim
EK MADDE 38 –

Tekliflerin bildirilmesi
GEÇİCİ MADDE 1–

ÖRNEK 11- DÜZENLEMENİN BELİRLİ BİR BÖLÜMÜNE EKLENECEK MADDE

MADDE 3- ... sayılı Kanuna 10 uncu maddeden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Hukuk Müşavirliği

MADDE 10/A- (1) Hukuk Müşavirliği aşağıdaki görevleri yapar:

a) Bakan, bakanlık birimleri ve diğer bakanlıklar tarafından gönderilen kanun, tüzük ve yönetmelik tasarıları ile diğer hukukî konular hakkında görüş bildirmek.

b) Bakanlığın menfaatlerini koruyucu, anlaşmazlıkları önleyici hukukî tedbirleri zamanında almak, anlaşma ve sözleşmelerin bu esaslara uygun olarak yapılmasına yardımcı olmak.

c) 8/1/1943 tarihli ve 4353 sayılı Kanun hükümlerine göre adlî ve idarî davalarda gerekli bilgileri hazırlamak, taraf olduğu idarî davalarda bakanlığı temsil etmek veya bakanlıkça hizmet satın alma yoluyla temsil ettirilen davaları takip ve koordine etmek.

ç) Bakan ve Müsteşar tarafından verilecek diğer görevleri yapmak.”

MADDE 25- ... sayılı Kanuna 20/A maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Strateji Geliştirme Başkanlığı

MADDE 20/B- (1) Strateji Geliştirme Başkanlığı aşağıdaki görevleri yapar:

a) ...

b) ...

c) ...

ç) ...

d) ...

e) ...

f) ...

g) ...

ğ) ...”

ÖRNEK 12- ATIFLARIN YAPILMASI

12-A) 19 uncu maddenin birinci fıkrası

Saklı tutulan hükümler

MADDE 56- (1) .../.../... tarihli ve ... sayılı ... Kanununun 51 inci maddesinin dördüncü fıkrasının (c) bendi hükmü saklıdır.

Aranacak nitelikler

MADDE 29- (1) Genel Müdürlükte uzman kadrolarına atanacakların 9/12/1994 tarihli ve 4059 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin (c) bendinde belirtilen şartları haiz olmaları zorunludur.

12-B) 19 uncu maddenin ikinci, üçüncü ve dördüncü fıkraları

Uygulanmayacak hükümler

MADDE 56- (1) 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 51 inci maddesinin dördüncü fıkrasının (c) bendi hükmü saklıdır.

[R.G. 17 Şubat 2006 – 26083]

 [İçindekilere dön](#)

Karar Sayısı : 2006/9972

Ekli “Strateji Geliştirme Birimlerinin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik”in yürürlüğe konulması; Maliye Bakanlığı’nın 29/12/2005 tarihli ve 31281 sayılı yazısı üzerine, 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun 60 ıncı maddesi ile 22/12/2005 tarihli ve 5436 sayılı Kanunun 15 inci maddesine göre, Bakanlar Kurulu’nca 6/1/2006 tarihinde kararlaştırılmıştır.

STRATEJİ GELİŞTİRME BİRİMLERİNİN ÇALIŞMA USUL VE ESASLARI HAKKINDA YÖNETMELİK

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç ve Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

Madde 1 — Bu Yönetmeliğin amacı; strateji geliştirme birimlerinin çalışma usul ve esaslarını düzenlemektir.

Bu Yönetmelik, düzenleyici ve denetleyici kurumlar hariç olmak üzere, genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerini kapsar.

Dayanak

Madde 2 — Bu Yönetmelik, 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun 60 ıncı maddesi ile 22/12/2005 tarihli ve 5436 sayılı Kanunun 15 inci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 3 — Bu Yönetmelikte geçen;

- Bakanlık: Maliye Bakanlığını,
- Harcama birimi: Kamu idaresi bütçesinde ödenek tahsis edilen ve harcama yetkisi bulunan birimi,
- İdare: Düzenleyici ve denetleyici kurumlar hariç olmak üzere, genel yönetim kapsamındaki her bir kamu idaresini,

d) Kanun: 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununu,

e) Müdür: Strateji geliştirme ve malî hizmetlerin yerine getirildiği müdürlüklerin yöneticisini,

f) Strateji geliştirme birimleri: Strateji geliştirme başkanlıkları ve strateji geliştirme daire başkanlıkları ile strateji geliştirme ve malî hizmetlerin yerine getirildiği müdürlükleri,

g) Üst yönetici: Bakanlıklarda müsteşarı, Milli Savunma Bakanlığında bakanı, diğer kamu idarelerinde en üst yöneticisi, il özel idarelerinde valiyi ve belediyelerde belediye başkanını, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Strateji Geliştirme Birimlerinin Fonksiyonları, Görevleri ve Yapılanması

Strateji geliştirme birimleri

Madde 4 — Strateji geliştirme birimlerinin görevleri, aşağıda belirtilen fonksiyonlar kapsamında yürütülür:

- a) Stratejik yönetim ve planlama.
 - 1) Misyon belirleme.
 - 2) Kurumsal ve bireysel hedefler oluşturma.
 - 3) Veri-analiz ve araştırma-geliştirme.
- b) Performans ve kalite ölçütleri geliştirme.
- c) Yönetim bilgi sistemi.
- d) Malî hizmetler.
 - 1) Bütçe ve performans programı.
 - 2) Muhasebe, kesin hesap ve raporlama.
 - 3) İç kontrol.

İdarelerin görev alanı ve teşkilat yapılarına göre, bu fonksiyonlar alt birimler tarafından yürütülür. Bu fonksiyonlar birleştirilerek bir veya daha fazla alt birim tarafından yürütülebileceği gibi, bir fonksiyon birden fazla sayıda alt birim tarafından da yürütülebilir. Ancak, malî hizmetler fonksiyonu kapsamında yürütülen iç kontrol faaliyetinin, diğer faaliyetleri yürüten alt birim ve personelden ayrı bir alt birim ve personel tarafından yürütülmesi zorunludur. Genel bütçe kapsamı dışında kalan idarelerde, muhasebe yetkililiği görevi, strateji geliştirme biriminin muhasebe-kesin hesap ve raporlama fonksiyonunu yürüten alt birim yöneticisi tarafından yerine getirilir.

Strateji geliştirme birimlerinin görevleri

Madde 5 — Aşağıda belirtilen görevler, strateji geliştirme birimleri tarafından yürütülür:

- a) Ulusal kalkınma strateji ve politikaları, yıllık program ve hükümet programı çerçevesinde idarenin orta ve uzun vadeli strateji ve politikalarını belirlemek, amaçlarını oluşturmak üzere gerekli çalışmaları yapmak.
- b) İdarenin görev alanına giren konularda performans ve kalite ölçütleri geliştirmek ve bu kapsamda verilecek diğer görevleri yerine getirmek.
- c) İdarenin yönetimi ile hizmetlerin geliştirilmesi ve performansla ilgili bilgi ve verileri toplamak, analiz etmek ve yorumlamak.
- d) İdarenin görev alanına giren konularda, hizmetleri etkileyecek dış faktörleri incelemek, kurum içi kapasite araştırması yapmak, hizmetlerin etkililiğini ve tatmin düzeyini analiz etmek ve genel araştırmalar yapmak.

- e) Yönetim bilgi sistemlerine ilişkin hizmetleri yerine getirmek.
- f) İdarede kurulmuşsa Strateji Geliştirme Kurulunun sekretarya hizmetlerini yürütmek.
- g) İdarenin stratejik plan ve performans programının hazırlanmasını koordine etmek ve sonuçlarının konsolide edilmesi çalışmalarını yürütmek.
- h) İzleyen iki yılın bütçe tahminlerini de içeren idare bütçesini, stratejik plan ve yıllık performans programına uygun olarak hazırlamak ve idare faaliyetlerinin bunlara uygunluğunu izlemek ve değerlendirmek.
- i) Mevzuatı uyarınca belirlenecek bütçe ilke ve esasları çerçevesinde, ayrıntılı harcama programı hazırlamak ve hizmet gereksinimleri dikkate alınarak ödeneğin ilgili birimlere gönderilmesini sağlamak.
- j) Bütçe kayıtlarını tutmak, bütçe uygulama sonuçlarına ilişkin verileri toplamak, değerlendirmek ve bütçe kesin hesabı ile malî istatistikleri hazırlamak.
- k) İlgili mevzuatı çerçevesinde idare gelirlerini tahakkuk ettirmek, gelir ve alacaklarının takip ve tahsil işlemlerini yürütmek.
- l) Genel bütçe kapsamı dışında kalan idarelerde muhasebe hizmetlerini yürütmek.
- m) Harcama birimleri tarafından hazırlanan birim faaliyet raporlarını da esas alarak idarenin faaliyet raporunu hazırlamak.
- n) İdarenin mülkiyetinde veya kullanımında bulunan taşınır ve taşınmazlara ilişkin icmal cetvellerini düzenlemek.
- o) İdarenin yatırım programının hazırlanmasını koordine etmek, uygulama sonuçlarını izlemek ve yıllık yatırım değerlendirme raporunu hazırlamak.
- p) İdarenin, diğer idareler nezdinde takibi gereken malî iş ve işlemlerini yürütmek ve sonuçlandırmak.
- r) Malî kanunlarla ilgili diğer mevzuatın uygulanması konusunda üst yöneticiye ve harcama yetkililerine gerekli bilgileri sağlamak ve danışmanlık yapmak.
- s) Ön malî kontrol faaliyetini yürütmek.
- t) İç kontrol sisteminin kurulması, standartlarının uygulanması ve geliştirilmesi konularında çalışmalar yapmak; üst yönetimin iç denetime yönelik işlevinin etkililiğini ve verimliliğini artırmak için gerekli hazırlıkları yapmak.
- u) Bakan ve/veya üst yönetici tarafından verilecek diğer görevleri yapmak.

Stratejik yönetim ve planlama fonksiyonu

Madde 6 — Stratejik yönetim ve planlama fonksiyonu kapsamında yürütülecek görevler şunlardır:

- a) İdarenin stratejik planlama çalışmalarına yönelik bir hazırlık programı oluşturmak, idarenin stratejik planlama sürecinde ihtiyaç duyulacak eğitim ve danışmanlık hizmetlerini vermek veya verilmesini sağlamak ve stratejik planlama çalışmalarını koordine etmek.
- b) Stratejik planlamaya ilişkin diğer destek hizmetlerini yürütmek.
- c) İdare faaliyet raporunu hazırlamak.
- d) İdarenin misyonunun belirlenmesi çalışmalarını yürütmek.
- e) İdarenin görev alanına giren konularda, hizmetleri etkileyecek dış faktörleri incelemek.
- f) Yeni hizmet fırsatlarını belirlemek, etkililik ve verimliliği önleyen tehditlere tedbirler almak.
- g) Kurum içi kapasite araştırması yapmak, hizmetlerin etkililiğini

ve yararlanıcı memnuniyetini analiz etmek ve genel araştırmalar yapmak.

h) İdarenin üstünlük ve zayıflıklarını tespit etmek.

i) İdarenin görev alanıyla ilgili araştırma-geliştirme faaliyetlerini yürütmek.

j) İdare faaliyetleri ile ilgili bilgi ve verileri toplamak, tasnif etmek, analiz etmek.

Performans ve kalite ölçütleri geliştirme fonksiyonu

Madde 7 — Performans ve kalite ölçütleri geliştirme fonksiyonu kapsamında yürütülecek görevler şunlardır:

a) İdarenin görev alanına giren konularda performans ve kalite ölçütleri geliştirmek.

b) İdarenin yönetimi ile hizmetlerin geliştirilmesi ve performansla ilgili bilgi ve verileri toplamak, analiz etmek ve yorumlamak.

c) İdarenin ve/veya birimlerin belirlenen performans ve kalite ölçütlerine uyumunu değerlendirerek üst yöneticiye sunmak.

Yönetim bilgi sistemi fonksiyonu

Madde 8 — Yönetim bilgi sistemi fonksiyonu kapsamında yürütülecek görevler şunlardır:

a) Yönetim bilgi sistemlerine ilişkin hizmetleri varsa ilgili birimlerle işbirliği içinde yerine getirmek.

b) Yönetim bilgi sisteminin geliştirilmesi çalışmalarını yürütmek.

c) İstatistikî kayıt ve kalite kontrol işlemlerini yapmak.

Malî hizmetler fonksiyonu

Madde 9 — Malî hizmetler fonksiyonu kapsamında yürütülecek görevler şunlardır:

a) Bütçe ve performans programı;

1) Performans programı hazırlıklarının koordinasyonunu sağlamak,

2) Bütçeyi hazırlamak,

3) Ayrıntılı harcama veya finansman programını hazırlamak,

4) Bütçe işlemlerini gerçekleştirmek ve kayıtlarını tutmak,

5) Ödenek gönderme belgesi düzenlemek,

6) Gelirlerin tahakkuku ile gelir ve alacakların takip işlemlerini yürütmek,

7) Yatırım programı hazırlıklarının koordinasyonunu sağlamak, uygulama sonuçlarını

izlemek ve yıllık yatırım değerlendirme raporunu hazırlamak,

8) Bütçe uygulama sonuçlarını raporlamak; sorunları önleyici ve etkililiği artırıcı tedbirler üretmek,

9) İdare faaliyetlerinin stratejik plan, performans programı ve bütçeye uygunluğunu

izlemek ve değerlendirmek.

b) Muhasebe, kesin hesap ve raporlama;

1) Genel bütçe kapsamı dışındaki idarelerde muhasebe hizmetlerini yürütmek,

2) Bütçe kesin hesabını hazırlamak,

3) Mal yönetim dönemine ilişkin icmal cetvellerini hazırlamak,

4) Malî istatistikleri hazırlamak.

c) İç kontrol;

1) İç kontrol sisteminin kurulması, standartlarının uygulanması ve geliştirilmesi konularında çalışmalar yapmak,

2) İdarenin görev alanına ilişkin konularda standartlar hazırlamak,

3) Ön malî kontrol görevini yürütmek,

4) Amaçlar ile sonuçlar arasındaki farklılığı giderici ve etkililiği

artırıcı tedbirler önermek.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM **Strateji Geliştirme Birimlerinin İş ve İşlemleri**

Stratejik planlama çalışmalarının koordinasyonu

Madde 10 — Stratejik planın hazırlanması, güncellenmesi ve yenilenmesi çalışmalarında koordinasyon görevi strateji geliştirme birimleri tarafından yürütülür. Strateji geliştirme birimleri tarafından yapılacak stratejik plan hazırlık çalışmalarına idarenin diğer birimlerinin temsilcilerinin katılımı sağlanır. Stratejik planlama çalışmalarında Kanunun 9 uncu maddesi uyarınca yapılan düzenlemelere de uyulur.

Performans programı hazırlıklarının koordinasyonu

Madde 11 — Performans programının hazırlanması ve değiştirilmesi çalışmalarında koordinasyon görevi strateji geliştirme birimleri tarafından yürütülür. Bu çalışmalarda kullanılacak belge ve cetveller ile gerekli doküman strateji geliştirme birimleri tarafından idarenin ilgili diğer birimlerine gönderilir.

Birim performans programları birimler tarafından hazırlanarak belirlenen süre içinde strateji geliştirme birimlerine gönderilir. Strateji geliştirme birimleri, birim performans programlarından hareketle idare performans programını hazırlar. Strateji geliştirme birimleri tarafından yürütülen performans programının hazırlık çalışmalarına idarenin ilgili birimlerinin temsilcilerinin katılımı sağlanır. Performans programı hazırlıklarında, Kanunun 9 uncu maddesi uyarınca yapılan düzenlemelere de uyulur.

Bütçenin hazırlanması

Madde 12 — Bütçenin hazırlanmasında kullanılacak belge ve cetveller ile gerekli doküman, strateji geliştirme birimleri tarafından idarenin ilgili birimlerine gönderilir. Her bir harcama birimi bütçe teklifini hazırlayarak birim performans programıyla birlikte strateji geliştirme birimlerine gönderir. Harcama birimi temsilcileri ile görüşmeler yapılarak idarenin bütçe teklifi strateji geliştirme birimleri tarafından hazırlanır.

Merkezî yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin bütçe teklifleri Bakanlığa, idare performans programları ise Bakanlığa ve Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığına üst yönetici ile bağlı, ilgili veya ilişkili bulunan bakan tarafından imzalanarak gönderilir. İdarelerin bütçe tekliflerinin hazırlanmasında orta vadeli program, orta vadeli malî plan, idarenin stratejik planı, bütçe çağrısı ve bütçe hazırlama rehberi, yatırım genelgesi ve yatırım programı hazırlama rehberi esas alınır.

Sosyal güvenlik kurumları ve mahallî idarelerin bütçelerinin hazırlanmasında teşkilat kanunları ve ilgili diğer mevzuat dikkate alınır.

Yatırım programı hazırlıklarının koordinasyonu

Madde 13 — İdarelerin yatırım programı teklifinin hazırlanmasında kullanılacak belge ve cetveller ile gerekli doküman strateji geliştirme birimleri tarafından idarenin ilgili birimlerine gönderilir. Harcama birimleri yatırım programına ilişkin tekliflerini hazırlayarak strateji geliştirme birimlerine gönderir. Harcama birimleri temsilcileri ile görüşmeler yapılarak idarenin yatırım programı teklifi strateji geliştirme birimleri tarafından hazırlanır.

Yatırım programı tekliflerinin hazırlanmasında orta vadeli program, orta vadeli malî plan, idarenin stratejik planı, bütçe çağrısı ve bütçe hazırlama rehberi, yatırım genelgesi ve yatırım programı hazırlama

rehberi esas alınır.

Sosyal güvenlik kurumları ve mahallî idarelerin yatırım programı tekliflerinin hazırlanmasında Kanun, teşkilat kanunları ve ilgili diğer mevzuat dikkate alınır.

Ayrıntılı harcama ve finansman programlarının hazırlanması ve uygulanması

Madde 14 — Ayrıntılı harcama ve finansman programları, harcama birimlerinin teklifleri dikkate alınarak strateji geliştirme birimleri tarafından hazırlanır ve üst yönetici tarafından onaylanır.

Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ayrıntılı harcama programlarını hazırlar ve vize edilmek üzere Bakanlığa gönderir. Bütçe ödenekleri, Bakanlıkça belirlenecek esaslar çerçevesinde, nakit planlaması da dikkate alınarak vize edilen ayrıntılı harcama programları ve serbest bırakma oranlarına göre kullanılır.

Özel bütçeli idareler ve sosyal güvenlik kurumları ayrıntılı finansman programlarını hazırlar ve harcamalarını bu programa uygun olarak yaparlar.

Ayrıntılı harcama ve finansman programlarının hazırlanması, vize edilmesi, uygulanması ve uygulamanın izlenmesinde Bakanlıkça belirlenen usul ve esaslara uyulur.

Mahallî idarelerin ayrıntılı harcama ve finansman programları, ilgili mevzuatında yer alan hükümlere göre hazırlanır ve üst yönetici tarafından onaylanır.

Bütçe işlemlerinin gerçekleştirilmesi ve kaydedilmesi

Madde 15 — Bütçe işlemleri, harcama birimleriyle koordinasyon sağlanarak strateji geliştirme birimleri tarafından gerçekleştirilir, kayıtları tutulur ve izlenir.

Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idarelerin, bütçe işlemleri Kanun, merkezî yönetim bütçe kanunu ve Bakanlıkça yürürlüğe konulan düzenlemelere göre, mahallî idareler ve sosyal güvenlik kurumlarının bütçe işlemleri ise ilgili mevzuatına göre gerçekleştirilir, kaydedilir ve izlenir.

Bütçe kayıt ve işlemleri, strateji geliştirme birimi yöneticisinin veya yetki verdiği personelin onayıyla gerçekleştirilir ve idarenin harcama birimlerine açık tutulur.

Ödenek gönderme belgelerinin düzenlenmesi

Madde 16 — Merkez teşkilatı harcama yetkililerince düzenlenerek strateji geliştirme birimlerine iletilen onaylı ödenek gönderme belgeleri, strateji geliştirme birimleri tarafından kontrol edilerek, merkez dışı birimlere gönderilir. Ancak, bütçelerinde kurumsal sınıflandırma yapılamayan ve birimlerine ödenek tahsis edilemeyen idarelerde üst yöneticinin onayıyla strateji geliştirme birimleri tarafından da ödenek gönderme belgesi düzenlenebilir.

Merkezî yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde ödenek gönderme belgelerinin hazırlanması, onaylanması, gönderilmesi, kaydı ve tenkis işlemleri Bakanlıkça belirlenecek usul ve esaslara göre yürütülür.

Mahallî idareler ve sosyal güvenlik kurumlarının bu işlemleri ilgili mevzuatı çerçevesinde gerçekleştirilir.

Gelirlerin tahakkuku, gelir ve alacakların takip ve tahsili

Madde 17 — İdare gelirlerinin tahakkuku, gelir ve alacakların takibi ve genel bütçe kapsamı dışında kalan idarelerde bu gelir ve alacakların tahsil işlemleri, ilgili mevzuatında özel bir düzenleme bulunmadığı takdirde, strateji geliştirme birimleri tarafından yürütülür.

İdarelerin işlemleri sonucunda, herhangi bir gelir tahakkuku veya

gelir ve alacakların takip ve tahsilini gerektiren bir durumun ortaya çıkması halinde, gereğinin yapılması amacıyla ilgili birim tarafından strateji geliştirme birimlerine bildirilir.

Ön malî kontrol işlemleri

Madde 18 — Ön malî kontrol görevi harcama birimleri ve strateji geliştirme birimleri tarafından yapılır. Ön malî kontrol süreci malî karar ve işlemlerin hazırlanması, yüklenmeye girişilmesi, iş ve işlemlerin gerçekleştirilmesi ve belgelendirilmesinden oluşur.

İdareler, kaynakların amaçlarına ve mevzuata uygun, etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılması için gerekli ön malî kontrol önlemlerini alır. Etkin bir ön malî kontrol mekanizmasının kurulması idarelerin sorumluluğundadır.

Harcama birimlerinde yapılacak asgarî kontroller, strateji geliştirme birimleri tarafından ön malî kontrole tabi tutulacak malî karar ve işlemlerin usul ve esasları ile ön malî kontrole ilişkin standart ve yöntemler Bakanlık tarafından belirlenir.

İdareler, Bakanlıkça yapılacak düzenlemelere uygun olarak ön malî kontrol işlemlerini yürütür. Bakanlıkça belirlenen malî karar ve işlemlerin dışında kalan malî karar ve işlemlerin de aynı usul ve esaslar çerçevesinde strateji geliştirme birimlerine kontrol ettirilmesine yönelik düzenleme yapılabilir. İdarelerce yapılacak düzenlemelerde, strateji geliştirme birimlerinin ön malî kontrolüne tabi tutulacak malî karar ve işlemler riskli alanlar dikkate alınarak tür, tutar ve konu itibarıyla belirlenir.

İdarelerce, görev alanları çerçevesinde, iç kontrol ve ön malî kontrole ilişkin olarak yapılan düzenlemeler üst yöneticinin onayıyla yürürlüğe konulur ve onayını izleyen on iş günü içinde Bakanlığa bildirilir.

Strateji geliştirme birimleri tarafından yapılan ön malî kontrolün sonucu ilgili harcama birimine yazılı görüş vermek veya dayanak belge üzerine şerh düşülmek suretiyle bildirilir. Ön malî kontrol sonucunda düzenlenen yazılı görüşün ilgili malî işleme ilişkin dosyada muhafaza edilmesi ve bir örneğinin de ödeme emri belgesine eklenmesi zorunludur. Strateji geliştirme birimleri tarafından ön malî kontrol sonucunda uygun görüş verilmediği durumlarda harcama yetkilileri tarafından gerçekleştirilen işlemlerin kayıtları tutulur ve aylık dönemler itibarıyla üst yöneticiye bildirilir. Söz konusu kayıtlar iç ve dış denetim sırasında denetçilere de sunulur.

Taşınır ve taşınmaz kayıtlarının tutulması

Madde 19 — İdarenin mülkiyetinde veya idareye tahsisli olan ya da idarenin kullanımında bulunan taşınır ve taşınmazlar ile bunlara ilişkin işlemlerin kaydı ilgili mevzuatında belirlenen kişiler tarafından tutulur. Taşınır kayıtları idarenin birimleri bazında düzenlenerek mevzuatında belirlenen sürede strateji geliştirme birimlerine gönderilir. Strateji geliştirme birimleri tarafından bu kayıtlar idare bazında konsolide edilir ve taşınmaz kayıtları da eklenerek icmal cetvelleri hazırlanır.

Muhasebe hizmetlerinin yürütülmesi

Madde 20 — 9/12/1994 tarihli ve 4059 sayılı Kanun hükümleri saklı kalmak kaydıyla, genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin muhasebe hizmetleri Bakanlık tarafından, genel bütçe kapsamı dışındaki kamu idarelerinin muhasebe hizmetleri ise bu idarelerin strateji geliştirme birimleri tarafından yürütülür. Muhasebe hizmetleri, Kanun ve ilgili mevzuat çerçevesinde, muhasebe yetkilileri tarafından yerine getirilir.

İdareler, muhasebe birimlerini, atanan veya görevlendirilen

muhasebe yetkililerini, görev alanlarını ve bunlara ilişkin değişiklikleri, göreve başlama veya değişiklik tarihinden itibaren en geç beş iş günü içinde Sayıştaya ve Bakanlığa bildirir.

Bütçe kesin hesabının hazırlanması

Madde 21 — Bütçe kesin hesabı, bütçe uygulama sonuçları dikkate alınarak strateji geliştirme birimleri tarafından hazırlanır.

Merkezî yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin bütçe kesin hesapları, Bakanlıkça belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde strateji geliştirme birimleri tarafından hazırlanarak, üst yönetici ve bağlı, ilgili ya da ilişkili bulunan bakan tarafından onaylanır ve kesin hesap kanun tasarisına dahil edilmek üzere Bakanlığa gönderilir.

Mahallî idareler ve sosyal güvenlik kurumlarının bütçe kesin hesapları ilgili mevzuatında yer alan hükümlere göre düzenlenir.

Bütçe uygulama sonuçlarının raporlanması

Madde 22 — Bütçe uygulama sonuçlarına ilişkin her türlü rapor, cetvel ve belge strateji geliştirme birimleri tarafından hazırlanır. Genel bütçe kapsamındaki idarelerde, muhasebe hizmetleri sonucunda düzenlenen malî tabloların bir örneği muhasebe yetkilileri tarafından strateji geliştirme birimlerine gönderilir.

İdare faaliyet raporunun hazırlanması

Madde 23 — Faaliyet raporları, Kanunun 41 inci maddesi ve bu maddeye dayanılarak yapılan düzenlemelere uygun bir şekilde hazırlanır. Harcama birimleri tarafından hazırlanan birim faaliyet raporları, idare faaliyet raporunun hazırlanmasında esas alınmak üzere, strateji geliştirme birimlerine gönderilir. Strateji geliştirme birimleri tarafından harcama birimleri arasında koordinasyon sağlanarak idare faaliyet raporu hazırlanır ve üst yönetici ile bağlı, ilgili veya ilişkili bulunan bakan tarafından onaylanır.

Mahallî idareler ve sosyal güvenlik kurumlarının faaliyet raporları, ilgili mevzuatında yer alan düzenlemeler de dikkate alınarak hazırlanır.

Yatırım değerlendirme raporunun hazırlanması

Madde 24 — Yatırım projelerini uygulayan harcama birimleri, yıllık yatırım değerlendirme raporunun hazırlanmasına dayanak teşkil eden bilgi ve belgeleri strateji geliştirme birimlerine gönderir. Yatırım projelerinin gerçekleşme ve uygulama sonuçlarına ilişkin yıllık yatırım değerlendirme raporu, strateji geliştirme birimleri tarafından hazırlanarak izleyen yılın Mart ayı sonuna kadar Sayıştaya, Bakanlığa ve Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığına gönderilir.

Malî istatistiklerin hazırlanması

Madde 25 — Merkezî yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin malî istatistiklerinin hazırlanmasına dayanak teşkil eden istatistikî bilgiler strateji geliştirme birimleri tarafından hazırlanarak Bakanlığa gönderilir.

Merkezî yönetim kapsamı dışındaki kamu idarelerinin malî istatistikleri Bakanlıkça belirlenmiş ilkelere uygun olarak hazırlanır ve belirlenen süre içinde Bakanlığa gönderilir.

Malî iş ve işlemlerin diğer idareler nezdinde izlenmesi

Madde 26 — İdarelerin, diğer idareler nezdindeki malî iş ve işlemleri, harcama birimleri arasında koordinasyon sağlanarak, strateji geliştirme birimleri tarafından izlenir ve sonuçlandırılır. Bu konudaki yazışmalar strateji geliştirme birimleri tarafından yapılır.

Danışmanlık hizmeti sunma ve bilgilendirme yükümlülüğü

Madde 27 — Strateji geliştirme birimleri, harcama birimleri tarafından birimlerine ilişkin olarak istenilen bilgileri sağlamak ve harcama birimlerine malî konularda danışmanlık hizmeti sunmakla

yükümlüdür. Bu amaçla malî yönetim ve kontrol ile denetim konularında gerekli bilgi ve dokümantasyon, yetki ve görevleri çerçevesinde, strateji geliştirme birimleri tarafından oluşturulur ve izlenir.

Harcama birimleri, malî mevzuatta meydana gelen değişiklikler konusunda strateji geliştirme birimleri tarafından uygun araçlarla bilgilendirilir.

Malî konulardaki düzenleme ve kararların uygulanması konusunda, gerektiğinde ilgili idarelerin görüşü de alınarak, strateji geliştirme birimleri tarafından uygulamaya açıklık getirici ve yönlendirici yazılı bilgilendirme yapılabilir.

İç kontrol sistemi ve standartları

Madde 28 — Strateji geliştirme birimleri, iç kontrol sisteminin kurulması, standartlarının uygulanması ve geliştirilmesi konularında çalışmalar yapar ve çalışma sonuçlarını üst yöneticiye sunar.

Kanuna ve Bakanlıkça belirlenen standartlara aykırı olmamak şartıyla, idarece gerekli görülen her türlü yöntem, süreç ve özellikli işlemlere ilişkin standartlar strateji geliştirme birimleri tarafından hazırlanır ve üst yöneticinin onayına sunulur.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Diğer Hükümler

Mahallî idareler ile strateji geliştirme birimleri kurulmayan idareler

Madde 29 — 5 inci maddenin birinci fıkrasının (a), (b), (c), (d), (e) ve (f) bentlerinde belirtilenlerin dışındaki görevler, mahallî idarelerde ilgili mevzuatında yer alan hükümler çerçevesinde kurulacak birimler; strateji geliştirme birimi kurulmayan idarelerde ise bu idarelerin mevcut yapılarında malî hizmetlerini yürüten birimler tarafından bu Yönetmelik hükümlerine göre yerine getirilir.

Strateji geliştirme birimlerinin yöneticileri

Madde 30 — Strateji Geliştirme Başkanları, Strateji Geliştirme Daire Başkanları ile Müdürler strateji geliştirme birimlerinin yöneticisi olup, birimlerinin görevlerinin yerinde ve zamanında yerine getirilmesinden üst yöneticiye karşı sorumludur.

Strateji geliştirme birimlerinin yöneticileri, görev ve yetkilerinden bazılarını sınırlarını açıkça belirtmek, yazılı olmak ve Kanuna aykırı olmamak şartıyla ve üst yöneticinin onayıyla alt birim yöneticilerine devredebilir. Yetki devri, uygun araçlarla ilgililere duyurulur.

Çalışmalarda işbirliği ve uyum

Madde 31 — Strateji geliştirme birimlerinin faaliyet ve çalışmalarını değerlendirmek ve gerekli önlemleri almak amacıyla, strateji geliştirme birimi yöneticisinin başkanlığında alt birim yöneticilerinin katılımı ile ayda bir defadan az olmamak üzere düzenli toplantılar yapılır. Bu toplantılarda, strateji geliştirme birimlerinin faaliyetleri ve gerçekleştirilen işlemler, sorunlar, görüş ve öneriler değerlendirilerek bilgi paylaşımı, işbirliği ve uyum sağlanır.

Görev ayrılığı

Madde 32 — Harcama yetkililiği ile muhasebe yetkililiği görevi aynı kişide birleşemez. Strateji geliştirme birimlerinde ön malî kontrol görevini yürütenler, onay belgesi ve ekleri ile şartname ve sözleşme tasarılarının hazırlanması, malî karar ve işlemlerin belgelendirilmesi, mal ve hizmetlerin teslim alınması gibi malî karar ve işlemlerin hazırlanması ve uygulanması aşamalarında görevlendirilemezler ve ihale komisyonu ile muayene ve kabul komisyonunda başkan veya üye olamazlar.

Strateji geliştirme birimlerinde kullanılacak defter, kayıt ve belgeler

Madde 33 — Strateji geliştirme birimlerinde kullanılacak defter, kayıt ve belgeler, aynı bilgileri içerecek şekilde elektronik ortamda da düzenlenebilir. Bu şekilde düzenlenecek defter, kayıt ve belgeler, gerektiğinde çıktıları alınarak sayfa numarası verilmek ve yetkililerince imzalanmak suretiyle konularına göre açılacak dosyalarda muhafaza edilir.

Evrak kayıt sistemi ve yazışmalar

Madde 34 — Strateji geliştirme birimlerine gelen ve giden her evrak bekletilmeksizin kayda alınarak gelen ve giden evrak defterinde izlenir. Yazışmalar sınıflandırılarak standart dosya planına göre dosyalanır ve arşiv sistemine göre korunur.

Yürürlük

Madde 35 — Bu Yönetmelik 1/1/2006 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 36 — Bu Yönetmelik hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

[R.G. 18 Şubat 2006 – 26084]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

Başbakanlıktan:

TELEKOMÜNİKASYON YOLUYLA YAPILAN İLETİŞİMİN TESPİTİ, DİNLENMESİ, SİNYAL BİLGİLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ VE KAYDA ALINMASINA DAİR USUL VE ESASLAR İLE TELEKOMÜNİKASYON İLETİŞİM BAŞKANLIĞININ KURULUŞ, GÖREV VE YETKİLERİ HAKKINDA YÖNETMELİKTE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR YÖNETMELİK

MADDE 1 – 10/11/2005 tarihli ve 25989 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Telekomünikasyon Yoluyla Yapılan İletişimin Tespiti, Dinlenmesi, Sinyal Bilgilerinin Değerlendirilmesi ve Kayda Alınmasına Dair Usul ve Esaslar ile Telekomünikasyon İletişim Başkanlığının Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Yönetmeliğe aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“Faaliyete geçiş dönemi uygulamaları

GEÇİCİ MADDE 2 – (1) 23/7/2006 tarihini geçmemek üzere; personel ve sistemler yönünden noksanlıklarının giderilerek Başkanlığın faaliyete geçtiği ve bu durumun Başkanlık tarafından ilgili kurumlara bildirildiği tarihe kadar, bu Yönetmeliğin 5 inci, 6 ncı, 7 nci, 10 uncu, 11 inci, 14 üncü ve 15 inci maddelerinde yer alan hükümler uygulanmaz. Anılan tarihe kadar, 2559 sayılı Kanunun ek 7 nci maddesi, 2803 sayılı Kanunun ek 5 inci maddesi ve 2937 sayılı Kanunun 6 ncı maddesi hükümleri uyarınca verilen iletişimin dinlenmesi, tespiti, sinyal bilgilerinin değerlendirilmesi ve kayda alınmasına dair karar veya yazılı emirler, telekomünikasyon hizmeti veren kurum ve kuruluşlar tarafından

derhal yerine getirilir; ilgili kurumların mevcut sistemlerinin kullanılmasına devam olunur.”

MADDE 2 – Bu Yönetmelik 23/1/2006 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3 –Bu Yönetmelik hükümlerini Başbakan yürütür.

Yönetmeliğin Yayınlandığı Resmî Gazete'nin	
Tarihi	Sayısı
10/11/2005	25989

[R.G. 24 Şubat 2006 – 26090]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığından:

**TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ AVUKATLIK STAJ
YÖNETMELİĞİNDE
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR YÖNETMELİK**

MADDE 1 – 19/12/2001 tarihli ve 24615 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türkiye Barolar Birliği Avukatlık Staj Yönetmeliğinin 22 nci maddesinin üçüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 2 – Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 3 – Bu Yönetmelik hükümlerini Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu yürütür.

[R.G. 1 Mart 2006 – 26095]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

Karar Sayısı : 2006/10036

Ekli "Kamu Görevlerine İlk Defa Atanacaklar İçin Yapılacak Sınavlar Hakkında Genel Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik" in yürürlüğe konulması; Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcılığının 3/2/2006 tarihli ve 1981 sayılı yazısı üzerine, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ile 217 sayılı Devlet Personel Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine göre, Bakanlar Kurulu'nca 13/2/2006 tarihinde kararlaştırılmıştır.

**KAMU GÖREVLERİNE İLK DEFA ATANACAKLAR İÇİN
YAPILACAK
SINAVLAR HAKKINDA GENEL YÖNETMELİKTE DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA DAİR YÖNETMELİK**

MADDE 1 – 18/3/2002 tarihli ve 2002/3975 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Kamu Görevlerine İlk Defa Atanacaklar İçin

Yapılacak Sınavlar Hakkında Genel Yönetmeliğe aşağıdaki madde eklenmiştir.

"EK MADDE 3 – Kamu kurum ve kuruluşları, kanunlarda ya da kanunların bu konuya dair düzenleme yetkisi öngördüğü tüzük ve yönetmeliklerde yer alan özel hükümler haricinde, merkezî yerleştirme yapılmasını talep edecekleri kadro ve pozisyonlar için yaş sınırını tespit edemezler."

MADDE 2 – Aynı Yönetmeliğe aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 5 – 10-11 Temmuz 2004 tarihlerinde yapılan 2004 KPSS sonuçlarının geçerlilik süresi 2006 yılında yapılacak KPSS'lerin sonuçlarının geçerlilik süresi kadar uzatılmıştır."

MADDE 3 – Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4 – Bu Yönetmelik hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

[R.G. 4 Mart 2006 – 26098]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

Yargıtay Başkanlığından:

**YARGITAY BAŞKANLIĞI SİCİL
AMİRLERİ YÖNETMELİĞİ**

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; Yargıtay Başkanlığında görevli Devlet memurlarının sicil amirlerini belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, Yargıtay Başkanlığında görevli Devlet memurlarını kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 112 nci maddesi ile 8/9/1986 tarihli ve 86/10985 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Devlet Memurları Sicil Yönetmeliğine dayanılarak hazırlanmıştır.

Sicil amirleri

MADDE 4 – (1) Yargıtay Başkanlığında görevli Devlet memurlarının birinci ve ikinci sicil amirleri, bu Yönetmeliğin Ek-1 Sicil Amirleri Cetvelinde gösterilmiştir.

Sicile ilişkin usul ve esaslar bakımından uygulanacak mevzuat

MADDE 5 – (1) Sicile ilişkin usul ve esaslar bakımından, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ile 8/9/1986 tarihli ve 86/10985 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Devlet Memurları Sicil Yönetmeliği hükümleri uygulanır.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 6 – (1) 9/12/1983 tarihli ve 18246 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Yargıtay Personeli Özlük İşleri Yönetmeliğinin "Üçüncü Kısım İkinci Bölüm Sicil Amirleri ve Sicil Raporları" bölümü yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 7 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 8 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Yargıtay Birinci Başkanı yürütür.

Ek-1 Sicil Amirleri Cetveli

Hakkında Sicil Raporu Doldurulacak Olanlar	Birinci Sicil Amiri	İkinci Sicil An
Daire Yazı İşleri Müdürü	Daire Başkanı	
Daire kalemlerinde çalışan personel; Şef, zabıt kâtabi, veri hazırlama ve kontrol işletmeni, bilgisayar işletmeni, mübaşir, şoför, hizmetli.	Yazı İşleri Müdürü	Daire Başkanı
Genel Kurul Yazı İşleri Müdürü	İlgili Birinci Başkanvekili	
Genel Kurullarda çalışan personel; Şef, zabıt kâtabi, veri hazırlama ve kontrol işletmeni, bilgisayar işletmeni, mübaşir, şoför, hizmetli.	Yazı İşleri Müdürü	İlgili Birinci Ba
Özel Kalem Müdürü	Birinci Başkan	
Birinci Başkanlık Genel Yazı İşleri Müdürü, Personel ve Eğitim Müdürü, Yayın İşleri Müdürü Daire Müdürü, Eğitim ve Sosyal İşler Müdürü, Kütüphane Müdürü, İdari ve Mali İşler Müdürü	Genel Sekreter	Birinci Başkan
Birinci Başkanlık bürolarında çalışan personel	Yazı İşleri Müdürü	İlgili Genel Sel Yardımcısı
Baştabip	Genel Sekreter	Birinci Başkan
Yargıtay Tabipleri, Biyolog ve Fizyoterapistler	Baştabip	Genel Sekreter
Yargıtay Tabipliğinde çalışan personel	Baştabip	İlgili Genel Sel Yardımcısı
Yayın İşleri Müdürlüğünde çalışanlar	Yayın İşleri Müdürü	İlgili Genel Sel Yardımcısı
Koruma ve güvenlik şefi	İlgili Genel Sekreter Yardımcısı	Genel Sekreter
Koruma ve güvenlik görevlisi	Koruma Güvenlik Şefi	İlgili Genel Sek Yardımcısı
Cumhuriyet Başsavcılığı Yazı İşleri Müdürleri	İdari işlerle ilgili Cumhuriyet Savcısı	Cumhuriyet Ba
Cumhuriyet Başsavcılığı emrinde çalışan personel; Şef, zabıt kâtabi, veri hazırlama ve kontrol işletmeni, bilgisayar işletmeni, mübaşir, şoför, hizmetli	Yazı İşleri Müdürü	İdari işlerle ilgi Cumhuriyet Sa

[R.G. 5 Mart 2006 – 26099]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

Kültür ve Turizm Bakanlığından:

**BANDROL UYGULAMASINA İLİŞKİN USUL VE ESASLAR
HAKKINDA YÖNETMELİKTE DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA DAİR YÖNETMELİK**

MADDE 1 – (1) 8/11/2001 tarihli ve 24577 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Bandrol Uygulamasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 5 inci maddesinin ikinci fıkrasının (1) bendi aşağıdaki Şekilde değiştirilmiştir.

"1) Milli Eğitim Bakanlığı tarafından öğrencilere ücretsiz dağıtılan ders kitapları"

Yürürlük

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Kültür ve Turizm Bakanı yürütür.

[R.G. 5 Mart 2006 – 26099]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

Başbakanlıktan:

Konu: Malûl Gaziler, Şehit Dul ve Yetimleri.

GENELGE
2006/6

Aziz Őehitlerimize, gazilerimize, harp ve vazife malûllerimize, bunların dul ve yetimlerine sahip çıkılması, hatıralarının yüceltilmesi ve işe yerleştirme işlemlerinde dikkat edilmesi gereken hususlara ilişkin 2005/12 sayılı Genelge, 20/5/2005 tarihli ve 25820 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiŐtir.

Bu çerçevede; harp ve vazife malûlleri, gaziler ve Őehitlerimizin dul ve yetimleri ile bunların kurdukları sivil toplum örgütlerinin, karŐılaŐtıkları sorunları iletebilmeleri için muhatap olmak, iletilen bu sorunların çözüme kavuŐturulması amacıyla kamu kurum ve kuruluşları nezdinde giriŐimlerde bulunmak ve bu amaçla koordinasyon sağlamak, gerektiğinde yeni teklifler hazırlayarak ilgili mercilere sunmak üzere İçişleri Bakanlığı (İller İdaresi Genel Müdürlüğu) nın görevlendirilmesi uygun görülmüştür.

Bilgilerini ve ilgili tüm kamu kurum ve kuruluşlarınca yukarıda belirtilen hususlarda gereken hassasiyetin gösterilmesini önemle rica ederim.

Recep Tayyip ERDOĞAN

[R.G. 24 Şubat 2006 – 26090]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

Başbakanlıktan:

Konu: Sismik Riskin Azaltılması Çalışmaları.

GENELGE
2006/7

Doğal afetlerle ilgili olarak hazırlık, müdahale ve afet sonrası iyileştirme çalışmalarını yürüten kurum ve kuruluşlar arasında koordinasyonun sağlanması, 3056 sayılı Kanun gereğince Başbakanlığın görevleri arasında bulunmaktadır.

Bu görev, İstanbul'da meydana gelebilecek bir depreme ilişkin olarak bakanlıklar, kurum ve kuruluşlar, İstanbul Valiliği, Büyükşehir Belediye Başkanlığı ve diğer yerel yönetim kuruluşları tarafından yürütülmekte olan sismik riski azaltma çalışmaları ile bu çalışmalarda etkinlik, verimlilik ve amaca uygunluğun Başbakanlık tarafından yakından takip ve koordine edilmesini zorunlu kılmaktadır. Başbakanlık adına bu görev Türkiye Acil Durum Yönetimi Genel Müdürlüğü tarafından yerine getirilecektir.

Bu sebeple bakanlıklar ile yukarıda anılan kurum ve kuruluşlar İstanbul'da sismik riskin azaltılması kapsamında yaptıkları çalışmalara ilişkin yazışmalarını Türkiye Acil Durum Yönetimi Genel Müdürlüğü aracılığı ile yapacaklar ve anılan Genel Müdürlükle yakın işbirliği ve koordinasyon içerisinde hareket edeceklerdir.

Bilgilerini ve gereğini önemle rica ederim.

Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan

[R.G. 24 Şubat 2006 – 26090]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

Başbakanlıktan:

Konu: 3713 Sayılı Kanununun 21. Maddesinin Uygulanması.

GENELGE
2006/8

Yurt içinde ve yurt dışında görevlerini ifa ederken terör eylemlerine muhatap olarak malûl olanların kendilerine, ölenlerin alyığa müstehak dul ve yetimlerine, yurt içinde ikametgâh olarak kullanacakları konut için ödenecek kira bedelinin 10 yıl süreyle Devlet tarafından karşılanması 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun 21'inci maddesi (b) bendinde hükme bağlanmıştır. Bu çerçevede hak sahiplerinin konut kiralamalarında uyulması gereken usul ve esaslar aşağıda belirtilmiştir.

1. Kanun kapsamında bulunan kişilere ödenecek kira bedeli için belli bir limit belirlenmeyecek, rayiç kira bedelinin tamamı ilgili kamu kurum ve kuruluşunun bütçesinden karşılanacaktır.

2. Kiralanacak konutun kullanım alanı (net) 120 m²'yi geçmeyecek, bu alanın tespitinde konut sahibi ile konutu kiralayan arasında yapılan sözleşme esas alınacaktır.

3. İkametgâh olarak kiralanacak konutlar lüks (sauna, jakuzi, dubleks, tripleks, şömine) olmayan konutlardan seçilecek, büyükşehir belediyelerinin bulunduğu illerde şehrin bulvar ve ana caddeleriyle iş merkezi yoğunluklu mahaller dışında olacaktır.

4. 3'üncü maddede belirlenen kriterlere göre hak sahiplerine ödenecek kira bedeli, kiralamanın yapıldığı yerdeki belediye rayiçlerini geçmeyecektir.

5. Yakıt, su, elektrik, apartman ve site aidatı gibi ödemeler kira kapsamında olmadığından kira bedeli dışında tutulacak ve oturan tarafından karşılanacaktır.

6. 3713 sayılı Kanunun anılan hükmü çerçevesinde kira sözleşmeleri hak sahibi ile mal sahibi arasında yapılacak ve kiralamanın yapıldığı yerdeki kurum harcama yetkilisince onaylanacaktır.

1/11/1993 tarihli ve B.02.0.PPG.0.12-383-16327 (1993/52) sayılı Genelge yürürlükten kaldırılmıştır.

Bilgilerini ve gereğini rica ederim.

Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan

[R.G. 24 Şubat 2006 – 26090]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU KARARI
Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Başkanlığından:

Aralık 2005 dönemi sonuna kadar sürelerini bitirip, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca yükseltilmelerine karar verilen adlî yargı hâkim, Cumhuriyet başsavcı ve savcılar ile idarî yargı hâkimlerine ait sıra defterleri 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanununun 29 uncu maddesi gereğince aşağıda gösterilmiştir.

ADLÎ YARGI
A - HÂKİM SINIFI

Sıra Sicil
No : No : Adı Soyadı :
Memuriyeti :

2 nci derecede mümtazen yükselmeye lâayık olan;

1	37491	Ayhan PALAZ	Bozüyük Hâkimi
2	35190	Yakup Hakan GÜNAY	Eyüp Hâkimi
3	34144	Orhan KIZILTAŞ	Erzurum Hâkimi
4	38277	İlknur SÖKAL	Taşova Hâkimi
5	38600	Esmâ DAĞDAŞ	Ereğli (Konya) Hâkimi
6	37203	Dr. Asuman TAŞTAN	Zeynep Ortaca Hâkimi
7	36129	Mahmut GÜNAY	Sungurlu Hâkimi
8	35164	Mesut Seyfi YENER	Kırşehir Hâkimi
9	40357	Hülya AKAR	İlgın Hâkimi
10	38435	Bülent BULUT	Gönen Hâkimi
11	37462	Dilek ÖZBEN BULUÇ	İnegöl Hâkimi
12	34880	Kamil ATALAY	Gelibolu Hâkimi
13	35272	Şermin BAŞVERDİ	Kartal Hâkimi
14	36891	Özlem EĞRİDERE	Kırşehir eski Hâkimi hâlen İzmir Cumhuriyet Savcısı
15	35462	Yılmaz KARABODUK	Fatsa Hâkimi
16	38718	Mehmet SATILMIŞ	Gazipaşa Hâkimi
17	34035	Sadiye (BOYACIOĞLU) AKDARMA	Bakırköy Hâkimi
18	34951	Tülay KARACA EFEOĞLU	Rize Hâkimi
19	35155	Esmâ CÖMERT	Burdur Hâkimi
20	34284	Ali Arslan GİRİTLİ	Karamürsel Hâkimi
21	34094	Salih KAYA	Hatay Hâkimi
22	34189	Ahmet TURAN	Gaziantep Hâkimi
23	37473	Semra EKİNCİ	Silivri Hâkimi
24	34867	Abdurrahman KAVUN	Çorlu Ağır Ceza Mahkemesi Başkanı
25	34400	Ömer Nasuh ŞAHİN	Kırşehir Hâkimi
26	35298	Şadiye NAYMAN	Akhisar Hâkimi
27	34948	Ferhat BURSAL	Burdur Ağır Ceza Mahkemesi Başkanı
28	34893	Ayşe BALIK	Gölcük Hâkimi

Anayasa Mahkemesi Kararları

Anayasa Mahkemesi Başkanlığından:

Esas Sayısı : 2005/143

Karar Sayısı : 2005/99

Karar Günü : 19.12.2005

İPTAL DAVASINI AÇAN : Cumhurbaşkanı Ahmet Necdet SEZER

İPTAL DAVASININ KONUSU : 10.11.2005 günlü, 5429 sayılı “Türkiye İstatistik Kanunu”nun 45. maddesinin ikinci fıkrası ile 56. maddesinin birinci fıkrasının, Anayasa’nın 2., 7., 8., 104., 105. ve 128. maddelerine aykırılığı savıyla iptallerine ve yürürlüklerinin durdurulmasına karar verilmesi istemidir.

I - İPTAL VE YÜRÜRLÜĞÜN DURDURULMASI İSTEMLERİNİN GEREKÇESİ

İptal ve yürürlüğün durdurulması istemlerini içeren 18.11.2005 günlü dava dilekçesinin gerekçe bölümü şöyledir:

“1- 5429 sayılı Türkiye İstatistik Yasası’nın 45. maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında,

“Başkanlıkta; Başkan, Başkan Yardımcısı, I. Hukuk Müşaviri, Daire Başkanı, İstatistik Müşaviri, Hukuk Müşaviri, Bölge Müdürü, Türkiye İstatistik Kurumu Uzmanı, Türkiye İstatistik Kurumu Uzman Yardımcısı, İstatistikçi, Matematikçi, Mühendis ile dört yıllık yüksek öğrenim görmüş olmak kaydıyla Programcı kadrolarına atananlar, kadroları karşılık gösterilmek suretiyle, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ve diğer kanunların sözleşmeli personel çalıştırılması hakkındaki hükümlerine bağlı olmaksızın sözleşmeli çalıştırılabilir.

Bu suretle çalıştırılacakların sözleşme usûl ve esasları ile ücret miktarı ve her çeşit ödemeleri Bakanlar Kurulunca tespit edilir.”

düzenlemesine yer verilmiştir.

Düzenlemede, Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığında üst düzey kamu görevlileri ile Türkiye İstatistik Kurumu uzmanı, uzman yardımcısı, istatistikçi, matematikçi, mühendis ve programcı kadrolarına atananların,

- Kadroları karşılık gösterilerek sözleşmeli çalıştırılmalarına olanak sağlanmakta,

- Bunların sözleşme yöntem ve ilkeleri ile ücret tutarları ve her tür ödemelerinin Bakanlar Kurulu’nca saptanacağı belirtilmektedir.

Böylece, maddede yazılı kamu görevlilerinin sözleşme ile çalıştırılmaları olanaklı kılınmakta ve sözleşmeli statünün belirlenmesi yetkisi, yasada herhangi bir düzenleme yapılmadan Bakanlar Kurulu’na verilmektedir.

Anayasa’nın 128. maddesinde,

- Devlet’in, kamu iktisadi teşebbüslerinin ve diğer kamu tüzelkişilerinin genel idare esaslarına göre yürütmekle yükümlü oldukları

kamu hizmetlerinin gerektirdiği asli ve sürekli görevlerin, memurlar ve diğer kamu görevlileri eliyle görüleceği,

- Memurların ve diğer kamu görevlilerinin nitelikleri, atanmaları, görev ve yetkileri, hakları ve yükümlülükleri, aylık ve ödenekleri ile diğer özlük işlerinin yasayla düzenleneceği, kurala bağlanmıştır.

Yasa'nın 16. maddesinin ikinci fıkrası ile 57. maddesinin üçüncü fıkrasına göre, Türkiye İstatistik Kurumu, Başbakanlığa bağlı, merkezi idare bütçesine dahil bir kamu kuruluşudur.

27.09.1984 günlü, 3046 sayılı Bakanlıkların Kuruluş ve Görev Esasları Hakkında Yasa'nın 10. maddesinde, "bağlı kuruluşların", bakanlığın hizmet ve görev alanına giren ana hizmetleri yürütmek üzere, bakanlığa bağlı olarak özel yasayla kurulan, genel bütçe içinde ayrı bütçeli, katma ya da özel bütçeli kuruluşlar olduğu belirtilmiştir.

Devlet tüzelkişiliği ve merkezi idare bütçesi içinde oluşturulan Türkiye İstatistik Kurumu'nun genel idare esaslarına göre bir kamu hizmeti yürüttüğü açıktır.

Yasa'nın 23, 24, 45, 46 ve 57. maddelerinin birlikte değerlendirilmesinden de, Kurum personelinin 657 sayılı Yasa'ya bağlı memurlar ile sözleşmeli personelden oluştuğu görülmektedir.

Buna göre, Türkiye İstatistik Kurumu'nun her iki statüdeki personelinin asli ve sürekli kamu hizmeti yürüttüklerinde kuşku bulunmamaktadır. Bu nedenle, Kurum'un sözleşmeli personel statüsünün yasayla oluşturulması anayasal zorunluluktur.

Oysa, 5429 sayılı Türkiye İstatistik Yasası'nın 45. maddesinin ikinci fıkrasında, sözleşmeli personelin sözleşme yöntem ve ilkeleri ile ücret ve her türlü ödemelerinin Bakanlar Kurulu'nca belirleneceği öngörülmüştür.

Anayasa'da erkler ayrılığı ilkesi kabul edilmiş; 7. maddesinde, yasama yetkisinin Türk Ulusu adına Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin olduğu, bu yetkinin devredilemeyeceği belirtilmiş; 6. maddesinde de, hiçbir organın kaynağını Anayasa'dan almayan bir Devlet yetkisi kullanamayacağı kurala bağlanmıştır.

Bu kurallar uyarınca, Anayasa'da yasayla düzenlenmesi öngörülen bir konunun yönetmeliğe bırakılması olanaksızdır. Bu durumun yasada belirtilmiş olması da sonuca etkili değildir.

Anayasa Mahkemesi kararlarında da vurgulandığı gibi, yasama organınca yürütmeye düzenleme yetkisi verilirken, bunun bir "yetki devri" niteliğinde olmaması için, konunun temel ilkelerinin yasada düzenlenmesi, çerçevenin belirlenmesi ve yürütmeye, teknik ayrıntıların düzenlenebilmesi için sınırları belli bir yetki alanı tanınması gerekmektedir.

Yasa'nın 45. maddesinde ise, hiçbir temel ilke konulmadan, çerçeve çizilmeden, sözleşmeli personel statüsüyle ilgili tüm düzenlemeler için Bakanlar Kurulu yetkilendirilmiştir.

09.12.1994 günlü, 4059 sayılı "Hazine Müsteşarlığı İle Dış Ticaret Müsteşarlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun"un 7. maddesinin (e) bendinde, 5429 sayılı Yasa'da olduğu gibi, kadro karşılık gösterilerek 657 sayılı Devlet Memurları Yasası ve diğer yasaların sözleşmeli personele ilişkin kurallarına bağlı olmaksızın kimi görevlerde sözleşmeli personel çalıştırılmasına olanak sağlanmış; sözleşme yöntem ve ilkeleri ile ücret tutarı ve her tür ödemelerin saptanması konularında Bakanlar Kurulu yetkili kılınmıştır.

Sözleşmeli personel konusunda Bakanlar Kurulu'na geniş yetki tanıyan sözkonusu kural, Anayasa Mahkemesi'nin 13.12.1995 günlü, E. 1995/11, K.1995/63 sayılı kararıyla, Anayasa'nın 2. maddesindeki hukuk devleti ilkesine, 7. maddesindeki yasama yetkisinin devredilemeyeceğine ilişkin kurala ve 128. maddesindeki "yasa ile düzenleme" yöntemine aykırı bulunarak iptal edilmiştir.

Bu nedenlerle, Yasa'nın 45. maddesinin ikinci fıkrası, Anayasa'nın 2, 7 ve 128. maddelerine aykırı düşmektedir.

2 - 5429 sayılı Yasa'nın "Atama" başlıklı 56. maddesinin birinci fıkrasında,

"Başkanlıkta, Birinci Hukuk Müşaviri hariç olmak üzere tüm atamalar Başkan tarafından yapılır."

düzenlemesine yer verilmiştir.

Yasa'nın 23. maddesinin ikinci fıkrasında, Türkiye İstatistik Kurumu Başkanı'nın Bakanlar Kurulu kararı ile atanacağı belirtildikten sonra, 56. maddesinin birinci fıkrasında, Birinci Hukuk Müşaviri dışında tüm atamaların Başkan'ca yapılacağı öngörülmektedir.

Buna göre, Başkan ve Birinci Hukuk Müşaviri dışında tüm üst düzey yöneticileri atama yetkisi Kurum Başkanı'na verilmiş olmaktadır.

Yasa'nın 57. maddesinin (d) bendinde, 657 sayılı Devlet Memurları Yasası'na ekli,

- (I) sayılı Ek Gösterge Cetveli'nin "I-Genel İdare Hizmetleri Sınıfı" bölümünün (e) alt bölümüne, "Türkiye İstatistik Kurumu Başkan Yardımcıları",

- (II) sayılı Ek Gösterge Cetveli'nin "2- Yargı Kuruluşları, Bağlı ve İlgili Kuruluşlar ile Yüksek Öğretim Kuruluşlarında" bölümüne de, "Türkiye İstatistik Kurumu Daire Başkanı" ve "Türkiye İstatistik Kurumu Bölge Müdürü",

unvanları eklenmiştir.

Böylece, Türkiye İstatistik Kurumu başkan yardımcılara 5300; daire başkanları ile bölge müdürlerine de 3600 ek gösterge verilmesi olanağı yaratılmıştır.

Bu düzenlemeler, Türkiye İstatistik Kurumu başkan yardımcıları, daire başkanları ve bölge müdürlerinin, bürokratik hiyerarşide genel müdür yardımcısı ve üstü düzeyde düşünüldüğünü göstermektedir.

23.04.1981 günlü, 2451 sayılı "Bakanlıklar ve Bağlı Kuruluşlarda Atama Usulüne İlişkin Kanun'un 2. maddesi ve bu Yasa'ya ekli (2) sayılı cetvelde, genel müdür yardımcıları ve daha üst düzey yöneticilerin atamalarının ortak kararname ile yapılacağı kurala bağlanmıştır.

Yasa'nın yukarıda açıklanan kurallarında, Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığı ile diğer kamu kurum ve kuruluşları arasında üst düzey görevlilerin atama yöntemi yönünden farklılık yaratılarak, Cumhurbaşkanı'nın imzasını gerektirmeyen bir yöntem öngörülmektedir.

a - Çağdaş demokrasilerde, parlamenter sistem ve bu sistemi yaşama geçirecek erkler ayrılığı ilkesi kabul edilmiş; yürütmenin iktidar gücü, yasama ve yargı denetimi ile dengelenmeye çalışılmıştır.

Parlamenter demokratik sistemin ve erkler ayrılığının benimsendiği Anayasamızda da, bağısız koşulsuz Ulus'un olan egemenliği, yasama, yürütme ve yargı alanlarında Ulus adına kullanacak organlar belirtilmiş; yasama ve yargının yürütme organı üzerindeki denetim yetkisi ve bu yetkinin kullanılma biçim ve sınırları çeşitli maddelerde kurala bağlanmıştır.

İktidar gücünün çoğunluk egemenliğine dönüşmesinin parlamenter demokratik sistemi zedeleyeceğini öngören anayasa koyucu, bununla

yetinmemiş, Devlet'in başı olan Cumhurbaşkanı'na bir denetim, dengeyi ve uyumu sağlama görev ve yetkisi vermiştir.

Nitekim, Anayasa'nın,

- 8. maddesinde, yürütme yetki ve görevinin, Cumhurbaşkanı ve Bakanlar Kurulu'nca kullanılıp yerine getirileceği,

- 104. maddesinde, Cumhurbaşkanı'nın,

- Anayasa'nın uygulanmasını, Devlet organlarının düzenli ve uyumlu çalışmasını gözeticeği,

- Başbakan ve bakanları atayacağı,

- Gerekli gördüğü durumlarda Bakanlar Kurulu'na başkanlık edeceği ya da Bakanlar Kurulu'nu başkanlığı altında toplantıya çağıracağı,

Kararnameleri imzalayacağı,

- 105. maddesinde, Cumhurbaşkanı'nın tek başına yapacağı işlemler dışındaki tüm kararlarının Başbakan ve ilgili bakanlarca imzalanacağı,

belirtmiştir.

Bu kurallar, Cumhurbaşkanı'nın, aynı zamanda yürütmenin de başı olduğunu, kararnameleri imzalama yolu ile iktidar gücünü denetleyerek, bu güç ile kamu politikalarının oluşması ve uygulanmasında görev alan üst düzey kamu görevlileri arasındaki dengeyi sağlaması gerektiğini göstermektedir.

Cumhurbaşkanı'nın bu denetim ve dengeleme görev ve yetkisi, bir siyasal partinin tek başına iktidar olduğu ve yasama organında çoğunluğu elde bulundurduğu dönemlerde, çok daha gerekli olmaktadır. Çünkü, bu dönemlerde, özellikle üst düzey kamu görevlileri siyasal güce karşı çok daha korunmasız kalmaktadır.

b - Anayasa'nın 8. maddesinde, yürütme yetkisi ve görevinin, Cumhurbaşkanı ve Bakanlar Kurulu'nca kullanılıp yerine getirileceği belirtilirken, yürütme işlemlerinin hukuksal geçerlilik kazanabilmesi için her iki tarafın katılmasıyla ortaklaşa yapılması gereği ortaya konulmuştur.

Yine, Anayasa'nın 105. maddesinde, Cumhurbaşkanı'nın, Anayasa ve diğer yasalarda tek başına yapabileceği belirtilen işlemler dışındaki tüm kararlarının Başbakan ve ilgili bakanlarca da imzalanacağı kurala bağlanmıştır. Bu kural, tüm kararlar bağlamında atama kararlarının da Cumhurbaşkanı'nca imzalanması gerektiğini göstermesi yönünden önemlidir. Anayasa'nın 104. maddesinde, Cumhurbaşkanı'na kararnameleri imzalama görev ve yetkisi verilmiş olması da bu yargıyı pekiştirmektedir.

Anayasamızda Cumhurbaşkanı'na kararnameleri imzalama yetkisinin verilmesi üç önemli gerekçeye dayanmaktadır. Bunların birincisi, Cumhurbaşkanı'nın yansızlığı nedeniyle, kararnamelerin, kamu yararına ve kamu hizmetinin gereklerine uygun olmasının ve olumsuz siyasal emellere hizmet etmemesinin sağlanması; ikincisi, Cumhurbaşkanı'na, yürütme alanında Hükümet'e öneri ve uyarılarda bulunma yetkisini kullanabilmesi için olanak yaratılması; üçüncüsü de, Cumhurbaşkanı'nın Devlet'in ve yürütmenin başı olması ve Devlet organlarının düzenli çalışmasını gözetme görev ve yetkisiyle donatılmış bulunmasıdır.

Bu anayasal kurallar karşısında, birer yönetsel işlem olduğunda kuşku bulunmayan atama işlemlerinden, kurumların karar ve uygulama düzeneklerinde önemli işlev gören üst düzey kamu görevlilerine ilişkin olanlarının, hukuksal geçerlilik kazanabilmesi için Cumhurbaşkanı'nca da imzalanması anayasal zorunluluktur.

c - Öte yandan, kamu kurum ve kuruluşları ve dolayısıyla bu kurum ve kuruluşların üst düzey görevlileri, siyasal iktidarın uzmanlık ve hizmet alanındaki deneyim eksikliğini gidermek ve kendi alanında siyasal iktidara yardımcı olmak, değişen iktidarlardan kamu hizmetlerinin etkilenmemesini ve sürekliliğini sağlamakla yükümlüdürler.

Kamu hizmetinin sürekliliği ile kamu görevlilerinin güvencesi arasındaki yakın ilişki, kamu politikalarının oluşmasında karar verme ve bu kararları uygulama konumunda olan üst düzey kamu görevlilerinin atama güvencesinde kamu yararı bulunduğunu göstermektedir.

Devlet organlarının düzenli çalışması, yönetimde istikrarın sağlanmasıyla olanaklıdır. Yönetimde istikrar ise, kamu hizmetinin değişken ögesi olan iktidardaki siyasal partilerle değil, kamu hizmetinin değişmez ögesi olan kamu görevlilerine sağlanacak “görev güvence”siyle gerçekleştirilebilecektir.

Cumhurbaşkanı'nın, kamu hizmetlerinde sürekliliği ve istikrarı sağlayan üst düzey görevlilerin atamalarında imzasının bulunması, kimi haksız işlemlerin, siyasal nitelikli atamaların önlenmesi ve dolayısıyla kamu yararı ve kamu hizmetinin gerekleri yönünden de gereklidir.

Anayasamıza göre, yürütmenin iki kanadından birini oluşturan Cumhurbaşkanı, “yansız” niteliğiyle, siyasal nitelikli Hükümet'e karşı kamu görevlisinin güvencesini oluşturmaktadır. Bu güvence, atama kararlarının Cumhurbaşkanı'nca imzalanmasıyla yaşama geçirilmektedir.

Nitekim, bu gerekçeler gözönünde bulundurularak, 2451 sayılı Yasa'da, müsteşar ve yardımcıları, genel müdür ve yardımcıları, bakanlık müşavirleri, birinci hukuk müşavirleri, bakanlık daire başkanları, il idare şube başkanları, bölge müdürleri ve başmüdürler gibi üst düzey görevlilerin atanmaları, görevden alınmaları ya da nakillerinin ortak kararnameyle yapılması kurala bağlanmıştır.

d - Adalet Bakanlığında genel müdürlük daire başkanı ve daha üst kamu görevlerine yapılacak atamalarda ortak kararname yerine “Bakan'ın önerisi ve Başbakan'ın onayı” yöntemini getiren 25.06.1992 günlü, 3825 sayılı Yasa ile ilgili Anayasa Mahkemesi'nin 27.04.1993 günlü, E. 1992/37, K. 1993/18 sayılı kararında,

“Parlamente hükümet sistemi benimsenen Anayasa'ya göre, Cumhurbaşkanı'nın yürütmenin başı olarak karşı-imza kuralı gereği imzalayacağı kararnameler 104. madde uyarınca yürütme alanına ilişkin görev ve yetkileri ile sınırlı anlaşılmalıdır.”

denilerek, yürütmenin başı olan Cumhurbaşkanı'nın atama kararnamelerini, güvence niteliğinde, “karşı-imza” kuramı uyarınca imzalaması gerektiği kabul edilmiştir.

Yüksek Mahkeme'nin aynı kararında;

“Anayasa'nın 104. maddesinde Devletin başı olduğu ve Türk Milletinin birliğini temsil ettiği belirtilen Cumhurbaşkanı, 8. maddeye göre de yürütme yetki ve görevini Bakanlar Kurulu ile birlikte kullanır ve yerine getirir.

Devletin başı olan Cumhurbaşkanı Anayasa'da yürütme organı içinde kabul edilmiş ve aynı zamanda yürütmenin de başı sayılmıştır.

Anayasa'nın 8. maddesinde denilerek yürütme işlemlerinin hukuksal geçerliliği için her ikisinin de katılmalarıyla ortaklaşa yapılması gereği çok açık bir biçimde ortaya konulmaktadır.

...

Başbakan ve tüm bakanların imzaladıkları ‘Bakanlar Kurulu Kararnamesi’ ile yalnızca Başbakan ve ilgili Bakanın imzasını taşıyan

‘müşterek kararname’nin de geçerlik kazanabilmesi için Cumhurbaşkanı tarafından imzalanması anayasal bir zorunluluktur.

...

Geleneklere dayalı bir kurallar ve kurumlar düzeni olan parlamenter sistemde önemli devlet işlemlerinin tümü devlet başkanının imzasıyla tamamlanır.

...

Bakanlık üst düzey görevlerine getirilecek bu yüksek memurlara ilişkin atama işlemlerinin, Anayasa’da benimsenen parlamenter sistem gereği yürütme organını oluşturan Adalet Bakanı ve Başbakan ile tarafsız Cumhurbaşkanı’nın onayına sunulması, Anayasa’nın 8., 104. ve 105. maddeleri yönünden bir zorunluluktur.

...

Bakanın yanında, onun uzmanlık ve hizmet alanındaki deneyim eksikliğini gidermek, bu alanlarda bakana yardım etmek ve değişme olasılığı fazla olan Bakanların değişmesinden kamu hizmetinin etkilenmemesini sağlamak üzere bulundurulmuş; memur statüsü içinde ve hizmet kadrosunda en yüksek dereceye yükselmiş böylece teknik deneyim sahibi ve uzman kişiler olan müsteşarlık, müsteşar yardımcılıkları, Teftiş Kurulu Başkanlığı ve diğer sayılan üst düzey görevlere aynı yöntemle atama yapılabilmesi (Bakan’ın önerisi üzerine Başbakan onayı ile), Anayasa’da benimsenen sistemle bağdaşmamaktadır.

...

Cumhurbaşkanı’nı böylesine yetkilerle donatıp güçlendiren, parlamenter hükümet sistemini bütün gerekleriyle uygulamaya koyan, yürütme yetki ve görevinin Cumhurbaşkanı ve Bakanlar Kurulu’na yerine getirileceğini belirten bu kurallar karşısında, kimi atamalarda Cumhurbaşkanı’nın imzasına gerek görmemek, Anayasa’nın 8. maddesine aykırılık oluşturur.”

gerekçelerine yer verilerek, Adalet Bakanlığı’nda genel müdürlük daire başkanlığı, müstakil daire başkanlığı, genel müdür yardımcılığı, genel müdürlük, müsteşar yardımcılığı ve müsteşarlık görevlerine yapılacak atamaların Başbakan’ın onayı ile sonlandırılmasına ilişkin yasa kuralı iptal edilmiştir.

Bu nedenlerle, 5429 sayılı Yasa’nın 56. maddesinin birinci fıkrası, Anayasa’yla kabul edilen parlamenter demokratik sistemle, Anayasa’nın 8, 104, 105 ve 128. maddeleriyle bağdaşmamaktadır.

SONUÇ

1 - Yukarıda açıklanan gerekçelerle, 10.11.2005 günlü, 5429 sayılı “Türkiye İstatistik Kanunu’nun 45. maddesinin ikinci fıkrası ile 56. maddesinin birinci fıkrasının, Anayasa’nın 2, 7, 8, 104, 105 ve 128. maddelerine aykırı olmaları nedeniyle iptallerine,

2 - Uygulanması durumunda doğacak giderilmesi güç ya da olanaksız hukuksal sonuçlar gözönünde bulundurularak, söz konusu fıkraların yürürlüklerinin durdurulmasına, karar verilmesini arz ederim.”

II - YASA METİNLERİ

A - İptali İstenen Yasa Kuralları

10.11.2005 günlü, 5429 sayılı Yasa’nın iptali istenen kuralları da içeren 45. ve 56. maddeleri şöyledir:

1 - “**MADDE 45.-** Başkanlıkta; Başkan, Başkan Yardımcısı, I. Hukuk Müşaviri, Daire Başkanı, İstatistik Müşaviri, Hukuk Müşaviri,

Bölge Müdürü, Türkiye İstatistik Kurumu Uzmanı, Türkiye İstatistik Kurumu Uzman Yardımcısı, İstatistikçi, Matematikçi, Mühendis ile dört yıllık yüksek öğrenim görmüş olmak kaydıyla Programcı kadrolarına atananlar, kadroları karşılık gösterilmek suretiyle, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ve diğer kanunların sözleşmeli personel çalıştırılması hakkındaki hükümlerine bağlı olmaksızın sözleşmeli çalıştırılabilir.

Bu suretle çalıştırılacakların sözleşme usûl ve esasları ile ücret miktarı ve her çeşit ödemeleri Bakanlar Kurulunca tespit edilir.

Özel uzmanlık gerektiren hizmetlerde sözleşmeli olarak yabancı uzman çalıştırılabilir. Bu şekilde çalıştırılacak olan yabancı uzmanlara yapılacak ödemeler ile çalışma usûl ve esasları Bakanlar Kurulu tarafından belirlenir.

Başkanlık merkez ve taşra teşkilâtı kadrolarında çalışan (kadro karşılığı çalışan sözleşmeli personel dâhil) memurlara 10.10.1984 tarihli ve 3056 sayılı Kanunun 31 inci maddesinde yer alan fazla çalışma ücreti aynı esas ve usûllere göre ödenir.”

2 - “MADDE 56.- Başkanlıkta, Birinci Hukuk Müşaviri hariç olmak üzere tüm atamalar Başkan tarafından yapılır.

Başkanlıkta; Daire Başkanı ve Bölge Müdürü kadrolarına yapılacak atamalarda, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununda öngörülen genel şartlara ilâve olarak bu Kanunun 23 üncü maddesinde sayılan yüksek öğretim kurumlarından mezun olmak şartları aranır.

Ayrıca, ana hizmet birimi Daire Başkanlıkları, Strateji Geliştirme Daire Başkanı ve Bölge Müdürü kadrolarına atanmak için İngilizce, Fransızca, Almanca dillerinden birinde Kamu Personeli Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavında en az (C) düzeyinde belge almış olmak şarttır.

Başkanlığın merkez ve taşra teşkilâtlarında görevlendirilecek personelin yer değiştirme suretiyle atanmaları ile yükselme usûl ve esasları yönetmeliklerle düzenlenir.”

B - Dayanılan Anayasa Kuralları

Dava dilekçesinde iptali istenilen kuralların Anayasa'nın 2., 7., 8., 104., 105., ve 128. maddelerine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

III - İLK İNCELEME

Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 8. maddesi uyarınca Tülay TUĞCU, Haşim KILIÇ, Sacit ADALI, Fulya KANTARCIOĞLU, Ahmet AKYALÇIN, Mehmet ERTEN, A. Necmi ÖZLER, Serdar ÖZGÜLDÜR, Şevket APALAK, Serruh KALELİ ve Osman Alifeyyaz PAKSÜT'ün katılmaları ile 25.11.2005 tarihinde yapılan ilk inceleme toplantısında dosyada eksiklik bulunmadığından işin esasının incelenmesine, yürürlüğün durdurulması isteminin bu konudaki rapor hazırlandıktan sonra karara bağlanmasına oybirliği ile karar verilmiştir.

IV - ESASIN İNCELENMESİ

Dava dilekçesi ve ekleri, işin esasına ilişkin rapor, iptali istenen Yasa kuralları, dayanılan Anayasa kuralları ve bunların gerekçeleri ile diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

A - Yasa'nın 45. maddesinin İkinci Fıkrasının İncelenmesi

Dava dilekçesinde, iptal davasına konu olan yasal düzenleme ile Türkiye İstatistik Kurumundaki kimi kamu görevlilerinin sözleşmeli

olarak çalıştırılmalarının olanaklı kılındığı ve sözleşme statüsünü belirleme yetkisinin yasa da herhangi bir düzenleme yapılmaksızın Bakanlar Kuruluna verildiği, Türkiye İstatistik Kanunu'nun 16. maddesinin ikinci fıkrasına göre Türkiye İstatistik Kurumu'nun Başbakanlığa bağlı merkezi idare bütçesine dahil bir kamu kuruluşu olması nedeniyle genel idare esaslarına göre kamu hizmeti yürüttüğünün açık olduğu, Kurumda çalışacak olan memurlar ve sözleşmeli personelin asli ve sürekli kamu hizmeti yürüttüklerinde kuşku bulunmaması nedeniyle bunların sözleşme usul ve esaslarının ücret ve her türlü ödemeleri ile ilgili düzenlemelerin Bakanlar Kurulunun yetkisine verilmesinin Anayasa'nın 2., 7. ve 128. maddelerine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

Yasa'nın 45. maddesinin birinci fıkrasında, Türkiye İstatistik Kurumunda, Başkan, Başkan Yardımcısı, I. Hukuk Müşaviri, Daire Başkanı, İstatistik Müşaviri, Hukuk Müşaviri, Bölge Müdürü, Türkiye İstatistik Kurumu Uzmanı, Türkiye İstatistik Kurumu Uzman Yardımcısı, İstatistikçi, Matematikçi, Mühendis ile dört yıllık yüksek öğrenim görmüş olmak kaydıyla Programcı kadrolarına atananların kadroları karşılık gösterilmek suretiyle, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ve diğer kanunların sözleşmeli personel çalıştırılması hakkındaki hükümlerine bağlı olmaksızın sözleşmeli çalıştırılabilecekleri öngörülmüştür. İptali istenilen ikinci fıkrada ise, sözleşmeli olarak çalıştırılacakların sözleşme usul ve esasları ile ücret miktarı ve her çeşit ödemelerinin Bakanlar Kurulunca tespit edileceği kurala bağlanmıştır.

Anayasa'nın 128. maddesinde "*Devletin, kamu iktisadî teşebbüsleri ve diğer kamu tüzelkişilerinin genel idare esaslarına göre yürütmekle yükümlü oldukları kamu hizmetlerinin gerektirdiği asli ve sürekli görevler, memurlar ve diğer kamu görevlileri eliyle görülür.*

Memurların ve diğer kamu görevlilerinin nitelikleri, atanmaları, görev ve yetkileri, hakları ve yükümlülükleri, aylık ve ödenekleri ve diğer özlük işleri kanunla düzenlenir.

Üst kademe yöneticilerinin yetiştirilme usul ve esasları, kanunla özel olarak düzenlenir." denilmektedir.

Yasanın 16. maddesinin ikinci fıkrasında, Türkiye İstatistik Kurumunun Başbakanlığa bağlı olduğu, Başbakanın, Kurumun yönetimi ile ilgili yetkilerini gerekli gördüğü takdirde bir Devlet Bakanı vasıtasıyla kullanabileceği, 18. maddesinde de, Kurumun görev ve yetkileri sayılarak resmi istatistik hizmetlerinin bu Kurum tarafından yapılacağı belirtilmiştir.

Devlet kamu tüzel kişiliği içinde yer alan Türkiye İstatistik Kurumuna yasa ile verilen görevlerin, genel ve ortak ihtiyaçları karşılamak amacıyla yapılan sürekli ve düzenli etkinlikler olması nedeniyle kamu hizmeti olduğunda kuşku yoktur. Genel idare esaslarına göre yürütülen bu hizmetlerde görevlendirilen sözleşmeli personelin ise Anayasa'nın 128. maddesinde belirtilen diğer kamu görevlileri kapsamında olduğu açıktır.

Anayasa'nın 128. maddesinin ikinci fıkrasına göre, memurlar ve diğer kamu görevlilerinin hak ve yükümlülüklerinin, aylık ve ödeneklerinin ve diğer özlük işlerinin kanunla düzenlenmesi gerektiğinden, Türkiye İstatistik Kurumunda Başkan, Başkan Yardımcısı, I. Hukuk Müşaviri, Daire Başkanı, İstatistik Müşaviri, Hukuk Müşaviri, Bölge Müdürü, Türkiye İstatistik Kurumu Uzmanı, Türkiye İstatistik Kurumu Uzman Yardımcısı, İstatistikçi, Matematikçi, Mühendis ile Programcı kadrolarına atanan sözleşmeli personelin, sözleşme usul ve

esasları ile ücret miktarları ve her çeşit ödemeleri konusunda yasal düzenleme yapılmayarak tüm yetkinin Bakanlar Kuruluna bırakılması Anayasa'nın 128. maddesine aykırıdır. Kuralın iptali gerekir.

Anayasa'nın 128. maddesine aykırılığı nedeniyle iptal edilen kuralın ayrıca Anayasa'nın 2. ve 7. maddeleri yönünden incelenmesine gerek görülmemiştir.

B - Yasa'nın 56. Maddesinin Birinci Fıkrasının İncelenmesi

Dava dilekçesinde, Türkiye İstatistik Kurumu başkan yardımcılarında 5300, daire başkanları ile bölge müdürlerine ise 3600 ek gösterge verildiği, bunun söz konusu görevlere atananların bürokratik hiyerarşide genel müdür yardımcısı ve üst düzeyde düşünüldüğünü gösterdiği, 2451 sayılı Bakanlıklar ve Bağlı Kuruluşlarda Atama Usulüne İlişkin Kanun'un 2. maddesi ile bu Yasaya ekli (2) sayılı Cetvelde genel müdür yardımcıları ve daha üst düzey yöneticilerin atanmalarının ortak kararname ile yapılacağına kurala bağlandığı, oysa iptali istenen kuralda Cumhurbaşkanının imzasını gerektirmeyen bir yöntemin öngörüldüğü, Cumhurbaşkanının kararnameleri imzalama yolu ile iktidar gücünü denetleyerek denge oluşturma görevi bulunduğu, ayrıca Anayasa'nın 8. maddesine göre, yürütme işlemlerinin hukuksal geçerlik kazanabilmesi için her iki tarafın da katılımıyla ortaklaşa yapılması gerektiği, Cumhurbaşkanının kararnameleri imzalaması ile Hükümete öneri ve uyarılarda bulunma yetkisi için fırsat tanınmış olduğu, Devletin ve yürütmenin başı sıfatıyla Devlet organlarının düzenli çalışmasını gözetme görev ve yetkisiyle donatıldığı, bu nedenle üst düzey kamu görevlilerine ilişkin atamaların hukuksal geçerlik kazanabilmesi için Cumhurbaşkanınca imzalanmasının Anayasal zorunluluk olduğu, Cumhurbaşkanının yansızlığının siyasal iktidara karşı kamu görevlisinin güvencesini oluşturduğu, bu güvencenin ise atama kararnamelerinin Cumhurbaşkanınca imzalanması ile hayata geçirildiği ve Anayasa Mahkemesinin buna benzer kararlarının bulunduğu ileri sürülmüştür.

Yasa'nın 56. maddesinin dava konusu birinci fıkrasında, Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığındaki Birinci Hukuk Müşaviri hariç olmak üzere tüm atamaların Başkan tarafından yapılacağı belirtildiğinden, Kurum'da, Birinci Hukuk Müşaviri dışında Başkan Yardımcıları, Daire Başkanları, İstatistik Müşaviri, Hukuk Müşaviri, Bölge Müdürleri ile diğer görevliler Başkan tarafından atanacaktır.

Anayasa'nın 8. maddesinde *“Yürütme yetkisi ve görevi, Cumhurbaşkanı ve Bakanlar Kurulu tarafından, Anayasaya ve kanunlara uygun olarak kullanılır ve yerine getirilir.”* denilmekte, 104. maddesinde de *“kararnameleri imzalamak”* Cumhurbaşkanının yürütme alanındaki görev ve yetkileri arasında sayılmaktadır. Anayasa'nın 104. maddesinde sözü edilen *“kararnameler”*, Kanun Hükmünde Kararnameler ile Bakanlar Kurulunun çeşitli kararnamelerinin yanında üst düzey yöneticilerin atanması ile ilgili müşterek kararnameleri de kapsamaktadır. Yürütme yetkisi ve görevi, Cumhurbaşkanı ve Bakanlar Kurulunca yerine getirileceğinden, söz konusu kararnamelerin hukuksal geçerliği için her iki tarafın da katılımı gerekmektedir.

Buna göre, kamu politikasının tayinine katılan, etkin bir otoriteye sahip olan, kuruluşların amacının gerçekleşmesinde önemli yetki ve sorumluluklarla donatılan, planlama, örgütlenme, personel ve kadrolarını yöneten, denetim ve temsil gibi işlevleri yerine getiren kamu görevlilerinin, üst düzey yönetici konumunda olmaları nedeniyle bunların

atamalarının da müşterek kararname ile yapılması Anayasal zorunluluktur.

Yasa'nın 56. maddesinin birinci fıkrasında, Başkanlıkta, birinci hukuk müşaviri dışında tüm atamaların Başkan tarafından yapılacağı öngörüldüğünden kurum içinde çok önemli görev ve yetkilerle donatılmış üst düzey personelin atanmalarında sadece Başkan'ın iradesi geçerli olacaktır. Örneğin Yasa'nın 20. maddesi ile oluşturulan ve "Programın hazırlanmasına, uygulanmasına, resmi istatistiklerin gelişimine ve işlevlerine ilişkin tavsiyelerde bulunmak, resmi istatistik ihtiyaçlarını tespit etmek, değerlendirmek ve ileriye yönelik görüş ve önerileri kapsayan çalışmalar yapmak" gibi Kurum'un fonksiyonunu yerine getirmesinde ve hedeflerinin saptanmasında belirleyici bir yere sahip olan İstatistik Konseyi'nin doğal üyeleri Kurum başkanının yanısıra başkan yardımcılarıdır. Böyle önemli görevleri yerine getirenlerle Başkan'ın atama yetkisi içinde bulunan diğer etkin konumdaki yöneticilerin, istatistik alanındaki politikaların belirlenmesinde ve kuruluşun amacını gerçekleştirmede önemli yetki ve sorumluluklara sahip olmaları nedeniyle üst düzey yönetici kapsamında buldukları ve atanmalarının da müşterek kararname ile yapılması gerektiği açıktır.

Açıklanan nedenlerle 56. maddenin birinci fıkrası, Anayasa'nın 8. ve 104. maddelerine aykırıdır. İptali gerekir.

Serdar Özgüldür bu görüşe ek ve değişik gerekçeyle katılmıştır.

Kural, Anayasa'nın 8. ve 104. maddelerine aykırı görülerek iptal edilmiş olduğundan, ayrıca Anayasa'nın 105. ve 128. maddeleri yönünden incelenmesine gerek görülmemiştir.

V - İPTAL KARARININ YÜRÜRLÜĞE GİRECEĞİ GÜN SORUNU

Anayasa'nın 153. maddesi ve 2949 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 53. maddesi uyarınca, yasa, kanun hükmünde kararname veya TBMM İçtüzüğü ya da bunların belirli madde veya hükümleri iptal kararının Resmî Gazete'de yayımlandığı gün yürürlükten kalkar. Ancak, Anayasa Mahkemesi iptal kararı ile meydana gelecek hukuksal boşluğu kamu düzenini tehdit veya kamu yararını ihlal edici nitelikte görürse, boşluğun doldurulması için iptal kararının yürürlüğe gireceği günü ayrıca kararlaştırabilir.

İtiraz konusu kuralın iptaline karar verilmesi ile meydana gelen hukuksal boşluk kamu yararını olumsuz yönde etkileyecek nitelikte olduğundan, yeni düzenleme yapması için yasama organına süre tanımak amacıyla iptal kararının Resmi Gazete'de yayımlanmasından başlayarak üç ay sonra yürürlüğe girmesi uygun bulunmuştur.

VI - YÜRÜRLÜĞÜN DURDURULMASI İSTEMİ SORUNU

10.11.2005 günlü, 5429 sayılı Türkiye İstatistik Kanunu'nun 45. maddesinin ikinci fıkrası ile 56. maddesinin birinci fıkrasının yürürlüklerinin durdurulması isteminin iptal kararının yürürlüğe girmesi için süre verilmiş olması nedeniyle REDDİNE, 19.12.2005 gününde OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.

VII - SONUÇ

A - 10.11.2005 günlü, 5429 sayılı "Türkiye İstatistik Kanunu"nun 45. maddesinin ikinci fıkrası ile 56. maddesinin birinci fıkrasının, Anayasa'ya aykırı olduğuna ve İPTALİNE,

B - İptal edilen fıkraların doğuracağı hukuksal boşluk kamu yararını ihlal edici nitelikte görüldüğünden, Anayasa'nın 153. maddesinin üçüncü fıkrasıyla 2949 sayılı Yasa'nın 53. maddesinin dördüncü ve beşinci fıkraları gereğince İPTAL HÜKMÜNÜN, KARARIN RESMİ GAZETE'DE YAYIMLANMASINDAN BAŞLAYARAK ÜÇ AY SONRA YÜRÜRLÜĞE GİRMESİNE, 19.12.2005 gününde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

[R.G. 21 Şubat 2006 – 26087]

 [İçindekilere dön](#)

Anayasa Mahkemesi Başkanlığından:

Esas Sayısı : 2003/7

Karar Sayısı : 2005/71

Karar Günü : 18.10.2005

İTİRAZ YOLUNA BAŞVURAN : Ordu Vergi Mahkemesi

İTİRAZIN KONUSU : 27.10.1999 günlü, 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 245. maddesinin 2 ve 3 numaralı fıkralarının, Anayasa'nın 2., 5., 10., 36. ve 138. maddelerine aykırılığı savıyla iptali ve yürürlüğünün durdurulması istemidir.

I - OLAY

Davacı şirkete 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 238. maddesi uyarınca verilen gümrük para cezasının kaldırılması istemiyle açılan davada itiraz konusu kuralın Anayasa'ya aykırı olduğu kanısına varan Mahkeme, iptali için başvurmuştur.

II - İTİRAZIN GEREKÇESİ

Başvuru kararının gerekçe bölümü şöyledir:

“Davacı Fatoğlu Gıda Sanayi Ticaret A.Ş. tarafından davalı T.C. Başbakanlık Gümrük Müsteşarlığı Giresun Gümrük Müdürlüğü'ne karşı, dahilde işleme rejimine tabi olarak Rusya'dan ithal edilen buğdayların süresinde ihraç edilmemesi nedeniyle 4458 sayılı Gümrük Kanununun 238. maddesi hükmü uyarınca adına kesilen gümrük para cezalarının kaldırılması istemiyle açılan davada uygulanması gereken 4458 sayılı Gümrük Vergisi Kanununun 245. maddesinin 2. fıkrasında yer alan “İdari yargı merciilerine yapılan itirazda, gümrük idaresine itiraz sırasında kullanılan bilgi ve belgeler dışında herhangi bir bilgi ve belge kullanılamaz” hükmünün Anayasa'nın 2, 5, 6 ve 138. maddelerine ve aynı maddenin 3. fıkrasında yer alan “Alınan kararlara karşı idari yargı merciine başvurulması, bu kararın idare tarafından uygulanmasına engel oluşturmaz” hükmünün ise Anayasa'nın 2, 10 ve 36. maddelerine aykırı olduğu kanaati ile Anayasa'nın 152. maddesi ve bir davaya bakmakta olan mahkemenin, o dava sebebiyle uygulanacak bir kanunun Anayasa'ya aykırı olduğu kanısına götüren görüşünü açıklayan kararı ile Anayasa Mahkemesi'ne başvurması gerektiğini düzenleyen 2949 sayılı Kanunun 28. maddesinin 2. fıkrası uyarınca işin gereği görüşüldü;

Uyuşmazlık konusu gümrük para cezaları 4458 sayılı Gümrük Kanununun 238. maddesi hükmü uyarınca kesilmiştir. Bu maddenin yanı sıra aynı Kanunun 245. maddesinin 2. ve 3. fıkra hükümlerinin de bakılan davada uygulanması gerektiği ve Anayasanın yukarıda yer verilen maddelerine aykırı olduğu kanaatine varılmıştır. Bu sebeple, öncelikle

245. maddenin 2. ve 3. fıkralarının bakılan davada hangi sebeplerle uygulanması gerektiği konusunda irdelemelerde bulunulduktan sonra, hangi yönlerden Anayasaya aykırı oldukları konusunda gerekçeler açıklanacaktır.

4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNUNUN 245. MADDESİNİN 2. FIKRASININ BAKILAN DAVADA UYGULANACAK KANUN HÜKMÜ OLUP OLMADIĞININ İRDELENMESİ

4458 sayılı Gümrük Kanununun 245. maddesinin 2. fıkrasında, idari yargı mercilerine yapılan itirazda, gümrük idaresine itiraz sırasında kullanılan bilgi ve belgeler dışında herhangi bir bilgi ve belge kullanılamayacağı belirtilmiştir.

Yasakoyucu, kendilerine gümrük vergisi ve para cezası tebliğ edilen yükümlülerin gümrük idaresine verecekleri dilekçe ile yapacakları düzeltme taleplerine ilişkin kararlara karşı süresinde yapacakları itirazlar neticesinde olumsuz yanıt almaları durumunda idari yargı mercilerine yapacakları başvuruda gümrük idaresine itirazda kullanılan bilgi ve belgeler dışında bir bilgi ve belgenin kullanılmamasını öngörmüştür.

Buna göre, kanun hükmü gereği vergi mahkemelerince gümrük vergi ve para cezalarına ilişkin uyuşmazlıkların görüm ve çözümü yapılırken davacı tarafından dilekçeye eklenen belgelerin gümrük idaresine verilen itiraz dilekçesine eklenen belgeler olmasına dikkat edilecektir. Gümrük uyuşmazlıklarına ilişkin açılan davaların tamamında vergi mahkemeleri bu hususu gözeteceklerdir.

Olayda, adına gümrük para cezası kesilen davacı şirketin vekilleri tarafından Giresun Gümrük Müdürlüğünün 27.06.2002 gün ve 3924, 3925, 3926, 3927, 3928, 3929, 3930 sayılı ve 110, 111, 112, 113, 114, 115 ve 116 karar nolu kararlarına karşı T.C. Başbakanlık Gümrük Müsteşarlığı Gümrükler Genel Müdürlüğü Trabzon Gümrükler Başmüdürlüğüne 22.07.2002 tarihinde yaptıkları itirazda sadece Bulancak Noterliğince 19.03.1998 tarihinde düzenlenen vekaletnameyi ibraz etmiş olmalarına rağmen, bu itirazlarının reddi üzerine itiraz kararlarının iptali ile yürütmenin durdurulması istemini içeren ve Mahkememiz kayıtlarına 25.10.2002 tarihinde alınan dava dilekçesi ekinde 33 adet değişik belgenin sunulduğu anlaşılmaktadır.

Davacı şirket vekillerinin davalı idareye yaptıkları itiraz sırasında kullanılan vekaletnamenin dışında Mahkememizde açılan davada 33 adet değişik belgenin sunulmuş olması karşısında, Mahkememizce yukarıda yer verilen yasa hükümleri ile uyuşmazlığın görüm ve çözümünde bu belgelerin dikkate alınmaması öngörüldüğünden, 4458 sayılı Gümrük Kanununun 245. maddesinin 2. fıkrasının bakılan davada doğrudan uygulanması gereken bir kural olduğu sonucuna varılmaktadır.

4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNUNUN 245. MADDESİNİN 3. FIKRASININ BAKILAN DAVADA UYGULANACAK KANUN HÜKMÜ OLUP OLMADIĞININ İRDELENMESİ

4458 sayılı Gümrük Kanununun 245. maddesinin 3. fıkrasında, alınan kararlara karşı idari yargı merciine başvurulması, bu kararın idare tarafından uygulanmasına engel oluşturmayacağı hükmüne yer verilmiştir.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 4001 sayılı Yasanın 12. maddesiyle değiştirilen 27. maddesinin 3. fıkrasında da, vergi mahkemelerinde, vergi uyuşmazlıklarından doğan davaların açılması, tarh edilen vergi, resim ve harçlar ile benzeri mali yükümlerin ve bunların zam ve cezalarının dava konusu edilen bölümünün tahsil işlemini durduracağı kuralla bağlanmıştır.

Genel olarak vergi mahkemelerinde davanın açılması, tarh edilen

vergi, resim ve harçlar ile benzeri mali yükümlerin ve bunların zam ve cezalarının dava konusu edilen bölümünü tahsil işlerini durdurduğu halde gümrük vergi ve para cezalarına ilişkin alınan kararların iptali istemiyle açılan davalara istisna getirilmiştir. Tahakkuk ettirilen gümrük vergileri ile para cezalarına yapılan itirazlara karşı verilen kararların iptali istemiyle açılan davalarda, bu kararların dava sonuçlanıncaya kadar uygulanmasını istemeyen yükümlülerin dava dilekçesinde iptal istemi ile birlikte dava konusu kararın yürütmenin durdurulmasını istemeleri yasa gereği zorunlu hale gelmiştir.

Dava konusu gümrük para cezalarına ilişkin kararların iptali istenilen davada da; davacı şirket vekili tarafından dava sonuçlanıncaya kadar yapılan yürütmenin durdurulması isteminin yukarıda yer verilen 245. maddenin 3. fıkrası hükmü gereği yapılmış olması gözönüne alındığında, bu hükmün de bakılan davada uygulanması gereken bir kural olduğu sonucuna varılmıştır.

İTİRAZ GEREKÇELERİ

A - 4458 SAYILI KANUNUN 245. MADDESİNİN 2. FIKRASINA İLİŞKİN İTİRAZ GEREKÇELERİ

I - İTİRAZ KONUSU HÜKÜM ANAYASA'NIN 2. MADDESİNE AYKIRIDIR.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 20. maddesinin birinci bendinde, Danıştay ile idare ve vergi mahkemelerinin bakmakta oldukları davalara ait her çeşit incelemeleri kendiliklerinden yapacakları vurgulanmıştır. Bu hükümle idari yargılama hukukunda re'sen araştırma ilkesi benimsenmiş bulunmaktadır. Madde hükmü uyarınca; idari yargı yerleri, uyuşmazlık konusu olayın hukuki nitelendirmesini yapmak, olaya uygulanması gereken hukuk kuralını belirlemek ve sonuçta hukuki çözüme varmak yönlerinden tam bir yetkiye sahiptirler. İdari yargı yerleri buna ek olarak, olayın maddi yönünü belirleme noktasında da her türlü inceleme ve araştırmayı kendiliklerinden yapabilir ve maddi durumun gerçeğe uygun olup olmadığını serbestçe araştırabilirler.

Ayrıca mahkemeler belirlenen süre içinde lüzum gördükleri evrakın gönderilmesini ve her türlü belgelerin verilmesini taraflardan ve ilgili diğer yerlerden isteyebilirler. Bu husustaki kararların, ilgililerce, süresi içinde yerine getirilmesi mecburidir. İdari yargı yerlerinin re'sen inceleme yetkileri Anayasa'nın 2. maddesinde anlam bulan hukuk devleti ilkesinin bir sonucudur. İdari yargı yerlerinin önüne gelen her türlü eylem ve işlemin çözümü için gerekli tüm bilgi ve belgelere ulaşımının yasa kuralları ile kısıtlanması hukuk devleti ilkesinden uzaklaşma anlamını taşır.

Anayasa Mahkemesinin 06.07.1995 gün ve Esas No: 1994/80, Karar No: 1995/27 sayılı kararında; "... tüm işlem ve eylemlerinin hukuk kurallarına uygunluğunu başlıca geçerlik koşulu bilen, her alanda adaletli bir hukuk düzeni kurmayı amaçlayan ve bunu geliştirerek sürdüren, hukuku tüm devlet organlarına egemen kılan, Anayasaya aykırı durum ve tutumlardan kaçınan, insan haklarına saygı duyarak bu hak ve özgürlükleri koruyup güçlendiren, Anayasa ve hukuk kurallarına bağlılığa özen gösteren, yargı denetimine açık olan, yasaların üstünde yasakoyucunun da bozamayacağı temel hukuk ilkeleri ile Anayasa'nın bulunduğu bilincinden ayrılmayan devlet..." olarak tanımlanan hukuk devleti ilkesinin tam olarak geçerli olabilmesi yargılama faaliyetinin etkin ve verimli gerçekleştirilmesiyle mümkün olabilecektir.

4458 sayılı Gümrük Kanununun 245. maddesinin 2. fıkrasında getirilen düzenleme ile 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 20. maddesinde yer alan re'sen inceleme ve araştırma yetkisinin ortadan kaldırılmasıyla, hukuk devleti ilkesine uygun bir yargılamanın yapılması engellenmiş olmaktadır.

Adlarına gümrük vergisi tahakkuk ettirilen ya da gümrük para cezası kesilen yükümlüler davanın esasına etkili olabilecek bir belgeyi sonradan elde etmiş olsalar bile eğer gümrük idaresine yapılan itirazda kullanmamışlarsa, dava aşamasında mahkemeye sunmalarının yasaklanması Anayasanın 2. maddesinde düzenlenen hukuk devleti ilkesiyle çelişir.

II - İTİRAZ KONUSU HÜKÜM ANAYASA'NIN 5. MADDESİNE AYKIRIDIR

Anayasa'nın 5. maddesinde, kişilerin ve toplumun refah, huzur ve mutluluğunu sağlamak, kişinin temel hak ve hürriyetlerini, sosyal hukuk devleti ve adalet ilkeleriyle bağdaşmayacak surette sınırlayan siyasal, ekonomik ve sosyal engelleri kaldırmaya, insanın maddi ve manevi varlığının gelişmesi için gerekli şartları hazırlamaya çalışmak, devletin temel amaç ve görevleri arasında sayılmıştır.

Yasakoyucu yasal düzenleme yaparken Anayasanın yukarıda yer verilen 5. maddesine uygun hareket etmek zorundadır. Kişilerin temel hak ve hürriyetlerini sosyal hukuk devleti ve adalet ilkeleriyle bağdaşmayacak surette sınırlayan değil, kullanımını, gelişimini amaçlayan yasal düzenlemelerin yapılması yasakoyucunun temel amacı olması gerekir.

Bu sebeple, davacı şirketin haklarının korunması ile ilgili hak arama hürriyetini kısıtlayıcı hükümlerin yasa ile getirilmesi Anayasanın 5. maddesine aykırılık teşkil etmektedir.

III - İTİRAZ KONUSU HÜKÜM ANAYASA'NIN 36. MADDESİNE AYKIRIDIR

Anayasa'nın "Hak arama hürriyeti" başlıklı 36. maddesinde de, herkesin meşru vasıta ve yollardan faydalanmak suretiyle yargı mercileri önünde davacı ve davalı kimliğiyle sav ve savunma hakkına sahip olduğu belirtilmiştir. Sav ve savunma hakkı birbirini tamamlayan ve birbirinden ayrılması olanaksız niteliğiyle hak arama özgürlüğünün temelini oluşturur. Önemi nedeniyle hak arama özgürlüğü, yalnız toplumsal barışı güçlendiren dayanaklardan biri değil aynı zamanda bireyin adaleti bulma, hakkı olanı elde etme, haksızlığı önleme uğraşının da aracıdır. Bu hakkın kullanılması, yerine getirilmesi olabildiğince kolaylaştırılmalı, olumlu ya da olumsuz sonuç almayı geciktiren, güçleştiren engeller kaldırılmalıdır.

İtiraz konusu hüküm ile davacının bu kimliğiyle yargı mercileri önünde sahip olduğu sav hakkının gereği gibi kullanmasına engel getirilmiştir.

Davacının vergi mahkemesinde açtığı davanın görüm ve çözümünde dikkate alınmasını istediği belgelerin daha önce idareye yapılan itirazda kullanılmamış olması nedeniyle itiraz konusu hüküm uyarınca bakılan davada ileri sürdüğü iddialarına dayanak olarak gösterilmesinin olanaksız hale getirilmesinin 36. maddenin yukarıda yer verilen hükümlerine aykırı olduğu sonucuna varılmaktadır.

Diğer taraftan, Türkiye Büyük Millet Meclisi Plan ve Bütçe Komisyonunca 4458 sayılı Gümrük Kanununa ilişkin olarak kabul edilen metne ilişkin genel gerekçede; Türkiye ile Avrupa Ekonomik Topluluğu arasında bir ortaklık yaratan Ankara Anlaşması ile anlaşmanın amaçlarına

ulaşmak için zaman içerisinde bir Gümrük Birliği kurulacağı ve ortaklığın, hazırlık dönemi, geçiş dönemi ve son dönem adı verilen safhadan sonra sağlanacağını belirtildiği, son olarak da Avrupa Birliği ile Türkiye Ortaklık Konseyi tarafından 06.03.1995 tarihinde kabul edilen, taraflar arasında sağlanacak gümrük birliğinin esaslarını içeren Kararın 26. maddesinde 12 Ekim 1992 tarihli Konsey Yönetmeliği ile onun uygulama hükümlerini belirleyen 2 Temmuz 1993 tarihli Komisyon Yönetmeliğini temel alan konulara ait hükümlerin benimsenmesi gözönüne alınarak Gümrük Kanunu tasarisına Ortak Gümrük Kanununun bütün temel müesseselerinin alındığı ve topluluk ile sağlanan Gümrük Birliğine bağlı olarak, mevcut Gümrük Kanunu ve ilgili mevzuatın basitleştirildiği, bazı boşlukların giderilmesi ve Avrupa Birliği gümrük mevzuatı ile gerekli entegrasyonun sağlanmaya çalışıldığı vurgulanmıştır. T.B.M.M. Plan ve Bütçe Komisyonunca Kanuna ilişkin olarak kabul edilen metinde, kabul edilen Kanunun 245. maddesinde yer alan hususlar tekrarlanmış, uygulama ile neyin amaçlandığı konusunda ayrıntılı gerekçeye yer verilmemiştir.

12 Eylül 1963 tarihinde imzalanan Ankara Anlaşması ile başlayan ve yaklaşık 40 yıldır devam eden Avrupa Birliği - Türkiye ilişkilerinde Avrupa Birliği müktesebatına ilişkin yapılması gereken uyum çalışmaları başta T.C. Adalet Bakanlığı olmak üzere birçok kurum tarafından yürütülmekte, yasama organınca tasarıların kabul edilmesiyle bu konuda gerekli adımlar atılmaktadır.

Yasakoyucu tarafından kabul edilerek yasa haline gelen metinlerin ekonomik uyumu gerçekleştirilmesi yanında evrensel hukuk kuralları ile birlikte Anayasa'ya uygun düzenlenmelidir. Normlar hiyerarşisi bakımından üst norm olan Anayasa'ya aykırı olan alt normun hukuk alanında varlığını devam ettirmemesi gerekir.

Nitekim, yeni getirilen yasal düzenlemelerin Anayasa'nın diğer maddelerine uygunluğu ile birlikte, Türkiye Cumhuriyetinin taraf olduğu uluslararası sözleşmelerde güvence altına alınmış olan adil yargılama hakkının metne dahil edilmesi gerekçesiyle 4709 sayılı Kanunun 14. maddesi ile Anayasa'nın 36. maddesine eklenen adil yargılanma hakkına da uygun bir düzenleme olmalıdır.

Adil yargılanma hakkı 03.10.2001 tarihinde Anayasamızda yer almışsa da, batı hukuk sistemlerinin yıllardan beri vazgeçemeyeceği temel haklar arasında yer almaktadır. Hukuk devleti ilkesi bireylerin temel haklarının korunması konusunda gösterilen başarı oranında gerçekleşmektedir. Günümüzde Anayasa'larda haklar alanının ayrıntılı olarak düzenlenmesi şeklinde, ya da böyle bir düzenleme yoksa Anayasa Mahkemesinin hukuk devleti ve demokrasi kavramları konusunda yaptıkları yorumlar yoluyla bu koruma gerçekleştirilmektedir.

Anayasamızın 36, 38, 125, 138 ve 142. maddelerinde adil yargılama hakkının içerdiği pek çok ilke veya hak yer almasına rağmen 2001 yılında yapılan Anayasa değişikliği ile adil yargılanma hakkı Türkiye'de de Anayasa'nın bir parçası haline gelmiştir.

Adil yargılanma hakkı Türkiye'nin de tarafı olduğu Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 6. maddesinde tanımlanmaktadır. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi; adil yargılanma hakkının demokratik bir toplumda öne çıkan yerinin, bu alandaki denetim açısından Mahkemeyi, dava konusu usulün gerçeklerini incelemeye sevketmesi olduğunu belirtmiştir.

Adil yargılanma hakkı kapsamında Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesini 6. maddesinin 1. fıkrasında bir çok hak ve ilkede güvence altına alınmıştır. Bunlardan birisi de hakkaniyete uygun yargılanma

hakkıdır. Burada önemli olan yargılama faaliyetinin tüm işlemlerinin bir bütün olarak hakkaniyete uygun olarak yapılıp yapılmamasıdır. Bunun gerçekleşmesi de silahların eşitliği ilkesi ile mümkün olmaktadır.

İtiraz konusu kural ile bu ilkeye aykırı olarak davalı idareye tesis ettiği işlemler konusunda davalı olarak savunma hakkı konusunda hiçbir engel çıkarılmamasına rağmen, davacının savını kanıtlayacak, davalı idarenin iddialarının aksini ortaya koyacak belge sunma imkanından yoksun bırakılması nedeniyle, itiraz konusu kuralın Anayasa'nın 36. maddesinde 2001 yılında yapılan değişiklikle getirilen "adil yargılanma hakkına" aykırı olduğu kanaatine varılmıştır.

IV - İTİRAZ KONUSU HÜKÜM ANAYASA'NIN 138. MADDESİNE AYKIRIDIR

Anayasanın "Mahkemelerin Bağımsızlığı" başlıklı 138. maddesinde, "Hakimler görevlerinde bağımsızdırlar; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdani kanaatlerine göre hüküm verirler" hükmüne yer verilmiştir.

Hakimlerin görevlerini bağımsız yapabilmeleri ve Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdani kanaatlerine göre hüküm verirken hak kaybına neden olabilecek, adalet duygusunu zedeleyen, hak arama özgürlüğünü engelleyen, adalet terazisinde hak açısından her zaman eşit olması gereken davacı ile davalı arasında adil yargılanma hakkına ters düşen uygulamalara yol açabilecek yasaları uygulamak zorunda da bırakılmamalıdırlar. Hukuk devletinde mahkemelerin bağımsızlığından anlaşılması gereken ilke de budur.

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 6. maddesinin 1. fıkrasında bir temel kural vardır. Bu kurala göre, "her şahıs... bağımsız ve tarafsız bir mahkeme tarafından davasının... dinlenmesini istemek hakkına haizdir". Bu kurala göre, herkesin davasının bağımsız ve tarafsız bir mahkeme tarafından hakkaniyete uygun bir biçimde görülmesi gerekmektedir. Davanın mahkeme tarafından hakkaniyete uygun bir biçimde görülebilmesi için, öncelikle davada taraf olan kişinin tüm iddialarını açıkça ortaya koyma hakkının tanınması gerekir.

Uyuşmazlığın esasını çözümlenecek idari yargı yerleri, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 20. maddesinin birinci bendinde yer alan Danıştay ve idare ve vergi mahkemelerinin bakmakta oldukları davalara ait her çeşit incelemeleri kendiliklerinden yaparlar hükmü uyarınca uyuşmazlık konusu olayın hukuki nitelendirmesini yapmak, olaya uygulanması gereken hukuk kuralını belirlemek ve sonuçta hukuki çözüme varmak yönlerinden tam bir yetkiye sahiptir. Buna ek olarak, olayın maddi yönünü belirleme noktasında da idari yargı yerleri her türlü inceleme ve araştırmayı kendiliklerinden yapabilir ve maddi durumun gerçeğe uygun olup olmadığını serbestçe araştırabilirler.

İtiraz konusu kural 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 20. maddesi ile de çelişmektedir. Bu madde hükmüne göre davacıda bulunan, ancak; davalı idareye itirazda ya da dava dilekçesine eklenmeyen bir belgenin uyuşmazlığın çözümünde etkili olduğu kanısına varan idari yargı merci re'sen araştırma ilkesi gereği ara kararı ile istemesi gereken bu belgenin yargılama sürecine dahil edilmemesi öngörülmüştür.

Olayda da, Mahkememizin 31.10.2002 tarih ve E:2002/330 sayılı yürütmenin durdurulması isteminin savunma ve ara kararından sonra incelenmesine ilişkin kararında, davacıdan davalı idareye itiraz ve dava dilekçesinde sunulmayan bilgi ve belgeler istenilmiş, cevap alınamamıştır.

Mahkemelerin bağımsızlığı ilkesine de aykırı olduğu kanaatine

varılan itiraz konusu kuralın Anayasa'nın 2, 5, 36. ve 38. maddelerine aykırı olduğu kanaatine varılmıştır.

B - 4458 SAYILI KANUNUN 245. MADDESİNİN 3. FIKRASINA İLİŞKİN İTİRAZ GEREKÇELERİ

I - İTİRAZ KONUSU HÜKÜM ANAYASA'NIN 2. MADDESİNE AYKIRIDIR

Anayasa Mahkemesinin 06.07.1995 gün ve Esas No: 1994/80, Karar No: 1995/27 sayılı kararında hukuk devleti "...tüm işlem ve eylemlerinin hukuk kurallarına uygunluğunu başlıca geçerlik koşulu bilen, her alanda adaletli bir hukuk düzeni kurmayı amaçlayan ve bunu geliştirerek sürdüren, hukuku tüm devlet organlarına egemen kılan, Anayasa'ya aykırı durum ve tutumlardan kaçınan, insan haklarına saygı duyarak bu hak ve özgürlükleri koruyup güçlendiren, Anayasa ve hukuk kurallarına bağlılığa özen gösteren, yargı denetimine açık olan, yasaların üstünde yasakoyucunun da bozamayacağı temel hukuk ilkeleri ile Anayasa'nın bulunduğu bilincinden ayrılmayan devlet..." olarak tanımlanmıştır.

4458 sayılı Gümrük Kanununun 245. maddesinin 3. fıkrasında, alınan kararlara karşı idari yargı merciine başvurulması, bu kararın idare tarafından uygulanmasına engel oluşturmayacağı hükmüne yer verilmiştir.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 4001 sayılı Yasanın 12. maddesiyle değiştirilen 27. maddesinin 3. fıkrasında da, vergi mahkemelerinde, vergi uyuşmazlıklarından doğan davaların açılması, tarh edilen vergi, resim ve harçlar ile benzeri mali yükümlerin ve bunların zam ve cezalarının dava konusu edilen bölümünün tahsil işlemini durduracağı kurala bağlanmıştır.

Genel olarak vergi mahkemelerinde davanın açılması, tarh edilen vergi, resim ve harçlar ile benzeri mali yükümlerin ve bunların zam ve cezalarının dava konusu edilen bölümünün tahsil işlemini durdurduğu halde 4458 sayılı Gümrük Kanununun 245. maddesinin 3. fıkrası hükmü ile gümrük vergi ve para cezalarına ilişkin alınan kararların iptali istemiyle açılan davalara istisna getirilmiştir. Tahakkuk ettirilen gümrük vergileri ile para cezalarına yapılan itirazlara karşı verilen kararların iptali istemiyle açılan davalarda, bu kararların dava sonuçlanana kadar uygulanmamasını isteyen yükümlülerin dava dilekçesinde iptal istemi ile birlikte dava konusu kararın yürütülmesinin durdurulmasını istemeleri yasa gereği zorunlu hale getirilmiştir.

Anayasa Mahkemesinin hukuk devletinde bulunması gereken ilkeler konusunda yaptığı tanımlamaya ilişkin yukarıda yer verilen kararında; her alanda adaletli bir hukuk düzeni kurmayı amaçlayan ve bunu geliştirerek sürdüren, hukuku tüm devlet organlarına egemen kılan, Anayasa'ya aykırı durum ve tutumlardan kaçınan ... gibi hukuk devletinde olmazsa olmaz ilkeler ortaya konulmaya çalışılmıştır.

Gerçekten de, yargı denetimine açık her türlü eylem ve işlemin hukuk devleti ilkeleri bağlamında hukuka uygun olup olmadıkları yönünden yapılacak yargı denetiminde getirilen usuli kısıtlamaların hukuk devleti ilkesini zedelememesi gerekir.

Hukuk devleti ilkesinin birinci koşul olarak kabul edildiği yargı düzenlerinde kişiler için ayrı yargılama sistemlerinin uygulanması gerektiği kabul edilemez. Adli, idari, askeri yargı düzenlerinin herhangi birinde yapılacak yargılamada izlenecek yöntemin herkes için aynı olması gerekir.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 27. maddesinin 3. fıkrası hükmüne göre; idarece; ikmalen, ya da re' sen yapılan tarhiyatların tamamına ilişkin uyuşmazlıklara karşı vergi mahkemesinde dava açıldığında tahsil işleminin duracağı kurala bağlandığı halde, beyana göre tahakkuk ettirilmesi yönünden gelir ve kurumlar vergisinden hiçbir farkı bulunmayan gümrük vergisi ile para cezalarına yapılan itirazlara karşı alınan kararların iptali istemiyle vergi mahkemesinde dava açılmasının bu kararların idare tarafından uygulanmasına engel oluşturmayacağıının öngörülmesi adaletli bir hukuk düzenine tamamıyla aykırıdır.

Açıklandığı üzere itiraz konusu kural Anayasa'nın 2. maddesinde yer alan "hukuk devleti" ilkesine aykırıdır.

II - İTİRAZ KONUSU HÜKÜM ANAYASA'NIN 10. MADDESİNE AYKIRIDIR

İtiraz konusu hüküm Anayasa'nın 10. maddesinde yer alan ve değişik Anayasa Mahkemesi kararlarıyla yorumlanan eşitlik ilkesine aykırılık teşkil etmektedir. Anayasa'nın 10. maddesinde yer alan "Kanun önünde eşitlik" ilkesi ile herkesin, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşit olduğu vurgulanmıştır.

Anayasa'nın bu hükmü ile aynı hukuksal durumda olan kişilerin aynı kurallara bağlı tutulacağı, değişik hukuksal durumda olanların ise değişik kurallara bağlı tutulması gerektiği kabul edilmiştir.

Anayasa Mahkemesi'nin pek çok kararında vurgulandığı gibi yasa önünde eşitlik ilkesi, herkesin her yönden aynı kurallara bağlı olacağı anlamına gelmemekle birlikte, yasaların uygulanmasında birbirinin aynı durumda olanlar ayrı kuralların uygulanmasını ve ayrıcalıklı kişi ve toplumların yaratılmasını engellemektedir. Kimi yurttaşların haklı bir nedene dayanılarak değişik kurallara bağlı tutulmaları eşitlik ilkesine aykırılık oluşturmamakta, hatta bunların durumu ve konularındaki özellikleri, kimi kişi ya da topluluklar için değişik kuralları ve değişik uygulamaları gerekli kılmakta, özelliklere ve aykırılıklara dayandığı için haklı olan nedenler, ayrı düzenlemeyi aykırı değil, geçerli kılar da, aynı durumda olanlar için ayrı düzenleme aykırılık oluşturur. Anayasa ile eylemli değil hukuki eşitlik amaçlanmaktadır. Anayasa'nın öngördüğü eşitlik ilkesinin çiğnenmemesi için, aynı hukuksal durumlar aynı, ayrı hukuksal durumların ayrı kurallara bağlı tutulması gerekmektedir. Başka bir anlatımla, kişisel durumları ve nitelikleri özdeş olanlar arasında, konulan kurallarla değişik uygulamaların yapılmaması gerekmektedir. Ancak, durumlardaki değişikliğin doğurduğu zorunlulukların kamu yararı ya da başka haklı nedenlere dayanılarak yasalarla farklı uygulamalar getirilmesi durumunda Anayasa'nın eşitlik ilkesinin çiğnendiği sonucu çıkarılamaz. İtiraz konusu düzenleme ile, vergi mahkemesinde davacı olma konuları dolayısıyla aynı hukuki duruma sahip gelir vergisi ve kurumlar vergisi mükellefleri ile gümrük vergisi mükellefleri arasında yargılamanın seyri itibarıyla farklı düzenlemeyi gerektirecek hukuken geçerli bir sebep bulunmadığı halde, gümrük vergisi mükelleflerinin vergi mahkemelerinde dava açmaları halinde haklarında tahakkuk ettirilen gümrük vergileri ile para cezalarına ilişkin kararların yürütülmesinin durdurulmasını istemedikleri müddetçe vergi ve para cezalarının tahsilinin yapılacağıının kabul edilmesi yukarıda yer verilen "kanun önünde eşitlik" ilkesine aykırıdır.

Diğer taraftan, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 27/2. maddesinde yürütmenin durdurulması kararı verilebilmesi için idari

işlemin uygulanması halinde telafisi güç veya imkansız zararların doğması ve idari işlemin açıkça hukuka aykırı olması şartlarının birlikte gerçekleşmesi gerekmektedir. Vergi mahkemelerinde gümrük vergisi ve para cezalarına karşı dava açıldığında mahkemece açıkça hukuka aykırı olduğu kanaatine varılan bir işlem telafisi güç veya imkansız zarar doğurmuyorsa esas hakkında karar verilmeye kadar geçerliliğini koruyacaktır. Böylelikle diğer vergilerin yükümlülere ile gümrük vergisi mükellefleri arasında hukuki eşitlik bulunması gerekirken vergi mahkemesinde davacı konumunda olma yönünden hukuken geçerli olabilecek bir sebep bulunmamasızın farklılık yaratılmıştır.

III - İTİRAZ KONUSU HÜKÜM ANAYASA'NIN 36. MADDESİNE AYKIRIDIR

İtiraz konusu hükmün Anayasa'nın 36. maddesinde yer alan herkesin adil yargılanma hakkına sahip olduğuna ilişkin kuralına aykırı olduğu düşünülmektedir.

Adil yargılanma hakkının tanımı, ulusal ve uluslararası hukuk camiasındaki değerlendirilmesi, uygulamaları konusunda yukarıda geniş bir şekilde açıklamalarda bulunulduğu üzere itiraz konusu kuralla vergi mahkemesinde davacı konumunda bulunan gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri ile gümrük vergisi mükellefleri arasında getirilen ayırımla adil yargılanma hakkının ihlal edildiği kanaatine varılmıştır.

HÜKÜM

Açıklanan nedenlerle, Anayasa'nın 152. ve bir davaya bakmakta olan mahkemenin, o dava sebebiyle uygulanacak olan bir kanun hükmünün Anayasa'ya aykırı olduğu kanısına götüren görüşünü açıklayan kararı ile Anayasa Mahkemesine başvurmasına gerektiğini düzenleyen 2949 sayılı Kanununun 28. maddesinin 2. fıkrası gereğince 4458 sayılı Gümrük Kanununun 245. maddesinin 2. fıkrasında yer alan "idari yargı mercilerine yapılan itirazda, gümrük idaresine itiraz sırasında kullanılan bilgi ve belgeler dışında bir belge kullanılamaz" hükmünün Anayasa'nın 2, 5, 36. ve 138. maddelerine ve aynı maddenin 3. fıkrasında yer alan "Alınan kararlara karşı idari yargı merciine başvurulması, bu kararın idare tarafından uygulanmasına engel oluşturmaz" hükmünün ise Anayasa'nın 2, 10 ve 36. maddelerine aykırı olduğu kanaati ile bu fıkraların iptali ve bakılan davalar açısından bu fıkraların uygulanmasından doğacak sonradan giderilmesi güç veya olanaksız durum ve zararların önlenmesi için iptali istenilen fıkraların yürürlüğünün durdurulması istemiyle Anayasa Mahkemesine başvurulmasına ve dosyadaki belgelerin onaylı birer örneklerinin Anayasa Mahkemesi Başkanlığına gönderilmesine, 26.12.2002 tarihinde oyçokluğu ile karar verildi"

III - İTİRAZ KONUSU YASA KURALI

4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun itiraz konusu fıkraları da içeren 245. maddesi şöyledir:

"Madde 245- 1. Yükümlüler, gümrük idaresine verdikleri beyanname ve bu beyanname eki bilgi ve belgeler esas alınmak suretiyle kendileri tarafından hesaplanan gümrük vergilerine itirazda bulunamazlar.

2. İdari yargı mercilerine yapılan itirazda, gümrük idaresine itiraz sırasında kullanılan bilgi ve belgeler dışında herhangi bir bilgi ve belge kullanılamaz.

3. Alınan kararlara karşı idari yargı merciine başvurulması, bu kararın idare tarafından uygulanmasına engel oluşturmaz."

IV - İLK İNCELEME

Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 8. maddesi uyarınca Mustafa BUMİN, Haşim KILIÇ, Yalçın ACARGÜN, Sacit ADALI, Ali HÜNER, Fulya KANTARCIOĞLU, Ertuğrul ERSOY, Tülay TUĞCU, Ahmet AKYALÇIN, Enis TUNGA ve Mehmet ERTEN'in katılmalarıyla 28.1.2003 günü yapılan ilk inceleme toplantısında, dosyada eksiklik bulunmadığından işin esasının incelenmesine ve yürürlüğün durdurulması isteminin esas inceleme evresinde karara bağlanmasına oybirliğiyle karar verilmiştir.

V - ESASIN İNCELENMESİ

Başvuru kararı ve ekleri, işin esasına ilişkin rapor, itiraz konusu Yasa kuralları ve bunların gerekçeleri ile diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

1 - 245. Maddenin 2 Numaralı Fıkrasının İncelenmesi

Başvuru kararında, sav ve savunma hakkının birbirini tamamladığı, bunun hak arama özgürlüğünün temelini oluşturduğu, kullanılmasının ve yerine getirilmesinin olabildiğince kolaylaştırılmasının, olumlu ya da olumsuz sonuç almayı geciktiren, güçleştiren düzenlemelerin kaldırılmasının zorunlu olduğu; Kural'la savunma hakkının gereği gibi kullanılmasının engellendiği; yargılama faaliyetinin tüm işlemlerinin bir bütün olarak hakkaniyete uygun biçimde yapılması gerektiği; bunun gerçekleşmesinin de silahların eşitliği ilkesi ile mümkün olabileceği nedenleriyle itiraz konusu kuralın Anayasa'nın 2., 5., 10., 36. ve 138. maddelerine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

2949 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 29. maddesine göre, Anayasa Mahkemesi, kanunların, kanun hükmünde kararnamelerin ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün Anayasa'ya aykırılığı konusunda ilgililer tarafından ileri sürülen gerekçelere dayanmaya mecbur değildir. Taleple bağlı kalmak koşuluyla başka gerekçe ile de Anayasa'ya aykırılık kararı verebilir. Bu nedenle, kuralın Anayasa'nın 13. maddesi yönünden de incelenmesi uygun görülmüştür.

İptali istenilen kuralda, idari yargı mercilerine yapılan itirazda, gümrük idaresine itiraz sırasında kullanılan bilgi ve belgeler dışında herhangi bir belgenin kullanılamayacağı belirtilmiştir.

Hak arama hürriyetini düzenleyen Anayasa'nın 36. maddesinde, *“Herkes, meşrû vasıta ve yollardan faydalanmak suretiyle yargı mercileri önünde davacı veya davalı olarak iddia ve savunma ile adil yargılanma hakkına sahiptir. Hiçbir mahkeme, görev ve yetkisi içindeki davaya bakmaktan kaçınamaz”* denilerek yargı mercilerine davacı ve davalı olarak başvurabilme ve bunun tabii sonucu olarak da kişinin yargı mercileri önünde iddia, savunma, adil yargılanma hakkına sahip olduğu güvence altına alınmış ve özel sınırlama nedenleri öngörülmemiştir.

Anayasa'nın 4709 sayılı Kanunla değiştirilen 13. maddesinde *“Temel hak ve hürriyetler, özlerine dokunulmaksızın yalnızca Anayasanın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlanabilir. Bu sınırlamalar, Anayasanın sözüne ve ruhuna, demokratik toplum düzeninin ve lâik Cumhuriyetin gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olamaz.”* denilerek temel hak ve özgürlüklerin ancak ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak sınırlanabileceği öngörülmüştür.

Kişinin karşılaştığı bir suçlamaya karşı kendisini savunabilmesinin ya da maruz kaldığı haksız bir eylem veya işleme karşı haklılığını ileri sürüp kanıtlayabilmesinin en etkili ve güvenceli yolu, yargı mercileri önünde dava hakkını kullanmak ve bu davada kullanılacak kanıtları mahkeme önüne getirebilmektir. Sav ve savunma birbirini tamamlayan ve birbirinden ayrılması olanaksız olan niteliğiyle hak arama özgürlüğünün temelini oluşturmaktadır. Hak arama özgürlüğü, temel hak niteliği taşıması dışında, diğer hak ve özgürlüklerden yararlanılmasını ve bunların korunmasını sağlayan en etkin güvencelerden biridir. Bu temel saptama karşısında, daha kapsamlı bilgi ve belgelerle donatılmış idarenin kullanacağı savunma hakkı yanında, gümrük vergisi mükelleflerinin de hak arama özgürlüğünden tam anlamıyla yararlanmalarının sağlanması gerekir.

Buna göre, iptali istenilen kuralla idari yargı mercilerine yapılan itirazda, gümrük idaresine yapılan itiraz sırasında kullanılan bilgi ve belgeler dışında herhangi bir bilgi ve belgenin kullanılmamasının öngörülmesi, savunma hakkının kısıtlanmasına yol açarak, yargı merciinin doğru ve adil bir sonuca ulaşılabilmesini engelleyeceğinden Anayasa'nın 36. maddesine aykırılık oluşturur.

Anayasa'da özel bir sınırlandırma nedeni öngörülmemiş olan hak arama özgürlüğünün itiraz konusu kuralla sınırlandırılması, Anayasa'nın 13. maddesine de aykırıdır.

Kural, Anayasa'nın 13. ve 36. maddelerine aykırı görülerek iptal edildiğinden, 2., 5. ve 138. maddeleri yönünden incelenmesine gerek görülmemiştir.

2 - 245. Maddenin 3 Numaralı Fıkrasının İncelenmesi

Başvuru kararında, yasa önünde eşitliğin herkesin her yönden aynı yasa kurallarına bağlı olacağı anlamına gelmeyeceği, aynı durumda bulunanlara aynı yasa kurallarının uygulanması gerektiği, itiraz konusu düzenleme ile vergi mahkemelerinde davacı olarak aynı hukuksal konuma sahip gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri ile gümrük vergisi mükellefleri arasında yargılamanın seyri bakımından farklı düzenlemenin hukuken geçerliliğinin olmadığı belirtilerek, Kural'ın Anayasa'nın 2., 10. ve 36. maddelerine aykırılık oluşturduğu ileri sürülmüştür.

İtiraz konusu kural "*Alınan kararlara karşı idari yargı merciine başvurulması, bu kararın idare tarafından uygulanmasına engel oluşturmaz.*" biçimindedir.

Anayasa'nın 10. maddesinde, "*Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir. Hiçbir kişiye, aileye, zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınamaz. Devlet organları ve idare makamları bütün işlemlerinde kanun önünde eşitlik ilkesine uygun olarak hareket etmek zorundadırlar.*" denilmektedir. Bu yasak, birbirinin aynı durumunda olanlara ayrı kuralların uygulanmasını, ayrıcalıklı kişi ve toplulukların yaratılmasını engellemektedir. Aynı durumda olanlar için farklı düzenleme eşitliğe aykırılık oluşturur. Anayasa'nın amaçladığı eşitlik, mutlak ve eylemli eşitlik değil hukuksal eşitliktir. Aynı hukuksal durumlar aynı, ayrı hukuksal durumlar ayrı kurallara bağlı tutulursa Anayasa'nın öngördüğü eşitlik çiğnenmiş olmaz. Başka bir anlatımla, kişisel nitelikleri ve durumları özdeş olanlar arasında değişik uygulamalar yapılamaz.

Kimi yasalarda mali yükümlülükler düzenlenmiş olup çeşitli vergi, resim ve harçların her birinin ayrı bir usul ile beyan, tarh ve tahsil

edilmesinin kurala bağlanması bu yükümlülüklerin farklı özelliklere sahip olmasından kaynaklanmaktadır. Genel olarak verginin beyanı, tarh, tahakkuk ve vergi mahkemelerinde dava açma usulü ile ilgili kurallar 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nda, tahsile ilişkin kurallar ise 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'da yer almıştır. Gümrük vergi ve cezaları konusunda ise verginin beyanı, hesaplanması, tahakkuku, gümrük idaresine itiraz ve dava açılması ile ilgili kurallar 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nda düzenlenmiş, gümrük vergi ve cezalarının tahsilat usulü de 6183 sayılı Yasa'da belirtilmiştir.

213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 8. maddesinin birinci fıkrasında "*Mükellef, vergi kanunlarına göre kendisine vergi borcu terettüp eden gerçek veya tüzel kişidir.*" denilerek mükellefin tanımı yapılmış, 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 3. maddesinin 11 numaralı fıkrasında da "yükümlü" deyiminin "gümrük yükümlülüklerini yerine getirmekle sorumlu bütün kişileri" ifade edeceği belirtilmiştir. Vergi, resim ve harç gibi mali yükümlülüklerin her biri farklı özelliklere sahip iseler de, diğer vergi mükellefleri ile gümrük vergisi mükelleflerinin, mükellef olma, kendilerinden tahsil edilmesi gereken mali yükümlülüklerin kamu gücüne dayanılarak alınması ve aynı yargı mercilerinde davacı olarak haklarını arayabilmeleri bakımından aynı hukuksal durumda oldukları kuşkusuzdur.

Buna göre, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 4001 sayılı Yasa ile değiştirilen 27. maddesinin üçüncü fıkrasında, vergi mahkemelerinde, vergi uyuşmazlıklarından doğan davaların açılmasının, tarh edilen vergi, resim ve harçlar ile benzeri malî yükümlülüklerin ve bunların zam ve cezalarının dava konusu edilen bölümünün tahsil işlemlerini durduracağı açıkça hükme bağlanmasına karşın, aynı hukuki durumda olan gümrük vergisi mükellefleri hakkında alınan kararlara karşı idari yargı merciine başvurulmasının gümrük idaresince alınan kararın uygulanmasına engel, Anayasa'nın 10. maddesindeki eşitlik ilkesine aykırıdır. Kuralın iptali gerekir.

Anayasa'nın 10. maddesine aykırı görülerek iptal edilen kuralın, ayrıca Anayasa'nın 2. ve 36. maddeleri yönünden incelenmesine gerek görülmemiştir.

Mehmet ERTEN, A. Necmi ÖZLER, Osman Alifeyyaz PAKSÜT ve Şevket APALAK bu görüşe katılmamışlardır.

VI - YÜRÜRLÜĞÜN DURDURULMASI İSTEMİ

27.10.1999 günlü, 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 245. maddesinin (2) ve (3) sayılı fıkralarının YÜRÜRLÜĞÜNÜN DURDURULMASI İSTEMİNİN REDDİNE, 18.10.2005 gününde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

VII - SONUÇ

27.10.1999 günlü, 4458 sayılı "Gümrük Kanunu"nun 245. maddesinin;

1 - (2) numaralı fıkrasının Anayasa'ya aykırı olduğuna ve İPTALİNE, OYBİRLİĞİYLE,

2 - (3) numaralı fıkrasının Anayasa'ya aykırı olduğuna ve İPTALİNE, Mehmet ERTEN, A. Necmi ÖZLER, Şevket APALAK ile Osman Alifeyyaz PAKSÜT'ün karşıoyları ve OYÇOKLUĞUYLA, 18.10.2005 gününde karar verildi.

[İçindekilere dön](#)

Anayasa Mahkemesi Başkanlığından:

Esas Sayısı : 2005/103

Karar Sayısı : 2005/89

Karar Günü : 23.11.2005

İTİRAZ YOLUNA BAŞVURAN MAHKEME :

- 1- Akdağmadeni Sulh Ceza Mahkemesi (Esas : 2005/103)
- 2- Çorlu Sulh Ceza Mahkemesi (Esas : 2005/117)
- 3- Sandıklı Asliye Ceza Mahkemesi (Esas : 2005/140)

İTİRAZLARIN KONUSU: 26.9.2004 günlü, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 104. maddesinin (2) numaralı fıkrasının, Anayasa'nın 10. ve 41. maddelerine aykırılığı savıyla iptali istemidir.

I - OLAY

Aralarında beş yaştan fazla fark bulunan onbeş yaşını bitirmiş çocukla rızasıyla cinsel ilişkide bulunmak suçundan açılan kamu davalarında, itiraz konusu kuralın Anayasa'ya aykırı olduğu kanısına varan Mahkeme'ler iptali için başvurmuşlardır.

II - İTİRAZIN GEREKÇESİ

Başvuran Mahkeme'ler gerekçelerinde, itiraz konusu madde ile failin mağdurdan beş yaştan daha büyük olmasının cezayı artırım nedeni kabul edilerek şikayet koşulu aranmayacağına öngörülmesinin, aynı suçu işleyen kişiler arasında farklı ceza uygulanmasına yol açtığını, yasa önünde eşitlik ilkesinin amacının, hukuksal durumları aynı olanların yasalar karşısında aynı işleme bağlı tutulmalarını sağlamak, ayırım yapılmasını önlemek olduğunu, suçun mağdurunun irade serbestisine sahip olup olmadığının tespiti için yaş unsurunun büyük önem taşıdığını, özellikle çocuğun her türlü cinsel sömürüye ve cinsel suistimale karşı korunmasına yönelik düşüncenin hayata geçirilmesi için mağdurun yaşının esas alınmasının toplumsal, bilimsel, ahlaki ve hukuki bir gereksinimden kaynaklandığını, onsekiz yaşından büyük sanığın yaşının, suçun cezasının miktarını ve kovuşturulma şartlarını belirlemede hangi haklı gerekçeye dayandırıldığının anlaşılmadığını, aynı suçu işleyen failerin mağdur ile aralarındaki yaş farkından ötürü farklı cezalar almalarını düzenleyen kuralın eşitlik ilkesiyle bağdaşmadığını, Anayasa'nın 41. maddesinde, aile toplumun temeli kabul edilerek aile bireylerinden ana ve çocuğun korunması ve ailenin huzurunun sağlanması ile devletin yükümlü tutulduğunu, Medeni Kanunun 124. maddesine göre, onyediyi yaşını dolduran erkek ve kadının yasal temsilcilerinin izni ile onaltı yaşını dolduran kişilerin ise hakim kararıyla evlenmelerinin olanaklı kılındığını, onbeş yaşını tamamlamış olan bir kadınla aralarında beş yaştan fazla fark olan bir erkeğin rızayla ilişkide bulunmaları, hatta çocuklarının olması halinde, sanığın mağdur taraf şikayet etmese de itiraz konusu hüküm nedeniyle cezalandırılacağını, böylece, Medeni Kanun yönünden sakıncası olmayan bir birlikteliğin, Ceza Yasası ile soruşturulması ve kovuşturulması şikayete bağlı olmayan bir suç kabul edilmesinin, eşin cezaevine girmesine, anne ve çocuğun

korunmadan yoksun kalmasına ve belki de ailenin parçalanmasına yol açacağını belirterek kuralın, Anayasa'nın 41. maddesine de aykırı olduğunu ileri sürmüşlerdir.

III - YASA METİNLERİ

A - İtiraz Konusu Yasa Kuralı

5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun itiraz konusu fıkrayı da içeren 104. maddesi şöyledir :

“MADDE 104.-(1) Cebir, tehdit ve hile olmaksızın, onbeş yaşını bitirmiş olan çocukla cinsel ilişkide bulunan kişi, şikayet üzerine, altı aydan iki yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

(2) Fail mağdurdan beş yaştan daha büyük ise, şikayet koşulu aranmaksızın, cezası iki kat artırılır.”

B - İlgili Yasa Kuralı

Türk Ceza Kanunu'nun ilgili görülen 6. maddesi şöyledir:

“MADDE 6- (1) Ceza kanunlarının uygulanmasında;

...

b) Çocuk deyiminden; henüz onsekiz yaşını doldurmamış kişi,

...

Anlaşılır.”

IV - İLK İNCELEME

Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 8. maddesi gereğince değişik tarihlerde yapılan ilk inceleme toplantılarında, dosyalarda eksiklik bulunmadığından işin esasının incelenmesine oybirliği ile karar verilmiştir.

V - ESASIN İNCELENMESİ

Başvuru kararları ve ekleri, işin esasına ilişkin rapor, itiraz konusu ve ilgili görülen yasa kuralları, dayanılan ve ilgili görülen Anayasa kuralları ve bunların gerekçeleri ile diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

A - Birleştirme Kararı

5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 104. maddesinin (2) numaralı bendinde yer alan hükmün iptali istemiyle yapılan itiraz başvurularına ilişkin Esas:2005/117 ve Esas:2005/140 sayılı davaların, aralarındaki hukuki irtibat nedeniyle 2005/103 Esas sayılı dava ile BİRLEŞTİRİLMESİNE, birleştirilen davaların esaslarının kapatılmasına, esas incelemenin 2005/103 Esas sayılı dosya üzerinden yürütülmesine 10.10.2005 ve 23.11.2005 tarihlerinde OYBİRLİĞİYLE karar verilmiştir.

B - İtiraz Konusu Kuralın Anlam ve Kapsamı

5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nda kişilerin cinsel dokunulmazlığını ihlal eden eylemler, 765 sayılı Yasa'nın aksine genel ahlakı ve aile nizamını ilgilendiren ihlaller olarak değil, kişisel değerlere yönelik tecavüzler olarak nitelendirilerek özel hükümlere ayrılan İkinci Kitabın, "Kişilere Karşı Suçlar" başlıklı İkinci Kısımının Altıncı Bölümünde, "Cinsel dokunulmazlığa karşı suçlar" başlığı altında düzenlenmiştir.

Yasa'nın "Reşit olmayanla cinsel ilişki" başlıklı 104. maddesinin (1) numaralı fıkrasında, cebir, tehdit ve hile olmaksızın, onbeş yaşını bitirmiş olan çocukla cinsel ilişkide bulunan kişinin, şikayet üzerine cezalandırılacağı, itiraz konusu (2) numaralı fıkra ise failin, mağdurdan beş yaştan daha büyük olması halinde, şikayet koşulu aranmaksızın cezanın iki kat artırılacağı belirtilmiştir. Buna göre, suçu işleyen kişi, mağdurdan beş yaştan daha büyük ise, şikayet olmasa da suç re'sen kovuşturularak kamu davası açılacak, suçun sübutu halinde de faile, maddenin (1) numaralı fıkrasında yazılı ceza iki kat artırılarak verilecektir.

5237 sayılı Yasa'nın 6. maddesinde, henüz onsekiz yaşını doldurmamış kişi "çocuk" olarak tanımlandığından 104. maddede düzenlenen suç, onbeş yaşını bitirip onsekiz yaşını doldurmamış çocukla rızasıyla cinsel ilişkide bulunmaktır.

Madde'de sanık ve mağdur yönünden cinsiyet ayrımı yapılmamıştır. Suçun oluşması için aranan ön koşul, mağdurun onbeş yaşını bitirmiş, onsekiz yaşını doldurmamış olmasıdır. Suçun maddi unsuru, çocuk sayılan kişi ile cinsel ilişkide bulunmak, manevi unsuru ise failin eylemi bilerek ve isteyerek gerçekleştirmesidir.

C - Anayasa'ya Aykırılık Sorunu

Başvuru kararında, itiraz konusu kuralın, aynı suçu işleyenler arasında farklı ceza uygulamalarına yol açtığı, yasa önünde eşitlik ilkesinin amacının, hukuksal durumları aynı olan kişilerin, yasalar karşısında aynı işleme bağlı tutulmalarını sağlamak, ayırım yapılmasını ve ayrıcalık tanınmasını önlemek olduğu, aynı suçu işleyen failer için mağdur ile aralarındaki yaş farkı nedeniyle ayrı cezalar öngörülmesinin, eşitlik ilkesiyle bağdaşmadığı, tarafların evlenmeleri durumunda da eşin cezaevine girmesinin engellenememesinin ailenin parçalanmasına yol açacağı belirtilerek Kural'ın, Anayasa'nın 10. ve 41. maddelerine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

Başvuran Mahkeme tarafından, Anayasa'nın 2. maddesi yönünden aykırılık savında bulunulmamış ise de, 2949 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 29. maddesine göre, Anayasa Mahkemesi kanunların, kanun hükmünde kararnamelerin ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün Anayasa'ya aykırılığı hususunda ilgililer tarafından ileri sürülen gerekçelere dayanmaya mecbur değildir. Anayasa Mahkemesi taleple bağlı kalmak kaydıyla başka gerekçe ile de Anayasa'ya aykırılık kararı

verebilir. Bu nedenle, itiraz konusu kural ilgisi nedeniyle Anayasa'nın 2. maddesi yönünden de incelenmiştir.

5237 sayılı Yasa'nın 104. maddesi uyarınca, suç tarihinde onbeş yaşını bitirmiş çocukla rızayla cinsel ilişki kuran faille ilişki kurduğu çocuk arasında beş yaştan az fark varsa, yakınma olmadığı ya da hükmün kesinleşmesinden önce vazgeçildiği takdirde, ilgili hakkında kovuşturma yapılmayacak ya da dava düşürülerek ceza verilmeyecek, aynı yaştaki mağdurla ilişkiye giren fail arasındaki yaş farkı beşten fazla ise, şikayet olup olmadığına bakılmaksızın fail hakkında kovuşturma açılarak suçun sübutu halinde temel ceza iki kat artırılacaktır. Bu durumda, onbeş yaşını bitirip onsekiz yaşını doldurmamış çocuğun, rızasıyla cinsel ilişkiye girdiği kişiyle arasında beş yaştan az fark olması halinde eylemin sonuçlarını kavrayacak bir sorumluluk duygusuna eriştiği kabul edilerek, suçun takibi şikayete bağlı tutulmasına karşın, aynı yaştaki çocuğun rızasıyla cinsel ilişkiye girdiği kişiyle arasında beş yaştan fazla fark olması halinde, eylemin sonuçlarını kavrayacak bir sorumluluk duygusuna erişmediği kabul edilerek, suçun takibi şikayete bağlı tutulmamaktadır.

Anayasa'nın 10. maddesinde yer verilen eşitlik ilkesi ile eylemli değil, hukuksal eşitlik öngörülmektedir. Eşitlik ilkesinin amacı, aynı durumda bulunan kişilerin yasalarca aynı işleme bağlı tutulmalarını sağlamak ve kişilere yasalar karşısında ayırım yapılmasını ve ayrıcalık tanınmasını önlemektir. Bu ilkeyle, aynı durumda bulunan kimi kişi ve topluluklara ayrı kurallar uygulanarak yasa karşısında eşitliğin çiğnenmesi yasaklanmıştır. Durum ve konumlardaki özellikler, kimi kişiler ya da topluluklar için değişik kuralları gerekli kılabilir. Aynı hukuksal durumlar aynı, ayrı hukuksal durumlar farklı kurallara bağlı tutulursa Anayasa'nın öngördüğü eşitlik ilkesi çiğnenmiş olmaz. Nitelikleri ve durumları özdeş olanlar için yasalarla değişik kurallar konulamaz.

Anayasa'nın 2. maddesinde Cumhuriyet'in nitelikleri arasında sayılan hukuk devletinin de öncelikle eşitlik ve adaleti esas alan bir yapılanmayı öngördüğü kuşkusuzdur. Hukuk devletinin bu temel niteliklerini yaşama geçirmekle yükümlü olan yasa koyucunun, Anayasa'nın ve ceza hukukunun genel ilkelerine bağlı kalmak koşuluyla, cezalandırmada güdülen amacı, suç ve suçluların özelliklerini de gözeterek hangi eylemlerin suç sayılacağını, bunlara verilecek cezanın türünü, miktarını, artırım ve indirim nedenlerini, bunların oranları ile suçun takibine ilişkin yöntemleri belirleme konusunda takdir yetkisi bulunmakta ise de bu yetki kullanılırken suç ile ceza arasındaki adil dengenin korunması ve öngörülen cezanın, cezalandırmada güdülen amacı gerçekleştirmeye elverişli olması gibi hususların da dikkate alınması zorunludur.

Ceza hukukunda yasa önünde eşitlik ilkesinin uygulanması da kuşkusuz, aynı suçu işleyen tüm suçluların kimi özellikleri gözardı edilerek her yönden aynı kurallara bağlı tutulmalarını gerektirmemektedir. Mağdurun veya failin durumlarındaki farklılıklar bunlara değişik kurallar uygulanması sonucunu doğurabilir. Ancak, suçun takip şekli veya failin cezalandırılmasında esas alınan özellikleri, kuralla korunmak istenen hukuki yarar bakımından sonuca etkili değilse, bu durumda failerin farklı

durumda oldukları kabul edilerek aralarında ayırım yapılması eşitlik ilkesine aykırılık oluşturur.

İtiraz konusu kuralla faillerin, mağdurdan beş yaştan daha büyük olmaları halinde yakınma olup olmadığına bakılmaksızın iki kat fazla ceza ile cezalandırılmaları öngörülmüştür. Böylece, aynı yaştaki mağdurlarla cinsel ilişkide bulunan failer arasında sadece yaş farkına dayanan bir ayırım yapıldığı gibi, faille aralarındaki yaş farkının beşten az olması halinde suçun şikayete bağlı olarak takip edilip edilmemesi hususunda mağdurun iradesi esas alınıp, failin beş yaştan büyük olması durumunda ise, bu irade gözetilmeyerek mağdurlar yönünden de farklılık yaratılmıştır. Aynı yaşta olup, aynı eylemin tarafı olan mağdurlar arasında yapılan bu ayırım ile aynı yaştaki kişilere karşı aynı eylemi gerçekleştiren failer arasında sadece yaş farkına dayanılarak yapılan ayırımın, Kural'ın belli yaştaki çocukların cinsel dokunulmazlıklarını koruma amacını gerçekleştirmeye elverişli bulunmadığı ve adalet ilkeleriyle de bağdaşmadığı sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle kural, Anayasa'nın 2. ve 10. maddelerine aykırıdır. İptali gerekir.

Mehmet ERTEN Anayasa'nın 10. maddesi yönünden bu gerekçeye katılmamıştır.

Anayasa'nın 2. ve 10. maddelerine aykırı görülerek iptal edilen kuralın, Anayasa'nın 41. maddesi yönünden incelenmesine gerek görülmemiştir.

VI - SONUÇ

26.9.2004 günlü, 5237 sayılı "Türk Ceza Kanunu"nun 104. maddesinin (2) numaralı fıkrasının Anayasa'ya aykırı olduğuna ve İPTALİNE, Osman Alifeyyaz PAKSÜT'ün karşıoyu ve OYÇOKLUĞUYLA, 23.11.2005 gününde karar verildi.

[R.G. 25 Şubat 2006 – 26091]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

Anayasa Mahkemesi Başkanlığından:

Esas Sayısı : 2006/20

Karar Sayısı : 2006/6 (Yürürlüğü Durdurma)

Karar Günü : 22.2.2006

YÜRÜRLÜĞÜN DURDURULMASI İSTEMİNDE
BULUNAN : Danıştay Onüçüncü Daire

YÜRÜRLÜĞÜN DURDURULMASI İSTEMİNİN KONUSU :

19.10.2005 günlü, 5411 sayılı "Bankacılık Kanunu"nun 105. maddesinin üçüncü fıkrasının, Anayasa'nın 2., 36. ve 125. maddelerine aykırılığı ileri sürülerek iptaline ve bu kuralın uygulanması sonucu doğabilecek sakıncaların önlenmesi için yürürlüklerinin durdurulmasına karar verilmesi istenilmiştir.

YÜRÜRLÜĞÜN DURDURULMASI İSTEMİNİN İNCELENMESİ

Yürürlüğün durdurulması istemini de içeren dava dilekçesi ve ekleri, bu konudaki ilk ve esas inceleme raporu, iptali istenilen kural ile dayanılan Anayasa kuralları, bunların gerekçeleri ve öteki yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

19.10.2005 günlü, 5411 sayılı “Bankacılık Kanunu”nun 105. maddesinin üçüncü fıkrası, 22.2.2006 günlü, E. 2006/20, K. 2006/25 sayılı kararla iptal edildiğinden, bu fıkranın, uygulanmasından doğacak sonradan giderilmesi güç veya olanaksız durum ve zararların önlenmesi ve iptal kararının sonuçsuz kalmaması için kararın Resmî Gazete’de yayımlanacağı güne kadar YÜRÜRLÜĞÜNÜN DURDURULMASINA, Haşim KILIÇ, Sacit ADALI, Ahmet AKYALÇIN, Serdar ÖZGÜLDÜR ile Serruh KALELİ’nin karşıoyları ve OYÇOKLUĞUYLA, 22.2.2006 gününde karar verildi

[R.G. 1 Mart 2006 – 26095]

 [İçindekilere dön](#)

Yargıtay Başkanlar Kurulu Kararı

TC
ADALET
BAKANLIĞI
Personel Genel
Müdürlüğü

Sayı :B.03.0.PER.0.00.00.01.010.07/10691

20/02/2006

Konu :.....

.....CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞINA

Yargıtay Birinci Başkanlığının 07.02.2006 gün ve C.02.0.YBB.07263-192 sayılı yazısı ve eki Yargıtay Başkanlar Kurulunun 30.01.2006 tarih ve 1 sayılı karar sureti ilişikte gönderilmiştir. Bilgi edinilmesini rica ederim

Sadık
DEMİRCİOĞLU
Hâkim
Bakan a.
Personel
Genel Müdürü

Ek: 3

Vekaletler Cad. No: 6 Bakanlıklar 06659 ANKARA Ayrıntılı bilgi
için irtibat: S.ŞENOL Şube Müdürü
Telefon : (0 312) 414 62 38-39 Faks: (0312) 425 40 66
e-posta: pgm@adalet.gov.tr Web adresi: www.adalet.gov.tr

T.C.

**YARGIT
AY
Birinci
Başkanlığı**

Sayı:
C.02.0.YBB.07/263 -
192
Konu :

ANKARA

07/02/2006

ADALET BAKANLIĞINA

Yargıtay Başkanlar Kurulunun 30.01.2006 tarih ve 1 sayılı karar sureti ilişikte gönderilmiştir.

Bilgi edinilmesini ve tüm mahkemelere duyurulmasının sağlanmasını saygılarımla rica ederim.

**Osma
n
ARS
LAN
Yargı
tay
Başka
nı**

Eki: Karar sureti.

Atatürk Blv. N:100 06658 Bakanlıklar/ANKARA Ayrıntılı bilgi
için irtibatı L. Alatan Yz.İşl.Md. Telefon
(312) 416 10 94 Faks:(3i2) 425 98 14 Elektronik Ağ:
www.yargitay.gov.tr

**Yargıtay Başkanlar Kurulunun 30.01.2006 tarih ve
I sayılı Kararı**

2797 sayılı Yargıtay Kanunu'nun 17/1-b ve İç Yönetmeliğin 32. maddelerinde öngörülen hükümler gözetilerek "dairelerden birisine yıl içinde gelen işlerin olağan bir çalışma ile karşılanamayacak oranda artmış ve dolayısıyla daireler arasında iş bakımından bir dengesizlik meydana gelmiş olup olmadığı; gelmiş ise, ne gibi Önlemler alınması gerektiği" konusu görüşülüp karara bağlamak üzere Yargıtay Başkanlar Kurulu 30.01.2006 Pazartesi günü saat 09.30'da Başkanlar Kurulu Salonunda Birinci Başkan Osman Arslan'm Başkanlığında toplandı.

A)01.01.2005 -31.12.2005 tarihleri arasında;

1-Hukuk Genel Kuruluna 778 iş geldiği ve bir önceki yıldan aktarılanla birlikte toplam 803 dosyadan yıl içinde 790'mın karara bağlandığı ve 2006 yılına 13 iş aktarıldığı;

2- Ceza Genel Kuruluna 176 iş geldiği ve bir Önceki yıldan aktarılanla birlikte toplam 195 dosyadan yıl içinde 173'ünün karara bağlandığı ve 2006 yılına 22 İş aktarıldığı;

B)01.01.2005 - 31.12.2005 tarihleri arasında;

Birinci Hukuk Dairesine, 14888; İkinci Hukuk Dairesine, 21681; Üçüncü Hukuk Dairesine, 15035; Dördüncü Hukuk Dairesine. 15645; Beşinci Hukuk Dairesine. 15035; Altıncı Hukuk Dairesine, 12857; Yedinci Hukuk Dairesine, 4168; Sekizinci Hukuk Dairesine, 9128; Dokuzuncu Hukuk Dairesine, 39176; Onuncu Hukuk Dairesine, 14859; Onbirinci Hukuk Dairesine, 15078; Onikinci Hukuk Dairesine. 26601; Onüçüncü Hukuk Dairesine, 18101; Ondördüncü Hukuk Dairesine, 12010; Onbeşinci Hukuk Dairesine, 8260; Onaltıncı Hukuk Dairesine, 13734; Onyedinci Hukuk Dairesine, 13684; Onsekizinci Hukuk Dairesine, 11441; Ondoku^uncu Hukuk Dairesine, 12058; Yirminci Hukuk Dairesine, 15581; Yirmibirinci Hukuk Dairesine, 14735 iş geldiği, bu dairelerce sırasıyla; "14120", "18574", "14650", "14391", "14314", "12345", "4189", "9036", "40685", "14333", "12893\", "26690", "19449", "12649", "7230", "14054", "11993", "11835", "13077", "16642". "14706" iş çıkarıldığı ve 2006 yılına yine sırasıyla; "1383", "5184", "976", "7218", "2559", "1934", "180", "702", "7770", "3215", "10781", "2469", "3129", "1278", "4080", "1953", "3807", "1236", "3871", "2719", "3004" iş aktarıldığı;

C)01.01.2005-31.12.2005 tarihleri arasında;

Birinci Ceza Dairesine, 5175; İkinci Ceza Dairesine, 14043; Üçüncü Ceza Dairesine, 12925; Dördüncü Ceza Dairesine, 13801; Beşinci Ceza Dairesine, 19657; Altıncı Ceza Dairesine, 18683; Yedinci Ceza Dairesine, 18478; Sekizinci Ceza Dairesine, 4061; Dokuzuncu Ceza Dairesine, 8149; Onuncu Ceza Dairesine, 20297; Onbininci Ceza Dairesine, 12326 iş geldiği, bu dairelerce sırasıyla; "5012", "30964", "24744", "24313", "23165", "12965", "22188", "12783", "9801", "19769", "14359" iş çıkarıldığı ve 2006 yılına yine sırasıyla; "3241", "12767", "4675", "19124", "3414", "24685", "31812", "7946", "1353", "15822",-"11274" iş aktarıldığı anlaşıldı.

Gereği görüldü:

1) Ceza ve Hukuk Dairelerinde, dairelere gelen ve çıkan iş durumları ile devredilen dosyalar gözetildiğinde daireler arasında iş bölümü değişikliği yapılmasına gerek olmadığına;

2) Yedinci, Onaltıncı ve Onyedinci Hukuk Daireleri tarafından incelenerek bozulan dava dosyalarında yeniden hüküm kurularak temyiz başvurusu yapılması halinde incelemenin son bozmayı yapan daire tarafından yapılmasına, dosyaların yerel mahkemelerce ilgili dairelere gönderilmesine;

3) Yargıtay Birinci Başkanlık Kurulu tarafından dairelerin üye ve tetkik hakimi kadrolarının yeniden düzenlenmesine;

4) Hukuk ve Ceza dairelerinin tetkik hakimi gereksinimlerinin karşılanmasına ve durumdan Adalet Bakanlığına bilgi verilmesine;

5) İş durumu gözetilerek hukuk ve ceza dairelerinin personel gereksinimlerinin karşılanmasına;

D) Kararın bir örneğinin Yargıtay İç Yönetmeliğinin 33.maddesi hükmü uyarınca tüm mahkemelere duyurulmak üzere Adalet Bakanlığına; bilgi için Yargıtay daire başkanlıklarına; Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına, Yargıtay Kararları Dergisinde yayımlanması için Yayın İşleri Müdürlüğüne; Barolara ve Avukatlara duyurulmasını sağlamak üzere Türkiye Barolar Birliği Başkanlığına gönderilmesine, Yargıtay Kanunu'nun 58.maddesi hükmü gereğince ayrıca Resmi Gazetede yayımlanmasına;

30.01.2006 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

 [İçindekilere dön](#)

Yargıtay Kararı

Yargıtay 18. Hukuk Dairesinden:

Esas : 2005/10370

Karar : 2005/11536

Davacı Dalyan Çağlayan'a velayeten Naciye Gönül Kırbaş ile davalı Nüfus Müdürlüğü arasındaki davada Gölbaşı/Ankara Asliye Hukuk Mahkemesince verilen ve Yargıtay'ca incelenmeksizin kesinleşmiş bulunan 2.3.2005 günlü ve 2004/82 E-2005/158 K. sayılı kararın yürürlükteki hukuka aykırı olduğu savıyla Cumhuriyet Başsavcılığının 10.11.2005 gün ve Hukuk 2005/178819 sayılı yazısıyla kanun yararına temyiz edilerek bozulması istenilmiş olmakla, dosyadaki tüm kağıtlar okunup gereği düşünüldü:

YARGITAY KARARI

Dava, evlilik dışı doğan ve hükmen babası hanesine kaydedilen çocuğun soyadının değiştirilmesi istemine ilişkindir.

Dosyada toplanan bilgi ve belgelerden; soyadının değiştirilmesi istenilen Dalyan'ın, annesi (davacı) Naciye Gönül Kırbaş'ın Yusuf Çağlayan ile evlilik dışı ilişkisi sonucu 12.7.1990 tarihinde doğduğu, Ankara Asliye 4. Hukuk Mahkemesi'nin 3.6.1997 gün ve 1995/430 E. 1997/293 K. sayılı kararıyla Yusuf Çağlayan'ın küçük Dalyan'ın babası

olduğunun tespitine ve tabii babalığına hükmedildiği, bu kararın 11.6.1998 tarihinde kesinleşmesi üzerine Dalyan'ın nüfus kaydının babası Yusuf Çağlayan'ın hanesine taşındığı ve babanın soyadını aldığı; bundan sonra anne Naciye Gönül Kırbaş'ın 13.2.2004 günlü dilekçe ile velayeti altındaki Dalyan Çağlayan'ın soyadının "Kırbaş" olarak değiştirilmesini istediği, mahkemece istemin kabulü ile küçük Dalyan'ın nüfus kaydındaki "Çağlayan" soyadının "Kırbaş" olarak değiştirilmesine karar verildiği ve hükmün Yargıtayca incelenmeksizin kesinleşmiş olduğu anlaşılmaktadır.

Kayden 12.7.1990 doğumlu olan Dalyan'ın mahkeme hükmü ile babası Yusuf Çağlayan'ın nüfusuna yazılıp onun soyadını aldığı tarihte yürürlükte bulunan 743 sayılı Türk Medeni Kanununun 312. maddesine göre "baba ile soybağı babalık hükmü veya tanıma yoluyla kurulan çocuk, babanın aile adını (soyadını) taşır ve onun vatandaşlık hakkını kazanır." Soyadı Tüzüğü'nün 15. maddesi hükmüne göre de "nesebi sahih olmayan çocuklar analarının soyadını alırlar; ancak bu çocuklar, babalarının tanınması ile veya hakimın kararı ile babanın soyadını alırlar." Yine Tüzüğün 20. maddesi uyarınca da ister babası ile birlikte ister ayrı yaşasın reşit olmayan çocuk, babasının soyadını kullanmak zorundadır. Ancak mümeyyiz olan reşit, soyadını seçmekte serbesttir. Sözü edilen yasa ve tüzük maddelerine göre; babanın soyadını almış bulunan küçük, ergin oluncaya kadar bu soyadı taşımak zorunda olup, babanın soyadı değişmedikçe küçüğün soyadı değiştirilemez.

Yukarıda açıklanan esaslar ile değinilen yasa ve tüzük hükümleri gözetilmeden, küçüğün mahkemece soyadının değiştirilmesine karar verilmiş olması usul ve yasaya aykırı görüldüğünden, Cumhuriyet Başsavcılığının temyiz itirazlarının kabulü ile hükmün HUMK.nun 427. maddesi gereğince sonuca etkili olmamak kaydıyla kanun yararına BOZULMASINA ve gereği yapılmak üzere kararın bir örneği ile dosyanın C.Başsavcılığına gönderilmesine, 22.12.2005 gününde oybirliğiyle karar verildi.

[R.G. 5 Mart 2006 – 26099]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

Tebliğler

Maliye Bakanlığında

Bilgi ve Belgeye Erişim Ücreti Genel Tebliği (Sıra No: 1)

Bilindiği üzere, 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanununun 10 uncu maddesinde; “Başvurunun yapıldığı kurum ve kuruluş, erişimine olanak sağladığı bilgi veya belgeler için başvuru sahibinden erişimin gerektirdiği maliyet tutarı kadar bir ücreti bütçeye gelir kaydedilmek üzere tahsil edebilir.” hükmü yer almıştır.

27 Nisan 2004 gün ve 25445 sayılı Resmî Gazete de yayımlanarak yürürlüğe giren “Bilgi Edinme Hakkı Kanununun Uygulanmasına İlişkin Esas ve Usuller Hakkında Yönetmelik”in 31/10/2005 tarih ve 2005/9585 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile değişik 22 nci maddesinde “Kurum ve kuruluşlarca uygulanacak bilgiye erişim ücret tarifesi Maliye Bakanlığınca belirlenir.” hükmüne yer verilmiştir.

Bu hükümler çerçevesinde belirlenen “Bilgi ve Belgeye Erişim Ücret Tarifesi” ekte yer almıştır.

Söz konusu tarifenin uygulanmasında aşağıda belirtilen esas ve usullere riayet edilecektir.

1 — Kanun ve Yönetmeliğin ilgili hükümleri uyarınca, kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, erişimine imkân sağlayacakları bilgi ve belgeler karşılığında ücret talep edip etmemekte serbesttir.

Ücret talep edilmesine karar verilmesi halinde, belirlenecek ücret; bilgi veya belgelere erişimin gerektirdiği inceleme, araştırma, yazma, tarama, kopyalama, postalama ve diğer maliyet unsurları ve sair giderlerle orantılı olacak ve maliyet tutarını aşmayacaktır. Ancak, erişimine imkân sağlanan yazılı ve basılı bilgi veya belgelerin ilk on sayfası için, postalama maliyeti dâhil herhangi bir ücret alınmayacaktır.

2 — Kurum ve kuruluşlar erişimine imkân sağlayacakları bilgi veya belgelerin, erişim maliyet tutarı ile ödemenin nereye yapılacağı hakkında başvuru sahibini, başvuru tarihinden itibaren on beş gün içinde bilgilendireceklerdir.

Ancak, istenen bilgi veya belgelerin; başvuru kurum ve kuruluş içindeki başka bir birimden sağlanması, başvuru ile ilgili olarak bir başka kurum ve kuruluşun görüşünün alınmasının gerekmesi veya başvuru içeriğinin birden fazla kurum ve kuruluşu ilgilendirmesi durumunda, erişim maliyet tutarı ile ödemenin nereye yapılacağı hakkında başvuru sahibi, başvuru tarihinden itibaren otuz gün içinde bilgilendirilecektir.

Bilgi veya belgelere erişim için gereken maliyet tutarının kurum ve kuruluş tarafından başvuru sahibine bildirilmesiyle, on beş veya otuz iş günlük süreler kesilecektir.

Kurum ve kuruluşlarca başvuru sahibine bildirilecek maliyet miktarında, maliyete esas olan unsurlar veya nedenlerde belirtilecektir.

Başvuru sahibi, bildirilen ücreti kabul etmesi halinde, bildirim yapıldığı tarihten itibaren on beş iş günü içinde ödemeyi yapacak ve yine aynı süre içinde yaptığı ödemeyi gösteren belgeyi, kendisine ödemenin miktarını ve nereye yatırılacağını bildiren kurum veya birime iletacaktır. Ödeme belgesi bu süre içinde ilgili kurum ve birime iletilmediği takdirde, başvuru sahibi talebinden vazgeçmiş sayılacaktır.

Ödeme yapıldığına dair belge, ilgili kuruma elden veya posta yoluyla iletilecektir. Ödeme belgesinin posta yoluyla yapılacak ibrazında, on beş günlük süre, belgenin postaya verildiği tarih itibarıyla değerlendirilecek ve kurumun eline geçtiği gün itibarıyla bilgi ve belgenin gönderilme süresi başlayacaktır.

3 — Kamu kurum ve kuruluşlarının, erişimine imkân sağladıkları bilgi veya belgeler için başvuru sahiplerinden talep edecekleri ücretler, ilgili kurum ve kuruluşlarca belirlenecek saymanlıklara veya bu saymanlıkların bankalardaki hesaplarına yatırılacaktır.

Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının başvuru sahiplerinden talep edecekleri ücretler ise ilgili meslek kuruluşlarına veya belirleyecekleri banka hesaplarına yatırılacaktır.

Kurum ve kuruluşlar, ödeme yapılacak saymanlıklar ile banka hesaplarına ilişkin bilgilere, kurumun bilgi edinme birimlerinin web sayfalarında yer vereceklerdir.

4 — Erişimine imkân sağlanacak bilgi veya belgeler karşılığında başvuru sahibinden tahsil edilecek ücret; genel bütçeli kapsamındaki kuruluşlarda genel bütçeye, diğer kuruluşlarda ise ilgili kurumun kendi bütçesine gelir kaydedilecektir.

5 — Bu Tebliğ ve eki Bilgi ve Belgeye Erişim Ücret Tarifesi, 1/3/2006 tarihinden itibaren uygulanacaktır.
Tebliğ olunur.

Ek

Bilgi ve Belgeye Erişim Ücret Tarifesi

1 — Kurum ve kuruluşların ellerinde mevcut bulunan normal siyah-beyaz veya renkli yazıcı, tarayıcı ve fotokopi makineleriyle yazılması, taranması ve kopyalanmasında mahzur bulunmayıp da A3 ve A4 boyutlu kâğıtlara yazılarak, taranarak ve kopyalanarak verilebilecek veya iletilebilecek yazılı ve basılı bilgi ve belgelerin;

a) İlk on sayfası için herhangi bir araştırma, inceleme, yazma, tarama ve kopyalama ücreti alınmayacaktır.

b) İlk on sayfasından sonraki her sayfa için, talebe göre; siyah-beyaz yazma, tarama ve kopyalamada sayfa başına 50 Yeni Kuruş; renkli yazma, tarama ve kopyalamada sayfa başına 100 Yeni Kuruş ücret tahsil edilecektir.

c) İlk on sayfasından sonraki sayfalar için ortaya çıkacak araştırma, inceleme ve diğer maliyet unsurları ile sair giderler, kurum ve kuruluşlarca ayrıca tespit edilip, (b) ye göre belirlenen ücrete ilave edilecektir. Ancak, (b) bendi hükümlerine göre belirlenecek ücrete ilave edilecek bu tutar, hiçbir şekilde sayfa başına 5 YTL'yi, toplamda da 100 YTL'yi geçmeyecektir.

(b) ve (c) bentlerinde yer alan tutarlar ile 6 ncı sırada faks sayfası için belirlenen tutar, 1/1/2007 tarihinden başlayarak, her yılbaşı itibarıyla, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 298 inci maddesinin (B) fıkrası uyarınca belirlenen “Yeniden Değerleme Oranı” kadar artırılarak uygulanacaktır.

2 — Bilgi ve belgenin niteliği ve niceliği gereği veya teknik ve hukuki nedenlerle, 1 inci sırada belirtilen araç, yol, yöntem veya kâğıtlarla yazılması, taranması ve kopyalanması kısmen veya tamamen imkânsız veya mahzurlu bulunup da başka araç, yol, yöntem veya kâğıtlarla yazılarak, taranarak ve kopyalanarak verilebilecek veya iletilebilecek yazılı ve basılı bilgi ve belgelerin;

a) İlk on sayfası için herhangi bir araştırma, inceleme, yazma, tarama ve kopyalama ücreti alınmayacaktır.

b) İlk on sayfasından sonraki sayfalar için ortaya çıkacak araştırma, inceleme, yazma, tarama, kopyalama ve diğer maliyet unsurları ile sair giderler, kurum ve kuruluşlarca tespit ve tahsil edilecektir.

3 — Yukarıdaki 1 ve 2 nci sıralarda belirtilenlerin dışında kalan bilgi ve belgelerden, nitelik ve niceliği gereği veya hukuki ve teknik nedenlerle, bilgi ve belgenin incelenmesi, not aldırılması, dinletilmesi, izletilmesi, fotoğraf ve video kaydının çektilmesi, resminin yaptırılması ve sair yöntemlerle başvuru sahibine verilecek veya iletilecek olanlar için, inceleme ve araştırma da dâhil olmak üzere, yapılacak harcamalar ile oluşacak her türlü maliyet ve sair giderler, kurum ve kuruluşlarca tespit ve tahsil edilecektir.

4 — Kanun ve Yönetmelik uyarınca başvuru sahibine verilmesi veya iletilmesi zorunlu bulunan, ancak, tür, teknik ve yöntem olarak yukarıdaki 1, 2 ve 3 üncü sıralara sokulamayan bilgi ve belgeler için,

inceleme ve araştırma da dâhil olmak üzere yapılacak harcamalar ile oluşacak her türlü maliyet ve sair giderler, kurum ve kuruluşlarca tespit ve tahsil edilecektir.

5 — Aynı kişi veya kurum tarafından, daha önce karşılanan talep veya taleplerin devamı olmak üzere, aynı konuda yeni başvurularla istenilen bilgi ve belgelerin ücretlendirilmesinde, daha önce verilen sayfalar da dâhil edilerek bulunacak toplam sayfa sayısı esas alınacak ve ilk onuncu sayfadan sonraki sayfalar için ücret tespit ve tahsil edilecektir.

6 — Bilgi ve belgelerin başvuru sahibine ulaştırılması karşılığında; 1 ve 2 nci sırada belirtilenlerin ilk on sayfası için ileti yolu ve şekline bakılmaksızın hiçbir ileti (faks, e-posta, posta) ücreti alınmayacak; bunların dışında kalanlardan, posta yoluyla gönderilecek olanlar için Posta ve Telgraf Teşkilatınca belirlenen tarife tutarında, faks yoluyla gönderilecek olanlar için faks sayfası başına 50 Yeni Kuruş ücret tahsil edilecektir.

7 — Bilgi ve belgelere erişimin gerektirdiği inceleme, araştırma, yazma, tarama, kopyalama ve diğer maliyet unsurları hariç olmak üzere, sayfa sayısı veya belge türü ne olursa olsun elektronik postayla ulaştırılacak bilgi ve belgelerden, elektronik posta nedeniyle her hangi bir ücret alınmayacaktır.

[R.G. 14 Şubat 2006 – 26080]

 [İçindekilere dön](#)

Kamu İhale Kurumundan:

KAMU İHALE GENEL TEBLİĞİNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR TEBLİĞ

MADDE 1 – 25/7/2005 tarihli ve 25886 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Kamu İhale Genel Tebliğinin V- Tanımlar başlığının "B. İhale Yetkilisi ve İhale Komisyonu" maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"22/12/2005 tarihli ve 5436 sayılı Kanununun 13 üncü maddesinin (g) bendiyle, 4734 sayılı Kanunun "İhale Komisyonu" başlıklı 6 ncı maddesinin birinci fıkrasında değişiklik yapılarak daha önce yer alan "genel ve katma bütçeli kuruluşlarda maliye memurunun, diğerlerinde ise" ibaresi "ve" şeklinde değiştirilmiş ve bu değişikliğin 1/1/2006 tarihinde yürürlüğe gireceği belirtilmiştir. Buna göre ihale yetkilisi, ihaleyi gerçekleştirmek üzere 4734 sayılı Kanununun 6 ncı maddesi gereğince, ihale ilk ilan veya davet tarihini izleyen en geç üç gün içinde ihale komisyonunu oluşturur. İhale komisyonu; biri başkan olmak üzere, ikisinin ihale konusu işin uzmanı ve birinin muhasebe veya mali işlerden sorumlu bir personel olması şartıyla, tek sayıda olmak üzere en az beş kişiden oluşacak şekilde ve komisyonun eksiksiz toplanacağı dikkate alınarak, asıl üyeler ile bu üyelerin yerine geçecek aynı niteliklere sahip yedek üyelerin isimleri belirtilmek suretiyle oluşturulur. İhale komisyonunun eksiksiz olarak ihaleyi sonuçlandırabilmesi için yedek üyeler tespit edilirken ihale konusu işin uzmanları ile muhasebe veya mali işlerden sorumlu personel yerine geçecek en az birer yedek üye belirlenmelidir. İhale komisyonlarının idare personelinde oluşturulması gerekmekte olup, ihaleyi yapan idarede yeterli sayı veya nitelikte personel bulunmaması halinde bu Kanun kapsamındaki idarelerden komisyona üye alınabilecektir."

MADDE 2 – Aynı Tebliğin VIII- Ekonomik ve Mali Yeterlik ile Mesleki ve Teknik Yeterliğe İlişkin Açıklamalar başlığının "E. Belgelerin Sunuluş Şekli" maddesinin birinci fıkrasının ikinci paragrafı yürürlükten kaldırılmış ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Diğer taraftan Sosyal Sigortalar Kurumu Başkanlığının 22/11/2005 tarihli ve 16-357 Ek sayılı Genelgesi uyarınca; anılan Kurumda tescilli işyeri bulunan ve e-Bildirge kullanıcı kodu ve şifresi almış olan isteklilerin 4734 sayılı Kanununun 10 uncu maddesinin son fıkrasının (c) bendi uyarınca sunacakları "kesinleşmiş sosyal güvenlik prim borcu olmadığına dair" belgeyi internet üzerinden alabilmelerine imkan sağlandığından, ihale üzerinde kalan isteklilerin internet üzerinden alınan ve işyerinin vergi kimlik numarasını, işyeri unvanını/adını, işyerinin adresini, borç sorgulamasına esas alınan ihale tarihini, belgenin internet ortamında alındığı tarih ve saat ile SSK'na üretilen barkod ve referans numarasını içeren "İhalelere Katılmak İçin e-Borcu Yoktur Belgesi"ni sunmaları halinde bu belgeler ihale tarihi itibarıyla borcu bulunmama şartını sağladığı taktirde idareler tarafından kabul edilecektir. Bununla birlikte, ihaleyi yapan idarelerce sözleşme imzalanmadan önce SSK'nun internet sayfasında "e-Borcu Yoktur Belgesi Kontrol Uygulaması" seçeneği işaretlenmek suretiyle anılan belgenin sağ üst köşesinde yer alan barkod/referans numarası girilerek kontrol edilmesi ve bu suretle "ihale tarihi itibarıyla" sosyal güvenlik prim borcu bulunmadığına dair bilginin teyidinin yapılması ve buna ilişkin olarak alınan bilgisayar çıktısının ihale işlem dosyasına konulması gerekmektedir."

MADDE 3 – Aynı Tebliğin VIII- Ekonomik ve Mali Yeterlik ile Mesleki ve Teknik Yeterliğe İlişkin Açıklamalar başlığının "L. Hizmet Alım İhalelerinde Kalite Belgelerine İlişkin Hususlar" maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"L. Hizmet Alımı ve Yapım İşi İhalelerinde Kalite Belgelerine İlişkin Hususlar

Kuruma yapılan başvurular ve ilgili idarelerden gelen görüşlerin değerlendirilmesi sonucunda, uygulama yönetmeliklerindeki kalite belgelerine ilişkin düzenlemelerde değişiklik yapılmıştır. Buna göre;

İdareler, ihale konusu işin niteliğini göz önünde bulundurarak ihale dokümanında; kalite ve standart belgelerine ilişkin düzenlemeler yapabilirler. İdareler bu düzenlemelerini, ilgili uygulama yönetmeliklerinin bu konuyu düzenleyen hükümlerini esas alarak yapmalıdır. İhale konusu ile ilgisi bulunmayan veya işin niteliğinin gerektirmediği kalite ve standarda ilişkin belgelerin istenilmesinin, 4734 sayılı Kanununun temel ilkelerine ve ilgili uygulama yönetmeliklerine aykırılık teşkil edeceği açıktır.

İsteklilerin ihaleye katılabilmeleri için kalite ve standarda ilişkin belgelerini sunmaları isteniyor ise bu belgeler ve belgelerin taşınmaları gereken kriterler, idari şartnamenin "İhaleye Katılabilmek İçin Gereken Belgeler ve Yeterlik Kriterleri" başlıklı maddesinin "Mesleki ve teknik yeterliğe ilişkin belgeler ve bu belgelerin taşınması gereken kriterler" başlıklı alt maddesinde belirtilmelidir.

İdari şartnamelerin "Mesleki ve teknik yeterliğe ilişkin belgeler ve bu belgelerin taşınması gereken kriterler" başlıklı alt maddesinde,

1- Yapım işlerinde işin niteliği göz önünde bulundurularak, Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinin 41 inci maddesinin son fıkrası çerçevesinde kalite yönetim sistem belgesi veya çevre yönetim sistem belgesi ya da bunların her ikisi istenebilecek olup bu belgeler dışında başka kalite belge veya sertifikası istenmesi mümkün bulunmamaktadır.

2- Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinin 45 inci maddesi çerçevesinde "kalite yönetim sistem belgesi, çevre yönetim sistem belgesi ile personel belgelendirilmesine ilişkin" bir düzenleme yapılması durumunda, idari şartnamede bu belgelerin "Türk Akreditasyon Kurumu tarafından akredite edilen belgelendirme kuruluşları veya Uluslararası Akreditasyon Forumu Karşılıklı Tanınma Antlaşmasında yer alan ulusal akreditasyon kurumlarınca akredite edilmiş belgelendirme kuruluşları tarafından düzenlenmesinin zorunlu" olduğu belirtilmelidir. İdari şartnamenin "Belgelerin sunuluş şekli" başlıklı alt maddesinde, şartnamenin dipnotunda yer alan "Mesleki ve teknik yeterliğe ilişkin belgeler ve bu belgelerin taşınması gereken kriterler maddesinde belirtilen ve Uluslararası Akreditasyon Forumu Karşılıklı Tanınma Antlaşmasında yer alan ulusal akreditasyon kurumlarınca akredite edilmiş belgelendirme kuruluşları tarafından düzenlenmesi zorunlu olan kalite belgeleri ile birlikte bu belgeleri düzenleyen kuruluşların, Uluslararası Akreditasyon Forumu Karşılıklı Tanınma Antlaşmasında yer alan ulusal akreditasyon kurumlarınca akredite edilmiş belgelendirme kuruluşu olduklarının ve bu kuruluşlarca düzenlenen belgenin geçerliliğini sürdürdüğünün, Türk Akreditasyon Kurumundan alınacak bir yazı ile teyit edilmesi gerekmektedir. Bu teyit yazısının ilk ilan/davet tarihinin veya ihale/son başvuru tarihinin içerisinde bulunduğu yılda alınmış olması zorunludur. Bu belgeler ve tercümeleleri, verildiği ülkedeki Türkiye Cumhuriyeti Konsoloslugu veya Türkiye'de Dışişleri Bakanlığı onay işleminden muaftır.

Türk Akreditasyon Kurumu tarafından akredite edildiği duyurulan belgelendirme kuruluşları tarafından düzenlenen ve TÜRKAK Akreditasyon Markası taşıyan belgeler ve sertifikalar için Türk Akreditasyon Kurumundan teyit alınmaz." metnine yer verilecektir.

İdari şartnamenin "Mesleki ve teknik yeterliğe ilişkin belgeler ve bu belgelerin taşınması gereken kriterler" başlıklı alt maddesinde, Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinin 45 inci maddesi çerçevesinde "Deney-analiz-kalibrasyon laboratuvarlarının ve muayene kuruluşlarının kalite yeterliliğine" ilişkin bir düzenleme yapılması durumunda, idari şartnamede bu belgelerin "Türk Akreditasyon Kurumu veya Uluslararası Laboratuvar Akreditasyon İşbirliği Karşılıklı Tanınma Anlaşmasında yer alan akreditasyon kurumları tarafından düzenlenmesinin zorunlu" olduğu belirtilmelidir. İdari şartnamenin "Belgelerin sunuluş şekli" başlıklı alt maddesinde, şartnamenin dipnotunda yer alan, "Mesleki ve teknik yeterliğe ilişkin belgeler ve bu belgelerin taşınması gereken kriterler maddesinde belirtilen ve Uluslararası Laboratuvar Akreditasyon İşbirliği Karşılıklı Tanınma Anlaşmasında yer alan akreditasyon kurumlarınca düzenlenmesi zorunlu olan kalite belgeleri ile birlikte bu belgeleri düzenleyen akreditasyon kurumlarının, Uluslararası Laboratuvar Akreditasyon İşbirliği Karşılıklı Tanınma Anlaşmasında yer alan akreditasyon kurumu olduklarının ve bu kurumlarca düzenlenen belgenin geçerliliğini sürdürdüğünün, Türk Akreditasyon Kurumundan alınacak bir yazı ile teyit edilmesi gerekmektedir. Bu teyit yazısının ilk ilan/davet tarihinin veya ihale/son başvuru tarihinin içerisinde bulunduğu yılda alınmış olması zorunludur. Bu belgeler ve tercümeleleri, verildiği ülkedeki Türkiye Cumhuriyeti Konsoloslugu veya Türkiye'de Dışişleri Bakanlığı onay işleminden muaftır.

Türk Akreditasyon Kurumu tarafından düzenlenen ve TÜRKAK Akreditasyon Markası taşıyan belge ve sertifikalar için Türk Akreditasyon Kurumundan teyit alınması zorunlu değildir." metnine yer verilecektir.

Hizmetin niteliği gereği "kalite yönetim sistem belgesi, evre yönetim sistem belgesi ve personel belgelendirilmesi" ile "deney-analiz-kalibrasyon laboratuvarlarının ve muayene kuruluşlarının kalite yeterliliğine" ilişkin düzenlemelerin birlikte yapılması durumunda idari şartnamede yukarıdaki belirtilen açıklamalara ve dipnotta yer alan metinlere birlikte yer verilecektir.

Türk Akreditasyon Kurumu tarafından akredite edilen belgelendirme kuruluşları veya Türk Akreditasyon Kurumu tarafından düzenlenen ve TÜRKAK Akreditasyon Markası taşıyan belge ve sertifikalar için Türk Akreditasyon Kurumundan teyit alınmaz. TÜRKAK Akreditasyon Markası, Türk Akreditasyon Kurumu tarafından akredite edilmiş kuruluşların/laboratuvarların akreditasyon statülerini göstermek için kullanılan semboldür ve TÜRKAK logosunun altına akreditasyona konu olan standardın numarası ve akredite edilmiş kuruluşun/laboratuvarın akreditasyon numarasının eklenmesi ile oluşturulur.

İlgili idarelerin görüşleri ve yapılan başvurular çerçevesinde, Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinin 45 inci maddesinde yapılan değişiklikle maddenin birinci fıkrasında yer alan "tehlike analizi ve kritik kontrol noktaları yönetim sistem (HACCP) belgesi, iş sağlığı ve güvenliği yönetim sistem (OHSAS) belgesi, bilgi teknolojisi-bilgi güvenliği yönetim sistem belgesine....ilişkin düzenleme yapabilir" hükmü yürürlükten kaldırılmıştır. İdarelerce anılan Yönetmeliğinin 45 inci maddesi çerçevesinde ihalelerde; tehlike analizi ve kritik kontrol noktaları yönetim sistemi (HACCP), iş sağlığı ve güvenliği yönetim sistemi (OHSAS) ile bilgi teknolojisi-bilgi güvenliği yönetim sistemine ilişkin belgeler ve bu sistemlere ilişkin belgelendirme kuruluşları tarafından düzenlenen sertifikalar istenmeyecektir.

İdareler ihale konusu hizmetlerin yerine getirilmesi sırasında iş sağlığı ve güvenliğinin sağlanması; mesleki risk ve kaza faktörlerinin ortadan kaldırılması için çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile yetkili kuruluşların düzenlemelerini esas alırlar.

evre yönetim sisteminin kuruluş yapısı, planlama faaliyetleri, sorumluluklar göz önünde bulundurulduğunda; idarelerin kendi hizmet binalarında gerçekleştirilen hizmetler (temizlik, koruma ve güvenlik, bilgisayar sistemlerine yönelik hizmetler, yemek hazırlama ve dağıtım hizmetleri gibi) ile niteliği gereği evre yönetim sistem belgesi istenmeyecek hizmet ihalelerinde evre yönetim sistem belgesine ilişkin düzenleme yapılmaması gerekmektedir.

Hizmet yeri yeterlilik belgesi, hizmet yerinin imkanlarının ilgili Türk Standardı ve/veya Türk Standardları Enstitüsü tarafından hazırlanmış olan kritere uygunluğu gösteren ve aktedilen sözleşme ile kullanılabilen belgedir. Hizmet yeri yeterlilik belgesinin kuruluş yapısı, planlama faaliyetleri ve sorumluluklar göz önünde bulundurulduğunda; idarelerin kendi hizmet binalarında gerçekleştirilen hizmetler (idarelerin hizmet binalarında, servislerce gerçekleştirilecek montaj, bakım ve onarım hizmetleri hariç) ile niteliği gereği hizmet yeri yeterlilik belgesi istenmeyecek hizmet ihalelerinde hizmet yeri yeterlilik belgesi istenmeyecektir. İdareler, hizmet yeri yeterlilik belgesine yönelik düzenlemelerde; hizmet yeri yeterlilik belgesinin hizmet kapsamını ve varsa standardını açık olarak yazmalıdır.

İhale komisyonları, kalite belgeleri konusunda ortaya çıkan tereddütleri gidermek için Uygulama Yönetmeliklerinin ilgili maddeleri çerçevesinde bu belgeleri düzenleyen ilgili belgelendirme kuruluşlarından ve Türk Akreditasyon Kurumundan bilgi alabilirler.

MADDE 4 – Aynı Tebliğin IX- İsteklilerden 10 uncu Maddenin Son Fıkrası Uyarınca İstenecek Belgeler başlığının C maddesinin dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve F maddesine birinci fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Sosyal güvenlik prim borcu olmadığına ilişkin olarak; gerçek kişi isteklilerin Bağ-Kur prim borcu olmadığına ve 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununa tabi personel çalıştırılıyor olması halinde ilave olarak Sosyal Sigortalar Kurumuna prim borcu olmadığına dair belge, tüzel kişi isteklilerin ise Sosyal Sigortalar Kurumuna prim borcu olmadığına dair belge vermeleri yeterli olacak, tüzel kişi isteklilerin ortağı olan gerçek kişilerin Bağ-Kur prim borcu olmadığına ilişkin belge istenmeyecektir."

"Ancak, 4734 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinin son fıkrasının (a), (b), (c), (d), (e) ve (g) bentleri gereğince yabancı istekliler ile tüzel kişi yerli isteklilerin yabancı uyruklu olan yönetici, temsilci veya ortaklarının almaları gereken belgelerin zamanında temininde güçlükler yaşandığı anlaşıldığından, bu durumdaki isteklilere yabancı ülkelerden temin edilen bu belgelere münhasır olmak üzere on iki günden az olmamak üzere idarece ek süre verilebilir."

MADDE 5 – Aynı Tebliğin XI- Mal Alım İhalelerinde Teknik Şartnameler başlıklı maddesinin başlığına "ve Kalite Belgeleri" ibaresi eklenmiş, maddenin onbirinci ve onikinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Mal Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinin 40 ıncı maddesinde de idarelerin mal alımı ihalelerinde alımın niteliğini göz önünde bulundurarak hangi belgeleri isteyebilecekleri düzenlenmiş olup, idarelerin bu konuda yapacakları düzenlemelerde anılan madde hükümlerini esas almaları gerekmektedir. İhale konusu ile ilgisi bulunmayan veya işin niteliğinin gerektirmediği kalite belgelerinin istenilmesinin, 4734 sayılı Kanunun temel ilkelerine ve ilgili uygulama yönetmeliklerine aykırılık teşkil edebileceği hususuna dikkat edilmelidir. İhale konusu işte isteklilerin ihaleye katılabilmeleri için kalite ve standarda ilişkin belgeleri sunmaları isteniyor ise bu belgeler ve belgelerin taşınmaları gereken kriterler, idari şartnamenin "İhaleye Katılabilmek İçin Gereken Belgeler ve Yeterlik Kriterleri" başlıklı maddesinin "Mesleki ve teknik yeterliğe ilişkin aranacak belgeler ve bu belgelerin taşınması gereken kriterler" başlıklı alt maddesinde belirtilmelidir."

"Bazı idarelerce ihale dokümanında Yönetmeliğin ilgili maddelerine aykırı olarak kalite ile ilgili belge ve sertifikaların belirli bir belgelendirme kuruluşunun ismi belirtilerek istenildiği görülmektedir. İhale dokümanında kalite belgelerine ilişkin bir düzenleme yapıldığında herhangi bir belgelendirme kuruluşunun isminin belirtilmemesi gerekmektedir. İsteklilerce sunulan kalite ile ilgili belge ve sertifikaların değerlendirilmesi, bu belgelerin Yönetmelikteki düzenlemeye uygun olup olmadığı çerçevesinde yapılmalıdır."

"İhale komisyonları, kalite belgeleri konusunda ortaya çıkan tereddütleri gidermek için Mal Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinin 20 nci maddesinin son fıkrası çerçevesinde bu belgeleri düzenleyen ilgili belgelendirme kuruluşlarından veya Türk Akreditasyon Kurumundan bilgi alabilirler."

MADDE 6 – Aynı Tebliğin XIV- Teminatlar başlığının "A. Teminat Mektuplarının Şekli" maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

"Uygulama Yönetmeliklerinin 'Teminatlar' başlıklı ilgili maddelerinde 'Gerek görüldüğünde teminat mektuplarının ilgili bankanın veya özel finans kurumunun genel müdürlüğü veya şubesinden teyidi

idarelerce yapılır.’ düzenlemesinin hemen akabinde ‘Faks ile yapılan teyitlerin en az iki yetkilinin imzasını taşıması gerekir’ hususu da belirtilmektedir."

"Buna göre; teminat mektuplarının altına teyide yönelik ibare eklemek isteyen banka veya özel finans kurumlarının; "Bu teminat mektubunun teyidi için, ...com.tr posta adresine veya ... no.lu faksı teminat mektubu içeriğindeki bilgileri içeren yazı yazılarak idarelerce bu teminat mektubu ile ilgili teyit alınabilir. Buna karşılık bankamız/özel finans kurumumuz tarafından, idarelerce ‘elektronik posta’ yoluyla teyit alma taleplerine yönelik olanlar dahil, ancak resmi yazışma yoluyla veya faks yoluyla teyit yapılacak olup, faks ile yapılan teyitlerin bankamızın/özel finans kurumumuzun genel müdürlüğünde veya ilgili şubesinde görevli en az iki yetkilinin imzasını taşıması gerekir" şeklinde olmak kaydıyla bir açıklayıcı not koymaları, 4734 sayılı Kanun ve İhale Uygulama Yönetmeliklerinin ilgili hükümlerine aykırılık oluşturmayacaktır."

MADDE 7 – Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 8 – Bu Tebliğ hükümlerini Kamu İhale Kurumu Başkanı yürütür.

[R.G. 22 Şubat 2006 – 26088]

 [İçindekilere dön](#)

Maliye Bakanlığından:

VERGİ USUL KANUNU GENEL TEBLİĞİ
(Sıra No: 356)

A. Şehirler Arasında Karayoluyla Yapılan Yolcu Taşıma İşlerinde Belge Düzeni

173 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin^{1[1]} (C/5) bölümünde, şehirler arası yolcu taşıma işiyle uğraşan otobüs işletmecilerinin; kendi otobüsleri ile yaptıkları veya acenteler (komisyoncular) ya da bağımsız otobüs firmalarına yaptırdıkları yolcu taşıma hizmeti karşılığında düzenlenecek belgeler ile bu belgelerin nasıl ve kimler tarafından düzenlenmesi gerektiği hususları açıklanmıştır.

Diğer yandan, Karayolu Taşıma Kanunu^{2[2]} ve Karayolu Taşıma Yönetmeliği^{3[3]} uyarınca taşımacılık ve acentelik faaliyetlerinde bulunan gerçek ve tüzel kişilerce Ulaştırma Bakanlığından yetki belgesi alınması zorunlu bulunmaktadır.

Yetki belgesi almış otobüs işletmecileri ile acentelerin, 173 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde yer alan düzenlemelere ilaveten, Vergi Usul Kanununun Mükerrer 257 nci maddesi ile Bakanlığımıza tanınan yetkiye istinaden bu Tebliğde açıklanan doğrultuda da belge düzenleyebilmeleri uygun görülmüştür.

1. Şehirler Arası Yolcu Taşıma İşiyile Uğraşan Otobüs İşletmecilerinin Kendi Biletlerini Kullandırmak Suretiyle Yolcu Taşıttırmaları

Şehirler arası yolcu taşıma işiyile uğraşan otobüs işletmecileri, kendi otobüslerinde taşıyacakları yolcular için acentelere kendi biletlerini kullandırabileceklerdir.

Acente, otobüs işletmecisi tarafından kendisine verilen yolcu taşıma biletini, her nüshasına kendi unvanını, adresini, vergi dairesini ve vergi kimlik numarasını içerir kaşeyi basmak suretiyle düzenleyecek ve bunları yolculara, yolcu listelerini de otobüs işletmesine bağılı otobüs yetkilisine verecek ve acentelik hizmet bedeli üzerinden otobüs işletmecisi firma adına fatura düzenleyecektir.

2. Yolcu Taşıma Biletlerinin Düzenlenmesinde Ödeme Kaydedici Cihazların Kullanılması

Şehirler arası yolcu taşıma işiyile uğraşan otobüs işletmecilerinin yaptıkları yolcu taşıma hizmeti karşılığında, aşağıdaki esaslar çerçevesinde 31 seri no.lu Ödeme Kaydedici Cihaz Genel Tebliğinin^{4[4]} I. bölümünde belirtilen bilgisayar bağılantılı ödeme kaydedici cihazlar kullanılabilir ve bu cihazlar vasıtasıyla merkez, şube veya acenteler tarafından düzenlenen fişler, Vergi Usul Kanununda yer alan yolcu taşıma bileti olarak kabul edilecektir.

Yolcu taşıma bileti düzenlemede kullanılacak bilgisayar bağılantılı ödeme kaydedici cihazların, 3100 sayılı Kanunun 5 inci maddesine göre Bakanlığımızca onaylanmış bulunması şarttır.

Bilgisayar bağılantılı ödeme kaydedici cihazlar kullanılmak suretiyle düzenlenecek yolcu taşıma biletleri "EK"teki şekil ve muhtevaya uygun olacaktır.

Faaliyetlerinde bilgisayar bağılantılı ödeme kaydedici cihazları kullanan ve müşterilerine "EK"teki örneğe uygun yolcu taşıma bileti veren mükellefler, başka bir yolcu taşıma bileti düzenlemeyecektir.

Düzenlenen yolcu taşıma biletlerinin aslı müşteriye verilecek, nüshası ise Vergi Usul Kanununun muhafaza ve ibraz mecburiyetine ilişkin hükümleri uyarınca mükellefçe saklanacaktır.

Ödeme kaydedici cihaz kullanılarak yolcu taşıma bileti düzenlenmesinde ayrıca aşağıdaki esaslara da uyulması gerekmektedir.

a) Yolcu taşıma biletlerinin bizzat otobüs işletmecilerinin merkezi veya bunların şubeleri tarafından düzenlenmesi halinde bilet, otobüs işletmecisi mükellefe ait ödeme kaydedici cihazdan verilecek ve dolayısıyla biletin mükellef bilgileri bölümünde otobüs işletmecisine ait bilgiler yer alacaktır.

b) Yolcu taşıma biletinin acenteler tarafından düzenlenmesi halinde bilet, acentelere ait ödeme kaydedici cihazdan verilecek ve biletin baş tarafında bileti düzenleyen acenteye, mükellef bilgileri bölümünde ise ilgili otobüs işletmesine ait bilgiler yer alacaktır.

c) Acenteler, sahibi oldukları ödeme kaydedici cihazlarla birden fazla otobüs işletmecisinin biletlerini de düzenleyebileceklerdir. Bu şekilde düzenlenen yolcu taşıma biletlerinde, bilet hangi otobüs işletmecisi adına düzenlenmişse belgenin üzerinde (acentenin yanısıra) o otobüs işletmecisine ait mükellef bilgileri olacaktır. Bu takdirde adına bilet düzenlenen otobüs işletmelerine ait mükellef bilgileri ödeme kaydedici cihaza programlanacak ve mali bilgiler bilet sayıları da belirtilmek suretiyle cihaz hafızasında ve raporlarda (X, Z, mali hafıza) her bir otobüs işletmesi itibariyle ayrı ayrı gösterilecektir.

d) Düzenlenen biletlerle ilişkin bilgiler, bilgisayar bağlantılı ödeme kaydedici cihaz sistemlerinin özellikleri gereği, aynı anda (online olarak) otobüs işletmecilerine ait bilgisayar sistemlerine gönderilecektir.

e) Yukarıda açıklandığı şekilde ödeme kaydedici cihazlar kullanılmak suretiyle yapılacak bilet satışlarından elde edilecek gelir, vergi uygulamaları bakımından adına bilet düzenlenen otobüs işletmecisi mükellefin geliri olarak addedilecektir.

3. Diğer Hususlar

Yolcu taşıma bileti uygulamasında, 173 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde belirtilen veya bu Tebliğ ile getirilen usullerden herhangi birinin kısmen veya tamamen seçimi mümkün bulunmaktadır.

Bu bölümün 1 ve 2 numaralı maddelerinde yazılı usullerden birini seçenler, otobüsün seyri sırasında yoldan yolcu almaları halinde, otobüs işletmecisi firma tarafından bastırılan yolcu taşıma biletini kullanacaklardır.

4. Ceza

Yukarıda belirlenip açıklanan usul ve esaslara uymadıkları tespit edilenler adına, işledikleri fiile göre 213 Sayılı Vergi Usul Kanunu ile 3100 Sayılı Kanunda yazılı cezalar kesilecektir.

B. İcra Dairelerince Alacaklı Taraf Avukatına Ödenmesine Karar Verilen Vekalet Ücretlerinin Belgelendirilmesi

Bakanlığımıza intikal eden olaylardan, icra dairelerince borçludan alınarak, müvekkili adına takibat yapan alacaklı taraf avukatına ödenmesine karar verilen avukatlık (vekalet) ücretlerinin belgelendirilmesi hususunda tereddüde düşüldüğü anlaşılmıştır.

Vergi Usul Kanununun Mükerrer 257 nci maddesinin Bakanlığımıza verdiği yetkiye dayanılarak bundan böyle söz konusu avukatlık ücretlerinin belgelendirilmesinde aşağıdaki hususlara uyulması zorunluluğu getirilmiştir.

İcra dairelerince borçludan alınarak müvekkili adına takibat yapan alacaklı taraf avukatına ödenmesine karar verilen avukatlık (vekalet) ücretinin avukata ödendiği anda, avukat tarafından borçlu adına en az 2 nüsha serbest meslek makbuzu düzenlenecek ve makbuzun avukatta kalan nüshasına da icra dairesince ödemenin yapılmış olduğuna dair bir şerh düşülerek, ödemeyi yapan memur tarafından (sicil numarası da yazılarak) imzalanacaktır.

Yukarıda belirtilen şekilde yetkili memura imzalatılmadığı tespit edilen her bir serbest meslek makbuzu için ayrı ayrı Vergi Usul Kanununun 352-II/7 nci maddesine göre söz konusu avukat adına usulsüzlük cezası kesilecektir .

C. Uzlaşma Komisyonlarının Yetkisi

Uzlaşma komisyonlarının uzlaşma konusu yapabilecekleri vergi miktarı 352 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği^[5] ile tespit edilmiş olup, bu komisyonlardan il merkezlerinde bulunan Vergi Dairesi Uzlaşma Komisyonlarının yetki sınırları aşağıdaki şekilde yeniden belirlenmiştir.

İl merkezlerinde (büyükşehir belediyesi bulunan illerde büyükşehir mücavir alan sınırları içinde) yer alan vergi dairelerince yapılan tarhiyatlara ilişkin uzlaşma talepleri, aşağıda belirtilen limitlerin aşılması halinde, ilgili vergi dairesi başkanlığı veya defterdarlık bünyesinde oluşturulacak uzlaşma komisyonunca incelenip sonuçlandırılacaktır.

	Vergi, Resim ve Harçlar (YTL)
I. Grup Vergi Dairesi Başkanlıkları	12.500
II. Grup Vergi Dairesi Başkanlıkları	7.500
III. Grup Vergi Dairesi Başkanlıkları	5.000
IV. Grup Vergi Dairesi Başkanlıkları	3.000
Defterdarlıklar	3.000

İstanbul ilinin tamamı ile diğer illerin il merkezi dışındaki vergi daireleri (bağlı vergi daireleri dahil) için 352 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile belirlenen tutarlar uyarınca işlem yapılmaya devam olunacaktır.

Bu tebliğin yayımı tarihine kadar uzlaşma günü tayin edilmemiş uzlaşma talepleri hakkında da bu Tebliğ hükümleri uygulanacaktır.

Tebliğ olunur.

Not: Tebliğ Eki yer darlığı nedeniyle Bülten'e alınamamıştır.

[R.G. 23 Şubat 2006 – 26089]

 [İçindekilere dön](#)

Maliye Bakanlığından:

VERGİ USUL KANUNU GENEL TEBLİĞİ
(SIRA NO: 357)

Vergi Usul Kanununun mükerrer 257 nci maddesinin Bakanlığımıza verdiği yetkiye istinaden, vergi beyannamelerinin ve bildirimlerinin internet ortamında gönderilmesi uygulaması ile ilgili düzenlemeler 340¹ ve 346² Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğlerinde yapılmıştır.

Anılan maddenin Bakanlığımıza verdiği yetkiye istinaden, 346 Sıra No.lu Genel Tebliğın "2. Beyannameleri Elektronik Ortamda Göndermek Zorunda Olanlar" bölümünün ilk paragrafı,

"31/12/2005 tarihi itibariyle aktif toplamı 100.000 Yeni Türk Lirasını veya 2005 hesap dönemine ait ciroları toplamı 200.000 Yeni Türk Lirasını aşan ticari, zirai ve mesleki faaliyetlerinden dolayı gerçek usulde vergilendirilen Gelir Vergisi ve Kurumlar Vergisi mükellefleri, Yıllık Gelir Vergisi Beyannamesi, Kurumlar Vergisi Beyannamesi ve Geçici Vergi Beyannamelerini elektronik ortamda göndermek zorundadırlar." şeklinde bu Tebliğın yayımı tarihi itibariyle değiştirilmiştir.

Elektronik ortamda beyanname verme mecburiyeti getirilen mükelleflerden 31/12/2005 tarihi itibariyle, bu Tebliğle belirlenen yukarıdaki hadleri aşanların;

- 2005 yılına ilişkin olup, 15 Mart 2006 tarihine kadar verilecek olan Yıllık Gelir Vergisi Beyannamesini,

- 2005 yılı hesap dönemine ilişkin olup, 15 Nisan 2006 tarihine kadar verilecek olan Kurumlar Vergisi Beyannamesini,

- 2006 yılının birinci geçici vergi dönemine ilişkin olup, 10 Mayıs 2006 tarihine kadar verilecek olan Geçici Vergi Beyannamesini,

340 ve 346 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğlerinde yapılan açıklamalar doğrultusunda elektronik ortamda göndermeleri uygun görülmüştür.

Söz konusu dönemleri izleyen dönemlerde verilecek mezkur beyannamelerin de elektronik ortamda gönderilmesi zorunludur.

Tebliğ olunur.

¹ 30/9/2004 tarih ve 25599 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.

² 3/3/2005 tarih ve 25744 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.

[R.G. 2 Mart 2006 – 26096]

 [İçindekilere dön](#)

2006 YILI NOTERLİK ÜCRET TARİFESİ

Noter ücreti:

Madde 1- Noterler, yaptıkları işlemlerden Harçlar Kanunu'na göre aldıkları harçların yüzde otuzu oranında noter ücreti alırlar.

Bu ücret, bir noterlik işleminde **1.40-YTL.** dan az olamaz.

Bu suretle hesaplanan ücret miktarlarında (0.5-YKR'nm) yanm yeni kuruluşun altındaki değerler dikkate alınmaz.

Düzenleme ücreti :

Madde 2- Noterler, yaptıkları vasiyetname ve vakıf senedi düzenlemesinden 63.81-YTL. düzenleme ücreti alırlar.

Bu işlemlerden vazgeçme veya bunların feshi, iptali ve değiştirilmesi yukarıda belirtilen ücretin üçte biri oranında ücrete tabidir. Düzenleme ücreti alınması gereken bir işlemde hesap edilecek noter ücreti ile düzenleme ücretinden hangisi fazla ise o ücret alınır.

Yazı ücreti :

Madde 3- Noterler, her ne suretle olursa olsun yazdıkları kağıtların dairede kalan nüshası ile iş sahibine verilen asıl ve örneklerinin her sayfasından **1.90-YTL.** yazı ücreti alırlar.

Yukarıdaki fıkrada gösterilen kağıtların örneklerinin iş sahibinin istek ve onayı üzerine, noterlik dairesinde fotokopi yoluyla çıkartılması halinde, bu örneklerin her sayfası da aynı ücrete tabidir

özel kanunlarında harç, damga vergisi ve resimden muaf tutulan işlemleri noter yazdığı takdirde, yukarıdaki fıkra hükmü gereğince yazı ücreti alınır.

Tanıklık ve onama şerhlerinden yazı ücreti alınmaz.

Çevirme ücreti :

Madde 4- 1512 sayılı Noterlik Kanunu'nun 103. maddesi hükmü uyarınca, noter tarafından bir dilden diğer dile, bir yazıdan diğer yazıya çevrilen veya çevrilen kağıtların her sayfasından **15.97-YTL.** çevirme ücreti alınır.

Bir dilden diğer dile veya bir yazıdan diğer yazıya çevrilen veya çevrilen kağıtların 10 veya daha az satırı içeren sayfalarından birinci fıkrada gösterilenin yansı kadar ücret alınır.

Karşılaştırma ücreti :

Madde 5- Dışarıda yazılıp onama veya tebliğ için noterliğe getirilen kağıtların karşılaştırılmasından (Asıllar hariç) sayfa başına **1.90-YTL.** ücret alınır.

özel kanunlarında harç, damga vergisi ve resimden muaf tutulan işlemlerden de bu ücret aynen alınır.

Tescil ücreti :

Madde 6- Kanun uyarınca tescili gereken işlemlere ait kağıtlardan, işlem başına maktu olarak **61-YKR.** tescil ücreti alınır.

Emanetlerin saklanması ücreti :

Madde 7- Noterler, saklayacakları emanetler için (emanet ister eşya, isterse kıymetli evrak olsun) maktu olarak yıllık **4.46-YTL.** ücret alırlar. Tutanakta yazılı emanetler birden fazla olsa dahi, tek saklama ücreti alınır.

Emanetlerin saklanması ayrıca gideri gerektirmekte ise noter, birinci fıkra uyarınca alacağı ücretten başka, bu sebeple yapacağı gerçek gideri de ilgisinden alır. Emanetler birden fazla kişilere ait ise, emanetlerin miktarına ve kapladığı yere göre, gider aralarında paylaşılır.

Saklama süresi kanunca belirtilmiş olan hallerde ücret, belirtilen süre için peşin olarak alınır. Saklama süresi kanunca belli olmayan emanetlerin ücreti, her yıl peşin olarak alınır.

Noterin değişmesi halinde, ayrılan noter, aldığı saklama ücretinden geriye kalan süreye ait tutan yeni notere devreder.

Harc,damga vergisi ve resimden muaf işlemlerle kamulaştırma tebliğlerinde noter ücreti :

Madde 8- Noterler, özel kanunlarında harç, damga vergisi ve resimden muaf olduğu belirtilen, ancak değer içeren işlemlerden, harç alınmış olsa idi alınması gereken harcın yüzde onu oranında noter ücreti alırlar. Değer içermeyen bu çeşit işlemler dolayısıyla noterler onadıkları her imza için **1.62-YTL.** ücret alırlar.

özel kanunlarında harç, damga vergisi ve resimden muaf olduğu belirtilen ve imza onaylamasını gerektirmeyen protesto, ihtarname, ihbarname işlemlerinde ilgisine tebliğ edilecek her nüsha için **1.62-YTL.** ücret alınır.

Kamulaştırma Kanunu hükümleri uyarınca yapılacak kamulaştırma tebliğlerinde ilgisine tebliğ edilecek her nüsha için **1.62-YTL.** ücret alınır.

Defter onaylama ücreti :

Madde 9- Defterlerin açılış onaylamasından, yüz sayfaya kadar olanlardan (yüz sayfa dahil) **61-YKR.**, yüz sayfadan yukarı her yüz sayfadan da **23-YKR.** onaylama ücreti alınır. Yüz sayfadan fazla olan defterlerin küsuratı elli sayfaya kadar olursa ücret alınmaz. Elli ve daha fazla olursa **23-YKR.** ücret alınır.

Ara ve kapanış onaylamalarında maktu olarak **23-YKR.** ücret alınır.

Özel kanunlarına göre harç, damga vergisi ve resimden muaf olanlara ait defterlerin onaylamasından da, yukarıdaki fıkralar uyarınca ücret alınır.

Bildirim yazı ücreti :

Madde 10- Noterler, kanunda öngörülen bildirim yükümlülükleri doğrultusunda yazacakları her yazı için **61-YKR.** bildirim yazı ücreti alırlar.

Yol ödeneği :

Madde 11- Noterler ve imzaya yetkili vekilleri, noterlik dairesi dışında iş yapmak veya Noterlik Kanunu'nun 55 inci maddesi hükmü uyarınca evrak ve defterleri götürmek için daireden ayrıldıklarında gerekli yol giderlerinden başka her işten, her gün için **7.65-YTL.** yol ödeneği alırlar.

Noterlik dairesi dışında piyango, özel ve resmî kuruluşların kur'a, seçim ve toplantılarında hazır bulunarak; tutanak düzenlemeleri halinde, noterler ve İmzaya yetkili vekilleri gerekli yol giderlerinden başka her işten, her gün için **70.23-YTL.** yol ödeneği alırlar.

Aracılık ücreti :

Madde 12- Aracı noter, işin gerektirdiği her türlü giderden başka, her işlem için maktu olarak **44-YKR.** aracılık ücreti alır.

Yürürlük tarihi :

Madde 13- Bu tarife, 1512 sayılı Noterlik Kanunu'nun değişik 112 nci maddesi uyarınca hazırlanmış olup, **1 Mart 2006** tarihinden itibaren uygulanır.

Adalet Bakanlığından :

MÜNHAL NOTERLİK

2005 yılı gayri safi geliri 1.005.730,84. YTL. olan birinci sınıf Bakırköy Onaltıncı Noterliği 21 Mart 2006 tarihinde yaş tahdidi nedeniyle boşalacaktır.

1512 sayılı Noterlik Kanununun 22 ve müteakip maddeleri gereğince BİRİNCİ SINIF NOTERLERDEN bu noterliğe atanmaya istekli olanların ilan tarihinden itibaren bir ay içinde Bakanlığımıza veya buldukları yer Cumhuriyet Başsavcılıklarına başvurmaları gerekmektedir.

Posta ile doğrudan doğruya Bakanlığa gönderilmiş olan dilekçeler başvurma süresi içinde Bakanlığa gelmediği takdirde atama işleminde nazara alınmaz.

Keyfiyet Noterlik Kanununun 22 nci maddesinin 2 nci fıkrası uyarınca ilan olunur.

MÜNHAL NOTERLİK

2005 yılı gayri safi geliri 343.198,15.-YTL olan ikinci sınıf Tokat Birinci Noterliği 1 Nisan 2006 tarihinde yaş tahdidi nedeniyle boşalacaktır.

1512 sayılı Noterlik Kanununun 22 ve müteakip maddeleri gereğince BİRİNCİ SINIF ve İKİNCİ SINIF NOTERLERDEN bu noterliğe atanmaya istekli olanların ilan tarihinden itibaren bir ay içinde Bakanlığımıza veya buldukları yer Cumhuriyet Başsavcılıklarına başvurmaları gerekmektedir.

Posta ile doğrudan doğruya Bakanlığa gönderilmiş olan dilekçeler başvurma süresi içinde Bakanlığa gelmediği takdirde atama işleminde nazara alınmaz.

Keyfiyet Noterlik Kanununun 22 nci maddesinin 2 nci fıkrası uyarınca ilan olunur.

[R.G. 21 Şubat 2006 – 26087]

 [İçindekilere dön](#)

Adalet Bakanlığından :

Gölcük İcra Müdürlüğüne ait 2000/1666 Esas sayılı takip dosyasının kaybolduğu anlaşıldığından, 4473 sayılı Yangın, Yersarsıntısı, Seylâp veya Heyelan Sebebiyle Mahkeme ve Adliye Dairelerinde Ziyaa Uğrayan Dosyalar Hakkında Yapılacak Muamelelere dair Kanun hükümlerinin söz konusu dosya için kıyasen uygulanmasına ve adı geçen Kanun hükümleri gereğince işlem yapılmasına karar verildiği ilan olunur.

[R.G. 24 Şubat 2006 – 26090]

 [İçindekilere dön](#)

Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğünden :

Denizli Bölge İdare Mahkemesi Başkanlığının 2005/405 İE sayılı dosyasının kaybolduğu anlaşıldığından, 4473 sayılı Yangın, Yersarsıntısı, Seylap veya Heyelan Sebebiyle Mahkeme ve Adliye Dairelerinde Ziyaa Uğrayan Dosyalar Hakkında Yapılacak Muamelelere Dair Kanun hükümlerinin söz konusu dosya için kıyasen uygulanmasına ve adı geçen Kanun hükümleri gereğince işlem yapılmasına karar verildiği ilan olunur.

[R.G. 3 Mart 2006 – 26097]

— • —

 [İçindekilere dn](#)

Adalet Bakanlığından :

Sarayönü Kadastro Mahkemesine ait 1984/156 Esas, 1985/84 Karar sayılı dava dosyasının kaybolduğu anlaşıldığından, 4473 sayılı Yangın, Yersarsıntısı, Seylap veya Heyelan Sebebiyle Mahkeme ve Adliye Dairelerinde Ziyaa Uğrayan Dosyalar Hakkında Yapılacak Muamelelere Dair Kanun hükümlerinin söz konusu dosya için kıyasen uygulanmasına ve adı geçen Kanun hükümleri gereğince işlem yapılmasına karar verildiği ilan olunur.

[R.G. 25 şubat 2006 – 26091]

— • —

 [İçindekilere dn](#)

Adalet Bakanlığından :

şırnak Sulh Hukuk Mahkemesi'nin 2005/183 Esas sayılı dava dosyasının kaybolduğu anlaşıldığından, 4473 sayılı Yangın, Yersarsıntısı, Seylap veya Heyelan Sebebiyle Mahkeme ve Adliye Dairelerinde Ziyaa Uğrayan Dosyalar Hakkında Yapılacak Muamelelere Dair Kanun hükümlerinin söz konusu dosya için kıyasen uygulanmasına ve adı geçen Kanun hükümleri gereğince işlem yapılmasına karar verildiği ilan olunur.

[R.G. 26 şubat 2006 – 26092]

— • —

 [İçindekilere dn](#)

Adalet Bakanlığından :

Kartal 2. Sulh Hukuk Mahkemesinin ortaklığın giderilmesine ilişkin 2004/1381 Esas, 2005/270 Karar sayılı dosyası ile 2005/14 Esas sayılı satış dosyasının kaybolduğu anlaşıldığından, 4473 sayılı Yangın Yersarsıntısı, Seylap veya Heyelan Sebebiyle Mahkeme ve Adliye Dairelerinde Ziyaa Uğrayan Dosyalar Hakkında Yapılacak Muamelelere Dair Kanun hükümlerinin söz konusu dosyalar için uygulanmasına ve adı geçen Kanun hükümleri gereğince işlem yapılmasına karar verildiği ilan olunur.

[R.G. 14 Şubat 2006 – 26080]

 [İçindekilere dön](#)

Adalet Bakanlığından :

İstanbul 14. Asliye Ticaret Mahkemesine ait 2005/186 Esas sayılı dosyanın, kaybolduğu anlaşıldığından, 4473 sayılı Yangın, Yersarsıntısı, Seylap veya Heyelan Sebebiyle Mahkeme ve Adliye Dairelerinde Ziyaa Uğrayan Dosyalar Hakkında Yapılacak Muamelelere Dair Kanun hükümlerinin söz konusu dosya için kıyasen uygulanmasına ve adı geçen kanun hükümleri gereğince işlem yapılmasına karar verildiği ilan olunur.

[R.G. 16 Şubat 2006 – 26082]

 [İçindekilere dön](#)

ŞUBAT / 2006

A) İSTEĞİ ÜZERİNE EMEKLİYE AYRILAN HÂKİM VE SAVCILAR

1-	20480	Mehmet İlhami BAŐEĐMEZ	İzmir Ağır Ceza Mahkemesi Başkanı	03.0
2-	29319	Belgin AY�IL	Antalya Hâkimi	03.0
3-	23708	Hasan KUZGUN	Adalet Başmüfettişi	08.0
4-	24904	Reşit KAHYAOĞLU	Adana Ağır Ceza Mahkemesi �yesi	08.0
5-	25137	İsmail IŐIK	Bursa Cumhuriyet Savcısı	08.0
6-	25966	Mehmet ÖZDEVECİ	Yargıtay Cumhuriyet Savcısı	08.0
7-	23893	Őah İsmail BİLGİN	Ankara Hâkimi	09.0
8-	24457	Cem EMİNKAHYAĞİL	Ankara Hâkimi	09.0
9-	29356	Sacide AKOĞLU	Yargıtay Tetkik Hâkimi	10.0
10-	22957	�mit ERTEM	Antalya Cumhuriyet Başsavcı Vekili	15.0
11-	20362	Tayyip AKYAZILI	Pendik Hâkimi	16.0
12-	23126	İsmet MADEN	Konya Hâkimi	17.0
13-	24410	Faruk G�LERCAN	Çanakkale Cumhuriyet Savcısı	17.0
14-	24437	Ahmet ERBIYIK	Bolu Cumhuriyet Savcısı	17.0
15-	27848	�lk� YAYLALI	Babaeski Hâkimi	17.0
16-	21943	Sadi ASLAN	Ankara Cumhuriyet Savcısı	23.0
17-	22280	Feyzi MANTAROĞLU	Denizli Cumhuriyet Savcısı	27.0
18-	24065	Fikri PALAZ	Ankara Cumhuriyet Savcısı	27.0
19-	25127	DurmuŐ Ali GÜRDAL	GümüŐhane Ağır Ceza Mahkemesi �yesi	27.0

B) YAŞ HADDİNDEN EMEKLİYE AYRILAN HÂKİM VE SAVCILAR

1-	15945	Mehmet Handan SURLU	Yargıtay Birinci Başkanvekili	01.0
2-	16568	Ali CEYLAN	B�y�k�kmece Hakimi	01.0
3-	17041	Mehmet Orhan YARAR	Adalet Başmüfettişi	01.0
4-	18496	Ayhan AYDANI�	İstanbul Ticaret Mahkemesi Başkanı	01.0
5-	17930	�nal CANPOLAT	Beyoğlu Cumhuriyet Başsavcısı	03.0
6-	22489	M.Vakıf �ERKEZKAYABEKİR	Bakırköy Cumhuriyet Savcısı	07.0
7-	17250	Nihat AKALIN	Ankara Hâkimi	25.0

Duyurular

**T.C.
ADALET
BAKANLIĞI
Yayın İşleri Dairesi
Başkanlığı**

SAYI : B.030.YDB.0.00.00.01/
.../.../2006
KONU: Adalet Dergisi

DUYURU

Adalet Dergisi'nin 2006 yılı Mayıs ayına ait 25'inci sayısında, hukukî konulara ilişkin çeşitli araştırma, inceleme yazılan yayımlanacaktır.

Yayımlanacak araştırma ve inceleme yazılarının:

1. Daha önce hiçbir yerde yayımlanmadığı, başka kurum ve kuruluşlar ile kişilerin haklarının bulunmadığı hususunun yazık olarak beyan edilmesi,

2. Yazıların 20 sayfayı geçmemesi, mümkün olduğunca bilgisayar ortamında hazırlanarak bir örneğinin yazılı olarak imzalı dilekçe ekinde 31.032006 tarihine kadar Yayın İşleri Dairesi Başkanlığına ve bir örneğinin de aşağıda elektronik posta adresleri yazılı şahısların posta adreslerine gönderilmeleri, gerekmektedir.

Adalet Dergisi'nin 2006 yılı Mayıs ayı 25'inci sayısında yayımlanmaması yönünde karar verilen araştırma ve inceleme yazılan için, ayrıca sahiplerine yazılı cevap verilmeyecektir.

Duyurulur.

Sadi GÜVEN
Hâkim
Müsteşar Yardımcısı

Elektronik posta adresleri:

1-ibabacanogiu@adalet.gov.tr.

2-ebayraml@adal6t.gov.tr.

Eskişehir Yolu 8.Km.Bilkent Girişi ANKARA

Telefon: 284 54 36 Faks: 284 59 25

e-posta : yayin@adalet.gov.tr & yayin..adalet.gov.tr

— • —

 [İçindekilere dön](#)

2006 YILI BİLİRKİŞİ LİSTELERİ DUYURULARI

1-Zonguldak İli 2006 Yılı Bilirkişi Listesi 'nde yer alan Kadastro Teknisyeni E. Suat OKTAY, Fen Memuru Ali ÇEKİÇ, Kadastro Müdürü Hasan TEPETAŞ ve Kadastro Teknisyeni Hasan ÇAVUŞ, talepleri üzerine İl Adli Yargı Adalet Komisyonlarınca Bilirkişi Listelerinin Düzenlenmesi Hakkında Yönetmeliğin 1 nci maddesinin (d) bendi gereğince bilirkişi listesinden çıkarılmışlardır.

2- Amasya İli 2006 Yılı Bilirkişi Listesinin 78 İnci sırasında yer alan Emre KÖRKLÜ'nün İşyeri Adresi, Akbilek Mah. Çamlıkent Sitesi 30. Blok Kat 2 Daire 5 Amasya şeklinde değişmiştir; 100 Üncü sırasında yer alan Muzaffer POLAT İse talebi üzerine İl Adli Yargı Adalet Komisyonlarınca Bilirkişi Listelerinin Düzenlenmesi Hakkında Yönetmeliğin

1 nci maddesinin (d) bendi gereğince bilirkişi listesinden çıkarılmıştır.

3- İzmir İli 2006 Yılı Bilirkişi Listesinin 369 uncu sırasında yer alan Hayati Ayhan BAYKAL, sağlık nedeniyle bilirkişilikten çekilme isteği üzerine, İl Adli Yargı Adalet Komisyonlarınca Bilirkişi Listelerinin Düzenlenmesi Hakkında Yönetmeliğin 1 nci maddesinin (d) bendi gereğince bilirkişi listesinden çıkarılmıştır.

— • —

EĞİTİM DAİRESİ BAŞKANLIĞINDAN DUYURU

26 Şubat 2006 tarih ve 26092 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Mal Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik, Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik, Danışmanlık Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik, Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik, Maliye Bakanlığında 2006 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Uygulama Tebliği (Sıra No:3), yer darlığı nedeniyle Bülten'e alınamamıştır.